et transgreditur legē altissimi Est qu se humiliat nequiter. et interiora eius plena sūt dolo Ex visu cognoscit vir. et a cursu faciei cognosciture sēsatus Amictus corpis et risus dentiū. et ingressus hominis enūciant de illo ꝛc. Ideo frater mi dilecte visis his et plectis. noli m̄ irasci q̄ scripsi tibi. quia facio deo teste et tota curia celesti aie tue et oim aliorꝝ hominū salutem Quapter frater mi dilecte. si quid in Bchyrogēpho posui incōgrue vl q̄ tibi displicet peto vt ignoscas m̄ simplici cōfratri tuo optans mihi hoc quod desidero. q̄ opto tibi et subīcio me correctioni tue. q̄ oim quorꝝ interest talia corrigere q̄ ad viā vitatis et rectitudinis deducē Et hoc peto a te. et ab oibus tibi fauētibus. si aliqñ origerit te hāc epl̄am simplicez plegere tibi forte displicentez. vt supportas me cum tuis in xpo Jhu dño nro in desiderio salutis omnium animarum xpianorum Amen.

Regi regum Ci tra xpm Sigismūdo in Impatorē orb̄ toti electo Sacrosce ecce rhōne advocato vniversali vngarie regi prepotenti Serēnissimo principi Ecclesie sancte xpi sponse fidelissimo filio. regio exorto sāguine Patris q̄z sui illustrissimi Karoli regis Imperatoris q̄z sēp augusti vita scia regimine morib̄ et in prudētia sectatori oim q̄z vtutū culmine pornato Frater Theoderic̄ vrye inē sacre theologie lectores minimus puincie saxoñ ordinis fratrū heremitarū sancti Augustini Cōtra militātis eccie aduersarios triūphū gloriosum Vitam q̄z in pñti cursu mūdi gra dei plenā et post hui cōsūmationē agonis. gloriaz obtinere sempiternam.

Prologus epistolaris

Gloriosus mūdi rotūdi architector Monarcha supmus triūphantē eccīaz in sūma pacis ac vnitatis stabilitate cōseruans post scisma terribile horrendūq̄z oblictum quez lucifer ptoscismaticus cū suis spiritibus apostatis iniecit triūphantis ciuitatis ciuib̄ firmissima tranq̄llitatis quiete ofirmauit Eiectoq̄z admirande gerulo claritatis cū eiusdem cōplicibus in inferni baratra tāta facta est vnio vt nec quidē illi beati spūs de sua felicitate securi amplius decidere valeāt aut pec-

care Qui omunē cū deo deiformē
repñtantes societatē Supsimplicē
supbeatā atqz btificantē diuinam
speculant essentiā Militantem op/
tantes eccīam e cuius laribus ma
gnis grauib' ve certātes nisibus
euolarūt.eidē supcelesti cōformari
hierarchie.in pacis ac vnionis ra
dice firmissima vt sca sit et imma/
culata atqz tota formosa.nō hns
maculaz nequicie nec duplicitatis
rugā.neqz in ea diuisio pateat aut
cuiuscunqz vestigij scisma clareat
aut heresis horror deformet Etsi
aliqd in ea fuerit virus scissure pa
riformiter extirpet ad modū quo
triūphās in celis eccīa post scisma
luciferi pace quiescit eterna Sed
qzqz pax pfecta atz integra i hac
militāti haberi nequeat eccīa.naz
pugnat cōtra hostem vt vincat.et
certat vt coronet Altera vēo neqz
pugnat neqz certat sed sine hoste
atqz aduersario regnat pacis eter
ne lauro coronata Attamē sūmo/
pere elaborandū est nisu toto pfe/
cto qz conamine instandū est vt ꝗ
pniciosū piculosū horrendū ve scis
ma qd iā pelectā xpi sponsā tuni/
cam incōsutilē corpus qz ei' venēa
bile xl.ferme ānis piculosissimo q
scidit et diuisit errore penit' tollat.
e medio et funditus euellat Qua/
pter idē dñs rex et sponsus eādē
sponsā suā vnā vocat et vnicaz to
tamqz formosā dicēs Una ē inqt
colūba mea.quā nō mō prim pul
cram et immaculatā nomiat Sed
reuera totā pulcrā appellat q incō
taminatā phibet cuz in sequentia
verba prūpit Tota inqt pulcra es
amica mea et macula non est in te
fauus distillās labia tua mel q lac
sub lingua tua odor vestimētorū
tuorp sup omnia aromata Surge
pera amica mea.veni de libano.
veni coronaberis Est nāqz tunica
xpi sponsa incōsutilis p qua mili/
tes ne diuidere sortiti sūt Innuēs
sponsā suā eccīam militantē.nullo
scismate defedādaz aut qnto cius
resartiendā ne de scintilla ignis q
de virga fiat arbor poeta teste q
ista docet pcauere sic clamante

Oppime dū noua sūt subiti mala
semina morbi
Et tu' incipiēs ire resistat equus.
Nam mora dat vires teneras qz
percoquit vuas (facit
Et validas segetes qd fuit herba
Que pbet latas arbor spacianti/
bus vmbras.
Quo posita est pmū.tpe ꝗga fuit
Tūc manibus poterat summa tel
lure reuelli.
Nūc stat in imensū virib' acta suis
Quapter idem subit ibidem.
Principijs obsta sero medicia pat
Nā mala p lōgas inualuē moras
Ea pter si in pncipio sufficiētia fu
isset adhibita remedia nō tāte du
rasset istud deflendū scisma Sed
forsan istud dixit pphā futurū cū
aiebat Quadraginta ānis offens'
sū generationi huic et dixi sēp hi
errāt corde Ipi vero nō ognoue/
rūt vias meas qbus iurau in ira
mea nō introibūt in requiē meam
Ampli' ipa sacrosca in terris mili
tans eccīa.corpus est xpi sponsa

tusus ipe caput est qd et ipe corrū
pi noluit crimio testāte ꝓba Non
dabis inqt scm tuū videre corru/
ptionē Hinc q ꝑdicator egregius
de isto gl'ioso capite q corpe vene
rando ad Colossēses scribens ait
Hec est inqt imago dei inuisibilis
ꝑmogenitus omis creature et ipe
est caput corpis eccie Cui' factus
sū ego paul' minister. qui nūc gau
deo ꝑ vobis in passionibus et ad
impleo ea que desūt passionū xpi
in carne mea ꝑ corpe eius quod
est eccia Est igit xpūs caput eccie
ꝑm diuinā humanāqz naturā Nā
ꝑm dinitatis naturā caput est ecce
sanctorūqz oim spūalit eos viuifi/
cans atqz glificans vtens eis ad
libitū suū sicuti caput mēbris suis
ꝑncipatur Et ꝑm hūc modū tota
trinitas ineffabilis caput est vnuz
vlis ecce q triūphantl. q militantl.
Ceterū ꝑm hūanitatis naturā ca
put est eccie militātis ꝑ moduz ex
cellētie sed nō auctoritatis qz sicut
caput cetēa mēbra excellit in situs
altitudie. et in ꝓprie nobilitate vir
tutis nā nobiliores mēbris ceterl.
habz vires imaginatiuā videlicz
et apprehensiuā estimatiuā siue co/
gitatiuā et memoratiuā Sic xps
altitudine deitatis immense huma
nitatis mūdissime qua oim mūda
uit crimina et nobilitate virtū qua
oēm ꝑcellit creaturā. merito caput
est eccie Et reuera etiā in ꝑfectiōe
excedit Naz cū in cetis mēbris fit
tactus solus In capite sensus oēs
sūt aggregati Hoc ergo modo in
quatūqz natura ꝑfectissimū caput
vocitat sicut leo caput q̄drupedū
Et ꝑm istā capitis ꝓprietatē xpūs
est caput eccie et ꝑm dinam q hūa
nam naturā qz ꝑm naturā dinam
est in eo plenitudo ois dinitatl. qd
apls mānifeste disserit dicēs in ipo
habitare plenitudinē dinitatl. cor/
poraliter et ab ipo in q̄ntū de' in/
fluit in nobis oēs grās spūales et
sic dirigit nos in se ipm Similit
ista oueniūt ei ꝑm hūanā naturaz
que in xpo est dignissima rōne alti
tudinis qz est vsqz ad vnionem in
ꝑsona diuina exaltata Rōne etiā
exaltatōnis ꝓprie qz dignissimum
actum habuit in ecclesia scz redi/
mere ipam q sāguine ꝓprio edifica
re Itēqz rōne ꝑfectiōis Naz sicuti
in capite est oim sensuuz influentia
sic et in xpo est toti' grē ꝑfecta ple
nitudo Est et alia capitis cōditio
Nā vires aiales ceteroꝝ mēbrorū
hnt motū suū atqz influxū a capi/
te Sic nanqz caput dicit ꝑncipiuz
aliorū mēbrorū dās eis sensū q mo
tū et hoc mō oīe ꝑncipiū dicitur
caput Ita fons caput fluminū nū
cupat et caput libri et caput vie
Isto mō etiā xpūs est caput eccie
nā per ipm fidei sensuz charitatis
qz motū accepim'. et grām q vita
tem ꝑm illud Job. Gra et veritas
per Jhm xpm facta est Tertia ca
pitis ꝑditio est vtus directiua di/
rigit eni reliqua mēbra in opatiōi
bus suis et actibus ꝓpter imagia
tionē et sensus qui in eo formalit
abūdant Sic etiā ob hanc ꝑditio
nem oīs rector caput dicit sicut
rex ꝑnceps pontifex et hmōi Ea

etiã rõne xpũs caput eccie verissi/
me appellatur. qz direxit nos per se
ipm doctrina salutari Primo p se
poicando qz cepit ihs facere q do
cere. deinde per apl̃os et sanctos
doctores p quos lumie fidei nos
illumiauit et exẽplis virtũ mirabi
liter dotauit Est et q̃rta capitis o
ditio Nã caput et mẽbra reliqua
sũt eiusdẽ nature. et ꝑm istam natu
ram xp̃o opetit esse caput ecclesie
militãtis. et hec oplet capitl. rõem
in xp̃o. qz xpũs ꝑm naturã huma
nitatis habet pfectionẽ homoge/
niã alij̃s et est p̃ncipiũ q̃i vniuocũ
eccie militãtis Et dicit caput ꝑm
humanã naturã et gr̃a capitl. ꝑm
quã iste ꝓprietates sibi cõueniunt
ꝑm qd̃ influit alij̃s mẽbris. et isto
mõ cõuenit nobiscũ in natura ꝑm
speciẽ vñ osequit Qz cõueniẽtius
xpũs est caput hoim q̃z angelorũ
qz cũ hoibus ouenit in specie. cum
angelis vo in genere intellcualis
nature Ex q̃bus luce clarius intel
ligẽtib' patulũ est Eccĩam militã/
tem vnã esse debere in xp̃o nõ di
uisã Nã sicuti ex capite et corpe fit
vnũ sic ex xp̃o et eccia fit vnũ inse
parabile et indiuisũ q̃q̃z sint mem
bra multa q̃ nõ eũdẽ actũ hũt Iõ
doctor gẽtiũ ad rhõs loquẽs ita
clamat Sicut inquit in vno corpe
multa mẽbra hẽmus oia aũt mem
bra nõ eũdẽ actũ hũt ita mlti vnũ
sum' in xp̃o Et ñẽ ex mlti. racemis
vinũ ofluit. atz ex multis ḡnis vn'
panis oficit et fit ex his oib' vnũ
Sic ex capite xp̃o et eccia q̃ ex di/
uersis mẽbris ostituit fit vnũ. vnũ
i nq̃z tale et talit vnũ q̃ xpũs sibi li
bellũ repudij̃ dare nõ põt Quãq̃z
plẽs instinctu diabolico permoti
ipm sẽm xp̃i corp' scindere machi/
nant p quos fieri solẽt scismata et
otentiones q̃ corp' ipm mõstruo/
sum efficiũt Et tales ab apl̃o car
nales appellant Quales erant co/
rinthei q̃bus idẽ scp̃sit apl̃us eos
reꝑhendẽs. ait nãq̃z Cuz inq̃t int̃
vos sit zelus et otentio nõne car/
nales estis et ꝑm hoiem ãbulatis.
Cũ eni q̃s dicit Ego q̃dẽ suz pau
li ali' aũt ego sũ apollo homines
estis Et reuera hec fuit vox iã ple
rosq̃z p ãnos Ego sũ Iohis Ego
gregorij̃ Ego bñdicti Nũq̃d xpũs
diuisus est Absit Ut cõn istos idẽ
apl̃s ad gal̃ intonat Oẽs inq̃t in
xp̃o estis vnũ Et isti corp' xp̃i di/
uidũt imo caput a corpe scindunt
Unum est eni corp' xp̃i naturale
Unũ corp' xp̃i mysticũ qd̃ ẽ eccĩa
quã nllo mõ scindi voluit s' corrũ
pi qz vt isdẽ doctor ait ad ephes
Unum inq̃t corpus et vnus spũs
vn' dñs vna fides vnũ baptisma
vnus de' et pr̃ oim qui sup omnes
et per omnia et in oibus nobis
E q̃bus claret ad vnũ caput nr̃m
xp̃z videlz oia tẽdere mẽbra oia
vnum esse in xp̃o Nõ ergo diuisus
debet esse xp̃s quẽ tota xp̃ianitas
iã diuisit Quippe hec vnio mõstra
tur in christo cum non cor nostrũ
sed caput neque cor ecclesie sed
caput ecclesie affirmetur Cor enim
est principium virium vitalium in
toto corpore et est primum prin/
cipium membrorum omnium q̃n/
tum ad esse Caput vero aliarum
virium est principium que ad

sensū motū q̃z ptinēt Cū igit̃ xp̃m dicim' esse ꝓncipiū mēbrorū eccīe nō est intētionis doctorū q̃ntū ad eē naturale ꝗz q̃ hoies sūt. ꝗ q̃ntū ad fidē et charitatē ꝑ quam eccīe mēbra vnitūtur q̃ sūt vnū corp' xp̃i et sūt vnū in xp̃o ihāc aūt vnionē q̃ post illā que sacratissimo in virgīnis vtero fēa est excellētissima cōpbat. impedit pñs flebile scisma. vñ q̃nte et q̃t fuerint diuisiōes. q̃t accreuerint ꝛtentiones. q̃t emanauerint scissure claret mundū ꝑ vniuersū Qua de cā sūme nēcarium est currēs istud miserandū atz pnicio sū scisma extirpari fūdit' vt sacrosāca eccīa xp̃i spōsa in xp̃o sit vna. Et ꝓplus hincinde diuisus p̃cioso xp̃i sāguine redēpt' diu desideātā et affectatā pacē ꝛsequat̃ qui huc usqz magnis fluctuans in dubijs ignorat cui ꝓti debeat adherere. Qua pestilēti ac nefaria semota seditione ipa xp̃i spōsa ꝓlecta vna et vnica resplendebit ꝓ q̃ et ꝓba depcat' est in ꝑsona spōsi ita dicēs Libēa inq̃t de manu canis vnicaz meā Pane eccīa q̃ vna eē debz et vnica in manu canis fuerat ꝗ ē sub luciferi pstitit ptāte a q̃ se q̃tidie ꝑ filios suos q̃s enutrit. quos refocillat gemitib' instās. suspiriis inhiās repleta dolorib' petit. postulat. obsecrat. et exclamat liberari. Ibi sūt q̃s nō filios sed frres ꝗ patres q̃ doctores appellam'. Inter q̃s q̃oā dignitate atz reuerētia sacerdotali nonnulli vero regia fungūtur ptāte Quib' ꝓscis q̃ tēpib' retroactis q̃rulosa loq̃bat̃ voce in hec tristicie ꝓba prumpēs Filios enutriui et exaltaui ipi āt spreuerūt me Sz nūc tpis aduenit plēitudo quo immaculat' spōsus desolate duduz miserebit̃ sponse. per filios alios q̃s pturbat. et pepit. q̃ ipam pestilentē turbatā. diuisam scissam q̃z in hoc acceptabili tēpe totis ꝑ viribꝰ intendūt et anhelāt reformare. De q̃z nūero vra Sēnitas e seraphico demissa solio caput est atqz ꝓnciplz. finis atqz medīū et totū originis fūdamētū Que non mō patriū solū. dñiuz. regnū verū ob crucifixi fidē reliq̃t ꝗ etiā ēras adijt aliēas q̃ remota climata mūdi. Quatin' ipa sūma cū prudētia a q̃ spōsus eādē excellētissime porrexit flebile pñs inuetēatū imo q̃dāmō induratū scisma exterminet q̃ euellat Quā vtiqz illustrissime vre maiestatis sēnitatē xp̃ūs caput et spōsus sponse sue eccē lamētabilit̃ elise rex regū q̃ dñs dñantiuz sibi singularit̃ ꝓlegit fidelissimā atqz fūdatissimā repatricē ꝓut euidentia facti monstrauit ꝓbat q̃ ꝓbabit ihāc eni elegit ille atz ꝓdestinauit q̃ ꝓdestinat' ē dei filij in virtute añ vasti mūdi ostitutiōez et sua infinita disposuit sapia ad taz egregiū arduū nēcariū q̃z negociū ꝓficiendū qd̃ plerisqz ꝓclarissimis ex oi mūdi sapia viris difficile imo ipossibile fēm est ad effectū. qz q̃q̃z incepint oib' q̃b' poterāt opaq̃ operibus atqz nisib' scādalosū istud atqz flebile tollere scisma in fine tamē quem aspirabant defecerūt. Et id quidē tā excellens sēe vnio/

nis diu desideratū negociū ne vl/
teriozis sentiat dilatōnis detrimē
ta ad vos tanqz serenissimuz q ec/
clesie sce fidelissimū aduocatū est
deuolutū vt afflicte ac desperanti
xpianitati finē optatū imponatis
affectualiter cuz effectu Quantum
nanqz vra serenitas ad id pficien
duz elaborauerit qntū qz effecerit
orbē noscitur p vniuersuz Et in li
broz pcessu succurrente dño pa
labo Eia ergo qntū faciebat di/
uina clemētia felicē illā aiam moli
corporee infūdendo et carceri car
neo includendo Euge et gaudeat
illa deiformis aia dei imagine in/
compabiliter insignita qnto cōdi/
ta est scoz tripudio angeloz qb'
dine claritatis speculū intellectuz
apuit vt pscirēt eādē spōso cādido
q rubicūdo spōse flebili ac tristāti
se pacis ac ocordie federe iugiter
vniturā mise rādi scismatl. veneno
penit' extirpato! Ob id igit aperi/
endum princeps illustrissime citra
xpm in hoc orbe pūtis miserie re/
gi regū. libzū de osolatione ecclie
sce sponse xpi hucusqz desolate. re
uerent scribo atqz offero humilit
q deuote Cōmendās ordinē meū
vre serenitati quē illustrissim' impa
tor sp Augustus Karolus Bohe/
mie rex vr genitor felicis mēorie
multis fauoribus et pmotionib' ē
psecut' Personā qz meā nulli' va
lor. pslyncerissime vre claritati re
cōmendo Supplicās deo p nob
omnib' crucifixo qtenus serenitatl.
vre pclarā reuerentiā sanā atz in/
columē. et sua plenā gra vsqz ad
felicis anime expirationez dignet
conseruare Amen

Explicit Epistola

Sequit diuisio libzozū

Volumen totū diuisi in libros
ptiales. p modū dialogi. Quemli/
bet vero libzū per metra et psas
disposui et quālibet prosam in di
stinctiones diuisi.

Liber primus otinet planctū ec
clesie cū argumētis sponse q spon
so dissoluēda ponit et sponsus re
spondet in scdo libro

Primus liber cōtinet metra no
uem et ponit elegias sponse.

In pmo metro sponsa plangit
q cogitat statū suū in q aliqn fuit

In scdo plangit quō ceciderit
de pmo statu in statū miseriez pec
cati et ponit cāz planct' q inuehit
cōtra papā cardinales et alios ec
clesie plātos q oēs sūt symoniaci.

In tertio metro sponsa inuehit
cōtra gen' humanū qd magis est
ingratum et plus degenerauit qz
omnes alie creature

In qrto metro inuitat spōsa in
sensibilia ad plangendū.

In qnto loquit de statu in quo
multa bona habuit et delicias q ā
plexus cū sponso et ecōtra spōsus
cum ipsa

In sexto tristat sponsa q plāgit
qz videt sponsus deseruisse spōsā
in isto tempore tribulationis

In septio petit spōsa qp si aliqs
vidit sponsū reuelet hoc sponse

In octaua sponsa vōt sponsum

In nono ipa plangēs loquitur
carmē elegiacū ipi spōso Spōsus
xpūs est Sponsa est ecclesia

Incipit liber primus de cõsolatiõe

ecclesie Metrũ pmũ Sponse plangẽtis In quo plãgit
sponsa recolens status poris delicias et amenitatem

Florẽs delicijs cantabã carmina letis
Dulcifluos q̃ sonos me resonãte dabãt
Scismata scindebã. sectas vanas q̃ cauebam
Dogmate mellifluo scismata despiciens
Fortis et armata conseui semina grata
Lumine que rutilo lumina clara dabam
Mater eram natis christi de sorte vocatis
Grata mihi soboles grata q̃ mater eram
Petra mihi petrus phebus radians mihi paulus
Sponsa fui domini. sponsus et ille mihi
Cetus apostolicus cantabat cantica Cuius
Delicias colui. terrea quecq̃ rigans
Secta procax q̃ grauis. sententia falsa rebellis
Non est fusa meo dogmate splendifero
Candida tota patens. maculã rugam q̃ relinquẽs
Melle fluens fueram dulcia mella gerens
Mecum plauserunt et dulce melos cecinerunt
Climata septena carmine mellifluo
Astra poli radijs splendebant splendida claris
Numina stellifera gaudia plura dabant

Metrũ secũm in quo plangit sponsa casum pmi
status et inuehit otra papã cardiales q̃ alios
platos eccie qui sũt oẽs vicio symonie irretiti

Ed restat lachrymosa dies qua tristia promo
En lachrymosa dies carmina flenda dabit
Flebilis iste dies cecidit. qua gloria sponse
Gloria qua cecidit en lachrymosa dies
Triste dabo carmen plausum quia tristia pellunt
Audiat hinc sponsus. Nam lachrymosa dies
Prosternor fortis collidor lesa reformans
Cuncta fouens pereo. viua regens morior
Me gratam matrẽ perimit mea proles iniqua
Quam genitam paui pectore sepe meo
Quis vidit simile quis talia sensit amara
Oppriam voluit quisq̃ perire matrem?

Vitis eram palmes q̃ placens cum fructibus aptis
Spem validam q̃ dedi gaudia plura colens
Sed cum tempus erat fructus.dedit ipa labruscas
Vitis fructifera semina praua gerẽs
Et rosa pulcra rubens rosa candida prata serenãs
Et fuerã fructu sic rosa facta meo
Creuit spina mihi sine fructu spinea fio
Sum veluti turpis arida facta dumus
Gramine.germine.semine.pinguis flore corusca
Depereo toto climate tota meo
Papa stupor mundi cecidit secum q̃ cecidere
Celica templa mea.membra simulq̃ caput
Papa dolor mundi q̃ pudor per crebra patescit
Crimina seu scelera famine sonifero
Heu symon regnat per munera queq̃ reguntur
Judicium q̃ pium gaza nefanda vetat
Curia papalis fouet omnia scandala mundi
Delubra sacra facit perfiditate forum
Ordo sacer baptisma sacrum cum chrismate sancto
Vendunturt turpi conditione foro
Diues honoratur pauper contemnitur Atq̃
Qui dare plura valet munera gratus erat
Aurea que quondam fuit.hinc argentea pape
Curia procedit deteriore modo
Ferrea dehinc facta dura ceruice quieuit
Tempore non modico sed modo facta lutum
Postq̃ lutum quid deterius solet esse recordor
Stercus et in tali curia tota sedet
Singula degenerant.putrescit curia pape
Ipse caput scelerũ dedecus omne parat
Papa eum sponsum q̃ meum dirus crucifigit
Sic q̃ iterum patitur dira flagella deus
Absoluens alios se in mortem deĩcit ille
Turpiter in q̃ ferũ se iacit ille scelus
Heu pudor heu dolor hinc et heu miserabilis spa
Que fueram valida vulnera multa fero

Metrũ tertium in quo sponsa inuehit contra humanũ genus quod degenẽauit vltra omnẽ naturã ceterorũ creator

SEruat celũ mobile.firmo lumine cursum
Jupit atq; ven⁹ mars mercuri⁹ q; saturn⁹
Phebus clar⁹.lumie puro tramite grato
Cum luna motum seruat quem condidit ipse
Ordo laudis germine magnus floze cozuscans
Sic rosa sic quercus fortis leo sic quoq; agn⁹
Producũt fetus quos vis dedit insita rebus
Est stabili fundata loco que pendet ad vndas
Frigida tellus scemate vilis.vilioz antris
Nobilioz natura dei quam vexit ad alta
Turpioz extat.sicca tetra nigrioz illa
Inda labilioz quia spernit cantica summi
Prospera gestit.paret prauis.mente procaci
Heu mortale genus quantũ tu degenerasti
Jt celi partem quam conditoz ingeniauit
Turbida sepellas te brutis equiparando
Hinc vultus pallet.oculus flet cuncta liquescunt
Corporis in membris consit⁹ pulcra meis

¶Metrũ quartuz in quo sponsa iuuitat insẽsibilia ad plangendum pre doloze

O Doloz.o meroz.o quãtus luctus q astra
Celica flete modo.tẽpoza triste parant
Plãgat tell⁹ q vnda fleat põt⁹ lachzymet
Flammiuomus q; rogus euomat et lachzymas
Omnis stella poli.zone q; per omnia plozent
Signifer obliquus proferat et lachzymas
O vos signa poli voces emittite planctus
Semina vilia tam vos generasse palam

¶Metrũ.v.in quo loquitur spõsa de statu in quo multa bona habuit cum sponso et econtra sponsus cum ipa et hoc tempoze fortune

FLoziba de roseo quondã stillantia floze
Mella tuli sponso q; dedi p̃ cozdis amoẽ
Ob que basia plura dedit q̃ cõtulit oze
Et dedit oza mihi dulci manantia roze
Jbera nam temeto mea tunc melioza fuere
Inde meus dulce voluit lac sponsus habere
Me meus inuexit in stratum sponsus amenũ
Dulces p̃monstrans oculos vultũ q; serenũ
In me letitiam contempta nube dolozis
Exultans habuit plenam splendoze decozis

Mouit me fuscam nec ob hoc patui sibi pigra
Et viole tales sunt et vaccinia nigra
Nigra sed obserua sum nigra micās q̃ vocata
Que candore meo sum sponso sponsa probata
Quā sponsus pulcram laudat splendore genarū
Que nunq̃ prompsi quod torui vel sit amarū
Vt turtur simplex et casta simul q̃ pudica
Sic sponso fueram pulcerrima semper amica
Vt flos in spinis niueo candore nitescit
Sic meritis digna mea mens in amore liquescit
Lectulus hinc fuerat contectus gramine florum
Labe carens vicij spirans virtutibus horum
Lingua mente manu splendebam tota coruscа
Mundane macule nulla nigredine fusca
Et fauus in labijs distillans dulcia mella
Lac quoq̃ sub labijs depellens tristia fella
Subfuit ⁊ capiti leua sponsi plena pudoris
Dextera dedit sponse complexus larga sopōris
Sponsa fui sponsi celesti lumine plena
Atque columba dei florens clarens et amena
Sponsi continui dulcis constanter amorem
Quem querendo diu reperi renouando laborem
Et dixi tenui teneo sponsum q̃ tenebo
Quem nec dimittam sed amicū semper habebo
Sepe meus venit propriū dilectus in ortum
Comedit fructum lignis de dulcibus ortum
Et bibit vinum de vase meo renouatum
Hinc q̃ fauū cum melle meo dulcem sibi gratū
Pulcra fide. dulcis sermone suauis amica
Corde decora fui meritis cum carne pudica
Lilia tunc legit. nam castas flore pudoris
Mentes collegit ad premia summa decoris
Me q̃ sibi iunctā tunc sponsam sponsus amauit
Dogmate quā sacro dulci quoq̃ laude beauit
Filia queq̃ syon me cernens laude trophei
Et cum reginis laudauit luce diei
Candens vt luna lucis dulcedine luxi
Vt solis radius electa rubedine fluxi
Dilexi sponsum sponsi dulcedine capta
Cuius amore liquens sursum fore vndiq̃ rapta

Sponsa meo sponso seruaui poma vetusta
Et noua mala simul pulcro candore venusta

Metrũ sextũ in quo sponsa mouet cõn spõsũ qz videt ipam deseruisse in isto tempore tribulatõis

Heu pterijt fingens ab amante recessum
Subtraxit gressuz spõs' mea limia spnens
Dulcoris gustum mihi tollit spõsus amens
Uberis hinc pleni lactis pellit qz saporem
Sponsa meũ quero gyrans et querito sponsum
Nec dat responsum nec percipit aure vocatus
Surgo meo curro me questus cura fatigat
Nec per quez figat sua lumina cernit ocellus
Custodes sed me cernunt quam vulneris ictu
Diro conflictu quatiunt mea vellera tollunt
Heu dolor heusqz labor pudor hic mea dira ra/ (pina
Obstraxit vina dulci stillantia vite
Heus sponsi facies heus eius pulcra figura
Est mihi iactura quam spernit amatus amore

Metrũ septimũ in quo spõsa petit qz si alij ḋs vidit sponsum ꝓ ostendat sibi illum.

Num vos vidistis hũc ꝑ quo mẽs mea meret
Cui totis heret affectibus ista figura
Dicite si sponsum vidistis siqz tulistis
Hunc humeris istis capiam semper qz tenebo
Dicite si lateat magno sectabor amore
Eius vt ex ore vocem mittat mihi dulcem

Metrum octauũ in quo vocat sponsum

Ic vbi sponse manes solito quem diligo nisu
Que splendore tuo sũ pulcra venusta qz visu
Dic vbi spõse cubas ne ꝑ vaga sim vaga currẽs
Decedas rogo te mihi subde silentia queso
Audi nũc misere vocem. carmẽ qz doloris
Horroris planctum tua te precor audiat auris

Metrũ nonũ in quo loquit sponso cantãs carmen elegiacum ad ipsũ

E mihi ponse me' m. ve. ve. ve. mihi spõse
O dolor o. rabies ve mihi sponse meus
Terricolis sic predixit dulcis panimph'
Ve. ve. ve. sit eis. ve mihi sponse meus
In me tela. mea proles traiecit iniqua

Et caput et membra. ve mihi sponse meus
Omnes declinant et inutilis omnis amicus
Proh pudor est factus. ve mihi sponse meus
Inspexit terram dominus quesiuit et vnum
Justum. nec repperit. ve mihi spōse meus
Hinc clamant fingunt vlulāt cū crimie grandi
Non ve' est vltor ve mihi sponse meus
Me tribulant omnes et cantant fulmine forti
Spes sibi nulla patet ve mihi spōse meus
Hah veteri legi sum turpis fabula facta
Gentibus opprobriū ve mihi sponse meus
Atque tuis sponse monstrū sum facta cachinni
Me qz manu monstrant ve mihi sponse meus
Scismate me magno mea proles omaculauit
Tempore non modico ve mihi sponse meus
Dedecus hinc populi sum facta ruina potenti
Atteror opprobriis ve mihi sponse meus
Clara velut stelle splendens iam sordida labor
Candida sicut ebur pereo sponse meus
Pulcrior in pulcris qua nunqz pulcrior exit
Horrida iam venio ve mihi sponse meus
Melle mage dulcis claro qz micantior astro
Nunc spernor qz teror. ve mihi sponse meus
Me totam velat et desperatio lēdit
Nec spes vlla mihi ve mihi sponse meus
Mitior agno. purior aura. clarior auro
Dehmor ac ferior ve mihi sponse meus
Turture simplicior. vernanti pulcrior herba
Vedetorosa feror ve mihi sponse meus
Ille decens vultus tibi gratus tollitur hoste
Vulnera plura mihi ve mihi sponse meus
Languit aruit occidit illa lucerna coruscans
Illa fides fidei ve mihi sponse meus
Ille status roseus nullo qui scismate vixit
Decidit et cecidit ve mihi sponse meus
Hue perate viri iam florida confluat etas
Plangite nūc teneri ve mihi sponse meus
Fundite fletus. pungite pectus. plangite cuncti
Dicite iam pueri ve mihi sponse meus.
En mala sors. extat mea mors. mea glia quis

Decidit in rabiẽ ve m̃ spõse me'
Pena mihi mea vita grauis mea
vita peribit
Mors q̃ erit infelix ve mihi spõse
meus Et sequor plangens.

Sequit̃ pla q̃ diuidit̃ in distinctiones

Distinctio p̃ma tractat maxiaz in qua sponsa loquit̃ de duplici ci uitate figurata in cayn et abel et arguit̃ plangẽs q̃ ipa inceperit in cayn et nõ in abel per ea que sibi euenũt.

Distinctio scda pbat arguẽdo q̃ eccia que est sponsa xpi incepit a cayn ꝓpter otinuationẽ malorũ que iã in eccia fuerũt q̃ .xl. annis.

Distinctio tertia tractat materiã in qua sponsa arguit se incepisse a cayn vel lamech q̃ nõ ab abel q̃ nõ est monouira sed biuira aut triuira q̃ quõ intelligit̃ oꝑtet cõm esse vnius vxoris virũ

Distinctio q̃rta ponit materiã sponse vbi inuehit cõtra miam spõsi rogans vt sui velit misereri et finem malis imponere

Distinctio pria in qua

sponsa loq̃t̃ de duplici citate figurata i cayn et abel et arguit q̃ incepat a cayn

Prosa prima Sponsa

HO origine machine mũdi/ alis cũ tuo mi sponse amãtissime ceteris creatis formauisses hoiem ad tuã imaginez tuãq̃ deiformẽ similitudinẽ cui mandatũ posuisti vt multiplicaẽt infirmũ adhuc mũdũ Cognouit vxorem suã anno vite sue .xv. ille videlicet p̃mus accola paradysi ẽrestris custos adã et genuit cayn qui cuz adoleret factus fact' est auarus agricola quẽ pr̃ eius docuit deo p̃micias ac decimas offerre Obtulit ergo corrosas spicas q̃ vacuas fructu iã excerpto sibi ipi meliora reseruãs Transactis igit̃ .xv. ãnis alijs post nritatẽ cayn Eua genuit abel virũ toti' innocẽtie cultorẽ cui de gregib' cura fuit. offerens deo oblationez gratã accept' illi factus est. q̃ id q̃dẽ ex sacrificij immolatione pnotuit Naz ignis de celo descendẽs offertoriũ eius succendebat Qua re a fr̃e pensata cõcidit ipius facies immutatus q̃ est vultus illi'. et dolose Abel i agro damasceno pemit E q̃bus due ciuitates ortũ habuẽ. vna videlicet scorꝝ que pegrinat̃ in terris expectans hitationẽ in celis ihec inq̃z ab abel incepit et nõ ab adã q̃ sic otinua nõ fuisset In hoc igit̃ iusto et sco hoie ego paupcula initium sumpsi et non in p̃mo parente adã vt inicij mei atq̃ fontal p̃nci pij nullus vnq̃z finis adesset Fuit et iste monogam' pfignãs vnius virginis vnũ et vnicũ esse debẽ spõsum vt fides int̃ sponsũ sponsãq̃z stabilissima oseruet̃ quos de' gtio sus oiunxit ne et ipos possit hõ a ꝓprio aut diabolico persuasus instinctu separe Altera vẽo ciuitas reꝓborꝝ est q̃ in hac terra suũ cõstituit hitaculũ ab amore sui incipiens vsq̃z in otemptũ dei. hec est q̃ de salute ecna sicuti cayn despar

Hic fuit pm' rex qui pmā in cris
rōdidit ciuitatē et eādē ffna cede
in añ fedauit opes atqz diuitias
rapinis ogregās q violētia vsur/
pans. suos ad latrocinia inuitauit
Terminos cre pm' posuit citates
murauit et qz ds offēderat metuē
bat se suos qz in vrbib' recollegit.
Ex isti' pgenie natus ē lamech vir
bigamiā pm' introducēs ¶ Hic
est septim' ab adā. nā adā genuit
Seth qui enos. qui caynan. q ma
laleel. qui iared. qui enoch. qui ma
thusalē qui lamech et hic finez ha
buit etas pma mūdi Ex his argu
cias vt m̄ claro ptz intuitu conf/
cio Ac deiñ me firmissima ouicti/
rū sīa arbitror statū ꝓpositū cō/
mutatū. atz ea q de cayn recitata
sūt huire occurrēti speckatiōis mō
vt penit' videar ex ade pmogēito
ortum atz radicē otraxisse Qd ne
indignū videak atqz absurdū sup
iam positis fūdor fūdamētis Pri
marie nāqz p̄mōstratū est ab abel
idcirco me sūpsisse originē ne exi/
sterē inkcisa ꝗ otinua nō inkpola/
ta Scdo vt monuira essem non
biuira aut triuira cū ille in singlis
me talik figuraret Ex istis ouincā
luce clari' me i cayn ortū habuisse

Distī. ij: hic arguit spō

sa q incepit a cayn ꝓpē otinuatōz
malorꝝ que iaz in eccia fuerunt qi
qoraginta annis

Q Uo ad pmum breuissime
me expedire docet inkcisio
manifestissima quā si quis
negare voluerit ꝓrio se percutit
gladio. p totū nāqz mūdū omnia
q enumerari poterūt mala malis
succedūt. bōa bo bonis succedē ñ
videm' ¶ Ecce iā qi. xl. āni in cb'
tantā otinuationē huāt nō modo
mali ꝗ et pessimi vt ego qsi tota vi
dear a te tuis qz filijs derelicta Si
tps iā recitatū oputationi redde/
rem' vtiqz oculato lumie intuēmur
qt et qnti regnauerint et regnent
tyrāni tā dignitate spūali. qz tpa/
li fungētes ptātes. rapientes spo
liantes. depdantes incēdentes et
tēpla tua mea qz ꝓphanātes Ve/
niam' ad hēticos fidē tuaz impu
gnantes q ecce innumerabilis est
eorꝝ exercit' ¶ Quondā regnaue/
rūt tyrāni me p suis virib' vulne
rātes et pseqntes Tyrāni qdē ab
orthodoxa fide alieni Sz nūc cū
tyrānis xpiano rōbulo gaudenti
bus. erigunt se impijssimi fidei nre
inimici heretici p orbē viri famosi
de nēroth suscitati. ¶ Resurrexere
de suis dathā et abyron sepulcri.
se cōn moysen hoiem mitissimū eri
gētes Qui sūt hi nisi scismatici fin
dētes me spōsaz tuā flebili ac ne/
fandissimo scismate. qd iā phdo/
lor qsi ānis. xl te offēdit. me mole/
stat. te pcutit. me vulnerat. te ledit
me anxiat. cōn te errores et m̄ im/
mittit dolores ¶ Ecce qlis est hec
cōtinuatio. timeo ne fit desolatio
de q ꝓpha daniel ait q fine desola
tio nō hēbit Tota igit ego plena
sū phdolor p otinuatōez hōibus
malis imo pessimis nre sacrosce re
ligiōis inimicis Et B meli' ad ex/
pientiā cernim' qz in codicibus le

gim⁹. doceat et a ꝓbet istaz argu
ciā ipa certissima euidentia q̄ oim
rez efficax est magfa Si poteris
elice vel si mage placet elige bo/
nos. iustos. scos pudicos sobrios
prudētes hūiles mites māsuetos.
velles vtiqz ꝗ ñ inuenies. et o vti/
nā vnū bonū inuenire posses vnū
dico. sapientē prudentē religiōis
tue dilectorē pudicū castū bēignū
misericordē vnum dico Quēo ipa
sed nō inuenio. qz ꝓbe dictuz qui
mētiri nō ꝓt. ꝓificari nēe est. ait nā
qz Dñs de celo ꝓspexit sup filios
hoim vt videat si est intelligens a
reqrens deū Et rñdet. Oēs decli/
nauerūt sil inutiles fēi sūt. nō est q̄
faciat bonū nō est vsqz ad vnum.
Ecce cerno nō esse bonū hoiez inē
filios hoim et tu nosti qz tu ipe fu
isti qui de celo videbas q nō inue/
nisti q̄rēs vnū bonuz hoiem Quō
igit fui otinua q̄ vicīs cib ⁹plena
sū heu heu mutat⁹ est color optim⁹
Merito igit radicem traxi de cayn
cuz omnes filij mei raptores sint et
auari inuidi iracūdi. latrones hēti
ci scismatici penit⁹ q tyrāni me ma
trē suā p oia infamātes scādalisā
tes q destruētes.

Distinctio. in q̄ argut spō

sa se incepisse a cayn vel lamech q
nō ab abel. q̄a nō ē monouira sed
biuira aut triuira et quō intelligit
oportz eēm esse vni⁹ vrozis virū.

Amplis⁹ radix scda Qz vide/
licz monouira esse debeo
et nō biuira luce clari⁹ ap/
paret cū neqz in eccia sacerdos ali/
quis bigam⁹ esse valeat. tal nāqz
phibet ordinari Eadē igit rōne
et ego vnico spōso vnica spōsa nu
bere cogor Bz reuera me nō mō
biuirā ꝗ et triuirā et extitisse et iaz
esse ipa docet experientia manifesta
Soror nāqz tonātis ꝗ ñ nouicij
solū relictū est Jouis altitonātis
relicta videor aut cēte ocubina vñ
herculeas vt timeo comitabor in/
sanias Scio nāqz norūtqz mlti vt
pozza repetā vni⁹ vrozis vnum et
vnicū spōsū ꝗ legē tuā neqz plēs
esse debē ñaz sacerdos aut epūs
bigam⁹ esse phibet Jñ pauli gē/
tiū doctoris sñia hec est Oportet
inqt eēm eē vni⁹ vrozis viz Cui⁹
sñie sēsus. trifario est intelligēdus
intellectu. Primo vni⁹ qz nō plium
vroz Scdo vni⁹ tm vrozis. ꝗ est
nō ocubine. et hic est intelligēdum
q fuerit tm vroz ei⁹ q nūqz ocubi
na Jtēqz tertio vni⁹ tm hois non
plium viroz Debz ergo esse vna
vni⁹ viri. et vn⁹ vnius vrozis ꝓ
integritatis seruandā fidē Ex his
moueor mltūqz pturbor videorqz
simplr dēlicta abiecta sil q otēpta
Claret O mi sponse dulcissime cui
loqr cui gemit⁹ edissero meos. in
te mea iaculor suspiria. ad te hēo
secreta q̄ pferā. quō nō tm vnicaz
ꝗ plēs accepis spōsas. diuisisti te
in plēs meqz cōtēpta supinduristi
alias Nescio tm si adulteras an cō
cubinas Adultera ꝗm legem tuā
q̄m ipe sāxisti diuortio disiūgit Bi
gamiā ēē ipa lex tua non admittit
Quomō ergo tres vroēs duxisti?

Forsan cōcubine sūt q̃ ꝺ ipm scissi
ma tua scp̃tura vetat vel fortuitu
in fornicatōe tibi iūcte sc̃ illi ꝺcubi
ne et sic in nephādis crimibus lex
tua salutifica viuit Nō ego ex abel
monogam' sed trigamus ex cayn
progenie factus es? et ego biuira
et triuira rei euidentia ꝓbata sum
Iet' illa q̃ndā legis sūma biga/
miā ꝓmisit q̃ trigamiā raritate ge
neris hūani coacta. sed in nr̃a nisi
morte inkueniēte nō admittit biga
mia Neqz sacēdotē ec̃ q̃cūqz em/
gēte casu cōcedit esse bigamū. q̃p/
pe qui eo ipo irregularis efficitur
Et tu O mi spōse dulcissime qui ꝑ
ꝟginē p̃signaris. oimodā seruare
debes integritatē Ego vero ꝑ sa/
cerdotē designari nō ꝺeꝺignor q̃
ñ sp immaculata pollebā castitate
q̃ ab adultero diabolo ad te spō/
sum meū trāsiui Tenes igit vxor l.
locū sed ꝟginis Nā sicuti mulier q̃
ad ꝓcreandā sobolē nutriēdaz cu
stodiendā ve p̃miceria ac p̃ncipal
est Ita et tu filijs tuis p̃latus es
vt eis de oibus que nēcaria sūt ꝓ/
uidere non ꝺeꝺigneris Qua ex re
tu nullo mō nulla vi nullo ve inge
nio spōse tue fidelissime fidē frāgē
deberes quā vtiqz te fregisse ne/
gare nō valebis Dic ergo queso
q̃ est sponsa tua? Que vxor tua? Il
la q̃rito q̃m fouit Iob̄s. xxiij. An
illa que cōsensit Gregorio Aut ea
q̃m sustinet Bñdict' in francia? et
vtinā h' rei scirē ꝟitatē Qua ꝓpē
O mi sponse amātissime qui castis
amplexib' m̃ ꝺsueueras coniungi
cur tāto tpe fracta fide a me diui
sus es. adulter factus. nescio an
fornicari' O vesania. O furor. O
viscerū meoꝝ inexplicabil' doloz.
Quo hec merito merui vt sic a te
ꝺtempta videar cui ab olim vt me
hr̃es vnicā tantā dignat' es fide
litatē oñdere vt crucifigi nō ꝺeꝺi/
gnarer l. Quid igit feci tibi aut in
quo molestaui te rñde mihi Eq̃lis
appareo claritati abiecte atqz ne/
fande synagoge necnō resplendē
tie gētilitatis q̃ q̃dammō selectis
ignorātie tenebris in nr̃a diuisiōe
lucē se gloriant atz gl̃iam induisse
Quondā ego lucifera mūdū veri
solis radijs illuminaui nūc tenebr l.
et errorib' omi postergata tergi/
uersatione sū vestita Lustr l. octo q̃
iā pactis tpūs implens scismatis
nl̃ka spe feror passionib' ꝺedita in
cruce leuor imolata pessimis Iti/
nā agamēnonis iclita fuisse filia vt
sic saltē deoꝝ fuisse auxilio defen/
sa Iñ vult' pallet. corda lāguēt
atqz omni spe solatio qz destituta
tā crudelit atteror vt ec̃ me pige/
at viuere. imo tedet aiam meā vite
mee Et vt aduersū te loquar eloq̃/
um meuz est nc̃e Si spōsus me' es
vnic'. fidē qz ñ ratā habueris mr̃l/
monio ꝺbinatā. si sacr̃m tenere vo
lueris. facito vt q̃ ego tibi sim vni/
ca sponsa tua nō diuisa per ꝓtes
nō per scismata scissa nō per disse
siones maculata Ad te eni spectat
defendē sponsā et ab omi tribula
tione immunē ꝺseruare Quare me
lacerari p̃mittis? Quare tunicā tu
am q̃m scindi nolebas dirūpi ad/
mūsti? Quare sc̃m corpus tuum a

corruptoribus nõ defẽdis? Ad te spectat pascere gregez tuũ et a canibus male custodientib' liberare qui reuera mercenarij nõ pastoẽs oprobanť qui lupos intrare pmittũt et oues tuas iugulare

Disti.iiij: inuehit sponsa

contra miam sponsi rogãs vt vindictam rep̃mat et ip̃ius misereat

Noli queso O mi spõse dulcissime si tecum loq̃r irasci nã loq̃ p̃hibita facere nõ possũ Memini te xbo dixisse firmissimo. totiqz mũdo p̃dicasse Miam volo Noui te ꝓpter pccores ex caritate nimia miserũ hũc orbẽ intro isse et ex intemerata xgine carnez sũpsisse humanã verã nõ fantasticam et ideo si tu aliqñ irat' fueris mie recorderis. Te q̃z vt miserearis omnib' exoro meoqz dolori ꝯpati te velle supplicit depcor q̃ deuote Potes eniz si volueris et vt velis humilit exposco et id totl. ex virib' cõcupisco Ieniſti vt pccores saluos facẽs salua me infirmã egrotantẽ afflictã et despatã q̃ nõ est miseabilior neqz inter filias hominũ infelicior que tã horrẽdo tãqz flebili scismate turbor Salua nostros sana discrimia. picula absolue scelera discinde. Pultutem laxa. restitue libertati ꝑ quibus spinea coronat' es corona Noli qr noui te non velle cito iacula quitñ distulisti duduz ne sanares vulnus putridũ et sanie iã corrosum. Miror cur differas cũ qñ voluerl. medicinaz possis adhibẽ Ulcisci hom̃ pcca videris iustitia nimis vindicãte et errorib' et scismatib' dudũ ingrauatis tela vindicte p̃hicis q̃ forsan in innocentẽ qr vnde merueri ego penit' ignoro q̃ tori' ire sentio p̃dus Teqz si ausa sum dicẽ otinuũ intueor vltorẽ. arma/tũqz sp horreo te. vt assidue fẽias delinquentẽ Nã poeta testis est vt nũqz inermis pcedat qui sp intẽdit vindicare Ihñ ait Si quotiẽs peccãt homies sua fulmina mittat Iupiter exiguo tpe inermis ẽit Si nõ peccassẽ q̃d tu ocedere posses. Materiã venie fors tibi nr̃a parat Cõuertanť igit et resipiscãt et tu misereberis eoꝝ Nã flectit iratus pce rogante deus Assit igit tua infinita bonitas assistat tua imensa pietas astet et tua inscrutabilis benignitas et miserẽ mei q̃ misere pli tue Recordare ãplexuũ tuorũ et osculoꝝ meqz miserabilez ẽ ph dolor nulli nisi tibi soli miserãdaz digneris auscultare. qui forsã hoc in luctuoso tpe oblitus es miaruz tuaꝝ qui sẽp miserẽ osueuisti Expande ergo gremiũ. aperi sinũ. et ad p̃fata rñdere dignare etsi mõ q̃cũqz valueris me osolari nõ desistas Nemo nãqz. te ꝑter. potẽt m̃ osolationes innectere q̃ despationis laqueo g̃uissime sũ imersa et si q̃d occurrerit sequẽti libro reꝑuab

Explicit Liber primus

Incipit liber scdus de

osolatiõe eccie Et otinet metra ca

In p̃mo metro spõsus cõsolat sponsã ꝑ hoc q̃ multi alij hñt etiã infortunia q̃ infortunia nõ sẽp manent sed etiã mutanť

In.ij.metro sponsus etiam ponit multa solacia q̃ habuit ante istas tribulatiões presentes.

In.iij.oñdit q̃ reuertet in statũ pstinũ p quẽdã fidelẽ regẽ quẽ in pcessu nomiabit et erũt noua gaudia in ecclesia

Sequit metrũ primũ Vox sponsi

Iste modum siste nec enim fortuna querenda
Improba nec tibi sola patet.alijs sua tela
Immittit dira.reliquorum cernito casus
Mitius ista feres medee tristia vertas
Quam dolor hinc et amor docuerunt cedere natos
Per varios casus per multa pericula.vita
Labitur humana per tot discrimina currens
Vincit nunc victor tunc victus.sors dat vtrunq̃;
Victores q̃ cadunt.sic spes bona vincere prestat
Spes bona dat vires.sit spes in pectore firma
Degeneres animos timor arguit spes bona firmat
Et fortuna vices commutat nunc mala surgit
Cras q̃ cadet.forsan q̃ miseros melioza sequẽtur.
Magnanimis magna.timidis breuis addita virtus
Inuida fata pijs.peruersis sors bona crescit
Adde moramq̃ breuem.credas mala cuncta ministrat
Impet' Expecta cernes sortem variari
Magna ruunt tenues excrescũt q̃ virga fit arbor
Hinc tibi pone modũ sub primo limite siste
Supprime dũ noua sũt magni mala semina morbi
Tempora dant vires mora vires crescere fecit

Metr.ij.Spõsus põit mlta solacia q̃ habuit spõsa

Multa fuere tibi solacia.cantica multa
Carmina letitie florentis plura fuere
Tempore preterito celesti flamine plena
Gaudia perennis de fonte fluentia vite
Leta chorea chori roseis falerata coronis
In nostris patuere locis super omnia pulcris

Metrũ.iij.q̃ in illũ statum reducetur per quendã fidelem regem et ponit exempla

Et si forte fata seuit mala perfidus hostis
Ex quibus excreuit fructus cũ semine falsus
Omne tamen sparsum solido portabit antro
Et luet ex merito falsus qui semina falsa
Seuit et induxit perculso pectore falso

Nec validū dirumq; putes tam scisma patere
Quod nullo valeat diuelli posse potentis
Sepe fit vt molle durum compescat q artet
Homer humo terit. lapis vnda pollice gēma
Et lupus atq; leo muscarum fit cibus. atq;
Sic formicarum fit et vesus sumptus et esca
Mittā nō magnū sed mitē quem velut agnū
Accipies regem letās sed iure regentem
Hic te saluabit et mira pace beabit
Hunc in processu nosces super omnia posse
Per me perficere que diudum cepta fuere
Et noua tunc summo redolētia gaudia flore
Cernes letanter plene cessante dolore
Tunc cū virginibus roseis tu fulta coronis
Junctis et reliquis precedes digna colonis

Prosa libri scdi hz distinctiones .xiij.

¶ In distinctione pma sponsus responsurus sponse pcedit incipiēs a fabrica mūdi vsq; ad redemptionē generis hūani vbi sponsam. s. ecciaz pelegit ptempta synagoga et ibi de triplici fide in mūdo et q̄ illarū incepit ab abel et ocludit q̄ eccia est sponsa sua vnica et q̄ incepit ab abel et omis alia secta incepit a cayn

¶ Distinctio scda in qua spōsus pbat q̄ eccia incepit ab abel et rñdet ad argumentū pmū lib pmi distinctiōis. .ij. et ponūtur ibi plēs psecutiōes eccie q̄s sustinuit

¶ In. .ij. distinctiōe spōsus rñdet ad argu^m li pmi positū distinctiōe .ij. et ocludit q̄ q̄ quis sint duo vel tres pape pter hoc tñ spōsa non desinit esse spōsa sponsi vnica scilz xpi et ibi ponit q̄ papa pt desinē esse vicari^ eccie et spōsa pt desinē esse vxor ei^ sed sponsa. s. eccia non pōt separi a sponso xpo nec pt ei dare libellū repudij.

¶ In distinctiōe. .iij. spōsus nō cōcludit q̄s illoz triū paparū fit vt fuerit verus papa qd sponsa petebat sibi manifestari lib. i. di. .iij.

¶ In distin. .v. ponit cā q̄re deus pmisit scisma istud huic mundo in fūdi scz pter pcca pncipū

¶ In distinctione. .vi. sponsus dat aliā cāz q̄re scisma missū ē in eccaz qz illi volebāt eligere vl ptātē hre eligendi qui nō debebāt eligere q ptz q̄ ibi pcca platorum q plebis erāt in cā vt introduceret scisma q ibi ponitur historia.

¶ In distinct. .vij. sponsus dicit se velle misereri sed nō nimis celerit et ponit causa quare

¶ In distin. .viij. ponit spōs^ quō miserendū est et q̄bus et q̄b^ nō et qñ liberabit eccia qz in. .vij. tribulatione capiet finē tribulatio eius

Sequit psa. q̃ di. j. in q̃

Epōsus ponit quō elegerit eccāz synagoga cōtempta et ocludit q̃ ipa est vnica vxor sponsi et q̃ incepit ad abel innocente

AUdi filia et vide et inclina aurē tuā et obliuiscē ppl̃m tuū et domū pr̃is tui et ocupiscet rex decorē tuū Hec tibi p solacio q̃ dolori g̃uissimo succumbis adhicio miserēs stat' tui lachrymabilis cui sōlita ac impssa pbaris. odolens infirmitati tue q̃ q̃si despationis laq̃o innovaris Paulatim igit ad op' osolatiōis exurgens q̃ntope potero te osolabor. Audi ergo filia et vide et inclina aurē tuā Tu es vnica sponsa mea filia vnica atz p̄ ceēis filiab' amātissima Audi ēgo filia pr̃is i solio residēs cādor lucis ēne speculuz sine macula deiqz maiestatis imago tāto fuerā dīno deitatis radio clarificat' vt nō rapinā sed naturā arbitrarer me pr̃i sikem Cum q̃ pr̃is aderā stelleū fabricans olim pū. mirādo decore politū Trifariā etiā in nouē sēoz btōzqz spiritū ordines odistinctam evidi hierarchiā Et post tā admirandā in singulis celestis atqz aeree nature structurā irrōnalē hūanā q̃ sōnū plasmaturā Statuēs hoiem quez deiformē plasmaui in locū amenitate ospicua refertū. cui florū rosarūqz pbui solacia fontiū ēē ēbuēs claritatē Int' do et exteri' dulcedine decoraui hoiem illū mirabilīq̃ ad mei ipius deiformē imaginē oformaui Qui tñ ad hec omnia ingtus. pomo cui' esū vt sui pbarem obediam inhibui cecidit et lapsus est Ob cui' enormē friuolam qz ptinaciā ignominiosā qz placuli sui excusatōz tumidā ve sceleris illi' impietatē cieci miserā quā beatam plasmaui creaturā a tāte suatatis atz decori. orto rosifero Atz deinceps ples ab ipo pcreata viciosa facta ē ppt̃ eius dē inobediaz et multis innixa scelerib' se septus a me auertēdo ptinacit̃ peccauit. Cōsiderās igit̃ tāte feditati nllaz posse succurrē creaturam de celo descēdi stelligero ex intemerata virgine carnē assumēs Nat' q̃ mūdo visibilit̃ te sponsā in figura pelegi in synagoga q̃ndā figuratā q̃ me corona spinea ludibrio coronauit q̃m et tūc spreui te in sponsā mihi dulcissimam eligēdo Te q̃z sub sathane ostitutā prāte illi abripui q̃ te duxi sponsaz meā oblit' ppl̃i tui hebrei dom' qz pr̃is tui Atz vt te fuarē illibatā. xxxiij. ānis suopere sūma qz diligētia laboraui Tu es igit̃ vna colūba mea vna dilecta mea q̃m ocupisco q̃z p̄ ceēis regnā ēh associo Nā vasti regina superba rpudiata te hester radiosā atz formosissimā pelegi Obliuiscē igit̃ ppl̃m tuū qui te vnire debēt q̃ scismate pessimo maculauit Filij tui te macularūt te infamauerūt. teqz iux iter ābulantiū scandalū posuerūt et in oibus gentib' p mūdi climata viuētibus oppbriū fecerūt ppl̃us vipeus ppriā intēmit mrez

Serpētina soboles genitricez suā infecit Obliuiscē hūc ꝓlm sed nō ad penā luat ipe q̄ luere debz. nā vt ait poeta Nec eni lex iustior vl la Quā necis artificē arte pire sua Pereat scismatic' ꝓlus. scismatis inuētor. erret qui errorē posuit. interficiat qui intēmit Obliuiscere domū pris tui hec dom' hebreus est ꝓlus qui tui a lōgo tpe oblit' est hāc obliuiscē domū synagoge ogregationē qz ꝯginū fatuaz Ecce ꝓlus tu' Ecce domus pris tui. ꝓlus tu'. ꝓlus scismatic' ē. a tuis ꝓmot' doctnis qui erroz tumore stimulat' te scam te formosaz te mfez speciosā impie dereliqt atqz alios fecit errare q a ꝯitatis via declinare Ecce domū pris tui. aspice synagogā q̄ non mō te ꝗ et me aspnata est illudēs m̄ in vita piter et in morte etiā vsqz in die hodiernū Est et alia secta a tuis semota larib' q̄ multifarias sñias multiplicib' intēta rōnibus emulatur Hec ē q̄ deos deas qz venerat et colit Nūc saturno sac. nūc Jouī sacrificia nūc iunoni nūc flore. cerīs qz dīis q deab' dīnos imponunt honores Enūero q̄dam istarū a cayn. nōnulle ab abel ortū habuerūt Illa cētissime scias serenissima fides q̄ in deū vez vnūqz q vnicū credidit Que me ꝓ humano genere incarnādū atz postremo occidendum firmissima fide tenuit ab abel sūpsit initiū qz sic oēs patres veētis legis crediderūt sīr et ꝓbe hāc fidē habuit adam. habuit et abel. habuit et abraā. ceriqz omnes viri sci siue circūcisi siue icircūcisi q̄ p me saluati sūt habuerūt Nam q eo tpe quo abel vitam aialē agebat in ēris ego ipe caput ei' extiti ceteroz qz scoz etiā ꝑm hūanitatē nō simplr exñtem ꝗ creditā. me q̄z hi crediderī deo silīmū carismatibus qz repletū Idcirco p hāc fidē aliqd in eos de silitudine fluxit de me. voluerūt qz in hoc mō similari et assilati sūt sci fideles incorrupti Qua ex re recollige q ab abel iusto vsqz in die pñtem futurū qz iudiciū qd otulit m̄ pr me' tu spōsa mea vna dom' vna aia. vnū corp' vnus qz panis et es q vocar. Ea vo secta ꝓphana q̄ in me nec credidit neqz credit aut credet a cayn ortū habuit infideli heretico. insano et despato q̄ sibi ipi sufficiens me ordīnit sui ipi' amore ofirmata

Disti. ij in qua spōsus

ꝓbat q ecclia incepit ab abel q rñdet ad arg^m^ pmū li. pmi disti. scde

Proposuisti igit argu^m^ ꝓbatura te ipaz nō ab abel sed a cayn assūpsisse radicem Noueris te nō recte argucia/rū tractasse fūdamēta In cayn ꝗ cognosce qui por nat' est hō pessimus qz abel iustus qz in adam tō humani generis massa iure dāna/ta est et qñ aliqs ex ea nascit vas in honorē. hoc nō ꝓuenit ex natura sed ex mei vocātis mia Ecce qz dispar duorum fratrum vita fuerat vnus pessimus videlicet cayn alter optimus scilicet Abel In cayn aduerte. seuire cepit in sanctos

re pbor malicia In abel vero ꝓfi/
cere cepit scor vita et patia Abel
nanq; vir scus et simplex in pastu
ouiū occupat' de pecorib' gregl.
gratum deo obtulit holocaustum
Persecutione frīs patiēter sustinu
it nō ob aliud nisi qz ille bon' erat
et alter mal' Nā et in ipo passio
nis mee figura pcessit Atq; in eod
Tu sponsa mea dilectissima tribula/
ri et pati cepisti. q̄ in vnoq; iusto
passiones tribulatōes ve pati non
desistis et vsq; in finē mūdi patie/
ris Kayn ego abel psequit qñcū
q; tu in tuis mēbris affligeris aut
tribularis Nā tu passiōibus dedi/
ta es atq; subiecta ita vt te kayn
malicia sp insequat Abel eē renu/
it quem cayn malicia non exercet.
Qua ꝓpter bū ipm cayn raptorem
et auarū et destructorē nominasti.
Hinc ē q̄ in tota ple cayn et abel
multi mali et multi boni inueniūt
Proles abel spūalis ē q̄ fm carnē
plem non habuit vñ et in pncipio
seminatōis fidei mee tyrāni frges
sāguinē martyrū diabolico furoē
fuderūt idola vana colētes Do q̄
rū cultū ipos scos multi flagellis
incitarūt Nā q̄t ptuleris psecuti/
ones recēsere nimis esset longum
cū fuerint multe Cōputant tñ. xij
a q̄busdā ab alijs. x. fm. x. egypti
plagas. Primā oputāt a nerone
secdam a domiciano A traiano
tertiā. q̄rtā ab antonino A seuero
q̄ntā sextā a maximino. a decio se/
ptimā. octauā a valerião. ab aure
liano nonā. decimā a diocleciano
Sz reuēa ples fuerūt nā et illa p/
secutio oputāda est. qua cruci a fm
xus sū Hinc et aū tpa neronis tu
passa es tribulatiōes multas nam
et tunc stephan' lapidatus est Fr
Jobis Jacob' gladio vitā fini/
uit Apls etiā petr' vt occideret in
carcerat' est. et cetēa multa q̄ oia
enumerare longū esset Nōnez Ju
lianū te psecutū tyrānide pessima
certissimū est Posteri' etiā valens
valētiniani fr arrian' p orientis
ptes magna psecutiōe vastauit te
sponsā meā Ex qua re nō estimo
definiēdū numez psecutionū tua/
rū q̄bus te exerceri optet Ampli'
q̄t et q̄ntas diabol' mouerit here
ticos qui sub xpiano vōbulo tibi
resisterēt quot etiaz pestifera atq;
mortifera euomuerit doctrina mūdū
noscit p vniuersū fuisti igit a ca/
yn otinua vt tribulatōes patereri.
p filios suos ex illa pessima radi
ce succedētes Sz in abel innocēs
et patiēs hostibus multis afflicta
sp extitisti Et illos int filios mul/
tos reformasti viros scos bonos
et iustos Sz qd in cōnriū adu/
xisti vitatis testē qui ait Omēs de
clinauerūt simul inutiles fēi sūt non
est qui faciat bonū nō est vsq; ad
vnū. hoc dissime de filijs hoim di
ctuz est. vñ vt allegasti dixit xpba
Dñs de celo pspexit super filios
hoim vt videat si ē intelligēs aut
req̄rens deū Sacra pagina testis
est qz filij hominū peccatores de/
clamant dicēte scptura Videntes
filij dei filias hoim q̄ essent pul/
cre ꝛc. et reuera illa est linea pec
catorum a cayn descendentium
qui natura inutiles facti sunt et ex

eis nō erat qui faceret bonum nisi
grā mea corda illoꝝ illuminātē vt
qd negauit natura oferret gratia
Natura igit oēs declinauerūt nō
est vsq ad vnū qui bonum faciat
Multi tñ sūt atq fuerūt filij dei q̄s
nō natura ⁊ grā bonos fecit Ne/
mo eni bon⁹ nisi solus de⁹ Primū
dat natura qr nemo bon⁹ ex indi/
ta natura sua sed q si sūt multi bōi
cōfert hoc grā mea Secōz vēo nō
hūane sed dine nature ꝓtiuz est.
esse videlz ex se bonū quodā nō
simpler bonū sed infinitū atz inē/
minū dās oi creato qd ptinet bo
nitatis Ex his igit me tibi respon
disse nouerim ad id qd pmo ꝓpo/
nere tāta diligētia studuisti Nō ē
eni malū pati malū sed malū facē
pcō carere nō pt Omīs ergo q̄ me
persequūt ex radice illa pessimi ca
yn pcessere Cui⁹ vt pgenies a fa
cie tollerēt altissimi tota sua sobo/
les in diluuio est absorpta Et qui
psecutiones ꝓpter iustitiā patiūtur
ex optimiq innocētis viri abel vir/
ginis pmi martyris et sacerdotis
pgenie gen⁹ spīalit otraxerunt

Distin.iij.in qua spōs⁹

rñdet ad argu^{m} lib pmi positū di.
iij.et cōcludit q̄ q̄uis sint duo vel
tres pape. ꝓpter hoc tñ sponsa nō
desinit esse sponsa spōsi vnici s.xpi
qr papa pt desinē esse sponsus seu
vicari⁹ eccie ⁊ spōsa pt desinere eē
vxor ei⁹ sed spōsa.i.eccia non pōt
separari a sponso xpo nec pt ei dare
libellū repudij.

Nosse te velim me ad b nisi/
bus elaborare totl.vt tuis
postquam satisfecero argumentis
etiaz rei quā intēdis satagere suf/
ficiā Perpendo nāq te notasse pi
culosū hoc flebile scisma.qd tpib⁹
iā multis elapsis me sponsū tuum
te q sponsā mihi dilectissimā ma/
culauit Nñ te estimo scire ⁊ si ne/
scieris te nō ignoraturaz eropto si
aliqñ casus emerserit me in b mili
tanti regno in quo ñ te sponsā pe
legi nō hre vicariū vel ex tui psecu
tione seu alio q̄cunq mō ei⁹ affue
rit carētia ob hoc te nō eē sponsā
meā dilectissimā cui fidelissime ad
hereo et sp inherebo. Sicuti conti
git sub iniq̄ hoim psecutōe tyrā
nica diocleciani videlz ⁊ maxiani
hui⁹ nāq diocleciani impij āno
xix.dū tu pspis incremētis per or
bem terraꝝ vbiq fuisses dilatata
ꝓpositū est edictū vt cūcte q̄ in or/
be erāt eccie vsq ad solum dissipa
rent ⁊ sacre scpture vbiq igni tra
derent Omīs q qui eccīs pēcant
in vinctis ponerent ac demū exq/
sitis supplicijs imolare cogerētur
Rapiebāt eni oēs eccīaꝝ pncipes
et sci clerici necnō cū eis nobiles ⁊
ignobiles multi Breui etiā p⁹ tpe
femie ⁊ pueri ita vt p opeditoruz
mltitudie carcēs estuarēt hui⁹ eni
tpe tāta inualuit dira et crudel p/
secutio vt ifra.xxx.dies.xvij.milia
hoim pmiscui sex⁹ p diuersas pui
cias martyrio coronarent Ea tē/
pestate sedit Marcellin⁹ papa ro/
me: natione romanus qui annis
octo rexit ecclesiam qui ductus vt
sacrificaret.idolis thurificauit ne
moreretur in corpore Sed ne cor/
pore moreret euz metus corpalis

occidit in aia sed post paucos di/
es pñia ductus aia reuiuēte capi/
te trūcatus est. post cui⁹ martyriū
cessauit pontificat⁹ ānos. vij. men/
ses. vi. et dies. xxv. Diocleciano
xpianos psequēte Ecce audisti va
casse sedem vicarij mei Audisti te
vacasse pastore tuo o dulcissima
sponsa Audisti ꝓtūc nullum fuisse
qui locum petri tenēs in btā petri
sede resideret. neqz imaginari te
volo illo te tēpe eodēqz momēto
meā nō fuisse sponsā meqz tuū nō
extitisse sponsū Naz et beata petri
cathedra plerūqz ꝓut nosti pasto
re vacauit. imo et ipa eadē quaz q
sponsaz meā nomino qz tu ipa es
quaz eccīam voco sponsa mea. se/
pissime vacasti. nec ꝓter hoc ḋsqz
autumet te nō māsisse sponsā meā
sufficeret nanqz vn⁹ iustus etsi om
nes ceteri essent heretici vt et ego
sponsus tu⁹ semp et essem et rema
nerē Et abolim in mea mre bñdi/
cta fides tota remāserat cuz disci/
puli mei oñes a te recidissent Jā
etiā a tpe q̄ Balthasar q̄ fuit Job
xxiij. et Gregl. xij resignarūt tu re/
mansisti vnica et vna sponsa mea
Nō igit sponsum ꝓdidisti si mei ex
pte vicariū. i. papā non habeas q̄
administrāda āministret et reliq̄ q̄
ad ipm faciēda ptinēt exequatur.
Ex eodē cognosce fūdamento Si
duo fuerint aut tres sūmi apl̄atus
culmine fungētes te ob eoꝝ ptina
ciā aut plūptionē nō esse biuiram
aut triuirā reputandā Nō inqz il/
li sūt spōsi tui cēsendi cū ego solus
et vnic⁹ sim ille cui tu nupsisti inse
parabilit ñ fidem seruādo. et ego
eandē tibi integerrime reseruabo
Vicari⁹ nāqz vnus ostituitur qui
nō puri homis sed mei qui verus
deus sū. vicē gerit in terris cui au/
ctoritatē nō humanā sed ḋinaz cō
tuli ligandi atqz soluēdi omia que
in celis aut in terris sūt In q̄ q̄dē
vicario meo plenitudo ptātis tue
ita residet vt etiaz ipe possit a tuo
mrimonio separi et tu potēis eidē
libelluz dare repudij quē ego tibi
aut tu ñ dare nō valebis vllo mō
Poterit eni papa resignare sūmo
pōtificio nā celestin⁹ resignauit. pt
deponi. pt deḡdari. sicuti nris iaz
cōtigit tēpibus vt inferius pleni⁹
ostendet Neqz ples vicarios hre
qz vnū debeo qui petrū apl̄oꝝ pn
cipē solū q vnicū ostitui sup plebē
meā Cū ḋo ples fuerint. scito cui
dētissime te diuisā Nec ob hoc bi/
gam⁹ aut trigamus a te volo nun
cupari cū tu sis sola et vnica quaz
ego duxi neqz tu alicui ꝓter me in/
separabilit nupsisti. sed alij etsi tres a
q̄tuoꝝ fuerint a te potuerūt separi
aut p resignationē aut alio mō q̄
p eos q̄ꝝ incest canonice et iuste
poterit inueniri

Distin. xxij. spōs⁹ rñdet

sponse vbi ipa q̄rit q̄s illoꝝ trium
sit verus papa sed nō concludit.

Q Ueris etiaz inē alia q̄ ps
sit spōsa tua aut Jobis a
vni⁹ alcius vel duozū aut
oim aut q̄s eoꝝ me⁹ sit ver⁹ vica/
rius. nūc tibi rñdendū censeo Se/
cretū nāqz tibi nūc ē nec explana
bo scies āt postea Rhōnā tū sedē
cetis nolo q̄ ābigas ꝓponendaz

Est igit vt exēplū capias nō leue q̄d de hmōi re grandissima aliq̄d cōiectare Nōne legisti Paschasiuz mire scitatis viz in purgatorio q̄uissime punitū qz parti laurētij in sūmū pontificē electi cōsensit quez Symach. o ꝓtulit quē tñ ecca sūmū decreuit pontificē Cacendum igit ad hoc puto securi' q̄z aliq̄d inconsulte definire Sed certissime scias vt etiā supius declaraui vniuersitate scōz fideliū et iustorū viroz atq̄z feminarū sācte viuētium verissimā esse sponsā meā. dato q̄ null' sit vicarius meus hic in ēris a qua quidē vniuersitate sanctorū separi nō potero nec eidē libellum repudij dare possū Qua ꝓter his breuit ꝓtransitis ad alia ꝓcedo respōsurus.

Distinctio q̄nta in qua

sponsus rñdet sponse ad id quod supius mouit li. i. di. iij. in fine q̄ ponitur hic vna cā q̄re deus ꝓmisit scisma huic mūdo infūdi qz ꝓter pcca principum. et ponūt etiā alie cause ꝑsequenter.

Sed cū ista ad pñs reliq̄ro indiscussa venio ad id q̄d subiunxisti petens qua de causa te tā dilectā iā dudū et vsq̄z in tpūs q̄d nūc p̄sto est ꝓmiserim lacerari. Cur tunicā incōsutilē scindi ꝓpetiar. quā diuidi nō volebā Cur corp' meū a corruptione atz seductione nō p̄seruaueriz? Reuēa q̄stio hec magna est Scissura eniz vt tu obiecisti clarissima est quam neq̄z ego negare volo Cū me cernēte atq̄z ꝓspiciente ista facta sint tāto etiā tpe ꝓrogata vt ab initō mūdi tā dira tā q̄z diuturna inter nr̄os nō fuerit diuisio que tāto iā tpe inualuit vt finē tu despes exēcbile hoc scisma aliq̄n habiturum. Volo igitur tibi aliq̄s subiūgere causas q̄re hoc flebile luctuosū q̄z scisma tibi sit immissū toti xp̄ianitati pniciosū. multarū q̄z animarū damnatiuū Veritati igit studens simplet breuitati que ad pñs occurrūt edisserā causas et vt ip̄as hūiliter attēdas et gratanē suscipias cordialicer te exoro Nosti nāq̄z nō mō currenti tpe sed et p̄orib' momētis priscis ve lapsis euis. aliq̄n ꝓplm ꝓter eoz regē flagellatum vt ꝓter dauid regis pcēm angelus multos cedebat hoies donec rex ipe miam meā implorās lamētabiliter mihi supplicādo dicēt Cōuerte oro inq̄t dne gladiū furorez q̄z tuū cōn me plus eni iste quid fecit. nō ꝓpetrarūt oues iste pcēm aliq̄d ꝓter q̄d tā dira sustinēt flagella Ego inq̄t sum qui peccaui vertat obsecro man' tua cōn me et cōtra domū p̄ris mei. qz peccaui pcēo magno supbia eni me seruū tuū otra te erexit Et post multoz milū plagā quicui pcutere et placatus sū. miserī' afflictiōis populi tā grauiter occidēdi Et tu q̄d miraris q̄d multū anxiaris quid ve turbaris si ꝓter sceleratos pncipes tam spūales q̄z tpales iram meā in orbē transfudi terraruz vt nō tātū vulgus vario pollutuz erroze. multis q̄z facinorib' subditū

decrescēte oīm charitate ferieriim et feriā sed etiā ꝓncipes et ꝑlatos eorꝫ vna cū illis cōi plaga pcutiā atqꝫ pcusserim Popul⁹ reuera ille dauid regis q̄d peccauerit rex ipe ignorabat.sed ꝑplus me⁹ iste tuus qꝫ mūdū sparsus per vniuersū q̄ntis malis.q̄t criminib⁹.q̄t scelerib⁹ implicat⁹ sit neminem puto nescire nisi q̄ ab hac vita spm exalauit vel ad inferos descendēs vel visēs iā celica regna Legisse etiā te nō dubito quō ꝓpter pccm Achior filij chore plebs isrlitica in manib⁹ hostiū tradita sit q̄ tñ ab illo illi⁹ peccato imunis erat Ampli⁹ puniūtur et aialia rōnis exptia vt ꝓpē pcca amalechitarꝫ aialia eorum a saule mādata sūt occidēda Pcco etiam egyptiorꝫ possessiones insensibiles grādini tradite sunt.q̄ ꝑmogenita atqꝫ iumēta morte osūpta sunt.vñ claret etiā nō solū irrōnalia ꝫ etiā insēsibilia que a pcco sūt immunia aliorꝫ luisse scelera atqꝫ subleuasse pcca.Ceterū ꝓpter pcca minorꝫ ec maiores puniti sūt nā ꝓpter isrlita rū pccm arca dñi philisteis tradita est filr et ꝓpbe Pcca etiā ꝑlatorū flagellata legim⁹ cū suos quos deberēt nō corripiūt subditos.vñ eo mō ꝓpter pcca filiorꝫ hely ꝓplis corruit in manu philistinorꝫ.nā reuera ꝑ meritis ꝑlatorꝫ deꝑuat vita subditorꝫ Et sic nūc ꝓpter pcca ꝑlatorꝫ nūc sbditorū delicta.ꝑlati simul et sbditi puniunt. Nūc puniuntur qui puniri meruerūt Nūc puniūtur etiā qui puniri nō meruerūt vt cōitas ꝓpter vni⁹ delictū excōicatione pcellit q̄ tñ nec auxiliū nec oſiliū dedit cause ꝓpter quā omes puniūtur Sūt etiā puuli sodomorū puniti cuꝫ pentibus qui tñ peccare nō valuerūt Itē punit q̄ iust⁹ ꝑ iniusto vt ptꝫ.xxiiij.q.i.Non turbatur.Nam nō turbat nauis q̄ petrū habet.turbat que iudā habet Legim⁹ eni Mat.iiij.q̄ añ dñi passionē cū discipuli essent in naui fcus est motus magnus et ventus erat eis cōrius et hoc ꝓpter iudā iniustum factū est.sed post dñi passiōꝫ petrus fuit in naui sed nō legit nauis turbata in qua fuit petr⁹ sine iuda Ex q̄bus colligit Te sponsā meā turbandā fore cū in te iudas qui de semine cayn ꝑm maliciā fuit ortus semper extiterit vsqꝫ ad extremū illud tpūs quo se qui te infestat impiissim⁹ iudas laqo suspendat Puniūtur etiā iniusti ꝓpē iustū vt Maria ꝓpter Moysen Puniunt etiā q̄dꝫ grauiter et subito ꝓpter pcī detestationē vt anastasius papa qui fuit tpe Theoderici regis Eo tpe clerici multi se ab ipius cōmunione semouerūt.eo q̄ cōicasset sine oſilio epōrꝫ vel ꝑsbrorꝫ q̄ clericorꝫ cūcte ecclie.diacono fotino qui cōicauerat Achacio per ecclesiā damnato Et q̄ voluit occulte reuocare achaciū dīno nutu ꝑcussus est.nā dum ad nature secreta secederet miserabilit mortu⁹ est egerēdo intestina.Sic pecūia iude cum iuda damnata est cui dictum est pecunia tua sit tecū in ꝑditionē et bene ille iudas dicitur qui ꝑ symoniā spiritū sanctū emere voluit

sicut iudas pro pecunia vendidit xpm Multis ergo mōis pcca vindicanť. vt ex pfatis clarum est Tu igiť dulcissima sponsa plerisqz causis pnarratis affligeris Nūc ꝓter pcca pncipū. nūc ꝓter delicta ꝓli nūc ꝓter vtriusqz forefacta. nunc iusta pro iniustis pcuteris. Nunc ꝓter pccī detestationē pcellerī. varijs tuorū penis subdita et cōsumpta Mirissima res est te nō peccasse cū sis sancta et immaculata. ꝗ filij tui deliquerūt pccis grauib⁹ et enormib⁹ sed tu luis peccata que nō meruisti. Et q̄ qz de hac re infinita conijtere possez subticeo tam expientie tribuēs hec ꝓbanda

Distinctio. vj in q̄ spōs⁹

dat cām aliā quare spōsa ita laceratur et tāta patiť et quare scisma sit eccie immissū qz illi qui nō debebant eligere electioni se intromiserūt acclamātes papā p ipoz violentiā seu instantiā tumultuosā vñ tot mala insurrexerī vt pz p experientiā Et sicr ꝓter multorū fraudes q dolos per quos q quas scisma intrauit in penā peccati

Imperest post pdictas iaz et ānotatas causas aliam ipsi rei magis ꝓinquam assignare. Insanus eniz plus versus in furiā et insaniā abutiť rōne atqz tota humanitatis natura seiecta in bestialē feritatē transformať qui nec pce nec pcio quietari poterit nisi vel violētia victus. vl volūtatis sue impetu nefando parat⁹. Ob quē turbat⁹ frequentissime irā meā in filios hoim disseminaui. cū me postposito semoto atz cōtēpto suū sine me nefariū atqz pniciosuz osiliū cōpleuere Quale pscis moliti sūt ānis cū me irrequisito et sine me. nō per me regē clamauerunt et pncipē eis institui postularūt ꝗ nō per osiliū meū Et datus ē eis rex nō inqz bon⁹ sed malus ille Saul qui satis bonis initijs pessimum finem habuit ascēdēs de tribu cayn fact⁹ m̄ inobediēs secut⁹ pīem suū cayn cuz q̄ et in flāmiuoma ignis rota rotať in eternū Ecce spōsa charissima hec vox erat pstrepētī. populi regem poscentis a samuele viro sco et ꝓpheta Cōstitue nobis regem vt iudicet nos sicut diuerse hnt nationes Locut⁹ est autē Samuel omnia verba hec in ore dñi et ait dñs Audi vocē populi in oibus que loquūtur tibi nō enim te abiecerunt sed me. ne regnē super eos iuxta omnia opera sua que fecerunt a die qua eduxi eos de terra egypti vsqz in diē hanc. Nūc ēgo audi vocem eorū Verūtamē pdic eis ius regiū qui regnaturus ē super eos Et ait ad populū Samuel Hoc erit ius regis qui imperabit vob Filios vestros tollet q ponet in curribus suis faciet qz sibi equites et cursores quadrigarū suarū et cōstituet sibi tribunos q cēturiones et aratores agroz suorumq messores segetū. et fabros agroz et curruū suorū Filias quoqz vras faciet sibi vnguētarias q focarias et panificas Agros quoqz vros et vineas et oliueta optima tollet

q dabit seruis suis ꝗ et segetes ve/
stras et vineārū reddit' ad decima
bit vt det eunuchis et famulis su/
is Seruos etiā vros et ancillas q
iuuenes optimos q asinos auferet
et ponet in ope suo Greges quo/
q vros ad decimabit Vos q eri
tis ei serui et clamabitis in die illa
a facie regis vestri quē elegistis et
non exaudiet vos dnis in die illa
Noluit aūt ꝓplus audire vocē Sa
muelis sed dixerūt Nequaq̄. rex ei
erit sup nos et erim' nos sicut alie
gentes et iudicabit nos rex noster
et egredietur ante nos et pugnabit
bella nra ꝓ nobis Et cōstituit eis
Samuel regē q venerūt hec omnia
sup eos mala Predicta ꝗ histo
riā recitata sunt et adhicit q Saul
factus erat rex eorū de quo pfat'
sum. cui ceteri reges israel succedē/
tes etiā mali fuerūt Hec igitur ad
nrm applicādo ꝓpositum dies dici
eructat verbū et nox nocti indicat
sciam Et nimirū non fabulā sed rē
gestam atq̄ vissime scptis et litter.
mendatā brcui' quo potero edis
serā vt pateat quare me q̄dammō
subtraxerim et tā flebile scismatis
virus me nō impediēte in te spōsa
mea latescat Nā reuera elegerūt vi
cariū meū sed sine me fact' est per
successor sed nō ꝗm osilium meum
Qui eligere debebāt electiōis iure
spoliati fuere q qui nō debebāt eli
gere. electioni se intromiserūt Sū/
mū sibi ineptū vulgus pontificem
acclamabat Cōstituite nobis inq̄t
nobis plebs rhōna romanū pō/
tificē vel saltem ytalicū. qui nos re
gat qui nobis de nostris pficiatur
et gentes nostrā iudicet vel timori
mortis succūbetis si nō elegeritis
quē nos acclamam' eligendū Et
hoc modo sūmus pontifex fuit ele
ctus in quo istud execrabile scisma
cepit vt imediate subiungā Mor
tuo eni felicis recordationis dno
Gregorio xi. vicario meo cuius
mors erat anno a natitate mea. M
ccc. lxxviij. die. xxvij. Mens Marcij
Officiales vrbis Rhome diuersa
in capitolio celebrauere osilia Inē
que cōcluserūt vt dni Cardinales
Rhōnū vel saltē italicū eligerent
in sūmū pontificē Nam als formi
dabāt curiā in ytalia nō mansurā
huic consilio interfuit Bartholo/
meus archiepūs Bareñ put ꝓprio
ofessus est ore. qui et se ante cōcla
uis introitū bandarensib' recōmē
dauit Egerūt etiā idem officiales
vt custodiā portarū et pontiū eorū
familiares clauderēt. ne electores
modū hrent recedendi Pendenti/
bus etiā dieb' x. qui a morte pfa/
ti Gregorij effluxerāt pdicte vrbis
Officiales assumpto ciuiū numēo
nō modico Rhomanū in pōtificē
vel saltē italicū postularūt Ipos
Cardinales maximis subesse dam
nis et piculis irremediabilibus ꝓ
clamātes si nō facerent ea ad que
hortabant Sicq̄ factū est vt eē
minas ad domos Cardinaliū in/
timarēt si non pficerent que posce
bant Expulsis igitur nobilib' rho
manis per sepedicte vrbis officia

les vt breuiter loquar cū consensu
multorū plātorū in vrbe effectū est
q̄ omia vrbis capita multis adiū
ctis ciuib' ouenerūt cōclaue intra/
turi qui ſcū opesci nō poterant in/
troire p̄missi sūt nō libere ꝗ metu
suscepti Qui sic vt p̄ferē intromissi
rhōnū vel saltē italicū in papā req̄
rebāt.et nisi hoc efficerēt antequā
oclaue exirent.electores starent in
suaꝝ piculo plonarū Et imposte/
rum magnis pstrepuere vocibus
muniētes palaciuz viris armatis
portā q̄z illā q̄ de directo sub con
claui fuerat ictibus et strepitibus
nocte tota omouerūt.lingua eorū
clamātes Rhomanuz volum' aut
italicū et voces easdē de mane re
sūpserūt Pulsatis q̄z postmodum
campanis p ꝓpli tumultu.rumor
peior p̄ore increbruit cū p̄dicta p/
clamatione rhomanū volum' aut
italū Et extūc de cardinalib' qui/
dā oim expte et osensu votis eorū
se velle satisfacē rñdcrunt nominā
tes p̄dcm dñm Bartholomeū Ba
reñ archiep̄m Eundē ergo eo mō
elegerūt q̄ ver' esset sūmus ponti
fex mortis tñ timore in eorum ani
mis p̄manēte Demū officiales cū
ꝓplo oclaue cōfregerūt magna cū
violentia Qd cū intrarēt Cardia/
les in Capella secreta se reduxerē
tur' portā cū securibus in ptes di
ruperūt Introiuit q̄z ꝓpls armat'
vocib' pstrepens vt p̄us furibun
dis Qd cernēs vn'ex cardinalib'
dñm inq̄t ſci Petri elegim' qui no
bis resistit ibūc igit ad osentiēdū
inducite Quē accipiētes bina vice
ꝗ inuitū posuerūt in cathedra hic
cardinalis ſci petri tāq̄z vir sanct'
maledictionē p b̄nidictōne rhoma
nis impcans ipos ad dictū bareñ
trāsmisit et dū illi reuerentiā tanq̄z
summo p̄tifici cōsuetā sibi facere
vellēt Cardinales palaciū exiuerē
domos ꝓprias pedites intrantes
Nōnulli vero ad castrū ſci angeli
trāsformatis hitibus se trāstulerē
Aliq̄ vo vrbē rhomanā exiuerunt
Bartholome' igit bareñ eo q̄
p̄fat'sū mō elect' p cardinalib' q̄
se in vrbe rebuauerūt mittebat vt
ad ip̄m p maiozis piculi euitatōe
ꝓperarēt. Illi vero noluerūt ꝗ q̄si
de suis req̄sitionibus fastiditi ad
illos miserūt qui in suis domib're
manserūt qui ab eo et vrbis offici
alib' postulati iā venerūt ad pala
ciū vnam cedulā manib' eorū sub
sep̄tam ferētes p quā sex cardina
libus tūc cū eo in palacio erātib'
ptātem ip̄m intronisandi cōmiserē
Qui Barēlis de hoc nō cōtentus
vocauit ep̄m Cassaſi in hec verba
prūpens Vade inq̄t ad banda/
reñ dicēdo sibi nihil esse factum et
vt ordinet q̄ hi qui in castro sunt
etiā ad palaciū veniant p introni
satione celebranda. Hoc ergo
mō requisiti sepius ne maiozi suc/
cūberent piculo ꝓpter bona ipozū
iam dispersaq̄ castri munimina ni
mis infirma Nā formidabāt vīt'
paucitatē neq̄z locī tutū quē acce
dere poterant nouerūt Venerunt
ad palaciū et eundē Bareñ more
solito intronisabāt Qd aduerten
tes illi qui de vrbe iam recesserāt

reuersi sūt. timētes si tūc ñ venissēt
potuissent rhomani suspicari ipos
hmōi electionē velle impugnare. q
ea de cā a rhōnis forsan fuissent
occisi et ipor bona hincinde disp
sa extitissent Por igiť timore vel
ducti seu poti' seducti rhomanam
vrbez accessere ipm dñm B. coro
nātes Quippe ab eo tpe cundē co
ronatū vt rhomanū pōtificē meū
qz vicariū in omibus tractauerūt
Cardinales vero vltramontani
de post facto ipm sepe sepius qz re
quirebant q̄ten' de tuto ac securo
loco eis puideret in quo liberum
hřent eligēdi locuz Qui paulatim
ananiā veniētes p dñlio Predēs
sūmus pontifex sine alicui' cardi/
nalis societate venit tyburtinū ad
quē locū eos sepi' euocauit q̄i po
ribus et pibus eos vellet piculis
implicare vt ipi Cardinales affir
mant Ñ ipi sic metu cōcussi et ti
more pterriti ipm sic electum sic in
tronisatū sicqz vt pferť corōnatū
dimiserūt et in francia Clementez
septimū libere et canōice in ciuita
te fundana elegerūt Quo mortuo
clemēte Successit ei petr' de luna
quē Bñdictum appellabāt adhuc
viuēs de quo in pcessu aliq̄ latio/
ra dtingētia declarabo Prefatus
igiť Bareñ vrban' sextus noiat'ē
Quo mortuo successit ei Bonifa/
cius. ix. Cui Innocētius. vij. Qui
mortu' est anno a natitate mea. M
cccc. vi. Post hūc Gregl. xij. in sum
mū pontificē sublimať qui angel'
Corario dicebať adhuc viu' qui

die. xxx. mens pdicti in summū pō/
tificem fuit elect' Hic in cōcilio
pysano depositus fuit absens tñ
et in locū eius Alexander quintus
surrogať qui fuit petrus de cādia
Et extūc increuit scisma Nā eo tpe
tres gesserūt se p sūmis pōtificib'
quor vnus in francia et duo alij
erant in italia. quorq̄ libet sūmus
pontifex dici et teneri exoptabat.
Qui alexander dum diem clau/
sisset extremū Electus est Baltha
sar Cossa et appellatus est Johes
xxiij cui' vita supstes est vsque in
diem hodiernū Et de his sic nomi
natis summis pontificibus totum
istud volumen tractabit in pcessu
Ex quibus oibus nuda claret vi/
tate. hanc summi pontificis accla
mationē multo deteriorē atqz pni
ciosiorē extitisse postulatiōe regis
a populo iudaico. nō mō ex parte
populi furentis qui hanc electiōm
voce furibūda cōclamabāt q̄ stre/
pitibus fauoribus qz impñsissimis
psequebanť. sed etiaz ex parte do
li per maiores vrbis et etiam plā
tos in hac electione commissi qui
qualem modū pcedendi seruaue
rint patet breuiter ex historia iam
narrata Inde non immerito ego
qz qz miseicors q̄ qz benignissim'
iram meā diffūdi super totum vni/
uersum. permittens ob elector ma
liciam ob venenum scismatis tam
periculosi tam qz scandalosi sic in/
fundi ob iniquitatis filios qui me
tam grauiter offenderūt. cum non
solum hoc sine me effecerint ꝗ cōn

consiliū meū et eadē ꝟtra meaz p
petrauerint volūtatē Jerū etiā p̄
lati pleriqz qui fauorib⁹ et ꝟsilijs
vt p̄ferē cū ꝓpło instituerūt me ma
gis turbauerūt qui et graui⁹ cōn
me peccauerūt Nū reuera nō mi
randū si ius regiū eas etiā ad vin
dictam secutum est Nam vt graui
eos in vindictā iure pcellerē et iu
go qui hec ppetrarūt cū sua poste
ritate nō euaserūt impune Rhōa
eteni quot et q̄ntis subiecta fuerit
traditionib⁹ cedibus tribulatōib⁹
bellis ve intestinis et punicis no/
runt ipi.referant et scribāt ijdem
Nō dico ab alienis non extrancis
p̄ncipib⁹ sed ab eoꝝ sūmis quos
acclamabāt pōtificibus qui tēqz
reges in virga ipos ferrea nō tm̄
regebāt sed etiā tanqz vas figuli
illos ꝟfringebāt Et vt clari⁹ edis/
serā non mō iugulabāt. decapita
bāt fuituti eos redigebāt.vineas
et segetes eoꝝ sibi vendicabant fi
lios et filias sibi seruos seruas qz
fecerūt veꝝ etiā totā vrbē rhoma
nam seruā sibi fecerūt.et seruituti
tyrānice subiecerūt Longū est sin/
gula dinumerare imo plixū ē val/
de Soli⁹ Bonifacij noni bella,per
stringē ab eo quo ventū ē tpe ad
Johem xxiij.qui Balthasar ē cui⁹
et gesta mundū noscūt p vniuersū
Qui quō Rhōnā subiecerint gētē
et in virga eos ferrea correxerint.
nouerūt illi qui mala passi sūt. Di
cāt ergo si placet Mea interest de
illa silere materia qui ad alia seri/
pturus perabo Ecce o spōsa dul
cissima nōne anxiari nōne turbari
nōne ira fpleri ob hec impia fore/
facta debeo qui tā pucrsis qui se
immiscuerūt electōni siue dolo siue
iniquitate seductis et p certo ma/
gnis et puis p̄latis et subditi. q̄s
omnes et singulos in p̄fatis noui
reos penā inieci vt videant se sic
puniri quia suis malis meritis hec
omnia meruerunt Attente igit̄ te
O sponsa dulcissima aduertere ge
stio et te veritate adiuratā.inctro/
go si tanti auctores sceleris penā
p iniectione huius pnicioſi atque
flebilis scismatis nō meruerūt? Nō
aliter te hesito rñsuraz nisi illos ea
que patiūtur supplicia meruisse Et
videbis etiā maiores suā quā me/
rucre culpā luituros pena ḡuiori

Distinctio.vij.cv spōs⁹

vult misereri sponse et ipam libēa/
re ꝗ nō celerit̄ et ponit̄ cā quare.q
rūdet ad distin.iiij.lib p̄mi.

Q Jū mie atqz clementie
me omemoras largitorez
dulcissimū Mihi eni p̄riū
est misereri semp et parcere vnde
q deuotissime flagitas te dudū ab
amicis desolatā et ab emulis affli
ctam liberari Audio certe neqz te
que sup me radicata es firmissimā
petram deserere potero Aliud
est eni pcuti et sine relaxatōne pu/
niri quo nimiꝝ modo Synagogā
Rberaui pcussiōe satis cruveli.de
qua hieremias pheta ita ait Pla
ga inq̄t inimici percussi te.castiga/
tione cruveli Et iterū pheta hāc

percussionē vocat insanabilē ait eni
Quid inquit clamas sup cōtritiōe
tua.insanabilis est dolor tuus Sic
percussi pharaonē supbissimū regē
quem postremo per famulū meuz
moysen in mari rubro cū curribus
et equitibus sūmersi Sic herodez
Sic antiochū ceteros qz cayn fili
os induratos flagellaui Aliud est
puniri vt quis corrigatur et se pec
casse cognoscat Ita dauid et ma
nasses et maria magdalena et ple
riqz viri atqz femine peccauerūt q
suam cōfitentes culpā miam sunt
cōsecuti Ita etiaz quondā plagis
puniui genus hebreum.nūc strage
nūc oppressione.nūc seruitute nūc
heremi detentione ānis pluribus
nec tamen ipm deserui desolatum.
Verbero igit vt emendē delictum
Castigo peccantē vt hoiem saluē.
flagello delinquentē vt sanem vul/
nera languētis Tēpus medicine
plongo qui tarde ad irā puocor
vt grauius pcutiam Nam vt ait
Ouidius Quāqz q̄nto q̄s maior
tanto placabilis ire ꝛ faciles mo/
tus mens generosa capit.tamē vt
ait valerius Lento gradu ad vin/
dictam sui diuina pcedit ira.ꝗ tar
ditatē sui grauitate cōpensat Ne/
qz nūc festino nō accelero remedi
um adhibere pter ipius criminis
in se et delinquētiū q̄ntitatez q̄dra
ginta eni fere annis offensus fui p
generationem istam pessimam et
nouerunt se grauissime peccasse
sed diligentiā quā debebant non
adhibuert pro scismatis pulsione
ꝛ ideo increuerūt sup eos mala vñ
ingrauata est cōtra ipos ira mea
tāto iam vt pfatus sum tpe hinc
nimirū vt illi qui huius scismatis
sūt auctores et fautores culpā tā
enormē suam osiderent ꝛ peccatū
suū cognoscant.horūqz malorum
omniū et singulorz cernūt grauita
tem.nec potui nec volui pstare re/
mediū.donec mittere qui mitten
dus fuerat.et veniret qui vēturus
erat qui huic nefando finem impo
neret scismati rex ille serenissim° de
quo in sequētibus mentio fiet spe
cialis Scriptum nanqz est Iuxta
q̄ntitatem delicti erit plagarū mo
dus Ceterum expecto et respecto
morāqz facit ne subito miserim q
mittendus erat vt in se puniant q
malū suis exemplū subditis pbue
rūt Et reuera subditi vt rebelles
atqz ptinaces cōspectent se ipsos
in malis quos elegere prelati. ma
nifeste publice qz castigari vñ ait
scriptura Qui regnare facit homi
nē hypocritā pter populi puersi/
tatem Puniūtur igitur prelati qui
summa ambitōne ad papatū aspi
rauerūt.nec pter sanctam pacem
ecclesie dandaz resignare voluert
sed multo magis ad scismatis ro/
bur nutriendū quicquid facere va
luerunt effecerunt vt inferius luce
clarius ostendet Non loquor de
paruis aut mediocribus ꝗ de ma/
ximis et sublimioribus qui tibi D
sponsa pacem obligarent elargiri
et semper in oppositum laborarūt
in effectu Ui igit qui emulatores

extitere priorū malorū et hui⁹ horrende voraginis executores. nōne merito sūt puniendi? nōne corrigēdi? nōne merita vindicta percellendi Reuera punientur et maximi vt paruis detur exēplū maiores non emulandi. luent illi qui se nō luituros sua putant scelera Reuelabit in futurū. nūc occultū In luce clarebunt omnia. naz sub niue quod tegitur dum nix perit omne videtur Et tu ponis vlterius me vlcisci nimis vindicatiue Ad id per pcedētia satis esse responsū arbitror Sz tamē adhuc ad illud tibi censeo respondendū Omis inquā pena cū sit iusta et a me vel ab homie inflicta bona reputatur in peccati vindictam purgat enim pena tēporaria quaz merito purgatoriā nominamus. illa dempta que eterna eē comprbatur Neqz tantuz facinus in meā conspiratū iniuriā atqz religionē tuam ferre debebam impune ne ceteri religionis tue aduersarij paria aut maiora facere conarentur. et omnes eodē gladio ferirentur qui eiusdē culpe consciī sūt. Amplius quid plangis peccati penam peccatū ipm plangere est nōe penam infligi gaudiosū Tui merucrūt pter malū culpe maluz pene sustinere Equū enim est et iustuz vt quia cōtra te atqz me deliquerunt penā quam meruere sufferant Mā et Maria moysi soror que transito mari rubro prima diuinū carmē canere meruit Postea qū peccauit contra fratrē suū Moysen qz mulierē duxerat ethiopissā obiurgauit vel si qua alia fuit causa. lepra maculata est vt culpā pena detergeret. et se ipaz recognoscēs humiliarē peniteret et resipisceret et exaudiretur in statū pristinū reuocata Etsi hoc iusto factum est iudicio pter vnius femine scissurā cōtra fratrē vnicū. nōne ergo iram meā meruerūt qui corpus a capite quātuz in eis est diuiserūt et te monstruosaz effecerunt Sed forsan tu rādebis te nō negaturā. reprobos puniendos et illoz psonas iusto plectendas iudicio Sed quia tu O sponsa hec pateris innocens velles a scismatis pnicie liberari Et responsio in pmpto est cū et ad ista superius rādērim luculēte qz etiā innocētia p impietate pcellitur Sz reuera singula hec mala fiunt pter maiores ecclesie pter quoruz ambitionē peccatū scismatis pena factum est a causa peccati vnde ego pmisi vt pter plātorū tuoz pēca qui me ptempserūt ambitiōe victi grauibus criminibus grauia secuta sint facinora Nam omne peccatum quod primo omittit peccatū ē sed si cito nō tegit iusto dei iudicō obligatū homis mentē et in pcēm aliō cadere pmittit. vt qō primo nō studuit emēdare incipiat pcēo adaugere pcēm in vindictam.

Quia igit pīs flebile scisma in pncipio nō abolebat pcēm simul ē a causa et pena pcēi qz inde ortū est

vt excrescēte cecitate malicie incre/
menta viciorum facta sint supplicia
pcōr Merito ergo et ex iusticia
factum est vt qr repagula in initio
posita non fuerūt mala plura sint
subsecuta vnde Moyses Nondum
inchr cōpleta sūt pcā amorreorū.
et spūsscus per os dauid Appone
iniquitatē sup inichtatē q Job̄s ait
Qui nō nocet noceat adhuc q qui
in sordib' ē sordescat adhuc shinc
etiā scriptum est Secōm duriciam
autē tuam et cor impenitēs thesau
risas tibi iram dei Videamus er
go breuissime et intente speckemur
quomō psens scisma sit peccatum
sed hoc quidem clarum est. Sed
quomō causa et pena peccati q silr
ista ex precedentibus patent. In
principio quo Vrbanus Sextus
papa creatus ē incepit ipm scisma
quo crescente creuerūt Symonia
auaricia. ambitio et cetēa vt tu no
sti o sponsa dulcissima Minus sce
lerata erat etas que durauit ab vr
bano vsque ad Bonifacium. Mala
tamen erat quia et ille non bo/
nus erat vt infra clarius appebit
Secunda etas istius scismatl. cepit
sub bonifacio sed illa peior. ḡuior
q nimis scelerata. nā tūc in sua eta
te qua regnabat florruit auaricia.
Increuit symonia et cetera mala.
imo pessia sb eo mala iitiū fortitu/
dinis sue acceperūt Et de post in
tertia etate inualuerūt ista mala q
quasi roborata audaciā assumpse
rūt et que prius timore facta fuerī
tūc deposita verecūdia non repu
tabant peccata et sub Innocentō
ista suam fixere radicem Quarta
etas cepit sub Gregorio qui ḡ ḡ
bonus esset homo. mala tamē aū
radicata flores produxerūt q ince
pit increscere sc.sma quia in Con/
cilio Pysano ipe deposit' fuit q Al
lexander surrogatur et factum est
scisma duplex sub rhomani ponti
ficis obedientia vnde maior error
maior infamia q maior rumor ac/
creuerī Et sub illis duobus erat
etas quinta sed peior imo crudeli
or. quia reuera bellum intestinum
quod punico nocentius esse osue/
uit Demū mortuo Alexandro ce
pit etas sexta sub Johāne que om
nibus alijs peior facta est tūc flo/
res produxerūt omnis iniquitatl.
et malicie fructum vt per rei patz
euidentiā q tu optime nosti. Ex
quibus patet quomō in penā pec/
cati. peccatum est causa peccati. et
quia scisma in pncipio nō est abo/
litū ideo hec mala omnia facta sūt
precedentiū supplicia malorū et ex
scismate hec mala tanquā ex cau/
sa pcreuerūt Non ergo scisma tol
li poterit donec impij corrigantur
qui illius causa sūt et extiterūt q a
statu suo vl coacti vl osentiētes de
ponant aut per ipsorū resignatōz
volūtariā a depositionē eis ēc dis/
plicentē vt epatū eorr alter accipi
at. illis p suis crminib' manifeste
pūitis ḋ te sctaz q imackatā publice
scādalisauerī. et infamia defedarī

¶ Nulla eni confert iustitia vt obstinatis detur mia quã nõ merent et culpa illis remittat. qui resipiscẽ aut penitere dedignant Sed reuera remota cã remouebit et effect' Quapter sequor

Disti. viij. h tractat spõsus materiã rñsionis ad distinctionem ãrtam pmi libri in qua cõclu/dit finaliter quõ miserendus est et quibus et ꝗbus nõ et qñ liberabitur Sponsa que fuit sub sex tribu/lationibus et in septima liberabit

Noli ergo exasperari O dulcissima sponsa que me autumas ea pcutere de causa vt flagellis otinue atqz assidue verberare velim que magnis me pulsas clamorib' vt misereri non dedigner eis qui cõtra me tã graviter deliq̃runt et iniustitias meas ꝓphanarũt Polluerũt templũ sẽm meũ ponẽtes te sanctã et immaculatã in pomoꝝ custodiaz Non est volo ꝙ aduertas mie insigne indulgere peccantib' vt iniq̃tatez faciant. neqz impio miserendũ est vt iniustitiã facere discat Quinimo ꝛ in hac pte mie dignitas est. tollere miam et auferre ¶ Solũ conuertivolẽtibus mia impertiẽda est qui se peccasse penituerint et de cetero peccare noluerint nec tamẽ impune transire debebũt. ne iustitie derogetur Quãdiu igit prelati mundi huius sũmi rectores et tenebrarum harũ regimẽ qõ tyrãnice possident obseruauerint. nõ est porta ad miserendũ reserata. qui sola dulci ambitione se platos ostendũt vt pfint nõ ꝓfint. vt marsubia impleãt aiarũ spreta salute. vt viuãt vt volũt nõ vt debẽt. vt libita ꝓse quant nõ licita. oibus se inferioribus scandalũ et specula malorum morũ. et totius xpiane religionis macula existẽtes Quibus aut resignãtibus aut depositis rectuz patebit iter ad tuam O sponsa vnionem celebrandã Sed qz tu ipa ꝓte atqz tua gente depcari non desistis quã miam meaz implorare ꝓclamas. que mihi tibi qz fidelis inuẽta est et nisibus totis ad nostrã anhelat pacẽ Te exaudiã vna cuz populo tuo meo qz tibi missur' pncipẽ vnuz. virũ bonũ quem inueni pm coz meũ cũ certis multis q̃ pacem tibi dabũt exoptatã ¶ Nam qzqz filij tui dereliq̃rint legez meã et iustitias meas ꝓphanauerint et mandata mea nõ custodierint Misericordiã tñ meã nõ dispgã ab eo quẽ tibi mittã ꝓpter scam religiõz tuã Et reuera q̃ de labijs meis ꝓcedũt nõ faciã irrita Videbis eni et mirabit et dilatabit coz tuũ qñ uersa fuerit ad te multitudo fideliũ tuoꝝ et gẽtis tue fortitudo venerit tibi. qui oẽs te ad vnitatem pscis radicatã tpibus reuocabũt. Et vt clarius intelligas. attẽtius solito paulisper aduertas queso. Quadraginta annis irritatus suz ab istis qui se errasse nouerũt sed non emendabant quod male gesserunt. sed necesse est vt finem

accipiat puaricatio.qz non erit de
solatō ppetua.sed pcise tpalis Nā
sicuti post plagā qua pcussi hebre
os cessauit ira mea Ita post penā
et vindictā placabilis ero sup ini
quitate gentis tue Et ecce hi anni
xl.dies illi sūt.xl.de qb' Ezechiel
iiij.Dormies sup latus dexterū et
assumes iniqtatē domus iuda.xl.
dieb' die pro āno.diem inqz p an
no dedi tibi Cōsumet igitur iniq/
tas filiorz tuorz.xl.ānis et tūc finē
accipiet pcēm Ibi sūt āni ire dei in
qbus pccoribus vindictā meaz ex
hibui.de qbus Numeri.xxxij.dicit
Iratus dñs aduersū isrl circundu/
xit eū per desertū.xl.ānis donec o
sumeret vniuersa generatio que fe
cerat malū in ospectu dñi Isti sūt
āni vindicatiui in qbus vltio mea
manifesta claret ppter iniquitatez
filiorz tuorū.de his nūeri.xxiij Filij
vri vagi erūt in deserto annis.xl.
et portabūt fornicationē vestrā q
scietis vltionē meā Vagi fuere fi/
lij hoim ānis istis.xl.boni cuz mal
et qsi sup terrā pfugi.cū otētione
magna et receperūt iniqtatez pce/
dentiū qui ab hac vita decesserūt
fuerūt ergo vagi in xbis.vagi in
morib'.isti rhōni.illi frācigene. alij
maritimi.sed nūc in āno.xl.oplebi
tur vltio mea vt quilibz ad caulā
verā et vnicā reuertat Ibi etiaz ni
mirū sūt dies illi.xl.in qbus super
terrā plui.xl.dieb' vt punirē pcca
hoim puuiorz cū parentū pccis et
osumet pcēm dieb'.xl.die p anno
oputādo Ibi etiā āni pūt designa
ri per horas.xl.qbus mortuus fui
Nā reuera istis ānis.xl.qsi dor/
miens fui et soporat' sed hora xli
qsi leo surrexi de sepulcro et nunc
in fine.xl.ānorz qsi vrsa saliēsq leo
fortissim' vigilabo.et exurgere te
faciam O sponsa dulcissima vt de
vno capite tibi puideam ceteris q
punitis et repulsis Cōsumet igit
tota malicia in his ānis.xl.et finē
capiet puaricatio et iniquitas vni
uersa Quippe isti anni.xl.includun
tur in sex tribulatiōibus de quib'
scus Job pphetauit futurā tuam
pspiciens tribulationē et eiusdem
post certa tpa absolutionē.ait eni
ad te clamās de me In sex inquit
tribulationib' liberabit te et in se/
ptima nō tanget te malū In fa
me eruet te de morte q in bello de
manu gladij A flagello lingue ab
scōderis et bestiā terre non formi/
dabis et bestie terre pacifice erunt
tibi.et visitās spēm tuā nō pecca/
bis et scies qm multiplex erit semē
tuū et pgenies tua sicē herba terre
Nōne etiam et tu ipa ad quēdam
amicū tuuz prupisti in hec verba
Ipe liberabit me.de laqo venātiū
et a xbo aspo Post digna pnsi tui
flagella te ipam vir sacro imbut'
spū osolat ne vesaniā a' despatōis
laqum cogaris incidē cuz tu timi/
da doloris tui finē estimaueris te
non habituram Non enim vt pfa/
tus sum erit desolatio ista perpe/
tua sed temparia.nō crudelis sed
punitiua.nō horrēda sed emenda
tiua.nō destructiua sed future se/

ditionis pseruatiua ibinc ē q̄ eo dctus spū ꝓphetico ait ad te dulcissima sponsa In sex inq̄t tribulationibus liberabit te Ecce q̄m te? Te sponsā liberabit dilectā suam sponsus ille ciuis dulcissim⁹ cādidus q̄ rubicūdus et ex milib⁹ elect⁹ Ille inq̄z in sex tribulatiōibus libēabit te Ponit hic nūerus et finitus cū talis omnis sit numer⁹ vt possit numerari Adijcit etiaz tribulationis vniuersitas. totius q̄z doloris tui ꝓgeries q̄ in numero significatur senario Sex enī nūerus pfect⁹ est post quē nō erit dolor ampli⁹ aut tristitia neq̄z tribulatio neq̄z luct⁹ que ꝑma abierūt et ideo in sex tbulationibus q̄s sup sex ꝓmemorauiertates castigaberis flagellaberis corripieris et vulneraberis et in illis pccm tuū delebit amputabit q̄ rescindet Noli igit dulcissima sponsa anxiari in spū tuo nec turbetur neq̄z formidet cor tuū In sex dieb⁹ patrabā mūdi opus omne. celuz et terram flumina maria volucres pisces hoiem q̄z et cetera q̄ formāda fuerāt ꝓtexui. cū ornatib⁹ eorum q̄ cūcta pfecte cōdidi et distinxi. die vero septio requieui ab omni ope qd pfeci Sic et tu in sex tribulatōnib⁹ libēaberl. q̄z tribulationū tuarū numer⁹ in senario pficietur q̄ in septenario redesces tota pulcra q̄ formosa et in colūna ꝑcedaz te q̄ stabis firmata sup colūnam firmiter radicatā Naz sapia edificauit sibi domū et excidit columnas. vij. Iste vo colūne tue O sponsa ofir mate sūt vñ p os dauid loq̄t spiritussēcus Ego ofirmaui columnas ei⁹ Sed quō colūne iste dicerētur excise et ofirmate. nisi essēt nobiles insignes et fortes? Nobiles sūt q̄a auree Insignes q̄z argētee et fortes q̄z ferree atq̄z marmoree Et tu eris O sponsa ferrea Ifi ꝓpheta hieremias Dedi te in colūnaz ferreā nā sic ferrū cetera metalla domat sic et tu omnia mūdi regna sb̄iugabis Tu es enī colūna q̄ fūdamentū vitatis ꝑm apl̄m ad Tim. Et qui tu⁹ erit ꝓuisor rector q̄ religiōis sce colūna erit firmissima ex auro fuluo. cui⁹ bases erūt argētee et erit colūna marmorea stans firmissime neq̄z ad sinistrā neq̄z ad dexterā declinās Unde Job̄s in apoc Qui vicerit faciā illū columnaz in tēplo dei mei qd si nō vicerit nō erit colūna Colūna igit erit in tēplo meo futur⁹ pōt fer q̄ tum phum in eccia militāti reportabit victis hostib⁹ religiōis xpiane Colūna inq̄z aurea colūna argentea colūna ferrea et columna marmorea. talis eliget sūm⁹ sacerdos qui nō alia q̄z tal colūna statuet Hic vo rei noie colūna erit quē eligēt sūmi pōtificis electores Ifi Job in apoc. q̄si illū digito mrans ait Pona inq̄t te colūnā in tēplo dei mei Prophetia ista fallē nō pōt cū spūssanctus ipam sit eloquutus. Tu ergo colūna quiscunq̄z ille fueris in templo dei columna firmaberis vt pacem ecclesie largiaris scismatis veneno penitus

extirpato et sic in sex tribulationi/
bus liberaberis qz in sex pontifici
bus vicariis meis finez accipiet p
uaricatio et pcci tui pena finietur.
Sex enim dieb' vt septũ est in exod
opaberis et in septimo ab oi ces/
sabis ope Seruus etiã emptitius
sex ãnis seruiet tibi vt ibi dicit scri
ptura sed in ãno septimo liber ẽit
Ecce sex diebus est opandũ.et in
septimo cessandũ Sex ãnis est ser
uiendum et in septimo erit libertas
Sic ergo in sex liberatiõibus libe
rabit ecclia qz cõsumetur pcm sex
etatib' quas sup memorau.q̃ sub
sex põtificibus otigerũt Pria vt
pfatus sum erat sub vrbano sexto
Scda sub bonifacio.tertia sb Jn/
nocẽtio.q̃rta sub gregorio.quinta
sub alexãdro Sexta sub Jobe Jn
et sub quo hoc damnosũ atqz exec
bile scisma finẽ habebit Et in septi
ma ñ otinget te malũ Nimiqz vsqz
in finẽ mũdi tribulatiões patiet.
qz militas q pugnas sed nõ tãgz
te ampli' scismatis taz horribilis
atqz scãdalosi malũ.aut pnicies.q̃
draconis versucias sũma cuz pru/
dentia eradicabis Ante tpa mlta
crudelis seuiebat leo.per psecutio
nes manifestas aliarũ gentium et
infideliũ pplor Sed nũc victa leo
nis feritate pugnat insidians dra
co p hẽses q inuẽtiones dissensiõis
in ecclia ꝗ quõ leo rugiẽs supat' ẽ
supabit et draco dolosus Subdit
aũt vir scus Jn fame inqt eruet te
de morte et in bello de manu gla
dij Sic igit te redimã ne morti suc
cũbas et ne sũmergaris summa te
diligentia custodio fuisti hucusqz
sicuti Jonas in vẽtre ceti ꝗ euome
ris añqz magnũ emerserit cuũ Te
ergo ne occideris saluabo ne in
bello quo contra emulãs tuos di
micas eorz interimari.gladio me'
te saluabit et defendet mucro Se/
mimortua recubas sed totã te sus/
citabo viuã Panis sci esurie anxia
ris ꝗ te ego ipe vt refocilleris pa/
scam vitali cibo Nõne helyas p
me pane pastus ẽ qui se emori fla
gitabat et optabat Et te q̃ viuere
gestis nõ educabo? Absit Nam et
Moysen suum meũ xl.dieb' q no/
ctib' sine corpali cibo potuqz pa/
ui celesti cũdẽ nutriẽs mãna Quõ
ergo te fame pire pmittã? Populũ
qz ceruicis durissime qz mirabilit
ipe pauer m atz potauer m ipa ñ
ignoras Qui etiã me totiẽs tanqz
guiter exacẽbauit vt etiã p eos ce
lesti sũpto edulio.ira mea in ipsos
descẽderit atz descuerit Quõ g' te
ih amantissimã dulcissimã atz gra
tissimã sponsã q amicã derelinquã
te dimittã? tui ob liuiscai Est putas
possibile vt dulcissimi partus sui
mr obliuisci possit quez tenerrime
dilexerit.attrectauerit dulciter atz
dulcissimo oplexata fuerit osculo q̃
nec quidẽ vno me mẽto absente a
sinu suo poterit sustinẽ? Sic et tui
ergo tu' cui tanqz fidelissimo dulcis
simo qz inniteris sponso tuo obli/
uisci non valebo? Obliuioni q̃z tu
me dare nõ deseras si te in pcordi/
orũ intuitu meorum non ꝓposue/
ro in factis singulis et faciendis.
Panẽ celi panem qz angelorum
manducauit homo et te pane ce/
lestis leticie ãgelici qz tripudij nõ/
ne saciabo.ob cuius intimã melli/
fluã qz dulcedinẽ et dilectionẽ ni/

miā vt te esurientē saturarē. stelleo
descēdens e celo. terrena petiui et
te famelicā lucifero abripui qui te
in sua captā potētia inanē absq;
nutrimēto dereliq̄t Absit a me Ab/
sit oino Absint et a te cogitatiōm
hui' cemodi emolimēta cum talia
fingere etiā nefas reputē et ingra
titudinis viciū. o dulcissima spon
sa // In hac igit exilio sa fame tua
te a morte liberabo Et nō mō ne
defūgaris esurie. auxiliū ꝓstabo
Sed etiā vti p̄clarissim' vir ille ac
scissimus Job aiebat Sed etiaz in
bello inq̄t de manu gladij eripiam
te O q̄tiens p hebreoꝝ gēte Pha
na pugnaui vincēs atz triūphans
tūc in ignis. tūc in nubis eos colū
na p̄cedēs Aliq̄n summersione ne/
cans eoꝝ aduersarios vt in pha/
raonis plaga quē strage nūerosa
atz terribili in mari rubro sūmersi
Interdū victoria p gladij scindē/
tem aciē emulos eoꝝ cedens mor
tifere subieci pene Et tibi quā pre
synagoga elegi auxiliū putas im
pēdere nolle! Infirmam opinaris
quā ad te gero amicitiā Ex eanō
vt scias firmissimam nosse te velim
In nēitatis articlo amicicie firmi
tas ptz. hāc si placet intueri te vo
lo et ab his recedes p̄monib' q̄s
hucusq̄z lachrymabilit te panxisse
noui Te ergo de morte liberabo
et in bello p te sic pugnabo vt de
tuis hostibus triūphes cozonata.
hinc vt vir idē scūs effatus est A
flagello lingue abscōderis qz ex p
brationes detrahētiū atz obloq̄/
tiū tibi ommutescē faciā q̄ duicia
otumelias q̄z q̄s euomnerūt pha/
retra dirissima in eos qui emiserī
refiliēt. q̄ verecūdiā p̄rīs sauciati
sagittis patient // Nec habebunt
vltra cōn te occasionē vllā. vt iacu
la venenate efficiāt lingue q̄ etiaz si
ꝓba malicie ploq̄ vellēt. subticere
ꝓpellent Sequit etiā Bestiā terre
nō formidab Hoc est hēticos qui
tibi insidiati sūt. qui ērā comedunt
ērena sapiētes te timebūt q̄ tu nō
formidabis eas Per te nāq̄z in ēre
puluerē iustitia dānati ꝑuertentur
Insup q̄ tu eficies eos a sede sēa
tua qz indigni sūt vt in domo tua
hitent. q̄s error et p̄fidia circūual
lant // Necnō q̄ bestie ēre pacifice
erūt tibi Tyrāni nimirū bestie ēre
sūt qui bonos oppimūt vasa fēi in
iquitatl. hi erūt tibi pacifici et pa
cis tue emulatozes ꝑuersi de mori
bus malis ad tuā sēitatē cuius et
erūt ignei defensozes Tūc nanq̄z
visitās spēm tuā nō peccabis Pul
cra eni eris in charitate filioꝝ tuo
rū q̄ tūc nouo germie accrescet et
accendet veluti cliben' ignis ardē
tis amor tu' et vniuersi te diligent
et cōn aduersarios tuos defensa
būt Erūt tūc fillj tui pleni charita
te q̄ multiplicabit semē tuū Semē
inq̄z abel iusti tūc adolebit et erit
par sup orbē vniuersū et sōficient
tibi turci q̄ saraceni q̄ q̄ filij cayn
fuerint debellabunt q̄ decident in
ore gladij q̄ capiet tibi filius tuus
rex Sigismūdus aduocat' tuus
vlis Ciuitatē sēam hizlm et multi
plicabitur semē tuū nimis et mira
beris et dilatabit cor tuū q̄n con/
uersa fuerit ad te multitudo gen
tium et erit progenies tua sicut

herba terre fructifera et sicuti pratū floribus a/
spersū et eris corona triumphalis mortuos susci/
tans surdos restaurās. leprosos mūdans et tunc
innumeras mihi spōso tuo grates reddes dulcissi
mo et erit pax sup omnia regna tua. et multiplica/
bitur impiū tuū in pace sempiterna Et per hec q̄
pfatus sū ad omnia et singula per te mihi proposita
estimo me sufficienter rndisse Si quid ho occur/
rerit tibi de cetero ponēdū i futurū libzū refuato

Explicit liber secūs de osolatione ecclesie.

Liber tertius

In hoc libro Sponsa ponit metr in quo petit rnderi quō tot mala possent abscidi que iam sunt in ecclesia

O Alcia pulcra ve hba canis mi sponse venuste
Florida leta qz dicta seris solamine plena
Prospera sic et amena paris sermone perito
Mellea nam tua carmina clam. me carpere noscas
Da qz modū iam solue nodum. dic qualiter extet
Tristis ouans merēs qz parās se ad gaudia leta
Tolle morras que dando placas solamina verbi
Cerno malū vetus atqz nouū que tollere cures
Tollito pessima scandala plurima garrula vulgi
Morbida pellito pocula fundito pocula virus
Vincula si poteris simul atque picula pelle
Pelle timorem redde fauorē pellito morbū
Sit medicina tuo formata per omnia sensu
Sit fortis dulcis. sit viuida sitqz serena
Non poterit firma quercus radice locata
Absqz labore graui diuelli seu lacerari
Ecce timor meus est non posse nefas spoliari
Mundū quo plenus ex omni parte probatur

Et sequor piat et ego pstinū in statuz reuōta q̄eta atqz secura tibi fuire tibi possim Et id q̄dē parū m̄ est vt tante desolatiōis intuear finē vñ m̄ hui/ cemōi attēdenti ḡuis accrescit do lorīs inopinati anxietas cū videā ḡuissimū sup me filios qz meos iu gum depmens atz onerās totus statū vniuersi Et o vtinam aduer tere valerem quomodo tot scisma/ ta tanta ve scandala. infamie ac

Prosa prima distin. j.

Sponsa ad sponsū mouet per quē modū possit fieri finis hui⁹ piculo/ si scismatis

Contradicere q̄ p te relata sē sponse mi dulcissime ñ valeo Cū et eadē sup fūdatissima sint ra dicata rōne Sz tpis tātaz misere or penuriaz q̄ et ipm pcēm finē ca

rumores possint aboleri Tu igit qui vitas es pmpsisti iocũdo carmine hec singula finem habitura Vis vt credã sermonib' tuis Certissime nosse te velim. vbis tuis adhibeo fidẽ qz te ipm estimo mẽtiri nõ posse qui vitatis lumine radioso decoraris Sed nescio multis ppedita meroribꝰ diuinũ tuũ pfundare dsiliũ. quo mõ quibusve. via atqz vi hec fieri posse oprehendã Noui te posse omia q nõ eẽ impossibile apud te omne verbuz q celos fũdasti et terrã formasti cũcta palmõ dcludens. sed celasti a me quõ id qd fiet sit futurũ Si venit plenitudo tpis vt post vindictã mie recorderis qso diligent ex pcordis meis auscultare digneris que mihi ad oppositũ fidem firmã faciũt. ne credã nisi aut maxia difficultate aut expientia manifestissima supata me pace atqz vnione fruituram. Qua de cã infortunij mei qrelas singillatim ponere studui vt me tacente rndere non dedigneris ad ea q edisserere iam inchoabo.

Distinctio. ij in q spõsa

mouet argum de symonia et ibi habetur qd sit et vñ habuit ortũ q ꝓ ecclia peior est synagoga quo ad symoniã et notat ibi iniqtas illi' peccati

Increuerũt in me mala quorũ nõ ẽ numer' oprehenderũt me iniqtates mee et nõ potui vt viderẽ multiplicate sũt infirmitates mee nimis qz circũdederũt me mala pessima q si potero ad numerũ reducã octonariũ. vt sic saltẽ videatur si remediũ poterit adhibere Primuz igit malum est Symoniaca puitas Est ei symonia volũtas studiosa emẽdi vel vendẽdi spũale vel annexũ spirituali. vocat etiã heresis qz bndictio symoniaci in maledictõnẽ vertitur Habuit ortum in veteri lege a gezi qui a naaman a lepra mundato munera recepit et dicunt spiritualiũ venditores gezite Symoniaci vero ppie a symone mago vocitant qui a principe aplorꝝ petro spm scm pecunia volebat emẽ Et vocant symoniaci spũaliũ emptores vt qui p ordinibus sacris et bnficijs dãt iniqtatis mãmonã Nuncupant tñ cõiter Symoniaci siue vendãt siue cõparent spiritale Hec impia heresis hec iniqua praitas mũdũ intoxicauit vniuersuz Quis est clericꝰ. qs in ordie sacro qui nõ sit symoniacꝰ. papa Cardinales Archiepi et epi omnes hac impia sũt infecti puitate Dẽs accipiũt mũera. p tẽpali thesauro dãtes spũales diuitias O qt et qnti cõn symoniã sepserũt vt ipam abraderẽt sed nihil pdest scribere vl dicere si non affuerit et efficere Respiciam' oprationẽ Inspicio synagogã q me multo melior est Ecce q aduerto mi spõse dulcissime Illa colũbas vẽdebat in tẽplo vt auaricie sacerdotes eiꝰ intenderẽt q diuitijs replerent. Sed filij mei plati et qnto maiores tãto deteriores filiũ te dei verũ. colũbã scam spm videlz tuũ scm. sacmẽta tua beneficia. spũales qz ptãtes pce precõ

et fauorib⁹. vēdūt inordinatis. Et
reuera tu ipse mensas numulariorꝫ
q colūbas vēdentiū euertisti. Ecce
quō stabit regimē sponse tue in taz
impio regno ꝓfūdatū. Sūt igit filij
tui atqz mei symoniaci et gezite.
Nā hi vendūt. isti emunt. isti aduo
cāt. illi ꝓcurāt Illi sē sequestri illi ar
bitri. Isti citatores. illi opositores.
Isti auditoēs. illi exceptores. Et q̄
cunqz censeri potuerunt noie symo
nes sē q giezite. Et o mi sponse dul
cissime te gestio nō latere. symonia
pccm nō reputat Vis forsan abne
gare q me opell' adducē testes. Cer
tissime noueris et infra rimaberi. oc
culata fide. oēs viros spūales refe
ro vicio prauitatis h⁹ irretitos. Et
fortuitu autumas eccāsticas i testi
moniū vocatas aut ducēdas nobi
les atz nōbiles ꝑsonas vitati nolle
phibē testimoniū? Eqdē assunt. etsi
nollent assistē. rapiant in mediū vt
sic saltē vēitate victi veritatē edisse
rāt velint nolint Cōgregē atz glo
mere i vnū tot⁹ spūaliū turba pō
ficū q̄ cetēos dignitate. q ovtinā
sic et scitate ꝑcellāt. Hi oēs q singli
symoniace pūitatis vicio sē inuolu
ti. Neqz excipio mōchos aut religi
osos. mēdicātes aut nō mēdicātes
Mund⁹ ipse nouit tot⁹ etiam q istos
huic pessime sbiectos iniquitati. ad
cui⁹ experientiā ipa testis sit experi
tia fide digna ꝓ testimonio inuoca
ta. Vach quō destruit regnū meū?
Eheus q̄li impietate mei ꝓmouent
Et o ꝓhdolor quō meū stabit im/
periū. qd in se tot tātis ve discissuz
ē discrimib⁹ et tot scandal irretitū?
Vellē etsi ꝓficerē mei ipsi⁹ pla ꝓpo
nē scādala ꝗ ea de cā vt emendent

singula Conqror tibi o mi sponse.
defero q̄relas Sz otra me. ego me
ipam accuso. etsi iudei aut turci aut
saraceni me nō incusant de facino/
ris mei ꝑuitate. Ego scelere maior.
crimine famosior. q in iniqtate sum
deterior. Synagoga iux illud ote/
plātis Ezechielis vbū q̄ q̄stus est
Soror inqt mea samaria. i. synago
ga dimidiū pccorꝫ tuorꝫ nō pecca/
uit ꝗ vicisti eaz scelerib⁹ tuis. Ecce
hec de me dca sē et verissime in me
repta sē facti euidētia. Nec video ꝓ
portionem iniqtatis mee qn maior
emineat ad ipam iudeorꝫ sectaz cō
parata. Qua ex re idem scūs ꝓpha
inferi⁹ subiicit in mei detestatōnem
pcci ita dicens Plus inqt insaniuit
libidine et fornicationē suaz ꝑbuit
imprudent diuitib⁹ et mgratib⁹ ad
se venētib⁹ indutis veste varia. En
piaculi mei libidinē atqz fornicatio
nē adulterā quā pōtificib⁹ meis q̄i
fornicaria tradidi q̄ omni scitate tā
qz impij sē abusi. Vestis varia im/
pia est symonia qua ad et sup mo/
dū mltiplr oēs filij mei maiores tā
spūales qz tpales q̄i diploide sē ve
stiti Quāta sit h⁹ sceleris immani/
tas. q̄nta ve puersitas i sequēti nō/
bilē monstrat exēplo. Henric⁹ im/
perator terti⁹ tpe Conradi. ij. pfis
sui. a quodā clerico fistulaz tulit ar
genteā qua adolescētes aquā iacu
lari osueuerūt. Ēpatum ei paciscēs
cū fieret impatoria stipat⁹ dignita
te Aduenit tpus q̄ pollicitū exigēt
ēpatū. Impator vo spōsū impigre
donauit. Pauco labēte tpe Impe/
rator morbo sternit acerbo. q ag/
ūuata infirmitate exsensis iacuit q

mutus p cuius salute pōtifices tri
duano indicto ieiunio dñm supplici
ter exorabāt. Sanitati reddit. eēz
cui p fistula ēpatum otulerat cōsilij
sūia deposuit. Confitēs se toto illo
ēouo. malignos spūs infestos hor
ribilīē habuisse. anhelit flammiuo/
mos p eandē iaciētes fistulā. Fuit
nanqz tā intēse flāma succēsa spirā/
tiū vt ignis nrī incendiū illi opara
tū ardori risus q lusus estimeē. In/
terea vo iuuenis q̄dā semiustus ap
propians calicē mire magnitudis
aq̄ plenū ferebat cui intuitu et lati
cis aspergine extinctos impator ef
fugiebat ardores. Hic erat glosus
martyr Laurēti cui tēplū tegimie
feē solidari. q calicē aureū otulerat
tēplo in sēi Laurentij honorē. q ipz
a diaboli machinamtis defēdebat
Quid igitē O mi spōse ponē de/
beo saluatōi mee nēartū nisi vt ois
e medio tollat symōie impietas cu
ius oblationē fieri nō posse multuz
formido cū et ipsa iniqtas p nullo
crimine reputeē. Possem si vellē ad
particularia descendē oñsur noia/
tim symoniacos manifestissimos ꝗ
nisi nēitas opellat vti tragedijs no
lo. nā comic eē gestio. Ne tñ alicui
succensear opione. dicā breuiē veris
simū vēitatis eloquiū. oēs toti reli
gionis tue rectores symoniaci sūt
manifesti. Et tu si placuerit inspice
sūmos tuos vicarios. et aduerte. si
nō a pmo vsqz ad vltimū symonia
ci veri sint. Ipos dico q̄ hoc in picu
loso scismate sūmi pontificat efful
serūt dignitate. Et descēde de mon
te p mediū vsqz mōtis pedē. etsi nō
reperis vt refero. m āpli credēnoli

Ecce malū pmū qd in me inualuit
et ovtinaz eradicet. Timeo q extir
pari neqat. ꝗ q p tuā possit prudē
tiā sp spēo Ex his patulū ē oēs de
ditos esse auaicie a mimo vsqz ad
maximū q̄ toti mali pfati cā est q
fūdamentū. ꝗ et hic riuus fōte suo
peior est magisqz peuersus

Dist. iij. De pauprate et humilitate xpi et plator ecce. s. pape cardinaliū q epor supbia pompa et diuitijs ocra vitā xpi.

Studēs inqntū potero bre
uitati. dimissa d auaicia at
symonia prosecutione vlteriori p/
cedo ad aliud nō min iniqtate ma
lū. ad fastū q plator supbiaz supa
būdantē. Tu docuisti hūilitatē fil/
os tuos. d. Discite a me qz mi. sū q
hu. coz. Et te tu ille Petr cui dixi/
sti Pasce oues meas. Et iterz Et tu
aliqñ oueri cōfirma fres tuos. mi
ro hūilitat. seqbat vestigio. cui q p
cepisti sic inqens Seqre me. Ip pe
tro. ꝗ vicario tuo. imo et oib tuis
imposuisti iugū leue atqz suaue vt
te seqrent hūilitate pfulgētes. Itē
qz. tu ipse stelleū relinquēs olimpū
carnē ex vgine sūpsisti Maria pau
pratis cultor fēs. q mūdi bō toti
possides: ead largiēs pm tue posi
tū volūtat. his pla alijs paucioza.
Et illā dedicasti. pauptatē i tua car
ne. q i mris gremio p nud mūdū
ingrediēs. deinde vilib obtect pā
nis i loco immūdo inē bestias effu/
sus reclinat i psepio. p mod. xxxiij
annis famē sitim. frig q cetera pla
p pauptate ppess. demū ascēdisti
in lignū crucī. mortē nud expectās

turpissimā nec hās post crucis de scensuz ꝓriū in q̄ ponēris locuz q̄ aisti Vulpes foueas hāt. et volu/ cres celi nidos filius aūt hois nō habet vbi caput suū reclinet. Duo g° hec in te ipo vedicasti hūilitatez videlzq pauptatē Sed q̄ntū tui de clinauerint ab his itineribus succes sores petri ozbē noscik ꝯ vniuersū ha q̄nte sacerdotū oim familie vi cariozꝯ tuozꝯ. familia supflua equo rū pluralitas. vestiūqz plura muta/ toria. p̄ciositas nimia. atqz edificia ampla. multūqz decozata. Ecce mi sponse maximi pontifices tui vt mi lites pugnant. vt raptores spoliāt armigeri facti sunt qui tui tyrones esse deberent. Diaboli ferunt insig nia nō tua dulcissime sponse glorio sa stigmata Currunt reuera passim ad curas gregū tuozꝯ tan ꝗ sine cu ris quisqz sit victurus. supbie q auaricie nimis intendentes. neqz te seq̄ etiā in mimo volunt. Et quo plus dignitatis ecclesiastice fuerint onē grauati. tanto plura appetūt pōde ra diuiciarū ābitōe notati. nec peri culis deterrenk. sed fauoribus p̄di ti et supbia inflati quicquid contra humilitatē et pauptatē efficē potu erint. sacietate quadā inexplebili p/ optant. Est in eis infinita ambi / cio. intermina supbia auaricia insa ciabik et īmane atqz crudele hono/ ris desideriū vt amplius dilatētur et ad celsiora exaltenk Qz quid? Lo quor ne ego sponsa tua de p̄ciosis vestibus? Absit vt illaruz obliuiscar xp̄us nudus natus est et ipsi ponti fices sine vestimentis lugubrem in choauere vitam sed xp̄us rex regū et dās in natiuitat. sue etiā initio fu it pauprimus et hi vili aliqn stema te nati. ante p̄latōnis curā paupes sed inuiti Cura ꝗo pastozali p̄diti vestes p̄ciosissiās oꝑantes te regē atqz summū pontificē aspnantur q mulierculis p̄cipik nō in veste p̄cio sa. q si femine verecūdari de precio so vestimento tenenk. quare tu cau date pontifex et si papa fis aut car dinalis te ipm in tā pōposo nō re prehendis habitu? vadūt geruli vt pontificū et Cardinaliū sufferant vestes. Et tu o petre clemens atqz ceteri xp̄i sācti vicarij vbi vestes ve stre caudate in terra serpentes. sui/ stis vos sponsi mei imitatozes hu mili habitu incedentes. cuius rogo sunt isti secutozes caudas longas familiaꝯ pluralitate ferētes? Equi magni falerati auro et argento re lucent amicti. Rogo dicite pontifi ces in freno quid facit auruz? Ecce pauperculi nri fame siti et nuditate deficiūt et isti dona tua taz viliter q̄z inutilik expēdūt mozi pmittētes illos q̄s etiā tuo sāguine redemisti p̄cioso. Pontifices ceteriqz prelati nihil querere nisi tm dei honozē de berent et salutem proximozꝯ Sed nūc deū postposuerūt et te sponsū meū ad irā irritauerūt. et ꝓrie in/ tendunt vtilitati proximozꝯ salutez minime aduertentes. Aurū querūt et te dām habere dedignātur. te hu milem ipsi supbi sequi volunt ꝗ esti mo q̄ non possunt Te etiā paupem suffocati diuicijs imitari cupiunt. ꝗ alium tibi dām ꝓposuerunt quem

renui non noie ꝗ re ipsa insequũtur
Timeo me verbis meis plixis te in
festare. vellẽ pontifices nros sancti
Amalachie vitã mores ouersatões
quã vtiqꝫ si vellẽt possẽt imitari. hic
erat tpe Cõradi tertij archiepũs.
singularis atqꝫ scissime vite hic nũ/
qꝫ fuit ociosus A die ꝑmo sue ouer
sionis sine ꝓprio vixit Nõ suos nõ
ancillas. nõ villas nõ vitulos. non
deniqꝫ quicqꝫ redditiuum ecclesiasti
corꝫ secularium ve in ipso habuit ẽpa
tu Mense prorsus ẽpali nihil ostitu
tũ vel assignatũ vñ epũs vinẽt nec
enim vel domum ꝓpriam habuit.
Erat autem incessanter circuiẽs pa
rochias omnes seruiens euangelio
et de euangelio viuens sicut consti/
tuit ei dominus Apud quos morã
fecerat illorum se moribus et obser
uanciis conformauit. Cũqꝫ iret ad
predicandum cum peditibus et ip
se pedes ibat Et hec quidem eo ma
gis mira q̃ rara nimis in alijs. Nri
pontifices.ꝛc

Residuũ hꝰ distictõis habes ꝗ pꝰ fi
nẽ libri de ꝯsolatõne ecce videli cet
folio ccc.xcij.

Dist. iiii. Tertiũ malũ

est acceptio ꝑsonarꝫ q̃ B est contra
deũ qui nõ ẽ acceptor ꝑsonarꝫ

Ellẽ de malo ꝓgredi in bo
nũ ꝗ nõ ꝑmittit schola nra
tã puerse ogregatõis vt oi
conatu valeã nro iaz tpi ascribere
bonũ. Pñtiũ diebꝫ. horarꝫ. atqꝫ mo
mẽtorꝫ nõ patiẽ angustia vt de spi
nis rosule colligant. sed spinis ad
hẽci tribulos ẽ necesse. Hinc tertium
supadnam malũ qõ mẽtẽ molestat
meã. cor quoqꝫ facit inquietum et
istud ex ꝑmis ante positis oriẽ radi
cibꝰ et fundamentis Est igiẽ vt cito
recolligã tertiũ nephandũ malum
expulsio ꝛẽe caritatis et desertio eq̃li
tatis q̃si vt ita dixerim naturaẽ. Ac
ceptio ꝑsonarꝫ. hoc nãqꝫ ĩudiciũ hu
manũ falliẽ diuino ꝛsilio qꝛ nõ ẽ ꝑ
sonarꝫ acceptor deus sed in oi gẽte
deũ timẽs acceptꝰ est illi. Qui meru
it merito suo siue bono siue malo p̃
miũ nactus ẽ. sñia ista a nulla reuel/
liẽ plebe quam filij nri in nra cõglo
merati schola simpliciter ãnullãt et
otẽnũt. Meritũ iã voco dignũ quẽ
ipa scia viteqꝫ honesta ꝓnat con
uersatio. q̃ etiã talis tãtus ve in oi/
bus extiterit sed paup tanqꝫ vas e/
hẽciẽ. putridũ aut inane qꝛ vñ sibi be
neficiũ vendicet nõ habet. hincq fa
me q̃ntũ in nris ẽ filijs mori ꝑmitti
tur Diues ꝛo cũ abũdet ea q̃ libẽt
nõ q̃ licent impetrat cũ munera ip
sũ immeritũ ac indignũ multũ dig/
no ꝑferri nõ desistant. Qõ et poeta
testaẽ. ita dicẽs. Carmina laudant
sed munera magna petũtur. Dũmõ
sit diues barbarus ille placet. Du/
rea nũc vere sũt secula plurimꝰ auro
venit honos. Itẽ idẽ Ipse licet ve/
nias musis comitatus homẽ. Si ni
hil attuleris ibis homẽ foris. Cũ/
uero hec ẽ in nra ogregatõe supẽ
da societas. Ebrius vnus ẽ. aliꝰ si/
tibũdus incedit. aliꝰ fame pallescit.
alter gula moriẽ. Alter nudꝰ nudem
tuã sequitur crucẽ. alius vario cir/
cũamictus latebras sequitur demo
nis et speluncas. Alter consci/
entie gloriam in te sponso meo fi/

git Ali⁹ tumore p̄bēdaꝫ stipatus tui obliuiscit in se ipo ofides Ali⁹ lumine tuo suffult⁹. radios spargit charitatl. tue Ali⁹ diuitiaꝫ tumultu poitus sp̄m euomit nec̄cie sanctā dilectiōz puipendens Et tñ q̄ mā monā habuēit inic̄tatis. maligno armat⁹ spū q̄ntūcūqz fuerit super/ fluens paupi p̄ponit q̄ntūuis di/ gno O vesania o iniustitia O infi/ nita puersitas q̄ntū agit et efficit auri pond⁹ q̄ argenti copia Dicite pōtifices in tēplo q̄d facit aurum? Pauptatē spnit et efficit aurū. diui tem atz opulentū ditiorē facit. Me mini iā ꝟba pbi in hec ꝟba prum pentis Nemo inq̄t poterit iustitie et pecunie simul p̄uire Sz q̄d dēm ē forsā nō recensebis Audi mi spōse dulcissime aperiam in pabolis os meū imo in veritate ploq̄r Audi ergo et tu c̄ra p̄mones meos Con crescet vt ros eloq̄ū meū et delcā/ bit anima tua in multitudie vocl. mee Nolo ad singlaria declinare i cōi loq̄r. ꝗ rē gestā. nō eni sūt fabu le ꝟba mea. res acte sūt Un⁹ possi det bñficia. xvij. xx. xxiiij. p̄m sub q̄ sup. opatibilia et incōpatibilia En hi diuites sunt ꝗ paup cui merito sbueniri debēt otemnit et sciētia q̄ sca vita eius ꝗ his impcat pheta amos ve d. ve qui opulenti estis in syon Estimo ego bñficia eliias esse paupm. nō ingluuies diuitū. ꝗ reuera diuitū vident patrimonia. O deus dolor qm̄ de bonis domini viuit! Eheu quō diuisa sē bōa tua ecce p̄rimoniū crucifixi tu es ille q̄ reuera de nouo te isti crucifigūt et tu pmittis phpudor quō sē diuisa bona tua Iste in vna citate q̄ dua bus eccl̄ꝗs tria possidet incompati bilia. tot ditat⁹ bñficꝗs vt etiā vix numeꝫ computare nozit eorum q̄ ali⁹ egens et mēdic⁹ nulli⁹ poterit bñficꝗ pietate puiderī Iñ hic vt citi⁹ eloq̄r cōuenire volo cum sco bernā. oscias singuloꝫ q̄ p̄m dñi p/ ceptū ad cor hizlm loq̄. huic puu/ lo nec dū forsā nato ecc̄iastica iaz bñficia puida pentum solicitudo pauit. hūc nos inquiens illi vel illi tradem⁹ epo apud q̄ hēm⁹ gram vel forsitā cui p̄uiuim⁹ vt ditemur de bonis dñi ne in tot liberos nr̄a diuidat hēditas Illū p̄ponit⁹ aut decan⁹ vt sibi succedēt plusq̄z ma/ terno educauit affectu in delicꝗs. enutriens et delictis Ille dign⁹ ar chidiaconatu puta filius p̄ncipis magis āt si sit epi osobrin⁹ In q̄ nimiruz est tota epalis progenies Ali⁹ vndiqz circuit sedul⁹ explora tor blandit obsequit diffiat mise ra qz sibi suffragia mēdicat nō eru bescit manib⁹ pedibus qz repēs si q̄cūqz cautela se in p̄rimoniū q̄at ingerē crucifixi Et reuera Quisq̄s sic q̄rit xp̄i p̄rimoniū vt iñ sūptus hēat. euāgelisat. vt manducet q̄ re trogrado mō celestib⁹ tēpalia mer cat. nēpe meli⁹ eēt vt carnalia ma/ gis opa atz negocia excēt p tpa/ liū affluētia cui phibet ec̄ tal astu tia possidēdi hereditatē tuā spōse mi dulcissie Eligi deberēt ex cleri cl. viri iusti ipsi se ingerē ñ deberēt Sed his pla cueniūt mala Susti/ nendū esset si mō vite nc̄aria q̄re/ rēt. si nuditatē suā tegere. si esuriē opescere intenderēt. ꝗ reuera sup/ flua petūt. et q̄nto plura possede/ rint tāto magl. ad pinguiora āhe/

lant Juxꝗ illud Ouidñ creuerunt et opes ⁊ opũ furiosa cupido Et cũ possideãt plꝛma plura petunt Sic ꝗb⁹ intumuit suffusus venꝫ ab vnda Quo pl⁹ sũt pote plus sitiunꝫ aq̃ Ve.ve m in filijs meis Magl. idolatre qꝫ ministrantes tibi reputãdi sũt qꝫ de⁹ venꝫ est Sz adhuc puersa res ẽ valde.sacrilegiũ cẽte est res paupm nõ paupib⁹ dare Sz ꝗb⁹ largiunꝫ nosti et tu O mi sponse Extollũt ⁊ exaltãt de bõis tuis O dñe cruci affixe dsãguicos nepotes.neptes ẽo et si ñ dixerim filias nuptui tradũt Sane pꝛimonia sũt paupm facultates ecciarũ ⁊ sacrilega eis crudelitate surripiꝫ quicqd sibi ministri ⁊ dispẽsatores non vtiqꝫ tui vel possessores vltra victũ et vestitũ accipiũt Nec enim ordinauit de⁹ his q̃ euangelio seruiũt.de cuã⁹ q̃rẽ delicias vel ornatus Sz viuẽ vt videlz sint cõtenti alimẽta corpis nõ gule irritamẽta. aut incitamẽta libidinis et ꝗb⁹ tegaꝫ nõ ꝗbus ornenꝫ accipe Triplex ergo funicul⁹ q̃ difficile rũpiꝫ musꝫ in pniciẽ trahit q̃ impure intrat indigne ministrat Et frũ abutitur tpali Cõn pfata mala pla in statutis ecciastic.scpta sũt ꝗ nõ video scpture pfẽm qꝛ nullus sequiꝫ executiõis effect⁹ Hec singla scptl. vetibus nouim⁹ emẽdata nã ãno a natiuitate tua M.xcv.vrban⁹ papa in galliã veniẽs apõ claromõtẽ dciliũ celebrauit in q̃ inter cetẽa statutũ ẽ ne clerici in duab⁹ ciuitatib⁹ in ecciis pbẽdas hẽant et vt ecciastica dignitas a nllo emaꝫ vl vendaꝫ Et vt eis auferanꝫ ecciastice dignitates qui scienꝫ a se vel a suis pentib⁹ ẽptas habuerũt Sz quõ cõn hec clericoꝝ pugnet astutia et triũpher q̃ supabũdanꝫ ista possidẽt expientia certa mãifestat Jnũ igitur a te expostulo spõse grosissime vt decretoꝝ decretaliũ qꝫ statuta teneãt in ꝗb⁹ exp̃ssissima eãtate põtificũ statuta atꝫ sbditorũ suoꝝ sbiectiones nõte sunt aut simplr aboleanꝫ ne cetẽi videntes eos a statu suo tãtum exorbitasse scãdalisẽt vltra modũ statũ vilipẽdentes clericalẽ Sz et ipos deuiasse nouerũt multi ꝗ ex viciata cõsuetudine illa radix q̃ extabuit cursu cõi defluit q̃i irrep̃hensa cũ ois iã mũdi status a tramite iustitie declinauẽit doct⁹ pter ⁊ indoct⁹ Senex decrepit⁹ iuuenis ⁊ adolescẽs mares et femie oẽs decliuauerũt simꝫ inutiles fẽi sũt ⁊ nõ ẽ vsqꝫ ad vnũ qui bonũ faciat Hinc ẽ q̃ ꝗlibet aliũ suffert.qꝛ nulli⁹ vita talis ẽ q̃ irrep̃hensibilis altꝫ valeat rep̃hẽdere Enimuero meliores reputo laicos in suo statu qꝛ nõ ad tanta sic isti obliganꝫ His pone mi spõse dulcissime tua clarissima prudentia nẽariũ remediũ obicẽ tãtoꝝ criminũ atꝫ horrẽdoꝝ facinorũ finẽ vt et sequẽtia otũdanꝫ mala que post hec ꝓpono recitare

Disti.v.opponit spõsa

tyrannidẽ platoꝝ qui ꝓpriuꝫ bonũ q̃rũt et alijs sua rapiunt nõ solũ sclarib⁹ ꝗ ec̃ religiosis imo etiã per osequens pudoris honorem.

Cessare nō valeo quin mal̃ accumulē mala q̃ mltipli cata sūt mala. mala inquā quor nō est numer⁹ Ponaz igitur q̃rtū malū p̃oribus nō minus leue Sed ego quidez veritate cōpulsa vt et illud exterminet exposco Prelati nr̃i tyrāni sūt. bonū ꝓriū q̃ri tantes nō gregū suor Et que ali qñ ad experientiam cōitati ꝓesse videnť Intrinsece in vsū atqz bonū ꝓriū omutant Ibi nō pastores ꝗ mercenarij a te dei filio vocanť q̃ nō intrāt i ouile p ianuā ꝗ ascendūt aliūde. Fures ergo sūt nō prelati nisi solo p̃latōnis nomie exultātes Ibi etiā de subditor suorū malefa ctis gaudēt vt eosdē forefaciētes pecunialiť possint odemnare Nec abhorrent facin⁹ curātes quantū q̃s deliq̃rit sed q̃ntuz quis soluere possit Est et aliud tyrānidis viciū q̃ nō solū importabiles imponūt tallias trāsgressoribus sed q̃ inno centib⁹. paupib⁹. q̃ do deuotis. nā monasterijs mōchorū atqz monia liū bona vñ viuere deberēt auferť rapiūt et suis castris menijs q̃ opi dis vsurpāt. sacrilega q̃dā insania templū dei ꝓphanātes vñ opellūť monachi et p̃cipue scimoniales p̃ inopia et p penuria septa exire mo nasterij. viror mercādo fauorē vt hēant vñ sustētenť Et sic paupcule oues tue infamantur deflorantur et in interitū mortis abeūt. descisse a scor angelorū societate quoruz sorores effecte fuere. Eheus q̃nta loq̃r cordis amaritudine cuz hec ocłis meis videā q̃ ognoscā Et tu sponse taciturnitate nimia ommu tescis violari pmittens spōsas tu as Cur non cedis illos importu nos atqz tibi rebelles tyrannos q̃ nō mō p̃rimoniū tuū sed et tēpla sca tua ꝓphanāt Noli differre qui hucusqz distulisti vindicare tā grā de scel⁹ tā imane facin⁹ tā qz hor ribile crimē Cū tu p micheā ꝓphe tā ita p̃nūcies vindicatiue loq̃s Audite duces dom⁹ isrł vos odio habetis bonū et diligitis malū q̃ violenť tollitis pelles eorū desup eos et carnes eorū desup ossibus eor Qui comederūt carnem ꝓpłi mei et pellē eor desup excoriaue rūt et ossa eor ofregerūt et conci dert sic in let ꝛte et q̃si carnē in me dio olle Cessare eos faciā ne vltra pascāt gregē meū liberabo euz de ore eor et nō erit vltra eis in escā. Ecce p̃tifices tyranni qui paupi bus tuis bona tua abripiunt imo violenť auferūt q̃ et ipi paupibus nō hñtib⁹ ex tuo erogare obligāť p̃cepto Si pcēm nō dimittiť nisi re stituať ablatū etsi ogregatiōi p̃fa te tpalia r̃stituerit q̃d nec intēdūt quō reddēt honorē. famā. pudo rē. et florē vginitatis quē eo quo p̃narraui mō abstulerūt! O nefan da p̃tificū impietas O execrabłe tēpli dei stuprū O crudele spectacu lum. sacrilegi sūt isti. oibus bestijs immaniores In oi genē etiā besti arū feraz et iumētor muliebri se xui parciť ne mares femis sint cru deles Sed hi qui scam societatez deuotaz deberēt defendē puella rum eas reb⁹ psequunť. et pudore

psternūt Seculares pncipes hui⁹
mōi scelera adhuc nō senti effecisse
quor aures talia audire etiam p
horrēt Sed qr tu o mi sponse silen
tio ista ptrāsis ido te nō vindica/
turū opinant Age ergo q̄so agito
fortiter opilio mūdissime ne oues
tuas q̄q̄ imūdas tātor feritas
lupor de cetēo deuoret et in sēpit
ne pcipiciū mortis abducat Timeo
te expectare tpūs vite illor extre/
mū quo singula pfata gladio iusti
cie coercebis sed hec aniaduersio
nimis dura Noui nāq̄ tes in pnti
mūdi statu aliqn strēnue iudicasse
eo in tpe cū ob cuiusdā tui famuli
deuotas supplicationes videlz vi/
gorīs Epi baiocensis tpe Childe
berti regis francor impante Iu/
stino seniore Cui comes beltulfus
auaricia estuās agrū illi⁹ supbe
violent occupauit.illū q̄ aratris
cōglobat.arare cepit Orāte te vi
ro dei vt hereditatē ab eo sibi da
tā defenderes Supbū illū in vin/
dictā ppetrati facinoris de eq̄ ca
dere pmisisti.qui ceruicib⁹ fractis
miserabilit expirauit Neq̄ O mi
dulcissime sponse tali te volo pcel/
lere vindicta qui primoniū tibi ab
ripiunt sed eos mulctari vellē pla
ga q̄dā vindicatia in hac pnti vi/
ta vt se deliquisse cōfiterent agen
tes pniam.et ea q̄ eccie tue iniuste
abstulerūt odigna satisfactiōe re/
penderēt ne post hāc vitam suppli
cijs eternis deditī stigi horrēde mi/
scerent Sicut odigit Cuidā comiti
de q̄ refert petrus damianus Qui
cū bone fuisset opionis q̄ innocen
tis vite bm opionē hoim hic mor
tu⁹.decēnio oplens sue cōsūmatio
nis diē Cōtigit virū quendā reli/
giosū p spm ad inferiora descēdē.
qui cū descēdisset vidit eūdē comi
tem in supmo gradu cuiusdā scale
q̄ scala int stridētes et crepitantes
flāmas videbat erecta ad suscipiē
dos hoies qui ex eadē comitū ge
nealogia descenderāt Surgebat
aūt scala illa de imenso baratro B
aūt ordine succedentiū series texe
bat q̄ qui nou⁹ adueniebat supre/
mū tenebat gradū scale et q̄ in eo
reptus fuerat ad inferiorē primū
descēdebat Cūq̄ vir qui hoc aspi
ciebat requireret q̄re ille comes sui
tpis qui taz iuste vixerat illic torq̄
ret Audiuit pter q̄ndā possessiōz
metensis eccie q̄m bto stephano p
auus ei⁹ abstulerat cui iste iā deci/
mus in hereditate successerat De/
to ergo penam p culpa infligi vt
aia salua fiat.vt ablata restituāt
et deiformis a te spūs corpi infu/
sus saluet Et qr te terribilit noui
punitur eos qui paupib⁹ tuis sua
auferunt in futura vita idcirco pe
nā illā sēpiternā in tpalē hui⁹ vite
omutari supplicit exposco Sic q̄ ñ
min⁹ peccare firmissime credo pō
tifices et sacerdotes qui pbēdarū
plalitate gaudent.et eccias duas
suo regimie disponē nō formidēt.
hoc āt phibitū est a scis viris nisi
ncitate stringēte.ñ ptāte dñante a
supfluitate regnāte Magis itaq̄
peccāt pōtifices sclarib⁹ viris q̄ re

uera ecciam tuã in oib'et p oia or dinare debebũt et sũma vigilãtia custodire.ne circa ipam aliqtenus nisi qntũ deuotio ꝛ syncera chari/tas patitur pcedant Eidem nihil penitus auferentes vel suis paupi bus abstrahẽtes Sũmus igiꝯ põ tifex in his delinquẽs maiori ꝛ di riori pena pcellendus est Jñ et habem' clarũ eodem petro narrã te exemplũ In ptibus babylonie tẽpore henrici quarti Sedes apo/stolica possessionẽ habebat vnde tantũ balsami redditũ ãnuatim ca piebat ꝙ sufficiebat illuminãde lã padi ante altare sancti petri suspẽ se et semper ardenti Hanc possessi onẽ accepta pecunia papa distra/xit et canonẽ aromatis quem acci pere solebat amisit Aliquãto post cum idem papa ante altare quasi deuotus astaret orãs Ecce gran/deuus et terribilis senex in cuius etiam facie barbicasiũ videbatur: elato brachio colaphum illi vehe/menter incussit et ait. Tu extinxisti lucernã meaꝫ ante me.et ego extin guo lucernã tuam ante deũ Mox ꝫ disparuit Ille corruit et paulo post obijt Tanta igitur pena ma gnũ proclamat facinus atque in/iuriã grauem cum ppotenti iniusti tia.vnde crudelis et immanis ra/ptus ille pcipiciũ corpis ꝛ anime merito nũcupatur Tali ergo mor te tyrannoꝝ rabies percelli cõsue uit vt vir aliqui qui sine sãguine a cede crudeli morianẽ possint repe riri iuxta illud Juuenalis Do ge/neruꝫ cereris sine cede et sanguine pauci Descendunt reges et sicca morte tyranni Istud ergo impiuꝫ sanctorũ temploꝝ spoliũ sed veri' sacrilegiũ sũmopere flagito ampu tari Et ne longiloqu' nimis expe/rimento comprober ad alia puto transeundũ

Disti.vj.spõsa cõqueri/

tur ꝙ est acephala quo ad vtrun/ qꝫ gladiũ et de inobedientia ꝓnci pũ guerris et bellis dñoꝝ spũaliũ contra tpales ꝛ de multis enormi tatibus.

Radice lesa vt rami putre/rant et areant est nẽe q̃ ꝓpẽ ventoꝝ turbine quassa ex anguis repior multimodis cõcus/sa molestijs.vñ te o mi sponse dul cissime aniaduertẽ nisib' totis fla/gito Nescio q̃d fecerim tibi vt me relictã patiaris iã iãqꝫ q̃si.xl.ãnis simpliciter acephalã nõ mõ q̃roꝛ de sponso vite cõtemplatiue.sed ꝛ actiue Ubi sũt gladij illi de quib' referebat apostoloꝝ chorus Ecce inquit duo gladij hic Et tu respõ disti Satis est! Imperatoris est acci pere gladiũ vt tãqꝫ miles pugnet pro me.ecce gladi' vn' qui corpa scindit.malos de medio aufert.et vnicuiqꝫ ꝓm leges timorẽ mortis ingerit iustitia mediãte spũc itaqꝫ gladiũ veluti scus et egregi' miles karolus magn' omnis accipere debet imperator Quẽ nullus pa pa aut episcopus vt se illo sicut miles tueat rapere potest te teste

cũ dixisti petro Mitte gladiũ tuuz
in vaginã Tu' ergo et meus vtq
est gladi' ꝗ vnus ꝑ me alter a me
hic sũmi pontificis. ille militis ma
nu extrahẽdus Sed reuera cõtra
vetituz papa gladio certat vt mi/
les vt verissime nõ petri successor
sed ostantini aut ꝓncipis cuiusuis
secularis papa vicari' estimek. de/
buit papa pascere gregẽ meũ ver
bo doctrine salutaris et opus ex/
ercere ꝓdicatoris sed eo otempto
non verbo pugnat sed ferro. non
gladio spũali sed ense corpali. Tu
ipe. neqz petrus tu' ꝓcessisse legik
gẽmis ornatus vel sericis milite
multo stipatus vrbes castra q opi
da circũuallasse. viros nobiles ꝫ
ignobiles captiuasse. hoies deca/
pitasse q ceka militis implesse opa
credẽs tua supplesse ꝓcepta. pascẽ/
do oues tuas per te sibi cõmissas
ꝟbo salutaris armonie. celestis vi
delicz doctrine scie et sapie O ꝓh
dolor insania Eheus infamia
wach destructio scissimi stat' mei
Scribãt reges et ꝓncipes sekares
omelias q poetrias Scribant epi
maiores q minores vt faciant pel
tas et vaginas vt belligerent. nã
pugnat papa pugnãt epi pugnãt
põtifices tui successores absqz nẽci/
tate. et miror q̃re tu eodẽ te nõ de
fenderis ense. cum tibi nẽce fuerat
Aut si nõ decuit Cur nũc tuos de
cet epos vt illo ferreo pugnẽt gla
dio Qui imperiũ sibi tãta nacti sẽ
aucte vt impatoris nomẽ egregiũ
expulerint culpe in vindictã Sz ci
to eloquar cadat igit vt res eloq/
um meũ Decephala sũ in rectorib'
vtriusqz gladij. nã pape multi sũt
Impator nullus Monstruosa res
ego sũ qr hic pluralitas ibi defcs
plalitas in papis Ecce noua grã
matica. duo pape duo soles. dife
ctus in impatore Portẽtũ in epis
qui vt milites omni se parant appa
ratu. gestu et morib'. armati lorica
ti dextra lanceã rapiẽtes ad plia
doctissimi femore gladio circũcin
cti. pugione cora suffulti. Militarl.
ꝗ facta sũ gladio. vñ nẽce ẽ milites
alio pugnaturos gladio vt ma
neãt enses tui duo. cũ illi ferro cer
tẽt isti ꝟbo vt plienk sequẽs ẽ. sbo
rũ causa est oim taz miserabilis ca
sus impij sacri. vt a tẽpe illustrissi
mi atqz serenissimi ꝓncipis karoli
bohemie regis atz Impatorl. sẽp
augusti cui' mẽoria in bñdictione
est nullus fuerit impator vsque in
diem hodiernũ Qui mortuus fuit
in regali ciuitate pragẽsi anno ab
incarnatione tua M. ccc. lxxviij. in
vigilia sci andree Apparet ergo
Rhõnos corr qz põtifices ꝓnunci
os esse et ꝓcursores antixpi cũ cã
sint cessationis et vacatiõis impij
Posset et istud eẽ signũ aduentus
antixpi qui nõ veniet vt aiunt nri
doctores nisi ꝓus impiũ destruat
Cui' destructio manifesta cuz mul
tis enormitatib' iã est iniecta. Al
forsã fuit defectus in sacri imperij
electorib' qui nõ rite elegerũt vl in
utilẽ et ꝓtinacẽ et tota iniquitas
in caput meũ redũdat Post tam
enormia seckl nostri picula. inobe
dientia impio regnat gradu vt

mūdū per vniuersū totius ptātis
siue secularis siue spūalis cōmotio
triūphet Surgit eni oculato lumi/
nis radio gens ꝟra gentem et re
gnum aduersus regnuz principes
spūales cōtra dños tpales.archi
ep̄i et ep̄i cōtra duces et econtra
Ep̄i cōn ciuitates ꝓpias et vice
uersa Ep̄i ꝟra comites.cōtra no/
biles contra militares et ĥdē cōn
pōtifices Comites contra duces.
et illi ꝟra comites Militares cōn
nobiles et ip̄i illis insultant et fili⁹
ꝟra p̄rem nā filius añ die p̄rios
incurrit in ānos Duces q̄z cōn te
sponsū meū militāt et me nituntur
magna deĥcere violētia.vñ meri/
to ꝟqueri cogor illud hiere. Con/
tritio sup ꝟtritionē vocata ē repē
te.vastata sūt tabernacla mea De
his oib⁹ atz singulis si tragedĥs
vti vellem exēpla ponerē tpis iaz
currentis sed ne libroꝝ ꝟgeries in
dispendiosū trahat volumē cessan
duz esse a singulis vtile puto quia
hec ad expientiaz certissimā intue
mur Pugno igit cōtra amicos
meos ambitōne suffulta tyrānide
coronata et supbia pornata Cōn
paganos q inimicos lozicā nō in/
duo.hastā nō accipio.armata nō
incedo sed nr̄i defensores.nr̄i rēo/
res.nostri xp̄iani.nr̄is foti larib⁹
q lacte educati dulcissimo paupes
opprimunt.vtduas depdantur ec
clesias spoliāt et incendūt Et non
est qui succurrat misero.et causam
paupis qui defēdat nō inuenitur
Ecce magni sunt hi viri.acephali
vitā in terris agentes tot scanda
la tot crimina.tot perpetrantes
nefaria vt vicia ip̄is in virtutes re
putent Infimi modice delinquen/
tes acriter puniūtur.sed isti latro/
cinia ꝟmittētes extolluntur et lau
dant quasi magnifici Et reuēa lo
cum hic habet solennis illa int ale
xandrū et ꝟyonidez piratā dispu
tatio et id qd̄ gloziosus ille pb̄us
aiebat magnis furib⁹ paruū furē
suspensuris.nō equa lance pēsatur
humana vita. Et vt breuit dicam
magni quicqd̄ libuerit absque di
scrimine facere pñt paruis ob mi
nima condemnatis. Inū int hec
est vñ vulnerata ꝓsternoꝝ cū oēs
isti dñante sint opulente ptāte et
quicqd̄ voluerint ñ ꝓ liceat taceo
expediat agūt ꝓ nā q ab iniqtate
regis familia malitiam solo discit
exemplo vt ait poeta Ouidi⁹ Quic
quid delirāt reges plectūt achiui
Hinc fit et factū ē vt a maxio vs
qz in minimū nō sit qui faciat bo
nū neqz est vsqz ad vnū.nam q̄lis
rex talis grex.qualis sacerdos ta
lis ꝓplus.q̄lis radix talis ram⁹ tal
et fruct⁹.nullū eni meli⁹ est ꝟsiliuz
nulla qz vtilioꝝ psuasio qz docere
ope et veritate.sileo verbo atque
lingua Sed si neqz verbo instruūt
neqz bono eruditūt exemplo quō
bona radix quō boni pastoēs sūt
quorū interest vt ꝓ omibus suis
reddāt subditis rōnem? Quib⁹ sin
gulis dicit Custos quid de nocte
custos qd̄ de nocte.neqz hñt excu
sationē cū cayn vt rñdeāt tibi nun
quid custos frīs mei ego sū Iere
ipsi pastoꝝ sūt siue sint ꝓncipes

spiritales siue seculares. sed gregē suū oberrare pmittūt. facti merce narij scarus ouiū quas pcioso san guine tuo redemisti Sed vt finem faciā hoꝝ oim vna est ratō qꝛ ace phala ego sū cū in his pncipaliter deficiā qui nc̄arij pastores esse de/ berēt. vñ vacāte papatu ꝓpter pa parū plalitatē vacat impiū ex pso ne defectu. qua ꝓpter ois lex omis ordo ꝛ omis iustitia ꝯfusa ē. publi ca ob hoc malicia oim in omnes ꝛ singulos in singulos dñante. pces surus igit ad reliqua his vel eqlia vel mala maiora exordior in hūc modum

Disti. vij. de ignoran tia rectorū ecclesie.

O Utinā malis adesset finis optatus quē progari iu/ bet sequentiū inicqtas ma/ lor vt malū malo cohereat et iaz malis plerisqz enumeratis plura sequant mala. nūqz cessant mali te psequi et me infestare atqz mee in/ iuriari benignitati sed in his cōtra platos et rectores ago Isti enim sunt qui te psequūtur de qbus tu dixisti Inimici mei et primi mei ad uersū me appinquauerūt et steterūt Sic et ego tecū qror et pre omib' turbata dolens nimis ego sū quia vniuersitas tota ppli xpiani aduer sum nos cōiurasse vident Et egres sa est inicqtas a seniorib' iudicib' vicarijs tuis qui gentē tuā etiā qcū qz custodia pascere cernunt. ꝛ o phpudor qui rectores et pmates positi sūt in psecutione mea primi sūt quorū gradus sacri occasiōes turpis sūt lucri. ꝛ auaricie questus bonū pietatis est Cura magna ill est circa platurā. sed de salute aia/ rum solicitudo nulla Ubi nūc pla tor dulcedo vbi sapia? perijt dul/ cedo qꝛ regnāt tyrānide dulcedo allicit. ꝗ illi repellūt a se sua impia crudelitate subiectā sibi gentē Sz vbi scia plator vbi sapia? Reuera sapia in stultitiaz ꝯmutata est. qa sapia hui' mūdi stultitia est apud deū Ignorātia scpture sacre ples fecit errare Plato mūdū dixit au reū cū sapiētes regnabāt Et rho/ mani nō armis aut potētia sed sa piētia mūdū sibi subiecerūt Iñ ꝛ ego tui puidentia trib' sū dotata pnilegijs videlz sacerdotio impio et studio tanqz pncipali q vicarij tui siue pōtifices siue reges sibi po pulū ꝯcessuz debēt gubernare In cui' signū Ecus vir ꝛ rex illustrissi mus karolus magn' studiū trāstu lit pisius per hoc innuēs mundum sapia regi et puidenk sustētari Et si aliqñ vt pñti cōtuemur tpe pnci/ cipes legū fuerint ignari ꝛ sciarū ad min' prudētes et sapiētes hre debebūt quor ofilio religio xpia/ na regak et corrigak nā cū roboā iuuenū et insipientū vtereк ꝛ rege/ retur ofilio ptem regni sui maiorē pdidit Qua ꝓpk philippo ab athe/ niensibus. x. postulāte oratores vt sic illis habitis recederet respōsuz accepit ab oratore eloquentissimo demosthene hāc fabulā cōfingēte lupos aliqñ pastorib' qzū diligē tiā decipe voluissent suasisse vt in

amicicia ꝑuenirēt ea cū ꝑditōne vt
sibi canes in quib' iurgioꝝ erat cā
securitatis loco traderentur. ānuerūt
pastores. q in spe securitatis. deꝑdē ca
nes q̃s ouiū suaꝝ vigilātes hēbāt
custodes. Cūc lupi adēpta formidi
ne tota. gregē oēm nō mō pro saci
etate veꝝ etiā p libidine lacerauerūt.
Sic nūc nrīs tpib' sublatis viris sa
pientib' lupi gregē oēm tyrānide et
crudelitate necant. Sūt g' ōsilia. sūt
adinuentōes singule p regnis adq̃
rēdis. diuitīs āpliandis q pompa
magna exercēda. ñ p religiōe mea
dilatāda. quā et ipsi vicarij tui con
tēptui hūt q habuerūt. nō cogitant
nec aduertūt Oracij dictū q̃ ait. vili
us argētū auro ē vtutib' auꝝ. Hāc
vellē reges optarēt. pōtifices ama
rēt q oēs pastores mei corde exq̃re
rēt ex toto q̃ tibi similimi fūnt. imo
dij efficiunt nā his dixisti. Ego dixi
dij estis. et idē poeta ait de sapiente
Sapiēs vno minor ē ioue. diues lib
honoratus pulcer rex denicq̃ regū
pcipue san'. Sz valde notādū ē q̃
re hūanū gen' tot seculi curas āple
ctatur qr sapiētiā deseruit quā am
plexari aspnat et hec tuentez se ab
strahit ne mūdanis reb' inherēs ce
lestes psequat mot' nec illos odio
habeat. vñ si frigida curaꝝ fomēta
relinq̃re posses vt isdē poeta loqui
tur ad gen' hūanū. Quo te celestis
sapiētia ducēt ires B opus B studiū
qui ꝑerem' et ampli Si prie volu
mus si nobis viuē cari Ego equidē
certissime puto sapientiā oia vincē.
q corpis vires atq̃ pulcritudinē. in
sup q thesauꝝ margaritaꝝ. auri ē
argēti copiā multā q q̃cquid dici pt
ad oim hoꝝ laudē et pconium imo
vincit et ipam fortunam q̃ fortissimā
in reb' oib' ē Juuenali dicēte. Ni
trix fortune sapiētia Cōcordat em
cū natura sapiētia. vt ignorātia ve
sit et dicat esse nature hūane otra
ria. q rōni inimica. idem em clamat
hōis natura. idē clamat sapiētia. nā
nūq̃ aliud natura aliud sapiētia di
cit vt idē pfat' poeta ait. Ex q̃b' lu
culente patet. nō mō rōnis pticipē
ignorantiam tanquā hostem repel
lere verūctiā omnem humanam na
turam diligere sapientiam ex natu
ra. Omnis igitur qui diligit sapien
ciam diligit iusticiaz sine qua reges
regnare non valent et sine qua reg
na non sunt nisi latrocinia. Que vti
q̃ talis esse debet vt omnia referat
in te deum cunctarum opificem re
rum. alias em sapientia dici ñ mere
tur. Ea propter Salon a te pecij
sapiētiā. dicēs ad te Ego inq̃t sū pu
er puul' q ignorās egressū q introi
tū meū Fuus tuus ē in medio popu
li quē elegisti. dabis ergo Fuo tuo
cor docile vt possit iudicare popu
lū tuū et discernē inter bonū q ma
lū. et tu rñdisti dicēs. Quia postula
sti vbū hoc et non petisti dies mul
tos nec diuicias. nec aias inimicoꝝ
tuorum. sed postulasti tibi sapientiā
ad discernendum iudicium. Ecce fe
ci tibi Fm sermones tuos et dedi ti
bi cor sapiens et intelligens in tan
tum vt nullus ante te similis tui fue
rit nec post te surrecturus sit vt ip
se dixerit gratias agēdo Venerūt
mihi oia bona piter cū illa. Sz nri

nunc tpis sapientiã abiecerẽt iudicã
tes populũ ꝑm ignorantiãq; desidi
am capitis sui iudiciũ et iusticiã per
uertentes. Eñuero in quib' sapien
cie lumen clarẽ de iure deberet cete
ris magis sũt ignari Loquor de oi
statu clericali simul et laicali. pmax
ime tñ otra hos loquorq; audaci e/
loquio qui curã gerũt aiax. e q̃bus
nõ sapientes insipientibus. sed insi/
pientes sapientibus preferunt. q; io
efficiũt diuitie q; amicox ꝓmotões
nã non curat scia. spernit sapientia
et ocilia sapientũ si qui fuerint con
tẽnũtur. Et iã in omni policia nu/
mosi dolosi sapientib' progantur.
Multũ vilipendit cuius opensa nõ
ꝑt auro aut pciosis lapidib' opari
Sed cesset nũc prolixior locucõ ad
alia iam procedam

Dist. viii. De intellcũs

arrogantia et errorib'q; heresibus

Huius sapientie atqz scrip
ture sacre ignorantiã intel
lectus comitat arrogantia
vñ nouitates pullulãt nouitates o/
riũtur heresis scismata et errores
q̃z plurimi. qui me destruũt q; ãnul
lãt. et te ofusioni notorie subiciunt
vñ infamia sequit et rumores pessi
mi in exteras gentes euolãt quib'
siue veri siue falsi sint leuiter adhibe
tur fides. Juxta illud Virgilij in
eneidos. Fama malũ quo nõ aliud
velocius vllũ Mobilitate viget vi
resqz adquirit eundo Tam ficti p/
uiqz tenax q̃z nũcia veri Intãtũ eti
am fama increuit vt nõ modo xp̃i
ana religio sed et ois paganox at
q̃z Judeox secta de nris errorum
ac heresũ vatib' exultent. et de eo/
rũdem falsiloquis sententijs iocun
dẽtur cũ p oia et in oibus me tam
crudeliter scissaz atqz laceratã mu
eant. nõ tñ in vna mũdi pte sed et
in oibus fere mũdi climatibus erro
res et heresis seminantur q; in tãtũ
radificantur vt etiam euelli quaeun
q̃z vi non possint cuz ex virga sit ar
bor facta. Nũc eñ verificat dictuz
doctoris gentiũ ad Thimotheum
scribentis Erit inquit tpũs cuz sa
nam doctrinã nõ sustinebunt ꝗ ꝑm
desideria sua coaceruabũt sibi ma/
gistros pruriẽtes auribus et a ve/
ritate quidẽ auditũ auertent ad fa/
bulas aũt ouertẽt Et ad ephesios
scribẽs reddidit nos cautos dicẽs
Non circũferamur oi vento doctri
ne et nequicia hoim in astucia ad
circũuentõez erroris: Sed ista pre
monitio parũ valet. nihilqz pdest
cũ ois religio tota q̃q; xp̃ianitas.
vt obtutibus claret manifestl. here
sibus et scismatibus sit referta Ez
forsan fides his grauit adhibet ꝗ
bis. trãseam' igit videam' si vt dix
erim ita sit lustrem' secula, adeam'
pincias orbis et si mẽdacia ptu/
lerim aduertamus. Sed ofidero q̃
in mũdi pte ꝑmo incipiam mgros
erox elicẽ. an in almania. an in an
glia aut in bohemia In europa aut
africa aut ceteris mũdi huius pti/
bus Sed ne imorer sit in almania
ꝑmõis initiũ Illud igit thurigie o/
pidũ Sãgerhusẽ adeam' In q̃ Cõ
rad' faber hẽsiarcha in se ꝑmo hẽsi
maculatus. deinc alios viros viz

et mulieres pfidia sua defedans maledictū p' se semen dereliqt. varijs mixtū et denigratū erroribⁿ q̃ hereſibus. Hi mente ceca pstrepunt vt noui q̃o euomāt contra sanctam tuam religionē. baptismatis sacri vndā expirasse. nouūq incepisse sacramentū q̃ cetera legis tue sacra oia sint reuocata. Nā p baptismi sacro sanguinis poſuē sacrm nouella decepti secta. et rliqua cassata q̃ ex latere tuo fluxē sacra. impudice plo/quunt. de cuius secte multiplicitate scribē pka horreo ne et ipse aer maculet ex tam piculosa hereticorū p̄sumptione. Qui. s. Conradⁿ et sese Heliam vocauit q̃ Enoch spūmq̃ hre phetarū. Cui q̃ pr̄ tuus in diuinis pmū dedit iudiciū vt viuos iudicet q̃ mortuos. cū tñ nos recta teneamⁿ fide prem tuū tibi omne iudiciū tribuisse Sed pdeundū ē ad alias ēras. Percontemur si angliā erroēs infamēt a hēses. h̄ certe nisi publica testis eēt fama possz denegari a tātis virl. q̃s angelicos scs vocauit Gregl. heresis aut erroris macla aut aliq̃ nōbilis nota q̃ fidē sacrosc̄am infringē videret. Nouimus Jobem wykleyff virū diabolico deformatū instinctu hēsiarchā et damnatū quē ijdem virū pnuncianit euangelicū. q̃ tot heresesq̃ errores diffudit in mundū vtq̃ tota anglia et cetere puincie p illū sint infecte. Hic circa venerādū corpis tui sacrm q̃nta sparserit sata ipe nosti. religionē tuā fidemq̃ scāz tuā in q̃ salus tota ꝯsistit diffringē non abhorrēs. ceterosq̃ tā squalido dogmate suo alliciēs plerosq̃ decepit et p suos sequaces fallē nō desistit Ab eodē tanq̃z venenato fonte riuus exortus ē omni prorsus virus et intoxico repletus q̃ Bohemie regnum lustrat vniuersum vnde duo amarissimi pcessere fluuij Jobes videlicz hus et Hieronymⁿ de pga qui suis erroribus q̃ heresibus pessimisq̃ machinamentis cedem magnā in christiano populo effecerūt. sanguinis etiam effusionē nimiaz p curarunt Studiū ve solenne prefatis erroribus q̃ ambagibus destruxerūt. quod q̃i mr̄ electa mltos peperit filios tue religiōis amatores Et vt plerorūq̃ asserit eloquiū veracium Rex Wenzeslaus predictorū affirmat̄ sustētator q̃ defensor quē tu culmine tāto pretulisti vt mei eēt protector in imperatorē electus vt me defenderet suo sibi comisso gladio vt scismata pelleret. errores tolleret atz heresesq̃ discinderet manu forti Quondā infelix Theodericⁿ heresim defendit arrianaz sanctuz papā Jobem interficiens. et patriciū vrbis Rome sanctuz Boecium vna cū alijs morte crudeli pſequēs pro sancta religione tua. Et Julianus a postata eandem tuam pſecutus est fidē multos pro nomine tuo martyres efficiens

Explicit liber tertius

de consolatione ecclesie.

Incipit liber quartus Vox sponsi

ad sponsam q̃ sponsa debet deponere dolorem quia aliquando ducit in desperationem. sed debet sperare quia omnia mutabuntur in melius

Metrum primũ libri quarti

Mordet perpetuo tua morsu pectora cura
Finem nec capiet donec tibi vita superfit
Decidat hinc dolor ipse ꝑus pereat dolor ipse
Qui si long' erit nulla medicabilis arte est
Cerno sed expertus post gaudia plura. repleri
Mentem gãudentem luctu magno q̃ dolore
Qm̃ dolor ex magno plausu. maior comitatur
Dulcius hac nihil est q̃ gaudia nulla petisse
Hinc cesset dolor. hinc planctus quo vita senescit
In q̃ senem iuuenem mutat iam morte cadentem
Et desperatos dolor efficit inueteratus
Sic perimit. alios trucidat. sic desperatio ledit
Dulcibus hinc verbis te solor carmine dulci
Tempore iam diro grandi summersa dolore
Dum i consilium verus quod mittit amicus
Illud amicicie cundis optabile nomen
Firmum percipies quauis formidine pulsa
Tempore nam fusco solet omnis cedere falsus
Sed verus semper manet. immutatus amicus Mi sequor

Prosa prima Distin. i.

de concilio sacro conuocando per syncerissimum Romanorum regez Sigismundum.

Sponsus

Peradmirabilis celorum stellarũ q̃ dispositio. pulcritudine quadaz preclarissima decorata. sapientiam atz intellect' diuini venustissimã subtilitatem ꝑnunciat. q̃bus vt omnis retur humani perspicacitas ingenij mund' iste ordinatione pulcerrima conditus est ꝓter orbis inferioris cõuenientiã placentissimã vt hierarchia terrestris. diuine pre omnib' ꝓformetur venustati. q̃ ordini deiformi. Ad cuius cõformitatẽ tota hec principũ machina dirigit. tendens in supremũ opificem. candorẽ lucis eterne. qui est fons sapientie et verbuz dei in excelsis. deus de deo. lumẽ de lumine. claritas de claritate de patri. substantia genitũ verbũ nõ factũ.

Et ro me tuũ sponsũ amantissimuz
esse sũmo oprobare debes eloquio
qui ꝓter tuã dilectionẽ nimiã ex in
uiolata puellari thalamo carnẽ mũ
dissimã assumpsi. vt te mihi raptaz
iniusta quadã violentia. spolio dul
cissimo atqz iustissimo illi q̃ te cepe
rat abziperẽ carne suffulc' humana
Consilio ad hoc p̃ris mei accepta/
to ꝓ reformanda perdita creatura
Cũ igit̃ in celis et in terris horren/
da fuerint scismata. Inita sunt ꝓ il/
lius sũmi scismatis exterminio salu
bria multoꝝ osilia vt et scismatl. im
pij effectores penã luerent q pellerẽ
tur. et pax atqz vnio firmissima po/
neret̃. Sic ergo otra scismata ꝑ cõ
cilia ꝓcedendũ ẽ. vt qd̃ pluriũ osen
su distractũ est. pleroꝝqz osultu re
colligat̃. In oim ergo scismatũ. er/
rorũ atqz heresũ exterminatõne cõ
cilijs vsi sẽt sci p̃res. Quoꝝ auctori
tatẽ a fonte sapie scissima hausere
t̃nitate. cũ vt in exordio collatiõis
dixeram. Primũ scisma fuit sub lu/
cifero q̃ ocilio btificantis eẽntie di
uine in baratrũ missus ẽ inferorum
ad cui' expulsionis effectũ. et ocilij
oplementũ penit' osequendũ miss'
est archangel' Michael. q̃ ꝓfectore
scismatis in ima detruso pacez ordi
nauit. Sic noscẽs in paviso posi
tũ agricolã q̃ quãqz immõzlis gra
dei fact' fuerat. sua tũ natura fra/
gilis erat. hunc adijt lucifer ille scis
matis celici primiceri'. q vt ipsũ de
solio eijceret paradisiaco scisma fec̃
int̃ creatorẽ et creaturã cui' impio
suasu deiectus est. a tã preclara deli
ciarũ suauitate cũ tota generis hu
mani posteritate. Iñ odolens tan
to interitu mortis perire seculũ cõ/
uocato in celis ocilio missuz est ad
virginẽ quãdã vt pacis q ocordie
vnitas reformaret̃ int̃ p̃rem meum
ipamqz destructã creaturã. vñ fc̃m
est vt p' mirabiliũ operũ osũmatio
nẽ gens mea me cruci affixerit q ter
tia die resurgens primũ parentẽ cũ
suis q̃ mihi cõplacuere ex inferoꝝ
educerẽ loco q in celũ euexerim hũc
triumpho glorioso. Sicqz scisma lu
cifer opescui ipz religans vsqz ad
scd̃m in iudiciũ aduentũ meũ. Qui
quãqz sic nexu sit ligat' firmissimo
suos tũ postea in mũdũ misit ange
los vt pacẽ quã reliq̃ discipulis me
is ꝓturbarent. Nã sicuti in hirlz scis
ma fuit inter iudeos quõ me morti
traderẽt et ibidẽ suspensus in cruce
oia pacaui. humi suffossa synago/
ga atz iã abiecta. Sic q fc̃a ẽ sedi/
tio int̃ discipulos meos de legaliũ
celebratione. Descẽderũt eniz qui/
daz de iudea christiani ꝗ adhuc iu
daisãtes q̃ de secta phariseoꝝ erãt
Int̃ quos fc̃a ẽ seditio atz scisma
nõ modicũ cũ Paulo et Barnaba
qz p̃dicabãt pharisei fidẽ absqz le/
galib' non sufficẽ. q osenserunt eis
multi veteri osuetudie irretiti. q sta
tuerũt vt ꝓ hoc scismate dirimẽdo
ociliũ celebrareꝫ in hirl̃m corã ma
iorib' apl̃oꝝ Petro videlzq Jaco
bo hierosolymorũ ep̃o. Anno igit̃
Claudij. iiij. ascẽdit Paul' cũ Bar
naba assũpto Tito sic ipse refert in
ep̃ ad Galatl. Et q descenderãt de
iudea ascenderũt otra eos. s. de he
resi phiseoꝝ ad fidẽ uersi. Qui cũ

venissēt in pñtia apl̄orꝫ Petri⁊ Jacobi⁊ senioꝫ surrexerūt ꝏtra Paulū et Barnabā dicētes. oportet circūcidi fideles⁊ seruare legē Moysi Et audita vsq; ptis sentētia cōuenerunt apl̄i et seniores vt iudicarent sup hoc. Et post multaz discepationez surgens Petr⁹ oñt rōnabiliter nō esse imponendu⁊ fidelib⁹ iugū legis qz ipse cōsilio dei baptisauerat Corneliū. et de⁹ p̄dicatōez suā ꝏfirmauerat. mūdās corda eorū. et anteqz baptisarent̄ viñbiliter mittens sup eos spūmscm. nec indicens eis obseruantiā legalium. Et statim aperuit Paul⁹⁊ Barnabas narrare q̄nta signa⁊ p̄digia deus fecerit in gentib⁹ per eos. Post hec Jacob⁹ auctoritate pontificali ꝓtulit sententiā diffinitiuā dicēs. Ego inq̄t Jacob⁹ iudico eos q̄ de gentib⁹ ꝏuertunt̄ non cogi ad grauitatem legaliū. et sic scisma p ꝏciliū abrogatu⁊ est. et pax atqz vnio fidei confirmat̄. Sinc etiā Petr⁹ a Paulo arguit̄ qz comedēs cū q̄busdaz fratrib⁹ de Judea timens eos molestare discernebat cibos. et ita gētes suo cogebat exēplo iudaisare. Sed hec locū ꝗ non hñt. transeundū est ad alia.

Dist. lij. de multis concilijs prius habitis

Post hec plēaqz sūt habita concilia ꝗ nō sine rōnabilicā ꝓpt̄ multos errores⁊ hēses variās q̄ ex incautis⁊ puersis dogmatib⁹ pullularūt. q̄ oia vt acta sīt dinumerare nimis eēt plixū. Sed vt breuit̄ edisserā ꝓ maioris certitudine fidei. tue mēti impmende cit⁹ q̄ potero pla ex his enarabo. Ne igr̄ tibi m̄ qz deesset̄ emuli Jobes in apocalypsi illoꝫ ponit hēses⁊ in canonica sua cōn q̄ꝫ falsā sñiam ipse tanqz pugil fortissim⁹ triumphauit scispūs et eccie fret⁹ ꝏsilio. Postea Paul⁹ q̄dā samosacen⁹ genē. ⁊ eps anthiocen⁹. demetrio successit epo hic indigna de me sentiēs vtpote tumid⁹ et supbus hētic⁹ p̄dicabat me hoiez tm̄ cōis fuisse natū. Cōn quē anthiocenū ꝏciliū ꝏgregatū ē in q̄ idem Paul⁹ manifest⁹ ꝏuincit hētic⁹⁊ ꝏdemnat̄. Qui cōdemnat⁹ cū eccāz nollet exire ex p̄cepto Aureliani manu pblica expuls⁹ ē De inde currēte tpe sub magnifico ⁊ illustrissimo rege Cōstantino in vrbe Roma. ꝏgregatū ē ꝏciliū an lex in deoꝫ legi noue debeat anteferri. et erāt ibi epi xp̄iani ꝓuinciaꝫ diuersaꝫ nūero. lxxv: Judeoꝫ ꝏo sacerdotes. cc xx exceptl. xij. scribis q̄s Isachar pōtifex misit alexādri grānō solū hebreo ꝗ etiā greco⁊ latio ꝓmone elimatos. In q̄ ꝏcilio Constātin⁹ et mr̄ ei⁹ fuerūt auditores Judices ꝏo duo pbi q̄ nec iudei erant nec xp̄iani. q̄ꝫ vn⁹ Crathon. alter zonophil⁹ dict⁹ ē In q̄ ꝏflictu iudei victi sīt⁊ fideles effecti vnū ouile factū ē vna cū infidelibus ex gētibus ꝏuersis. et creuisti tu mirabilit̄ ex illi⁹ ꝏcilij ꝏuentione. Postea eiusdez Constātini tpe sub q̄ canones generaliū ꝏcilioꝫ inceperūt. Nā in p̄cedētib⁹ annis psecutōne seruēte ꝏcēdaꝫ plebiū minime ꝏabat facultas

Inde xpianitas in diuersas hēses scissa ē qz nō erat epis licētia cōueniendi in vnū nisi tpe supdicti Imperatoris Ipse enim dedit facultatē xpianis libere cōgregari Sub hoc aūt in ocilio niceno sci prēs de omni orbe terrarū cōuenientes iurta euāgelicā fidē et aplicā Secūdum post aplos symbolū tradiderunt. In eodez arriane pfidie odēnata ē blasphemia quā de ineqlitate sce ēnitatis idem Arri' asserebat. pdicabat enim me filiū dei creaturā eē et spmsanctuz ab eo creatum Et cum has faceret drās inter prēm et filium et spmsanctū Alexander alerā drine vrbis eps ei resistebat. Sed cū illū ab exiciabili errore reuocare nō posset expulit eū ab ecclesia scā Ille vero seditōez cōtra eū excitauit Quod audiēs pius princeps Cōstācius sanctā synodū apd Niceā bithinie vrbē fecit coadunare āno incarnatōis mee ccc.xvi Et cōuenerūt ccc.xviij.epi Et hec fuit prima synodus vlis Jā siluester papa mortuus fuerat vt ait hugo Sed in pōtificali dr Siluestz ibi affuisse et otra Arriū fotinū q Sabelliū in vrbe pfata synodū celebrasse et pfatos hereticos ibidē cū alijs episcopis odemnasse Secda vlis synod' in Cōstātinopoli.cl. pfm tpibus Damasi papeq Graciani principis cōtra Macedoniū. spmsanctū deū esse negantē cōgregata ē Que spmsanctū pri filioqz consubstātiale demonstrat. Tercia synodus ephesina pma.cc.epōz sub Junio/re Theodosio augusto edita ē que Nestoriū duas in xpo psonas asserentē iusto dānauit anathemate. declarans in duabus naturis vnam xpi Jesu psonā manere. Quarta synodus Calcedonēsis sexcentoz xxx.sacerdotū sub Marciano principe habita ē In qua Euticen cōstantinopolitanū abbatem verbi dei et carnis vnā pnūciantē naturā q ei' Dioscoz defensorem quondā alexandrinum epum q ipm rursus Nestoriū epm cū reliquis hereticis patrū sntia condemnauit predicās eadē synodus xpm dm sic natū de v/gine vt in eo subām q diuine q hūane ofiteamur nature Ipe sūt. iiij.synodi principales rectā fidē plenissime predicantes Cetera vero concilia p' istoz quattuor auctoritates omni manent stabilita vigore

Dist.iij. de scismatibus et eoz extirpatione.

Ceteris breuiloquij gratia dimissis vt solacij eo sati' carmē tibi valeā infundere oia q ab orbis initio fuere hereses et scismata cassata sunt et ānullata hoc iā dēpto periculoso cui insuda m' scismate et erroribus atqz malitijs quibus pūtis tpis innitit maloz ac hereticoz versutia. Quiq q veluti rliqua sūt ānullata scismata. q hēses atqz errores eradicati sūt Sic et istud exitiale destruet scisma cū suis pessimis que allegasti mal. heresib' atqz erroribus. Naz primū scisma post aplos si nō falloz factū fuit tpe Constantij imperatoris anno natiuitatis mee.ccc.xl.heresi ar/

riana infecti sub papa liberio in exi
liū ꝓter religionis mee fidē iuisse.
In cuius locū sōordinatus ē felix
venerabilis sacerdos Fecit igitur
felix conciliū xlviij.epōꝝ et inuenit
duos presbyteros dissentientes Con
stantio arriano augusto vsaciū et
valentē et dānauit eos. Post pau/
cos vo dies ꝓuocati ꝑtra felicem
rogauē Cōstāciū vt de exilio reuo
caret liberiū tanqꝫ magis dissentane
umSic igit reuocato Liberio felix
de ep̄atu pulsus est. Quot etiā ꝓse
cutiōes ꝓter arrianā heresim tpe
honorici vandalorꝫ tu ꝓpessa fu
eris si scribere longiloqu' nimis vi
derer Contra quez impiū regē san
ctus Eugeni' cū suorꝫ orthodoxo
rū sacerdotuz ocilio scām declara
uit fidē meā.arrianos cōfutans et
condēnansPost cui' scē fidei expo
sitōez miserabiliter ꝓscripti sunt et
expoliati.quib' etiā ois vite alimo
nia negata ē. et demū multi ex eis
viri scissimi miserā da morte ꝓiere.
Hec secreta arrianorū ꝓfidie atqꝫ
crudelitatī.ꝓlēa Recaredo rge wisi
gothorꝫ syncdo lxij.ep̄orꝫ apd to
letū cōgregata damnat et anathe
matisat et tota gēs sua in fide ca
tholica confirmat Neqꝫ euasit im/
pune ꝓfatus hēticus.q impi' arri'
Naz cū post solennē doctissimi viri
Athanasij disputatōem (q eūdem
in cōuentu publico manifestissiā cō
uicit Vitate venerabili viro ꝓbo q
gentili.arbitro seu iudice ostituto)
secessum iret in sua malignitate per
manēs effus viscerib' iustissiā mor
te penā exoluit. tā horribilē mori/
ens qꝫ insatiabilē et temē cōtra ꝑ/
sonā xpi ꝓfidiā euomere non time
bat. Eo etiā mōēto q eadē disput/
tatōe.Sotin' q Sabelli' cōuicti sūt
in tā venerabili cōcilio vbi p̄ocūs
vir eloquētissim' Athanasi' preside
bat qui tāqꝫ solis luculentus radi'
te sponsā meā fulgentissimo decora
bat splendore.Postmodū tpe the/
odosij senioris q regnare cepit an
no a natiuitate mea ccc.lxxxvij.da
masus papa in rōna cathedra pre
sidebat.Quē si p̄latū.arrogās nō
ferens Vrsin' rōne ecce archidia/
conus cōgregata turbulētorꝫ atqꝫ
sediciosorꝫ manu.Ep̄m se cōn iusti
ciā fecit consecrari. Qua ex re.tan
ta in Rōno ꝓplo excreuit seditio vt
tēpla mea atqꝫ monasteria hūano
effuso sanguine replerent. Sed ne
ph as illi' sustinerē. collecto san/
ctorꝫ concilio sacerdotū idē puls' ē
Vrsinus ab aplica quā sibi nequi
ter vsurpabat dignitate. De hinc
Anastasio ab augusto assumpto q
impia'em accepit purpuram anno
a natiuitate mea cccc.xciij q regna
uit ānis xxv. Hic a Bachario dep̄
uatus Episcopo Constantinopoli
tano hereticis fauebat persequens
orthodoxos Hui' anastasij tēpo
re Symach' papa florruit.hic cum
laurentio vno et eodez die ordina
tus est. Sed symachus in basilica
constantiniana. Laurēcius in eccle
sia beate Marie de qua causa cler'
turbatus est et separatus.diuisus eti
am est et senatus. Alij Symachi.
alij partem Laurencij tenuerunt
Facta igitur conuentione.hoc sta/

tuerũt ꝓtes vt ambo Rauennã ꝓge
rent ad iudicium regis Theoderici
vbi iudicatũ est ꝙ qui primo ordina
tus esset vel ad quẽ maior pars de
clinaret ipse sedẽt in cathedra ⁊ fa
ctus est symachus papa Qui fecit
synodũ congregari et cõstituit lau
renciũ in miterinã ciuitatem ep̃m in
tuitu mie Post annos vero quattu
or zelo ducti nõnulli ex clero et alij
q̃ ex senatu Maxime tũ Fest⁊ Pro
binus incusauerũt Symachũ ⁊ sub
ordinantes testes falsos q̃s Rauẽ/
nã miserũt ad regem Theodericũ
incriminãtes beatũ Symachũ. oc
culte vero laurenciũ reuocarũt Li/
bello igitur facto rome. factũ ẽ ite
rũ scisma et diuisus est clerus ⁊ alij
Symacho. alij laurentio cohẽbãt
Illo in tẽpore Symachus fecit cõ
cilium et coadunauit ep̃os. c. xv.
Factaq̃ synodo purgat a crimine
falso. Damnatq̃ Laurencius ⁊ pe
trus altinẽsis. qꝝ sedem aplicã inui
to symacho inuaserunt et sedit Sy
machus vicarius meus in gloria ⁊
honore Procedente tẽpore Sub
Maurij imperio Scisma factum est
inter romanam ecclesiaz et arrogã
tiam Johannis ep̃i Cõstantinopo
litani vlis patriarche nom̃ sibi vsur
pantis Sub papa pelagio concep
tũ et a gregorio iam inde non leui
ter exagitatũ Sed consilio meo vr
gente qꝝ scisma ante quiescere non
poterat nisi Johannes diem clau
deret extremũ. morte subita in pec
cati sui penam expirauit.

Dis. liij. de scismate. xlii

Nec quieuit ambicio aduer
sus sanctam religionẽ fidẽ
q̃ meam. te quoq̃ sponsaz
meam dulcissimam. nã anno a nati
uitate mea Septigentesimo Paulo
papa mortuo. anno Constantini le
onis filio constantinus pseudo qui
dam sacerdos ordinat ex laico hic
ambitõe tyrãnica papatũ inuasit
et mihi scandalo magno fuit sedit
q̃ anno vno et mẽse vno Qui fide
liũ meoꝝ zelo ejcit a papatu ocul
priuatus Stephanus quoq̃ substi
tuitur presul xcij. Hic rome cõcilio
congregato oia ꝑ constantinũ or
dinata reuocat preter baptismũ et
chrisma et cessauit quassatio ad tẽ
pus et tẽpora longa Jn̄ sub Otto
ne p̃mo ãno natiuitatis mee. dcccc.
xxviij. q̃ imperauit annis xxxvi sub
ius Ottonis imperij ãno xxvi: col
lcõ a tota italia ep̃oꝝ concilio Jo
hannes papa de nepharijs causis
infamatur Quapropter leo adhuc
laicus electõe oim et consensu impe
ratoris papa substituitur Sicq̃ leo
presidens aplice sedi fecit ordinati
ones et ea que erãt pontificis sum
mi. Nec post lõgũ romani alterata
fide apud imperatorem papã Jo
hãnẽ recipiũt Qui collecta synodo
leonez deposuit eiusq̃ facta cassa
uit Synodus vero a leone habita
oim iudicio ꝓstibulũ fauẽs adulte/
ris est noiatuz Illi igitur qui ab eo
fuerant ordinati. iussi sunt suam ꝑ
scriptõem in carta presentare hec ꝗ
ba continente Pater meus nihil si/
bi habuit. nihil mihi dedit Roma/
ni igitur Johannis illecti pecunia

Impatorē cum exercitu pauco ro/
me morantē subito agressi Ita ab
impatoris armigeris sunt attriti
vt nisi ab impatore q a papa leone
milites impatoris a cede reuocarē
tur. vsqz ad inānitōem romani dele
rentur. Quibus per leonē impato/
ri recōciliatis leo papa insidias sibi
parari sentiens ad impatorē fugit
Johānes vero papa se cū vxore cu
iusdam oblcāns a diabolo in tym
pano pcutitur ac sine viatico mozit
Hinc romani cōtra iuramentū/ Im
patori factū. Benedictū papā sibi
pfecerunt. Quapropter imparator
obsessa roma romanos adeo cede
et fame afflixit vt leonez papam se
pmitterent recepturos Sicqz bene
dcūs reiectus non solū papatu sed
etiā sacerdotio a leone exordinat.
et ab impatore in carcē strangulat
Postea tpe henrici tercij qui cepit
regnare anno natiuitatis mee. M.
xl. et regnauit ānis xvij huius ipij
anno sexto. Benedcūs non' papa
tū sibi symoniace vsurpauerat Cū
qz esset indoctus alteꝫ ad vices of
ficij ecclesiastici exequēdas secū pa
pam Siluestꝫ fecerat cōsecrari. qd
cū multis non placēt terci' suppduci
tur Gregorius qui solus vices du/
ozū adimpleuit. Itēqz eiusdē impa
toris anno viij. Rome vno contra
duos et duobus cōtra vnū. de pa
patu contēdētibus rex diuino fun/
ctus consilio romā contra eos va
dit et eisdē canonica et impali cēsu
ra depositis. Clemens papa. cliij.
presidet et ab eo rex in impatorem
benedicit. Jurantibus romanis se
sine eius cōsensu papam non electu
ros. Huic impatori henrico cū suc
cedēt henricus quartus qui regna
uit ānis multis. factū est scisma peri
culosissimū dū papa papā excōicat
Gregorius videlicet clemētēq ecō
tra vno p papa eleuato. Altero p
regē apulee contra aliū defensato.
De hoc gregorio refert Martinus
in chronica sua q idē gregori' hē
ricū terciū excōicauerit cōcilio c x.
ēpoꝫ quāuis aliter senserit Sigib
tus qz vnitatē ecclesie romane scin
dere voluit. Postea electus ē guiber
tus consensu impatoris qui clemēs
dictus est et ab eodē henr. impara
tor. coronā accepit Imperij grego
riū in castro angeli obsidendo Sed
audiens impator Huiscardum re
gē apulee gregorio succursurū cum
suo clemente ātipapa fugit Senas
Quē rex apulee liberādo ab obsidi
one in palacio lateranensi restituit
qui post in apuleā descendens. Sa
lerne mortu' est miraculis coruscan
do. Postmodum Innocencio papa
catholico presidente. Petrus leōis
scismaticus ipm perturbauit ad cu
ius scismatis pestē sedandā vocat'
a clareualle scūs bernhardus mul
tū laborauit. multum profecit. Qua
de re cōuocato apud stamphas cō
cilio scūs bernhardus Innocenciū
suscipi psuasit. Petro igit ob pnte
le sue fortitudinem apud sanctū pe
trū omorāte Innocencius vrbem
egressus in gallias proficiscitur. Et
ecclesia gallicana sibi adherente Cō
ciliū celebrat et in papā confirmat
Petrus vero ab omnibus gallie ac

germanie epis anathematizatur. Innocenci⁹ igitur aurelianus a lodewico francorum rege honorifice susceptus est Inde Carnotum deductus est a Hanfredo Carnotensi epo magnarum virtutū viro vbi occurrit ei henricus rex anglorum et honorifice ab eo receptus est Cū qz per multa tempora pax esset et vnio Sub frederico primo āno natiuitatis mee M.c.lviij. Adrian⁹ papa presidebat et anno prefati imparatoris secō mortu⁹ est Quo mortuo maxima tibi mihiqz superuenit tribulatō Cardinales em̄ ad inuicē diuisi duos elegerūt sibi sūmos pōtifices. Rolandum videlicet Cācellarium qui alexander dictus est Et octauianū horribili scismate te spōsam meam dirūpentes. vnde proceres regionum diuersarum turbati sunt. nam quidam vni. nōnulli alteri adheserunt Impator siquidē romanus cū suis epis octauiano quē victorem nūcupauerūt adhesit Rex vero francorum Lodewicus et rex anglie henricus cum suis alexādrū in prēm et dōm susceperunt

Dis.v. de scismate. xviii.

Post hec vacauit Imperiuz anno videlicet incarnatōis mee M.ccc.v. et electus est clemēs q̄ntus in papā Hic clemēs sedit annis viij. Mensibus x. et diebus xv. Vacauit autem sedes annis duobus. Mensibus tribus q̄ diebus xvij Cuius ratio fuit Naz defuncto papa clemente quinto. cardinales numero xxiij. qui apud carpētoracē ciuitatem cum alia curia residebant intrantes conclaue in epali palacio pro sūmi pontificis electōe facienda Cūqz ibidem diu perstetissent non valentes concordare suborta grauiz grandi perturbatione exterius inter familias eoz Ipsum conclaue circa festum Marie Magdalene concorditer exiuerūt statuētes tempus infra qō deberēt regredi in eundem locum pro summi pōtificis electione celebranda Sz varijs suboritis qōibus minime redierunt sed in villis diuersis et ciuitatibus hinc inde dispersi sunt Permāserunt autē sic diuisi annis plus qz duobus Postea in lugduno conuenerunt et Jacobum epm̄ portuēsez elegerunt anno natiuitatis mee M. ccc xvi. et vocatus est Johannes xxij. Fuit autē coronatus more romanoz pontificum lugduni cuz solenni honore in ecclesia cathedrali anno incarnatōnis mee M.ccc.xvij Hic pontifex summus plures constitutiones edidit vtiles et salubres contra Lodewicum bauarie ducē qui in contrarietate in impatorem fuit electus et se pro impatore gerebat Sed eius electio per sedē aplicā nō erat approbata idē impator ad sedē aplicā citat⁹ nō ꝓpuit. hinc excōicatus. fautor et defensor hereticoz adiudicatus est Qui Lodewicus malorum pessimo vsus consilio contra eundem summnm pontificem vicarium meum et aduers⁹ te scām sponsam meā multipliciter crudeliter et barbarice se erexit. veniensqz romā q̄ndam pseudo anti

papā cui nomen Petr⁹ de cerbario reatine vrbis de ordine fratrū minorum in papam assumpsit. Anno natiuitatis mee .M.ccc.xxviij. In mense Maij qui aūquam habitū assumeret minorꝝ vxorem habuit nomine Johānam Cum qua in coniugio vixerat annis quinqꝝ qua derelicta ruptoqꝝ coniugali fedē frat̄ minor factus est. Hoc assumpto in summū pontificem tanqꝝ pape reuerentiam idem dux bauarie exhibuit in dedecus meum scandalūqꝝ tuuꝝ O sponsa dulcissima. fecitqꝝ se a suis Nicolaum quintum vocari. Hic idem impius antipapa tanqꝝ leo rugiens. atqꝝ draco ignem euomens in opprobrium vrbis romane. et in ipsa vrbe pro papa se gerebat. ⁊ in eadem sua crudeli vesania creauit cardinales et conabatur in quantum valuit sanctam vnionis discindere pacem veluti minister. mēbrum et p̄co manifestus impij̄ssimi antixp̄i hui⁹ peruersissimi hois vxor Johanna ipsum antipapam repeciit in iudicio coram episcopo Reatino oblato libello et pro Johanna contra sepe dictum antipapam lata fuit sententia publice Juris ordinis seruato penultima die mensis nouembris Anno incarnationis mee M.ccc.xxviij. Idez quoqꝝ antipapa per Bonifacium comitem domino Johanni vero meo vicario presentatus est qui ipsum misericorditer recipiēs sub fidei custodia Quinione tentus est vbi et diē clausit extremū et sic cessauit discordia et pax fcā est vsqꝝ in presēs scismaꝝ si que alia fuerint scismata istl. adhiciantur quorum omnium eradicatio. necnon extirpatō manifestissime facta claret vel conciliorꝝ congregatione. vel quorūdam virorum idoneorum consilij promptitudine pollētium ad hoc vocatorum qui p̄ dicta scismata omnino cassarunt et penitus ānullarunt

Dist. vj. de Cōuocatōe

concilij generalis per Sigismundum.

Nunc ergo O mi sponsa dilectissima atqꝝ dulcissima ea que supradicta sunt claret omnia per fidelissimos nostros seruitores scismata priora penitus cassata et abrogata Ut igitur et hoc etiam horrendum et periculosum inueteratum quodammodo et exiciale currentis temporis scisma tollatur e medio et senescentis erroris malicia conculcetur. cetera etiam intercurrentia nephanda put tu de multipharijs periculis et sceleribus superius proposuisti eliminentur Suscitaui spiritum danielis qui Susannam innocentem morti damnatam liberabit cuius angustie ineffabiles tempore sue tribulacionis extiterant cum ab illis senioribus qui populum regere iuste videbantur iniquissime fuerit iudicata plurimis scandalis infamata

Excitaui inquã nouum regem Dauid qui populum meum de manib' suorum eruet emulorum. Elegi eũ abiecto Saul virum ꝑm cor meum Virum inquam manu fortem qui visum interfecit et leonem occidit. Gigantem etiam inermis armatus lapidibus limpidissimis interemit Hector iam fortissimus surrexit a mortuis vt matrem suam hecubã reginam ab incidentibus inimicorum periculis defendat. Karolus magnus spreto sorors et quietis tumulo vna cum Rolando bellicosissimo milite descendit in medium vt te sponsam mihi dilectissimam gladio celitus misso protegat. et cuncta tibi aduersancia sepellat. Mercurius tyro inferos spernens deserens celica armatus noui prodigio miraculi hasta Julianum incẽsurus ornatissimo procedit intuitu Constantinus rex prudentissim' mirando functus ingenio prodit. in publicum te sanctam reformaturus ecclesiam multorum concurrente scientificorum atqꝫ sapientiũ sciẽcia. quorum prudentissimo concilio reformaberis. pacis munere. et vnitatis plenitudine gauisura. properat Theodosius rex inclitus oratõne suffultus deuotissima qua te spõsam mihi dulcissimam contra rebellantes deuincat hostes. Hic reuera illustrissimus est princeps. gloriosus rex. Serenissimus mundi monarcha Sigismundus in imparatorem electus fidelissimi filij tui. Karoli regis bohemie Imparatoris sẽper Augusti filius Qui vna cum Johãne papa xxiij. Concilium generale in Constantia ciuitate Imperiali prouincie Magũtine cõuocabit vbi tocius religionis nostre concurret dulcedo. virorꝫqꝫ illustriũ ex omnibus mundi partibus confluet sapientia pro pacis ac vnionis tue efficacissima prosecutione de quo non ambigas cum iaꝫ prefatus sũmus pontifex vna cum predicto serenissimo vngarie rege in Imparatorẽ electo concordauerit. de loco vt prediximi. et tempore quod erit Anno ab incarnatione Millesimo cccc. xiiij. In festo omnium sanctorum Ibi tam periculosi scismatis tantorumqꝫ malorum per te allegatorum finis erit Et in quo spine oburentur igni rosis reseruatis et tribuli destruentur floribus preciosum decorantibus campum. Et ista dum videris atqꝫ spectauerit. dilatabit cor tuuꝫ pre gaudio ineffabili gratias multas mihi referes. timore piter et anxietate penitus extirpatis.

Distin. vii. Responsio

argumenti de Symonia Libro tercio. Distinctione secunda

PLane tibi respondere ad ea que proposuisti non dedignabor volens te non ignorare me nũquam contra veritatẽ locutuꝫ neqꝫ q̃ falsitatl. telo sagit/

tãtur velle si falsa fuerint excusare
Sed prorsus inherebo veritati.
Quippe non modo tuam auscultaui rationem Sed et testimoniuz veritati perhibebo. Neqz negare debeo quod radicatum firmasti veritate exptissiã ois religionis tue plates maiores cũ minoribus Symonie vicio irretitos. Noui quidem per auariciam et Symoniam summos pontifices electos. pforemiter et reliquos ordinatos pro munere pſules q̃ et alios eis subditos i sacerdotes diacones sbdiacõesq̃ acolitos ordinant pri° ouẽtionesq̃ pacto strictos añqz ordinare illos velint. de qua iniquitate. mãmonaq̃ epi veriqz rectores vna cum Capitis partem tollũt. Et qd quõdaz dictum fuit nobile prouerbium gratis accepistis gratis date Nũc vtitur in vilissimum eloquium Gratis non accepi qz magna pecunia epatum emi. neqz gratis dabo vt effusarũ impie refusionem recipiam expensarũ. Ordinare te nolo in sacerdotem nisi aureuz dones. Sacramẽtum ordinis mihi cõpaui dũ epũs fierem. et illud eiusdem ordinis signum sacrum tibi vendo Prece q̃ pcio mihi pcuraui. rogatu atqz munere tibi vendo Si tantũ nõ deveris sacerdos non eris. Si nũc Symon magus viuẽt certissime nõ tãtum spm̃sanctum sed et patrem deũ meqz dei filium posset pecunia oparet. Emitur ab ingratis gra. quam non grãm efficiunt. nam gra gratis datur. Cuz igitur emitur gratis nõ datur. gra ergo gratia non est. Sz quid plura Epi accipientes pecuniam pro ordinibus lepra inficiũtur cum gezi. ordinati vero dãtes munera perditõne subjciũtur cum Symone mago cui dixit Petrus Pecunia tecum sit in perditõem. Sz ds horum maiori pena mulctatur. an qui lepre contagio an q̃ perditõis iaculo adjciturReuera vtriusqz abhorrenda sñia sed vt estimo. maior est lepra. qz quãto status altior tãto minus grauior. Relinquo tamẽ ad presẽs ne per varia videar euagari. disceptatõez eam ad cetera pgressurus. Indulgentiaq̃ numerus non capit numeq̃ si mãmone finitas infinitate mensuretur. Certissima sunt omnia. exptissima sunt singula. Si dantiũ intermina forez donacio. Recipiencium abyssalis esset ac cepcio. Infern° damnatis atqz dãnandis Purgatoriũ afflictis puniẽdis ve vacuaretur si pecunie quantitas statere non posset ponderari elargita sine modo Multum igitur hec pessima Symonia me dudum afflixit. quã viribus et conamine q̃ buscũqz potuero per dilectissimũ filium meum Sigismũdum regẽ nec non per sacrũ concilium congregãdos ceteros filios meos penitus euellere studebo et istud virus qd simpliciter primum in te O sponsa mea fusum est inter omnia nepharia tibi inflicta vllo in te possit perdurare mõ l'mom̃to qd vtiqz nephas satis radicatum est in te per eos/qui obicem posuisse debuerũt Est igit vificatũ sapiẽtis dcm̃ qd noua testa capit iuetata sapit i veti

lege hec prauitas ſumpſit inicium nec ad huc tempus vſqz in preſes finem accepit. Propter hanc igitur extirpandaz nequiciam ob iſtā eneruandā iniquitatē. pro hac euellenda impia hereſi totus fidelium congregabitur cetus. Iniuerſiqz orbis conglomerabunt ſapientes. et ex omnibus viris electiſſimis curia conſtantienſ prudentib⁹ replebitur. Juſti iudiciū iuſticiāqz facturi i oſtantia. magna ſtabunt cōſtantia aduerſus eos qui te anguſtiauerūt Primū ⁊ principale nephas qd̄ eſt ſymonia penitus ablaturi Quapropter procedendū eſt contra Symoniacos et qui inuenti fuerint huius lepre irretiti vicio iuſta pena puniſtur. Put aliqū p̄ſcis factū eſt temp̄ibus. quibus eōtra ſymoniacos eleganter p̄ceſſū eſt ⁊ debite iudicatū Nā tpe henrici quarti Hildebrād⁹ Cardinalis qui poſtea gregor. factus eſt cū legatus eſſet in gallias ⁊ in concilio contra multos Symoniacos p̄ceſſiſſet Contra vnū ep̄m ſymonie lepra maculatū procedere conabatur. ſed teſtes in medio producendos auro corruptos inuenit Cūqz hec expiretur ait Producat inquit in medio diuinū conſiliū ep̄atus eſt donū dei eſt. et quiſq̄s mercat ep̄atū contra ſp̄ſcm facit. Si ergo tu contra ſp̄ſanctū nō feciſti dic gloria patri et filio et ſpū ſācto Qd̄ ille intrepidus incipiens cū patri et filio diriſſet ſpūſancto. nulla tenus exprimē potuit ſepius gloria patri repetito Unde eiectus eſt vt meruit de ep̄atu Quo expulſo plene dixit Gloria patri et filio ⁊ ſpū ſancto. Tanta igitur opa. tantaqz diligentia ad iſtud expellendū adhibebitur. virus vt ſentiant ſe male feciſſe qui ſymoniam exēcuere. et ceteri ab eis exemplum accipient vt terreantur huic vicio non inheſuri Hec breuiter dixerim ad alia proceſſurus

Diſt. viij Reſpōſio ad

id qd̄ de ſupbia p̄latorū p̄poſitū ē

Secūdo loco propoſuiſti opponens mihi prelatoz iuperbiam atqz diuicias contra meam humilitatez et pauperta tem quas culmine magnifico extollendas predicaui i me ipſo has virtutes miro dedicans exemplo. Neqz putare te veli me ſupbie aut ambitionis vicia laudaturum que vtiqz luciferum de celo et adā cieceūt de paradiſo Hec nanqz etiam ꝑm poetas mrēs vocantur ſcelerum. Unde claudianus in maiori Ait p̄mam ſcelerum matrem que ſemper hñdo Plus ſitiens patulis rimatur faucibus aurum Trudis auaricia. cuius fidiſſima nutrix Ambitō que veſtibulis foribusqz potentum excubat et precis commercia poſcit. hōnorū pulſa ſimul. nec te gurges corruptior eui Traxit ad exēplum quod iam firmauerat annis Crimē et in legem rapiendi verterat vſuz Superbia. ambicio. et auaricia connexa ſunt vicia et vnum ſine altero nequit eſſe Hec in prelatis iuſta rep̄hendenda cenſeo equitate Que et ſi aliquando apparuerint exteriori

habitu non tamen sic estimãda sũt
i interiori animi motu radicari Cũ
et presules atq; pontifices secundũ
eor statum deceat incedere trami
te equissimo illis indulto Non em
decet summum pontificẽ. Cardina
les patriarchas ceteros q; plates
post indultã a serenissimo principe
Constantino dignitatez impialem
more simplicis incedere sacerdotis
aut clerici quos ego. in prefato im
patore Constantino singularib' p
uilegijs dotaui. Nã vsq; ad illũ. sci
viri solũ spũalibus intenderunt sed
postq; ille purificatus ẽ Impiuz q
impialia vicarijs meis cõcessit q̃b'
ad tuã vti potuerũt q debebũt de
fensionem. amicti ornamentis fale
rati familijs q equor strepitib' cir
cunducti. Iñ ipse Constantin' ait
Igit scis aplis dñis meis q beato
Siluestro pri nro et vri pape oib'
q; eius in sede beati Petri successo
ribus põtificibus impij nri palaci
um lateranense otradidim'. deinde
diadema capitis nri simul q; frigi
um q suphumeralẽ qui impiale cir
cũdare assolet collũ q clamydẽ pur
pureã tunicãq; coccineã q oia ipia
lia indumenta q oẽm pcessionẽ im
pialis culmis q glaz ptãtis nre Et
quẽadmodũ impialis potencia di
uerß officijs cubiculariorũ q hostia
riorũ q oim excubitorũ ornat. Ita q
scam romanã eccaz decorari volu
mus. Et vt amplius pontificale de
cus pfulgeat decernim' q hoc eius
dez ecce clericis ex linteis candidis
simo colore equos eorũ decorari et
ita equitari decernimus. Et hoc vt
venerabilis pr Siluester q oes et'
successores põtifices diadema. qd
ex capite nro illi cõcessim' ex auro
purissimo q gẽmis pcioß vti debe
ant et eor capite ad laudẽ dei pro
beati Petri honore gestare. Nc ipe
beatissimus papa sup coronã cleri
cat' quã gerit oio ipsa ex auro nõ
est vti passus corona. frigiuz vero
candido nitore splendidũ resurre
ctionẽ dñi cã designãs eius sacratis
simo vertici manibus nris imposui
mus q tenẽtes frenũ equi ipsius p
reuerentia bti Petri Stratoris offi
ciũ ei exhibuim'. Statuentes eodẽ
frigio eor successores omes vti in
pcessionibus ad imitatõez imperij
nri. Et vt pontificalis apex nõ vi
lescat sed amplius q; terreni digni
tas impij et glorie potencia deco
ret. Ecce tã palaciũ nrm vt prelatũ
est q; vrbis rome q omis italie seu
occidentaliũ regionũ puincias lo
ca et ciuitates pri nro Siluestro et
usq; successoribus decreuimus dis
ponenda ac iure ecce romane pmã
sura. Iñ congruũ conspexim' no
strũ imperiũ q regni ptãtẽ orienta
libus regionibus transferri. et in bi
zãcie puinciã in optimo loco no
mini nro ciuitatez edificari et illic
imperiũ nrm ostitui. Qm vbi pnci
patus sacerdotũ et xpiane religio
nis ab impatore celesti ostitut' est
Justũ nõ est vt impator terren' ha
beat ptãtẽ Deniq; coram deo q̃ nos
regnare precepit q coram terribili
eius iudicio obtestamur p hoc no
strum imperiale constitutum om
nes successores nostros impatores

et cūctos optimates q vniuersum
ꝓlm in nro impio nulli quocunqz
mō licē hec q̄ a nob impiali sanctō
ne sacroscē ecce rōne et eius pon
tificib⁹ cōcessa sūt refragari aut cō
fringē vel in q̄quaz ouellē Siquis
aūt in hoc otēptor aut temerator
extiterit eternis condemnatiōibus
subiaceat innodat⁹ q scōs dei ꝓnci
pes apl̄or Petr q paulū sibi in p̄
senti vita q in futa sentiat contrari
os atqz in inferno inferiori cōcre/
matus cuz diabolo q oibus impi/
is deficiat ¶ Ex his luculēte clarz
statū prelatorꝫ pontificū mutatum
diuina dispōne cū et hec sub tanto
Impatore q tam scō pontifice Sil
uestro fcā sint cui diuinit⁹ ista cōces
sa sunt cū suis successorib⁹ oib⁹ non
tm sūmis pontificibus. sed q alijs
illorꝫ suffraganeis q̄ ex impatorie
dignitatl. concessione bona feuda
lia obtinent per ecce sue vtilitate.
cum castris ciuitatib⁹ villis ac ali/
is possessionib⁹ ꝓ conſuatōne ecce
nec nō pontificalis dignitatis ho/
nestate. Sūt etiā nōnulli qui his si/
bi taliter indultis abutūt in dānū
aie sue q scandalū ecce quorū abu/
sū non laudo. ꝫ tecū inq̄ntū valeo
rep̄hēdo qui supbia inflati intume
scūt paupes despiciūt. et pōpose in
cedunt spernētes humilitatē q pau
ptatē. qui res ecce confiscāt vt eas
teneāt nec pauperū succurrūt ege
stati vel histrionib⁹ aut ceteris bo/
na imptiunt ecce. q̄ illis merito gau
dere non debent. Qui palacia ma
gna construūt fine nēcitate aut ecce
vtilitate vt inde videāt aut extollā
tur. hos omēs q singulos corripio
corrigo atqz rep̄hendo. Et qd ad
iūxisti exēplū de Scō Amalachia.
cuius vitā vna tecū ad plenū lauda
re vix valeo vt mō loquar hūano
vtinā tales eēnt oēs ep̄i sci. iusti pij
mico rdes q synceres Sed in alema
nia tales eē ad effectū nō p̄nt quā/
uis sci q iusti esse possint qui q iu
dicū locū tenēt in tpalibus q spūali
bus de q̄ matēia inferius abūdan
ter scribā de dīa ep̄orꝫ i alemania
q alijs puincijs orbis quib⁹ p̄sunt
pontifices tanqz iudices q rcōres
Fuit igit tpe Constātini regis ve/
nenū imissū tibi O sponsa dilectiss. ā
ꝫ abutētib⁹ dotatōe atqz dicatōne
tua. diuicie nāqz in se m ale non sūt
ꝫ qui eis abutunt mali ꝑ eas extāt
fuere nāqz q existūt diuites pleriqz
viri spūales et tpales qui suis opi
bus regnū meruere celorꝫ. nā et tu
thesauruz habes vt eo ad pietatis
opa vtaris quib⁹ ad solū p̄ris mei
ꝓuenit. Volo igit vna tecū Sum
mus pontifex primo. deinde ceteri
pontifices vt in eorꝫ. gestu. statu hi
tu. vita et ouersatōe. nihil fiat ꝙ cu
iusq̄z offendat aim. aut ledat ꝛsciāz
ꝫ qd ipōr decet scm̄ sta tū. Et ad
hoc totis ex virib⁹ ꝑ electū meum
regē Sigismundū ad vocatū tuuz
vl̄cm ceterosqz ad ꝫ op⁹ idoneos
anhelabo vt moēs si q̄s corruptos
habuerint reformentur.

Dist. lX. Responsio ad

ro qd dictum est et propositum de
acceptione personarum.

Sponsus

Tercia vice mlta de accepti one personaꝝ q̃si notabili/ ter hoc dixeris constantissi me ꝓposuisti nullius timore ꝑcussa qr vt asseris patrimoniũ meũ ineq̃ liter diuisũ est. diuites affirmas plu ra et multa possidere bñficia com/ patibilia q incõpatibilia vnũ. abun dantia florere. alterũ refers fame ꝑire Certissime te alloquor ostãter veritatem ꝓtulisti q̃ sup oia vincit q ego in hac cã testificor tecũ corã deo et hominibus et sanctis spiriti bus qui diuinã intuẽtur claritatem qr veritatẽ purissimã enarrasti. ne/ qꝫ habeo aliquid vt excusationis modicum etiã quid dicere possim. Quippe amaro nimis sum aio hac eadẽ ꝑcussus iniusticia volens sta/ tũ tuũ simplr̃ in hac ꝑte immutari i odilio genẽali qd̃ Constãcie in cõ gregatõe sapientiũ tuoꝝ celebrabi tur. nõ potẽs neqꝫ volens amodo talia sustinere. Et miror satis cũ de hac edissereres materia q̃re de fratribus mendicantibus filijs tu is nihil proposueris. qui reuera nõ mõ in hoc scismate sed etiã ante q post columne tue videnr̃. te qꝫ vsqꝫ in die hodiernã sustentant qui op/ ꝓbriũ sunt diuitũ q abiectio poten tuz. Ibi sunt religiosi viri sanctitate ꝓspicui. vita exẽplares. et doctrina ꝓfulgentes Dñicus cũ suis frĩbus predicatoribus. Frãciscus cũ suis fratribus minoribus. q Egregius doctor Augustinus cũ suis fratri bus heremitis Helyas ꝓba cum suis carmelitis. Ibi nẽpe sunt quos ex remotis mundi ꝑtibus in vnum pastor ouile collegi qui lac atqꝫ la nã fructificant morib' synceri. et sci entia atqꝫ eloquentia prepollentes Ibi sunt celi in quibus habitaculuz mihi parui. in quoꝝ sermonib' mi ra spargo fulgura et tonitrua Isti sunt de quibus prophetatũ est Ro rate celi desuper et nubes pluant iu stum aperiat̃ terra et germinet sal/ uatorem. Per istos arida reseratur germinans me saluatorem. dũ ho/ ruz tuba resonat in auribus pecca toꝝ qua attoniti ouertunt̃. Isti sũt fideles viri religiosi qui nec minas principũ timent. neqꝫ potentũ tyrã nides vt taceant veritatẽ reuerent̃. Ibi sũt q̃ꝫ doctrina fulget vt sola/ res radij mundũ illustrãtes. nã In omnẽ terram exit sonus eoꝝ q in fi nes orbis terre eorũ ꝑcedunt ꝓba. Isti contra diluuiũ istius horrendi scismatis columne fuere marmoree. et cõtra ignis incendiũ statue late/ ricie extiterunt. Ibi fidei tue O spon sa clariferi sunt predicatores ostan tes defensores. et veritatis synceris sime pronunciatores. Quosq ego contra inimicos eoꝝ defẽdere stu/ deo. et efficacit̃ protegere. commit tens Illustrissimo ꝑncipi et vniuer sali aduocato tuo Sigismũdo nec nõ alijs quoꝝ interest nostros non mõ offendẽ ꝫ etiã ostantissime defẽ sare. nã qd̃ vni ex his immanit̃ fa/ ctuz fuerit ñ reputo crudelit̃ immis sũ Eoꝝ priuilegia in vigore ꝑfecto mãsura otẽdo. q oppositũ per quos cunqꝫ attentatũ fuerit annullatum

recēseo aut p viā aliā eis puidere cupio et exopto Sacerdotes sunt et homines cibo et victu indigent fame eos pire non permittis q ad nuditatis tegumētū veste carē non valēt Supflua nō exoptāt. necessaryis idigēt q̄bus eos sūmope volo puidē Sed ne tediū generē ad vlteriora pceda.

Dist. x. Respōsio ad tyrānidē platoz

Sponsus Marto loco opposuisti plura. obijciēs etiā platoz meorū tyrannidē q̄ aliena sibi vsurpāt p̄dia q possessiōes tuas incastrāt castris suis. vnde etiā mala varia sequuntur. nihil habeo quo excusare possim illos cū etiam ipse multos tales nouerim nō mō mediocres ꝗ et in sūmo dignitatis culmine ostitutos q̄ hmōi nefanda facē non verenē. Sz nosse te volo. illos pena debita mulctādos put p' nō magnū experieris tempus cum sicut et tu allegasti etiā illi de q̄b' locuta es exoluerint. malū quod egerūt. Et iō ad reliqua sū transiturus

Dist. xi. Rōsio ad id qd̄ dictū est q ecclesia sit acephala et de viris spūalib' pugnātibus gladio corporali

Sponsus Vinto obiecisti dquerens te acephalaz pter impa orie maiestatis carētiā. q tricephalā ob sūmoz pontificū plalitatē. Erat tibi nēariū vt hec pones. mihi ꝗo opportunuz vt rōdēdo tibi satisfaciā. Ibic eniz hēo vt plaeviserā q̄ supplicē deprecor attēte digneris aduertē. Priscis iaz elapsis tpibus querimoniā de his deferre necesse fuerat Jā vero neqz expedit neqz nēariū est. cū tibi solaciosa valeā mittere gaudia in q̄b' desperatio et anxietas tua tō depibit Ire fuisti acephala. ꝗ iam acephalaz te dicere non debebis cuz tibi de optimo religionis tue viro strennuo puiderim monarcha vniuersali et aduocato. de q̄ superius aliqua expressi qui pacem et vnitatem reformabit vt neqz acephala. nec bucephala. aut tricephala debeas reputari. imo monocephala penit' et nominaberis et eris Vn' est eniz Rex tuus cui gladiū dmisi temporalem Alius erit Rector sūmus vicarius meus cui gladiū dabo spūalē q̄ gētem sibi subditā vitaq laudabili cōuersatiōe. atqz scitatis exemplo prebibit. ceteris q̄ se sūmos glanē pontifices deposit. et abdicatis. Nec dubiū tibi ponas in ꝗ cuz hec in breui certissime videas affutura Intueberis etiā pacis p orbē vniuersuz vnitatē vt nō surgat ampli' gēs xpiana cōn pplm rligiōis tue. ꝗ pax erit vbiqz ēraz vt maiori leteris pacis vnione et dcordia q̄z tristata fuerit. discordie scismate q errozis Ampli' posuisti sūmū pōtificē aliosqz epos gladio corpali nō pcussuros q̄b' solo gladio spūali pmissū est q indultū vt percutiant non accepturi gladiū quo pugnēt corporalem. Ibic consideraē te volo pontifices in duplici foze dra Quidā repnātāt sacerdotiuz samuelis. q̄ q̄uis esset sacerdos. iudicis tn officiū gēbat. in tpalib' q officiū iudicl. exercebat

Ipse enim regem elegit et electũ cõ
firmauit q agag corpali gladio in
terfecit sbui' imitatores sũt epi ale
manie q dotati et ditati a sco Con
stantino. vtunk etiã cõtra inimicos
gladio corporali. tua templa defen
dentes et predia et possessiones tu
as ptegẽtes. Nã et ipsi sk electores
imperij veri pncipes. mõ samuel q
iudex fuit q sacerdos. Archieps vi
delz Treuerenb q est archicancella
rius gallie. Archieps Coloniẽn q
ẽ archicancellari' italie. Archieps
Moguntin' q ẽ archicãcellari' ger
manie. i. totius alemanie Isti sũt vi
carij illi' q dixit ad me Dñe para/
tus sum in morte tecuz ire et eduxit
tpe tribulatiõis gladiũ et amputa
uit seruo põtificis auriculã. Et qõ
ego illi dixi. Conuerte gladiũ tuuz
in vaginaz designare volui vt sine
ñcitate q ratione gladio null' vti de
beret. qõ qui fecerint verissime gla
dio peribunt. Sic q Judas macha
beus. mathatie filius oim iudeorũ
fauore pontifex decernik qui q dux
populi fuit. Judex igik fuit q ponti
fex. Sic q Aristobolus Jonathe fi
lius rex parik pontifex q q primus
apud Judeos diadematis assũpsit
insigne. post. cccc. lxxxiij. annos ba
bylonice captiuitatis Cui successit
Alexander etiã rex et pontifex. Pa
rifozmik alemanie Epi hoz tenent
locũ tancz reges sint q principes q
pontifices gladio vtentes vtroqz
Quo etiam nõ tm isti z et ipse sum
mus pontifex p tua poterit vti ne
cessitate et vtilitate. Ad cuius pbã
nõbile poucã exemplũ. Nã Gregl.
vi. q vtiqz fuit vir vite scissime q re/
ligionis magne Is cũ aplat' Rõni
statuz p ãncessoz suoz incuriã di
minutum repperisset vt pter pauca
oppida vrbi vicina q oblationes fi
deliũ nihil hret quo se sustẽtaret. ci
uitates. pdia. castra. q possessiones
eminus posite q ad ius tuũ pertine
bãt a raptozib' ablate erãt Trami
tes et strate regie p italiã totã a la
tronib' stipabank. ita vt null' pere
grin' nisi manu fortiozi impune per
agraret. Cessatũ ẽ ab oñi puincia
Romã agredi In ipsa etiã vrbe si/
carij rapinã exercebãt. Super ipsa
sanctoz aplozz q martyz corpora
gladij nudabank. oblationes acce/
dentiũ vix apposite de manib' rapi
ebank. arrepte in comesationib' q
scortoz abusiões insumebank Tan
tis malis venerabilis pontifex pri/
mo leuik vt decet pontificẽ occurrẽ
cepit amore plus qz terrore. verbis
mage qz verberib' agens. Mãdat
vt a peregrinoz infestatione cesset
et rapina sacroz. Inuasores eccia/
stici primonij et mandatis et eplis
inuitauit vt aut debita redderent.
aut se iure illa tenere in senatu rõno
pbarẽt. Si neutrũ facerẽt. ecce mẽ
bra se nõ esse ognoscerẽt Talik fre/
quent concionat' paruz pficit aut
nihil. Tunc excõicauit oẽs q aut ta
lia agerẽt aut agentib' ouiuio aut
colloquio participarent Illi aũt ex
cõicati ceperũt otra furere. muros
vrbis armis cir cũsonare adeo vt
pene papã inkficerẽt. Tũc sũm' põ
tifex ferro abscisionis vtendũ iudi/
cans. armaq equos vndecũqz con

quisiuit. milites et equites adorna/
tit ac primũ ecclesiã beati Petri p/
occupans raptores oblatõnũ vel
extinxit vel effugauit Occisis itaq;
sibi resistentibus p̃dia q̃ opida mul
to tpe amissa in antiquũ ius restitu
it Quirites interea raptu viuere as
sueti sanguinariũ illũ vocabant et
indignũ qui deo offerret tot ceiũ
conscius Ipũ etiã cardinales B di
cebant adeo vt cũ ille in valitudie
qua defunctus est decũberet consi
lio inter se habito audereut eũ am
monere. ne se in ecclesia sancti petri
cũ ceteris aplicis tumulari p̃ciper
qui tot hoim mortib' officiũ fedas
set. Tunc ille recollcõ spũ tonuisq;
lumin'bus minax hanc orationẽ in
ter cetera habuit Vos inquit inopẽ
vitã diuino pane agebat. vos po
pulari q̃ dissuto amictu oculos mo
uebatis meos. Itaq; cum hec pati
nequirẽ. bellũ alijs indixi vt dãno
ciuiũ gloriã emerẽ clericorum Sed
vt modo expior in ingratos colla/
ta beneficia p̃didi. Qõ alij per an
gulos musitãt vos in publico euo/
mitis et libertatẽ quidẽ probo sed
pietatem requiro. morientẽ patrem
filij de sepultura sua excogitant cõ
munẽ mortaliũ domũ mihi negabi
tis Non arcetur ab introitu ecclesie
meretricula non vsurarius non la
tro et vos papã ingredi prohibet.
Mortuus peccare nescit immo ne/
quit summo carẽs viatico. q̃z in ma
nis igitur barbaries est vt hunc a
domo dei excludatis cui percandi
desit et voluntas et facultas Qua
propter filij tã p̃rupte audacie per

misericordiã agite stulte em̃ q̃ ama
re locuti estis. Considerate etiã rõ/
nem: Crebro miserabilis interpella
bat egenus vt eius leuarẽ inopiam
ego futuroꝝ inscius non abnui sed
diuersis monetis onustũ diuisi dis/
cedens ille latronẽ offendit qui vi
dens eũ numos portãtẽ. claua quã
ferebat p̃cussum occidit. Nũquid in
de iudicandus sũ qui pegrino de
derã vnde cãm mortis incurrit In
legibus ecclesiasticis et forensibus
idẽ factũ diuerso respectu et punit
et laudatur. aiaduertitur in latronẽ
q̃ hoiem occidit in occulto. proba
tur in milite q̃ hostẽ fuderit in bello
Itaq; homicidiũ in isto laudabile
in illo vitupabile Ezechiel sacerdo
tes accusat q̃ nõ steterint ex aduer
su nec se opposuerũt muꝝ vel clipe
um p̃ domo israel. Due sunt p̃so
ne in ecĉa ad resecanda vicia ostitu
te vna que exacuat eloquiũ. altera
que portat gladiũ Ego nõ neglexi
p̃tem meã Illi scripsi vt nostis cu/
ius intererat gladio corpali pug/
nare Rescripsit se occupatũ bello ro
gans vt meis laboribus et suis ex/
pensis nõ grauarer. latronũ ocilia
bula deturbare Si renuisse q̃nã ex
cusatõnẽ offerrẽ deo cũ impator in
me suas refudisset p̃tes Videre ce
dem ciuiũ damnũ peregrinorum et
dormitarẽ quisquis p̃cit latroni. c
cidit innocentẽ. Sed obicit non
esse sacerdotl. vt se cede cuiuscũq;
omaculet verũ est sed non se inq̃nat
qui sontẽ p̃mens insontẽ liberat.
Immo vere bti qui custodiũt iudi/
cium et faciunt iusticiã in omni tpe

Sacerdotes fuerũt amplissiã laude famosi phinees et mathatias q̃ in delinquentes manu sua vlti sunt Alter amplex' venereos mãu sua confodit. alter idolis imolantẽ immolatico cruori cõmiscuit. zacharias sacerdos sacrificantẽ regem expulit et procul dubio non dubitasz occidere nisi deus illuz accelerasset cedere. ꝓuenit eꝓalẽ manuz plaga diuina vt illi' cadauer depascerek lepra. cuius animus vsurpasset illicita Parũ est q̃ excuso sed laudãdũ est q̃ feci Contuli eñ illis bñficium quibus videor intulisse exitiũ. penã minui dũ mortẽ accelerauí Sceleratus eñ quanto plus vixerit tanto plus peccabit. Sed qm̃ et mee et vr̃e rõcinatõnes falli possunt cõmittamus oia diuino examini Corpus meũ antecessoꝝ meorũ more opositũ ante ianuas ecclesie si stite ianuis seris et repagulis obseratis Si deus voluerit vt ingrediar applaudati. miraculo Sin aũt de cadauẽ facite sicut placet Quo mortuo hostiis clausis et obicibus inꝗectis funus ibi positũ est. q̃ ecce turbo vehemens diuinitus emissus repagula reserauit et ianuas apuit. q̃ in ecclesia corpus eius sepelierunt. Ex quo patet exẽplo. eꝓos et pontifices in necessitate. et ecclesie vtilitate. vti debere etiã gladio corpali et sic faciũt eꝓi i alemania qui vtroqz vlciscũt ense vt prefatũ est. Claret ergo quõ vti pñt gladio vtroqz et qualiter nõ debẽt vindictaz siue in suos siue in extraneos exercere Et hec dcã sufficiant de eꝓis et pontificibus qui locũ tenent iudicũ q̃ sacerdotũ Alii vero sunt pontifices italie qui sunt vicarii illius qui relicta syndone nudus aufugit. et hi pugnant gladio ꝓcise spiritali docẽtes verbo veritatis vita et diuersatione honesti sciã prepollentes quorũ statũ multũ recõmendo. Isti ex viris religiosis eligũtur. vite exemplaris et scie atqz eloquentie singularis. Quicquid igitur in his defecũ osuz repertũ fuerit emendabitur in futurũ Et q̃ proposuisti sexto de ignorantia rectoꝝ non potero excusare sed ꝓuidenduz est vt illi qui digni fuerint preficiantur. qui vero non meruerint euellantur

Distin. xii. Responsio

ad id q̃ de heresibus positum est

Septimo et vl (Eponsus timo in mediũ ꝓduxisti hereticos quosdam cum suis erroribus et heresibus quoꝝ nomina etiã posuisti Certe reuelato lumine dixisti veritatẽ et reuertũtur heres que primo in mũdũ seminate sũt Nã vt supra dixisti heresis prima fuit Symonia. Secunda hẽsis circa sanctissimi corpis mei sacramẽtum erat que velut a duricia sermonis mei fcã est Nã cuz dicerẽ illud Job. vi. Nisi quis mãducauerit carnem meã et biberit sanguinẽ meum non habet vitã eternã Illi non intelligentes dixerunt ad inuicẽ. Durus est hic sermo quis eum ꝓt manducare: Dicẽtes durus est hic ꝓmo seipsos a me separauerũt et remanẽ cum xꝗ. Qui cũ discessisset instruxi

eos qui remāserant dicens Spūs ē qui viuificat caro nihil prodest. Vba que locutus sū spūs et vita sunt Intellexistis spūaliter Spūs ⁊ vita sunt Intellexistis carnaliē et sic illa spūs et vita sē Dixi aūt nō hoc corp⁹ qd videtis māducaturi estis Sed spūaliter Spūaliter intelligite q̄ locutus sū Nō hoc corp⁹. i. non in hac spē in q̄ me videtis. manducaturi estis me. et bibituri illū sanguinē q̄ fusuri sē qui me crucifigent. hoc est nō ꝓm illā spēm scōm quam effundēt in cruce Quapropter hec est vna orthodoxa fides q̄ aī cōsecratōez ē verus panis in altari. P⁹ osecratōez vo ē ibi vex corpus qd ex Maria virgine assūpsi. qd in cruce pepēdit et qd in seculoz fine iudicatuz erit viuos et mortuos. Cōtra quā professionē sentiūt impōssimi hēsiarche Jobes Wichlef dānate memorie. Johānes hus et hieronymus de pga de quib⁹ supi⁹es locuta q̄ inē ceteras hereses et falsissimos errores hāc de sacramēto altaris sectā et hēsim renouarūt inq̄entes Panē⁊ vinū que in altare ponūt post osecratōez solūmō sacrm et nō vex corpus meū esse posuēt et adhuc cū multis de secta sua ita tenent. Tres igitur de sacro corpis xpi fuēt sñie Una dixit q̄ illa subā q̄ pus erat panis et vinū p⁹ consecratōez fit corpus et sanguis xpi. vt pz de ose. dist. ij panis et c. quia corpus. Secūda tenet q̄ substācia panis et vini deinit esse ⁊ tātū ipsoz accidētia remanent. s. sapor color et pond⁹ et sub illis accidentibus ē corpus xpi vex Et hec pbatur de Sūma tri. et fide ca. c. i. Tercia dixit remanē subām panis ⁊ vini et in eodē loco et sub eadē spē eē corpus xpi Sed isti heresiarche dicūt post cōsecratōez esse ibi tantū tāq̄z in signo et nō esse in altari verum corp⁹ xpi Hac heresi berengarius fuit infamat⁹ de qua se expurgauit vt pz de cōse. di. ij. ego berengarius Ad cuius pbam adduco id qd de sanctissiō viro basilio ēpo cesariensi legim⁹ Nā cū oñsione publica vellē clarificare rei veritatem multi. dubiā ꝛc. quidaz hebreus officij misteriū explorare volens pmiscuit se ꝓplo et vidit infantē partiri in sci basilij manibus et accedēs sūpsit vere carnē et vere sanguinem Qd indicans vxori sue baptizat⁹ ē cū omni domo sua Et nō minus stupendū cōtigit miraculū Anno a natiuitate mea c. lxxxi. Apud aurelium die dñica circa festū bti Laurē cij pbr celebrās duas pauerat hostias ꝓpter viaticū et pcesserat vsq̄z ad orōnem dñicā videt illā quā manib⁹ tenet rubeo colore suffusam et sanguinē ex ea inter digitos profluentē eāq̄z sup altare in tribus locis transposuit et in singulis q̄ntuz ipsa cōtinet tm̄ dē sanguine purpurat. populus occurrit. mirat sacerdos illā sumit quā ipse pauerat reponendā Rex aūt philippus q̄ non lōge aberat accurrit et vidit hostiā in forma carnis liuide et sup̄ corpale sanguinis guttas siue etiā notas cū trāsponeret hostia ad modū hostie circulatas Post modicū apud

castr corrolaz eadem hostia ptim carnis pti panis spem repntat in se sto omnu scor du pore celebrare et volete ipam triptiri frangi non pt ꝗ integra manens p mediu est replicata et mor ps vna formam carnis induit ps reliqua in pristina forma maet. Hilia acciderut apud sorana opidu q in territorio vindocinesi. q apud attrebatu Hec autez p me fca sc ꝓter heresim in vasconia pullulante Sed hos horqz errores vna cu sibi adherentib⁹ nce est euelli atqz radicitus supplantari Impium em est non extirpare hetic os et q non resistut eis. fouere videnr heresim et approbare Illi salte qui pnt impedire et non faciunt sicuti et tu coquesta es otra bohemie rege ꝯ mulctadu pnucio si fautor illor impior hoim fuerit adinuentus. Na et multa bona a multis effca pax proderut si hesuz aut error fauor ab eis processerit q permaxie si pncipes quor interest etiam vsqz ad morte pro me pugnare in ta pnicioso crimine me derelinqre non abhorrent. quor pcm gravissimu crimen manifestius vndeq pena maior pfata osequer Consensus em pncipu in exercendis malis impune no cuadit. Hn notabile referam ad id exm Lodewico regi germanor appuit in somnis genitor suus olim impator filiu p nome sate trinitatis adiuras vt ipm eriperet a tormentis qb⁹ tenebar vt tandem requie eterna hre mereret Ob q ad diuersa monasteria eis destinatis obnixe fili⁹ succurrebat pri. vn dabar intelligi ꝯ licet idem impator multa deo et hominib⁹ placentia fecisset. plura tn deo cotraria in regno suo fieri consensit. in quib⁹ graui ora videbant ꝯ heresi nycolaitar non restitit et monita gabrielis archageli xn. capis coprehensa que legenda et obduanda oblata fuere duare no studebat Qua ex re recolligo ꝯ si prefatus rex bohemie aut alii pncipes siue spuales siue seculares fautores eor fuerint qd absit con ipsos iusticie gladio forer pcedendu Sed no dubiu qn si ita rep tu fuerit Illustrissimus aduocatus tuus cu ceteris filis tuis iuris ordine seruato con ipsos pcedet. hetic os cu eor coplicibus et fautorib⁹ cuiuscuqz oditois stat⁹ extiterint seu dignitatis Sed et vnu certissime fcm noscito Errores atz heresces pfatorum Johannis wikleef anglici. Johannis hus atqz hieronymi heresiarchar Londonis ab archiepo Cantuariensi studii Oxon. conseruatore octo epis et xxx. mgris in theologia Londonis odemnatos. Quos hodierno tpe stultilogi ipi tumidi et supbi heresiarche. artiste nonnulli pge nitut defensare ibor pncipales adhuc viuentes sc pnoiati Job. hus et hieronym⁹ de pga ꝗ ne dubites sponsa dilcissima egregios ac illustres viros sepedictos in cocilio constatie cogregandos remediu adhibituros oportunu Articuli xo erronei et heretici sc ia annotandi.

¶ Prim⁹ articul⁹ Jobis wikleyf qs pnoiati heretici pge defendut

est iste Substantia panis et vini manet post consecrationem
ij. Accidentia panis non manēt sine sbiecto in eodez p' cōsecratōez
iij. Epūs nō est in eodem sacro identice ve et realiē et in propria p sona corporali:
iiij. Non est fundatum in euangelio q xpūs missam ordinauit
v. Epūs vel sacerdos existēs in mortali peccato non ordinat nec cōficit vel baptizat
vi. Si hō fuerit debite ortit' orl. ofessio est sibi supflua et inutilis
vij. Deus oz obedire diabolo.
viij. Si papa est pscitus vel mal' et p ofis mēbz diaboli nō hz ptātez super fideles xpi ab aliquo sibi datam nisi forte a cesare
ix. Post vrbanū sextū nō ē aliqs recipiēd' in papam sed viuendū ē moze grecorum
x. Null' platus oz aliquē excōicare nisi pri' sciat ipm excōicatū a deo
xi. Qui sic excōmunicat ex hoc fit hereticus vel excōmunicatus
xij. Prelatus excōicans clericum qui appellat ad regē vel ad ofiliuz ipe pditoz et traditoz regl. q regni
xiij. Qui dimittūt pdicatōez seu verbū dei ꝓpter excōicatōez hoim sunt excōmunicati et in die iudicij traditores xpi habebūtur
xiiij. Cōtra sacrā scripturā est asserere q viri ecclesiastici habeant possessiones tpales. Et vocat sacram scripturam dcā apostolorum
xv. Licet alicui clerico vel diacono vel pbro pdicare vbū dei absq auctoritate sedis aplice vel epi vel alteri' de q sufficienter constat
xvi. Asserendū ē q null' ē ofis ciuilis. nullus ē epūs. null' ē plat' dū mō ē in pcco mortali actualiter.
xvij. Ofii tpales pnt ad arbitrium suum auferre bona temporalia ab ecclesiasticis delinquentibus
xviij. Et populares pnt ad eorū arbitriū ofios delinqntes corrigē
xix Decime sunt pure elemosyne
xx. Parochiani pnt ꝓpter pcca suoz curatoz deciās detinē et ad libitū suuz alijs quibus volunt conferre cum sint pure elemosyne
xxi. Spūales orōnes applicate alicui psone per platos vel religiosos non plus prosunt eidem persone ceteris paribus qz generales
xxij. Eo ipso q aliqs ingredit religionē priuatā quācūqz siue possessionatoz siue mendicantium fit ineptus vel inhabilis ad obseruanciam mandatorum dei.
xxiij. Sci instituētes religiones puatas quascūqz tā possessionatorum qz mēdicantium in instituendo peccauerunt.
xxiiij Religiosi. s. frēs tenent ad laborē et nō p mendicationem vitum adquirere.
xxv. Cōferentes elas frib' pdicātib' sē excōicati et recipiētes sikr.
xxvi. Religiosi viuētes in religionib' puati. nō sē de religiōe xpiana
xxvij. Papa cū omnibus clericis suis possessiones habentibus sunt heretici eo q possessiones habent.
xxviij. Et oēs eis consentientes .s. ofii seculares et ceteri laici et ꝓt hoc papa neminem potest iudicare

de heresi cum sit hereticus
xxix. Ecca rōna ē synagoga satha ne. nec papa est proximus et ime/ diatus xpi vicarius.
xxx Decretales aplicorꝝ epke sūt apocriphe et seducūt a fide xpi
xxxi Clerici sē stulti q̄ eas studēt
xxxij. Impatorꝝ et domini secula res seducti sunt a diabolo vt eccle siam dei bonis tpalibus dotarēt
xxxiij. Electio pape a cardinali/ bus a diabolo introducta est
xxxiiij. Ideo suadet a papa et a cardinalibus recedere et se simpli citer deo cōmittere
xxxv Nō ē de nēcitate salutl. cre dere rōnā ecc̄az esse supmam inter ecclesias
xxxvi. Fatuum est credere indul/ gencijs pape et episcoporum
xxxvij. Juramenta ciuilia sunt q̄ fiunt ad roborandum humanos contractus et cōmercia ciuilia
xxxviij Aug' Bñdcūs gregori' Bernard' et ceteri sci pres dāna ti sē nisi penituerint de hoc q̄ habu erī possessiones et instituerūt et in/ u enerunt religiones indifferēter in troductas et sic papa vsqz ad infi/ mū religiosū hūtē possessiōes est he reticus.
xxxix. Omnes religiones indiffe renter introducte sunt a diabolo
xl Oratio pſciti nulli valet.
xli. Omnia de nēcitate eueniūt
xlij. Confirmatio. Juuenum cle/ ricorꝝ ordinatio. locorꝝ dsecratio rebuāt pape et epis ꝓpter cupidita tē lucri tpalis et honoris.
xliij Item vniuersitates et stu dia et collegia graduationes et or dinationes sunt vana gentilitas q̄ introducta et tantum prosunt eccle sie dei sicut diabolo
xliiij Item excōmunicatio pape vel cuiuscūqz prelati non est curan da qr est censura antixpi
xlv Itē peccāt fūdātes claustra et ingredientes sūt veri diabolici.
xlvi. Item ditare clerum est con tra regulam xpi
xlvij. Siluester papa et Constā/ tinus impatorꝝ errauerunt dotādo ecclesiam.
xlviij. Inducit etiā reges et pnci pes seculares vt bona clericorꝝ si/ bi infiscent et eos spolient q̄ vniuer sū populū secularē inducit cōn eos

Posui impiorꝝ et hēticorꝝ homi/ nū sectas iniquas errores scanda/ losos piarꝝ aurīū lesiuos E quib' mortē subīt Jobes wykleyf dam nate recordatōnis. Sed supstites existunt hi duo quorꝝ maliuolā sē/ tentiā ignis ꝓbabit. nisi resipuerint et cōdignā egerint pñiam cū sacrū generale conciliū Cōstātie celebrā dū fuerit rite ꝑgregatū Pugnabūt igit fideles filij tui et deuincent Pugnasti tu O mi sponsa kr̄na pri scis tpibus cōn leonē hoc est tyrā nos quos me vicisti ꝓtegēte Pug nas nūc aduersus draconē id ē cōn hereticos. nā loco tyrānorꝝ habes hereticos Sz quō victus ē leo vin cet et draco. hec aio tuo impme et leticia pfungeris.

Dist. xlij. De. hereticis

in sangerhusē et eorꝝ hēsib' q̄ erro/ tribus.

Proposuisti etiam quendo in Sangerhusen magnam maculatam fore hereticorum sectam de cuius scandalosa societate multum doluisti Et non imerito cum hec impietas non modo xpicolas inficiat verum etiam iudeos et paganos letificat et scandalum nobis gignit. Sed vt pulsis tristicie et doloris gemitibus leticia supfundaris inestimabili Noueris nuprime et in anglia de secta Impijssimi wikleyf multos fore interfectos. et in Sangerhuse xc et vnus. et in alijs opidis quam plures de alia nephandissima opinione ocerematos et penam quam meruerunt recepisse put ijdem confessi sunt Coram honorabili et religioso viro fratre Henrico Schoneuelt ordinis fratrum predicatorum heretice puitatis inquisitore. Patrib' et assessoribus inclitis principibus Thuringie et Misne eidem in adiutorium deputatis Penes quos et a quib' pfati articuli vna cum eorum doctorib' sunt damnati Ut igit clareat istorum puersitas et error. articuli iam subiugaz sunt numero quinquagenario determinati Prim' articulus est Quod secta crucifrm quam ad lx annos vel circa semetipsos flagellando cum cantu per mundum transiuerunt originem habuit ex quibusdam litris quas angeli sci Rome sup altare bti Petri de celo portauerunt: Secdus quod annis lx. annos cum seipsos flagellando cruciffres transiuerunt deus papam romanum et omes epos. ceterosqz plates et sacerdotes ne deinceps populo in spualib' pesset lniauit et omni auctoritate ligandi et soluendi, aut quascumqz res consecrandi eosdem simplr puauit Tertius quod sicut in expulsione negociatorum de templo pter sacerdotum maliciam xpus repudiauit et abiecit sacerdociu iudaicum Ita in transitu crucifrm pter psbyterorum nequiciam de' licenciauit et abiecit sacerdotium euangelicum Quartus quod post transitum crucifratrum Ecce et cimiteria aqua sal cineres oleum et chrisma. ac cetera hmodi sacralia debuerunt et debent p nos sacratis haberi qz p nullum sacerdotem potuerunt osecrari. Quintus Pro transitu crucifrm ecce materiales fuerunt et sunt nisi ogeries lapidum publice dom' peccatorum et spelunce latronum vi. Sacerdotes baptismum aque et aliorum sex sacrorum legem predicando docentes sunt seipsos cum populo eisdem credente spualiter occidentes vij. Quia claua mortificationis e aspsorium aque bndicte et scintille infernales sunt aspse cum ipo eiusdem aque gutte. viij. Quia tota diuini officij in ecca decantatio non debet sanctius quid reputari qz canum vlulatio ix. In transitu crucifrm lex baptismi aque deponebatur a deo et lex baptismi pprij sanguinis instituebat x. Quia xpus in chana galilee circa finem nuptialis conuiuij aquam albam in vinum rubeum mutaret, designauit quod circa finem mundi baptismus aque in baptismum sanguinis mutari deberet xi. quod sicut vinum rubeum p omni vino pus posito diuiuantibus magis placuit et omendabat Ita noua lex baptismi sanguinis pcunctis aim datl. legib' a deo

gratissimā acceptabat. ¶ xij. Q post transitū crucifīm nemo potuit saluari et verus existere xpian' nisi in ꝓprio sanguine cum flagello de corpe suo excusso baptisaret et flagellatoꝝ esset osectaneus ¶ xiij. Q sacramentū cōfirmatōis pro nullo et ꝑ trufa oz reputari qz nō chrisma ti indei ita bñ barbas hñt et aias sicut illi q̄ se a sacerdotibus faciunt chrismari ¶ xiiij. Q sacroꝝ ordinū sacrm vna cū sacerdotio et sacerdotibus ē a deo simplr abiectū et contēptū ¶ xv. Q deū et corp' xpi non otinet sub se realiter altaris sacrm ¶ xvi. Q si B esset veꝝ Q in sacro altaris esset veracit xpūs de' diu esset deuoratus etiāsi esset mōs ingens q magn' ¶ xvij. Q xps a mortuis surgens volēti eū tāgē ait Marie magdalene noli me tāgē qz tanti ve hūane man' sunt inflictiue Q amodo in ipas nolo venire. pz igit in sacro altaris xpm veraciter non existē ¶ xviij. Q sacerdotū auaritia totū sic sibi substrauit mundū Q tā care vendūt hōib' panē tātillū cuiusmodi est hostia ꝑ q̄ ad min' volunt hre denariū. ¶ xix. Q si xpūs ē veraciter in sacro altaris tunc iuda traditore q̄ eūdē xpm dedit ꝑ. xxx. argenteis sacerdotes moderni peiores existūt quia xpm pro vno denario vendūt ¶ xx. Altaris sacrm ē nisi kuckuc sacerdotū ¶ xxi. Q ad mortaliū pccoꝝ ꝝmissionē nō oportet Q q̄s faciat sacerdoti ofessionē xxij. Qui sacerdoti ofitet nō plus mūditie adquirit q̄z q̄ sui lutose se allidit xxiij. Q oia pcca q̄ntūcūq̄z interiorib' enormia tollit sola ꝓprij corpis flagellatio spontanea ¶ xxiiij. Q oēs indulgentie sūt penitus nulle a quocūq̄z date q cū sacerdotio reprobate ¶ xxv. Q benedcōnes sacerdotū et cetere solēnitates ecce sacrm matrimonij nō extollūt et dignificāt sed magis ipm deprimūt et deturpant ¶ xxvi. Q magis cōfert infirmantiū saluti in corpe recēter flagellato mori q̄z integra olei libra ꝑ sacerdotem in extrema vnctōe pfūdi ¶ xxvij. Q vestis nuptialis que se indutū dignificat supni regis ouiuio ē cutis recenter vulnerata cū flagello ¶ xxviij. Q post inceptā flagellatoꝝ legē nemo britudinē celi intrauit nisi q̄ spontanea flagellatio vsq̄z ad eruptionez sanguinis vulnerauit ¶ xxix. Q post inchoationē secte flagellatoꝝ null' more rōne ecce septē sacra pcipere potuit qui in ipsoꝝ pceptōe mortaliter nō peccaret ¶ xxx Q loco pdictoꝝ septē sacroꝝ in ista vltia lege flagellatoꝝ omni xpiano populo instituta est sola ꝓprij corpis in memoriam passionis xpi spontanea flagellatio. ¶ xxxi. Postq̄z flagellatores ꝑ mundū pmo transiuerunt nulli hoies passioni xpi grati q vere xpiani fuerūt nisi qui in flagellatoꝝ secta extiterūt ¶ xxxij. Q sacerdos et leuita q̄ xpm inter hierusalē et hiericho a iudeis vulneratū nō opatientes transierūt sunt moderni pbyteri et credentes ipsis populi. passionib' xpi ingrati ¶ xxxiij Q

Samaritanus qui eũdẽ xpm vulne
ratũ iumento imposuit et duos de
narios p eiusdẽ cura ptulit ẽ secta
flagellatoꝝ que iã sola xpm passũ
in humeris ꝓprijs portat et cũ de
nario dñice ordinis et obduantie x.
mãdatoꝝ curat debite et honorat
¶ xxxiiij. q antixps diu regnitq reg
nat et quotidie imminet dies iudi/
cij qz helias et enoch iã in mũdo
apparuerũt et diu sunt mortui.
¶ xxxv. q antixps qui diu iã reg/
nauit sunt plati psbyteri qui omes
antixpi sunt et dicũt qz secta flagel
latoꝝ infestãt et plequunt ¶ xxxvi
q helias iã mortuus ẽ qui fuit q
dã begardus qui ad xlviij. annos
ꝓter heresiz in Erfordia obust' est
¶ xxxvij. q Enoch qui iam de se/
culo diu migrauit fuit Conradus
smet qui heresis supradictas pm'
in Thuringia publicauit ¶ xxxviij.
q deus in principio oim hominuz
aias simul creauit et cũ primo hoie
in padisũ collocauit ¶ xxxix. q q
cienscũqz fetus humanus in vtero
matris aiat aia de padiso p ange/
lũ adducit et fetui inspirat. ¶ xl q
cũ begardus supradictus et Cõra
dus smet etiã prefatus in maternis
visceribus exãtes aiari debuerunt
Angeli de padiso venientes vni he
lie. alteri Enoch aiam infuderunt
et sic helias vnus veraciter extitit
et Enoch realiter alẽ fuit ¶ xli q in
die nouissimo non vnũ p xpm sed
septẽ vel octo p diuersos iudices
sedebũt iudicia ¶ xlij. Q vltimũ iu
dicium in die nouissimo nõ sedebit
xpũs sed Conradus Smed flagel
latoꝝ heresiarcha.
¶ xliij. q quamuis omnia iuramen
ta qualitercũqz fiant sint peccata
mortalia eligibilius tamen est fla/
gellatores coram inquisitoribus iu
rare et multa cõmittere periuria q̃z
se et sectam prodere. qz possunt iu
ramenta et periuria postmoduz cũ
flagello expiare.
¶ xliiij. Q post hanc vitaz non est
aliquod animarum purgatorium
quare defunctos non iuuant suffra
gia viuorum
¶ xlv. q vigilie et exequie defũcto
rum ad nihil aliud valẽt nisi q sunt
aliquale solatium viuorum et q re
plent marsubia clericorum
¶ xlvi. q crucem xpi et imagines
gloriose virginis aliorumqz sancto
rum nullus debet adorare quia in
ipsoꝝ adoratiõe omittit idolatria
¶ xlvij. q solum omnes dies nati/
uitatis dominice xpi. Assumptõnis
virginis gloriose sunt celebrandi
secrete et studiose.
¶ xlviij. q nulla que per sacerdo/
tes mandantur obseruanda sunt
Jeiunia sed solum vigilia natiuita
tis xpi Et assumptionis virginis
gloriose et cuiuslibet sexte ferie in
anno venientis.
¶ xlix. Dies natiuitatis xpi super
die veneris si veniat cũ ieiunio sex
te ferie non dispensat
¶ l. Q existentes in predicta noua
flagellatorum secta sacerdotes ve
nerãt et ecce sacramẽta pcipiũt eo
rũdẽ mãdati. obtẽpãtq oblatõesq

Jura soluūt in ieiunijs ꝯ tuor tpm et alijs fidelib⁹ oformāt et scōrum imagnes et festa colūt solū ꝓpter B ne ab hoib⁹ notent et postmodum de B penitētes flagello se ꝓcutiunt. Ecce posui hēses et errores eorum de quib⁹ tu ārulose plura obiecisti penasqꝫ eorūdē apposui vt tu plā ctus tui atqꝫ flet⁹ obliuiscaris. Neqꝫ post p̄fatoꝝ obustionē p inquisi tionē diligentē alij sunt inuenti p̄di ctis errorib⁹ et hereſibus maculati Unde huic libro ārto poſuur⁹ fi/ nē puto me ad omnia et singla tibi regulariter et plenarie rñdisse. Ma/ la vero q̄ in fine libri tercij epilogo ponebas in sacro Cōstantieñ conci lio penitus abradēt et medicami/ na medici ostituendi adhibebūt me suffragante qui genus humanū va rio delusū erroze ad veritatis viaz reducē possū. vna cū pre et spūsco eterno et vero sūmoqꝫ deo cūcta re genti in secula seculoꝝ Amen

¶ Explicit prima ps p̄ncipalis li/ broꝝ de osolatione ecclesie⁹ finita. Anno dñi M.cccc.xvij. Feria sexta ante dñicam lxx. Deo laus.

Liber quintus sequens continet materiā Sponse arguentis cōn conciliū Constantieñ p ea que facta vidit de concilio in Sauona inter Grego. xij. et Petꝝ de luna qui omino concordare vole/ bant de loco et tempore et tamen inde nihil factum erat Unde sic timet ipsa ānullanda fore que de concilio Constantieñ predicuntur.

¶ Metrū Vox est Sponse cōquerētis pre dolore

O Mi sponse pie radiosos orbe statutos
Mente regēs celos sis miserēs misere
Jā clemens statue rote tandē ruiture.
Finem fortune. tenera que miseris
Cessit et elisa est lux quondā splendida multis
Fata dicant triste sors grauiora parat:
Plango iam misera vilis fleo fontibus vste
Nullus adest notus omnis amicus abest.
Experior sorte solum felice fruenti
Plaudere fata deos astra viasqꝫ hominum.
Altera sum megera merens que crine soluto.
Nobilis alcidis anxia fleuit iter
Heus tellure iacens est mestus Job sociatus
Mesta sed exhausta spe nece cocta feror.
Facta priora monent me non cito credē posse
Hinc sequor et promo que sit mihi cā doloris

Prosa 7 distin. i

Vox spōse in qua multa ponit de p̄fatis in libro quarto que sibi placēt 7 argumētat in cōtrarium

¶ Audia ac singla q̄ in p̄cedēti libro ad mei osolatōez aptissiē p̄nūciasti

gratanter suscipio sperãs q̃ sic ꝓpo
suisti affutura vt videlz in cõstãciẽ
si cõcilio rupta et dissciſa reformẽt
q̃ de hereticoꝝ pena igne cremato
rũ me letari multũ dinoscẽ debes
Timeo tñ hec bona tua nũcia non
euentura cũ argumẽtis ac rõib⁹ id
ꝓbare velim vitatis testimonio ro
boratis Nosti eñ nouitq̃ mũdus
vniuersus quãta diligentia filij mei
ꝓ hac quã exopto vnione labora/
uerint dudũ et nihil effecerint in ef
fcũ Et ꝑtim p⁹ obitũ felicis recor
datõnis Innocencij pape vij. Tũc
nãq̃ ãno a natiuitate tua. o mi spõ
se amantissime M.cccc vi. Indictõe
xiiij. die Martis xxiij. die Menſ no
uẽbris in die sci Clemẽtis aplica se
de pastore vacante Congregati q̃
ad inuicẽ collegialiẽ adunati ꝓ fu/
tura sũmi põtificis elcõe celebran
da Reuerendissimi in xpo prẽs et
dñi dñi Angls ĩb ostieñ florentin⁹
Henricus tusculanus neapol. An/
tonius Penestrin⁹ Aquilegen. Epi
Angls terre sãcti Marci Cõstanti.
Jordan⁹ terre sce Martini in monti
bus de vrsinis Job. terre sce crucis
in hierusalẽ Rauẽnacen. cũ ceteris
filijs meis Cardinalib⁹ in cõi Ca/
pella sacri pallacij aplici Rome a/
pud scm petrũ oueneꝝt tibi deo at
q̃ tue bñdcẽ mri ꝟgini gloiose Ma/
rie ac scis aplis Petro et paulo to
tiq̃ celesti curie iurauerꝝt et ad inui
cẽ vnus alteri et ecõn solenniter se
obligando pmiserꝝt q̃ siquis eorũ
ad apicẽ sũmi apostolat⁹ assũptus
fuerit ꝓ integratõe vnitatis xpia/
noꝝ renũciabit effcũaliter Juri suo
et papatui pure libere et simplr si et
qñ antipapa q̃ est et pro tpe fuerit
renũciabitq̃ cedet ptenso iuri suo q̃
papatui siue deced et dũmõ Anti/
cardinales effcũaliter velint cũ eis
dẽ dñis de sacro collegio sic et sic
ouenire vt ex vtroq̃ collegio seq̃ẽ
iusta canonica electio vnici sũmi rõ
ni pontificis. Et q̃ sic elcũs fuerit
in sũmũ pontificẽ infra tres mẽses
a die inthronisatõis sue mittet solẽ
nes oratores ad ipm antipapã ꝓ
vnico sũmo eligendo papa et depu
tabũt locus et tẽpus vbi et qñ oue
nire debeãt ꝓ hoc piculoso scisma
te extirpando. Hinc ãno quo sup.
Menſ ꝓdicti die xxx. Elcũs fuit a
dñis cardinalib⁹ vnanimiẽ et dcor
diter in sũmũ pontificẽ dñs Angls
terre sce Marci ꝑsbyter cardinalis
dcũs Gregori⁹ xij. Qui eodem die
imediate p⁹ electionẽ idem votum
Sacm et promissionẽ fecit put in
instrumẽto desup dfecto plenarie
otinet et seipm mãu ꝓpria subscrip
sit oia se firmiter impletuꝝ effcũa/
liẽ oia que pro sce vniõis modo q̃
via fieri potueꝝt prout in solẽni cõ
uentõe prius ipe cum alijs vouit et
iurauit.

Dist. ii. Vbi sponsa po

nit tenorẽ lre grego. ad antipapã

Gregori⁹ igit elcũs volens
suis satis agẽ voto et iura
mẽto tãq̃ vigilans custos
gregis sibi dmissi Petro de luna q̃
se vsq̃ in diem hodiernum pro pa/
pa gerit scripsit in hunc modum.
Gregorius epũs ꝑuus seruoꝝ dei

Petro de luna q̃ nõnulli gẽtes in
b̃ mirabili scismate Bñdictuz xiij.
appellant pacis et vnionis affectũ
Qui se hũiliat inq̃t veritas exalta/
bit.et q̃ se exaltat hũiliabit Cuius
salubrimã monitõem q̃nto nob ex
alto p̃mittit obediẽter secuti decer
nimus p lras nras omni otentõne
seposita benigne te affari et ad re
integratõez ecce cohortari imo te
inuitare ad id oblitũ capescẽdũ qd
nos ipsi p pace xpianoz accepim⁹
Vides q̃nta mala.quanta picula·
q̃nta incõmoda.q̃nta deniq̃z xpia/
ne religiõis infamia iã p xxx ãnos
ex hac pestilenti et nepharia seditio
ne in populo dei puenerint q̃nta
q̃z nisi p̃uideat sint quotidie puen
tura Et infra Nõ videt sp de sũmo
iure disputandũ sepe rigor ipsi vti
litati et tpi cedit. Nã si mulier illa
iuri suo renũciare p̃ prie se filio spo
liare voluit ne sectõez vni⁹ pueri vi
deret.q̃nto magis nos si malicia o
pante ad optatã vnionẽ venire nõ
possum⁹ p iusticie vias pie cedẽdũ
videt. Quare exurgamus ambo in
vnũ vniõis affcm̃ ocurram⁹ feram⁹
salutẽ ecce Jã b̃ diuturno morbo
afflicte.ad hoc te hortamur.ad hoc
te inuitam⁹.paticq̃z sumus et offeri
mus.nro verissimõ iuri q papatui ce
dere et renũciare et efficacit facie/
mus Si et qñ tu renũciaueris et ces
seris.ptẽt Juri et papatui tuo vel de
cesseris vel quicũq̃z successor tuus
renũciauerit et cesserit ptent Juri q
papatui suo vel decesserit dũmõ il/
li q̃ apud ptẽ tuã p Card.se gerũt
sic obtenire et ocordare cũ venera/
bil.b⁹ frib⁹ nris sce rõne ecce card,
velint cũ effcũ vt exinde canonica
vnici romani pontificis sequat ele
ctõ Itaq̃z vt p̃ocã expeditiozẽ cõse
quant effcm̃.celeriter mittem⁹ ora/
tores nros q de loco habili q de/
centi ad h⁹ rei executõez disponãt
Et insup pẽdente hm̃odi vnionis
otractu nõ faciem⁹ nec creabimus
aliquẽ Card.nisi forte cã coeq̃ndi
numerũ frm nroz cũ numero illoz
qui apud te p Card.se gerũt vt sic
pares ex vtraq̃z pte ad solẽne q ca
nonicã elcõez vnici rõni pontificis
possit deueniri. Datũ Rome apud
scm̃ Petrũ xi.die Menb decẽbris;
Anno a natiuitate dm̃ M.cccc.vi.

Distin. iii. De litteris

missis regi rõnoz q anticardialib⁹
Dem etiã gregoz⁹ magis instans
nõ mõ Petro de luna antipape b̃
et regi rõnoz atq̃z anticardinalib⁹
suã insinuauit intentõez qua ad sã
ctã anhelat vnionẽ ita scribẽs Gre
gozius ꝛc.km̃o in xpo filio Rupto
regi rõnoz illustri Salutẽ et aplicã
bñdictionẽ Eo celerius ꝛc. q sic
finit Oratores nros celerit missuri
sum⁹ qui de loco idoneo et decenti
cũ eisdẽ disponãt ad hm̃odi vnio
nẽ faciendã. Abis igit cognitis de
pace atq̃z vnitate ecce bonã spẽ su/
scipe tua serenitas oz.nã p̃fcõ osi
dim⁹ tpũs aduenisse in quo anxia
xpianoz implebunt vota Ampli⁹
hortaturus anticardinales ad era/
dicandum istud nephandissimum
scisma et ingerendã scãm vnionem
ita scripsit Gregoz⁹ ꝛc. Ut vobis

omnib' pateat ꝛc. Et infra Obsecramus itaq; vos atq; obtestamur p viscera mie ihu xpi quatinus in deum oculos erigētes. et ad calamitatē ob ipm scisma afflicte xpianitatis phs affectib' respectātes velitis exurgere oēmq; conatū cū eodem vro dño ac reliqs quos ꝗ tangit negotiū excitare vt tā desiderabile cūctis xpicolis bonū vnionis hmōdi subsequat. De quib' luce clarius appet quantā diligentiā huic sanctissimo filio tuo infuderis vt tā fideliē oēs sibi cōtrarios in sce vnionis reformatōe euocauerit. vt te p oculis hntes mei misereāt tāto tpe desolate. tāq; diu nimis afflicte. vt et ipse verus fuerit Gedeon qui filios israel de mānu suor eripuit emulor. Bonū certissime fuerat ꝓncipiuz bona exhortatio sua vt q diu rebellantes incitauerit ad sce vnitatis bonū penitus et plenarie pficiendum Quo et tu laudaris et ego ipsa in p stinā restituor vnitatem.

Dist. iiij. De. littera antipape missa paulo de vrsinis

Nec fuere scripta tāti patris inania. neq; alterius qui se bstdcm noiat vacua cōscia vterq; nāq; ad pfatū vniōis bonū singulariter aspirat. Videris nāq; grās tuā diuinit' effusā his tribuisse cuz et ipse bndcūs eiusdez fuerit ꝓpositi sci qd manifeste claret ex epistola quā paulo de vrsinis miserat. cuius tenor sequit in hec verba Bndcūs epūs hu' huor dei dilcō filio nobili viro paulo de vrsinis. salutē et aplicā bndictionē Ad nostrū auditū fama publica diuulgāte puenit Intrusū in sede rōna fore ab hac luce subtractū. vez cū ad eradicandū pfugandūq; occurrētis scismatis et senescētis erroris pnicie et pcurandi eccastica vnitatem illo teste q nihil ignorat nra aspiraueritet aspiret intentio. p tāto nobilitatē tuā quā ad tanti psecutionē negocij affcām nouim'. rogam' et hortamur p aspsionem sāguinis ihu xpi qtinus apud illos qui sub noie Card. pfato intruso dū viuēt adhēbant Cū nūc sit acceptabile tēpus et oportunitas sit prompta ad pacē ecce auctoē dño osequēdā vel efficacit interponē ptes tuas easq; indirecte exhortatōib' optunis q ad sedatōez h' horrendi scismatis velint totis pro virib' intendere Nos em vlteriorib' non pcētes laborib'. aut impens pati sum' in loco decenti et idoneo ac vtriq; securo cū eis sblato more dispēdio ouenire et dare opam talē q totus mūdus cognoscet q p nos nō stabit. qn da vnio in dei ecca habeatur. et pstolamur in nostri misericordia redemptoris q ipso dirigēte qui nouit. et prestante qui potest nobis et predictis in vnū cōuenientibus finis huic deflendo scismati imponet et xpianus populus pacē diu desideratā effcūaliter assequetur Velis igit qsum' cū pfatis modis tibi possibilib' pcurare q ipsi nobiscū vt pfert pro tāto bono cōueniant et ad ostituendū aliū loco defūcti nō pcedāt ꝗ a tali actu ab

stineant. talis cum ostitutõ scisma p ampli⁹ concitaret radicaret ⁊ vias difficiliores reddet ad assequendã ecclesie vnitatẽ. Nos em̃ p feliciori hmõdi prosecutõe negocij nũcios nros ad ptes illas breuiter destinare ponim⁹ plenis instructõib⁹ eruditos. Hmõdi aũt directões negocij velis quesum⁹ suscipe recõmissã receptũrus ex h laudẽ grandes hominũ et imensum meritũ apud dõm. Datũ tholoni viij. kal. decembris Pontificatus nri ãno xiij. Et simili mõ scripsit rcõrib⁹ alme vrbis que tocius vniuersi noscit esse caput

Dist. v. Eplã responsalis antipape missa gregorio pro expeditione vnionis

PRocessit vir ille petr⁹ videlz de luna vt extollet nomen suũ ⁊ laudabile facet illud tota ꝓplo vniuerse terre. rescribens eplam pfato venerabili viro gregorio in q̃ pmo grãs agit tibi qz tua ineffabili clemẽtia qñ venit tempis plenitudo nre hũanitatis indumẽto otectus diuersos in tue natiuitatis exordio pietes copulasti. vizqz huic flagicioso edidisti mũdo q̃ tota animi intentõe oibusqz virib⁹ ad hoc ãhelat. vt pax ecce atqz vnitas reformet. Pro cuius vnione refert se duob⁹ pdecessorib⁹ suis scripsisse ⁊ qd̃ displicent eructat q̃qz ipse spatus extiterit. nullũ tñ ab eis rñsũ ogruuz nec verbũ pocat hre effectiuũ. Iñ in plenũ assurges gaudium ita ad pdictũ venerandũ virũ scribit. O inqt te felicẽ si ad hoc te dñs reseruauit si facultatẽ ad ea que tibi data videt cũ omi diligẽtia efficaciter psequẽs nobis in affcũ p sequende vnionis te reddẽdo ofor mẽ put spopõdisti de otingentib⁹ nil omittas. Ad hoc em̃ te phs exhortatõib⁹ inuitamus. ad hoc nos pmptos repies hoc vide sũmope cupim⁹ ad h nra sp prospirauit ⁊ p spirat intentio. nr intẽdit et attẽdit affcũs vt deo dirigente qui nouit. et pfante qui pt p nre hũanitatis misteriũ vnio in dei ecca desiderata sequat. Ecdo pncipalit insinuat se nũqz rcilisse a prefato scõ ꝓposito qn omnib⁹ modis et via quib⁹ potuerat piculosi et horrẽdi scismatis optauerit et optabit expulsionẽ et erga alios q̃s negociũ tãgebat cũ debita solicitudine sit oio prosecutus. nec per ipm vmqz stetit aut stabit quin q̃ntũ in eo fuerit ad pnitis scismatis anhelauerit extirpatõem et vnionis assecutões. Ad cuius rei euidẽciã sic vt iã secqt ipse inferẽdo ait. Vt igit inqt de intẽtõe nra quã habuim⁹ ⁊ hẽm⁹ ad h⁹ deflendi scismatis extirpatõem et vnionis assecutões te certiorẽ reddam⁹ tibi pñciũ tenore significam⁹ et offerimus ꝗ vt tã poptatũ vnionis negotiuz celeri⁹ et securius valeat executõni mandari pati sum⁹ vna cum collegio venerabiliũ fratrũ nostroꝝ scẽ rõne ecce cardinaliũ in loco securo decenti et idoneo tecũ aut cũ quocũqz successore tuo cũ tuis qui pro Cardinalibus se gerũt aut gerẽt psonalit euenire p vnione ecce tractãda et fauente dño obtinẽda. Ibi

q̃ prouise et ordinate de his que p securitatem acceleratõe vnionis predicte erunt oportuna ac necessario disponenda pati sumus p pace et salute animarum ac vnione et re integratõe xpianorum in dcã ouenti one pſonaliter nr̃o verissimo Iuri et papatui pure libere et simpliciter cedere et renũciare et efficaciter faciemus si tu ibidẽ similiter renũciabis et cedes p̃tens Iuri tuo; et papatui vel decedes vel quicũq̃ successor tuus consimiliter renũciabit et cedet pretensis iuri suo; et papatui vel decedet dũmodo tu vel quicũq̃ successor tuus et illi q̃ apud pterm tuã pro cardinalibus se gerũt aut gerẽt sic vt prefertur voluerit. et voluerint cũ effectu ouenire et cõcordare nobiscũ et cũ venerabilib' fratribus nr̃is qd̃ exinde canonica vnici Romani pontificis sequatur electio et vnio ecce scẽ dei. Sic igitur ex predictis patule cognoscitur quantis laboribus quantis vel nisibus p̃noiatus Petrus de luna ad vnionẽ meã anhelauerit affcũ et q̃ntũ in eo fuerit piter et effectu.

Dist. vj. Littera missa

a Petro de luna cardinalibus Gregorij. Et lr̃a cardi. Petri ad Cardi. Gregorij.

Hic etiã vir ꝓtẽtus nõ erat in epla Gregorio missa sed etiã ipse vt intentõez suam publicaret scripsit Cardinalib' gregorij exhortãs eos ad p̃fatã vnionẽ effcãliter pficiendã Tenor igitur sequit sub hac forma Bãdcũs

ꝛc. vniuers q̃ in hoc pnicioso scisma te Anglo cozario q̃ se gregoriũ appellat tãq̃ cardiales adherẽt pacis et vẽ vniõis affcũ pit et effcũ Nup ꝛc Et infra vñ vos requrim' et exhortamur p viscera mie iõu xpi quatis in hmõdi ꝓposito firmit pistẽtes q̃ de labijs vr̃is pcesserũt in irritum nõ veniãt ꝗ opẽ ferentes ad actum Sicq̃ velitis ptes vrãs apponẽ efficaces nihil put spopõdistis de ꝓtingẽtib' omittendo qd̃ p̃optatũ vnionis negociũ vltiozis dilatõis detrimẽta nõ sentiat ꝗ deo pr̃ante cuius cã tractat ad finez desideratũ valeat breuit et feliciter puenire Nã q̃ntũ ad nos spectare dinoscit ad ei' accelerationẽ volum' et optamus resũpta omni diligẽtia pcedẽ cũ nobis p' eternã salutẽ nil fuerit vel sit desiderabili' in hac vita Illi etiã q̃ se p cardinalib' Petri eiusdẽ tenẽt. Cardinalib' gregorij notabilẽ miserũt epl̃am p vnione scã cito adiplẽda cuius sñia scripta fuit sb hac forma Miseratõne diuina Epi pbr̃i ac diaconi sacrosce ecce rõne Cardinales vniuers et singulis pro card̃. Angli cozario q̃ nõnulli in B miꝑabili scismate gregoriũ nominãt se gerẽtib'. Spm cogitandi q̃ sẽ vnitatis et pacis et illa ꝓpici' exequẽdi. Nobis notũ facim' ꝛc. et infra Intellẽcisq̃ ipãr lr̃ãr tenozib' fuim' vltra q̃ dicẽ valemus in dolo dsolati ꝛc. et magis infra. Do nil aliud vacam' et vacare intendimus toto conamine et sumis precozdijs q̃ q̃ quãtoti' in vnũ oueniam' locũ vt qd̃ paclito inspirãte pariter

mente concepimus impleamus opi
bus nã ꝑm vrm maximũ oratorem
pluris est considerare agere q̃z con
siderare prudenter. Imputem' igi
tur pro dei misericordia omnẽ mo
rã que in magnis negocijs sũmi so
let esse piculi et malos consueuit ꝓ
ducere exitus Spũsscũs vos ostã/
ter pseuerare faciat in ope cepto.
Amen datl. Martꝗ ãno dñi M.cccc
vij. Ex his igitur omnibus clarissi
me lucet q̃ntis conatibus q̃ntis ve
nisib' pte ex vtraq̃z pro scã tua vni
one sit laboratũ quantũ ad affectũ
De effectu vero in sequentib' nunc
narrabo

Dis.vii. De cõuentione

istoꝝ duoꝝ de loco et tpe et de im
potentia gregorij et excusatõne sua

Omnia que in corde meo ha
beo tibi ꝓpalaui neq̃z aliq̃
tibi O mi amantissime sponse abscõ
dere possũ cui cũcta secreti mei scri
nia apio. Ilhinc factũ noui p' tot
scripturaꝝ pluriũ manifesta docu/
menta. Istos de quibus ꝑfatus sũ
viros venerabiles cõcordiã inijsse
plene quoq̃z conuenisse de locoꝝ tẽ
pore in quibus omni ambiguitate se
mota in Sauona in festo sci Micha
elis archangeli ꝑsonaliter cum suis
collegijs deberent se pñtare accessu
ri ad taz solenne vnionis mee op'
et operam efficacẽ vt extirparetur
hoc penitus flagiciosum et horren
dum omnibus seculis infame scis/
ma. Tñuero si pontifex romanus
in festo ꝑdicto omode adesse neq̃/
ret dilatõis tempus statutũ fuerat
vt in festo sanctoꝝ oim nullo fract'
impedimento. nulla ve tractus mo
rula se aliquatenus absentaret. Ez
prefatus Gregorius se de hoc post
modũ fcũs impotens excusauit in
hũc modum. scribens Petro de lu
na. Tenor vero lre sequitur et ẽ tal'
Cupientes ab intimis nostris pre/
cordijs vt pestifex hoc scisma i dei
ecca ꝓtinus extirpetur ꝛc. et inferi'.
Vt possemus prefixo in tpe in lo/
co decreto conuenire diligentiã ad
hibuimus vt galeas fidas habere
possemus sed qm̃ hucusq̃z possibili
tas nobis hñmodi galeas hñdi nul
latenus data est et nec spes certa
est non solum octo sed nec sex gale
as consequendi nisi facultas alia
quã totis effectibus exoptam' no
bis in futuꝝ adueniat non concer
nimus ꝑfixo in tpe venire posse de
quo ab intimis anxiamur. Que iõ
notificare decernimus. vt huiusmo
di de qua dolemus nra impotẽtia
nota fiat. daturi ꝓ viribus operaz
quantũ diuinitas ipsa cõcesserit vt
q̃z primũ facultas affuerit ad con/
sũmationem extirpationis scisma/
tis et osecutionis vnionis hñmodi
veniamus et cũ pataz oportunita
tem videbimus curabim' celeriter
reserare. Si vero interim quousq̃z
ipsaꝝ galeaꝝ possit haberi cõmo/
ditas pro celeriori expeditõe cõsũ
mationis desiderabilis boni vnio/
nis prefate respectu multipliciũ me
diorũ que apposita noscũtur tam
grauia in conuentionibus ipsis ꝓ
rogando locum Sauone securum
vt locus non solum incõmodus et

valde grauis inhabilis et indecēs redoat. In aliquo alio loco vtriqz nrm accōmodo euenire nobis ex multis respectibus maxime p̄ conseruatōe status p̄fate ecce in tēpalibus potissime cū in maximo piculo et amissione fore noscit qd̄ te latere nō credimus saluberrimū videret. Sup quo placeat celeriter rndere. vt salutaris vtriusqz p̄uisio ipēdat. Dat. Rome apud sanctū Petrum in.idus Julij Pontificl. nri anno primo.

Distin.viii. Responsio

Petri de luna et exhortatio eiusdē ad grego.pro vnione

His verbis siue scriptis pmo h[illegible]tus Petrus de luna. siue fraude siue dolo. siue prudētia siue astutia. siue dei ti[illegible]re. siue hominū laude stipulatus rescripsit in hunc modū Bēdictus ꝛc. Angelo coriario ꝛc. Lrās tuas sub eodez tenore recepimus iteratas q̄rum tenore perlecto m[illegible]rari cogimur. Nec facile credere possum⁹ te sicut ex litteris hmōdi innuit ad concordiaz inter nos et venerabiles frēs nros sancte romane ecce Cardinales ex vna. et nūcios tuos hntes a te et tuo p̄tenso collegio prātez ptibus ex altera solēniter firmatis et fere p totum orbem diuulgatis velle p̄tenꝯ rōibus resilire. et cām dei vbi de salute agit tot hesitantiuz aiaꝝ que non admittit sine dispēdio taritatem sub dubie dilationis ambiguo dimittere sic suspensam. Nosti eñ et nos expientia sepe probaui/mus ꝙ res ardue maxime hoc nebuloso tpe quo prohdolor multorū charitas refrigescit. nō pñt sine pplexitatū et laboꝝ dispendijs optato fine concludi. nō est tñ nostre credulitatis ꝙ xp̄us dñs ecclesiaz sponsā suā dimittat spe optate cōclusionis non adepta sub tali laborinto diutius euagari. Sed tandē felici arbitratu v̄det ꝙ eam in statū eriget meliorē. et si cūcta in arduis nō ad vota succedūt a bono tamen ꝓposito nō est faciliter desistēdum. Nos iam circa cōuenta hmōdi expensas et laborez non modicos adhibuim⁹. Q̄ si facultas non adesset cum galeis sex saltem cū q̄tuor aut duab⁹ etiā si tu octo hres ad locū decretum fiducialiter pgeremus. Hortamur ergo te p̄ viscera misericordie dei nri q̄tin⁹ cōsideratis que decz sup tāto negotio in statera equitatis appendere resūptis viribus de dei gratia spe ocepta in recta intentione quā gerimus ipso teste hanc pacē in decretis loco et terra pro cōplemento eorum que concordata sunt velis infallibiliter cōuenire et dare operā quātū ad te spectare dinoscitur ad agenda. Nos aūt non sine laborib̄us et expensis pmaximis vt premittit dispositi que necessaria incūbebāt dño concedente ad alia restātia exequenda fiducialiter ꝓperam⁹ omnia ponentes ante oculos iudicis cūcta cernentis. Cuius clementiā humiliter implorāmus ꝙ gress⁹ illorum in viam salutis et pacis dirigat q̄ in tā necessario negotio rēe

ñm eũ incedunt et cãm ipsi synceri ter prosequunt. Sic rescripsit petr de luna venerabili viro Gregorio vbi pfatus Petrus se totũ iustũ et rectũ cernit oñdere seqz excusatum exhibet. et pnũciat sine culpa sua ñ pestifez scisma me sponsã tuã tam horribiliter maculare Apparet etiã hic Egregius vir dñs Gregorius incusari tanqz scismatis fautorq fo tor dũ de his se excusat tãqz impo tentẽ ad prefatũ locũ veniendi. ob cuius impotentiã predictũ execra bile scisma vires recepit pdurandi. qd vsqz in diẽ hodiernũ (q ẽ ann a natiuitate tua M.cccc.viij) in ple nissimo prohdolor stat vigore.

Dist. ix. Vnde sic tunec

q de concilio Cõstanticñ nihil fiet vel si fiet nihil concludetur

Ex his breuit lacrimis vultu suffusis horreo prefatos viros cum cetu fideliũ con ciliũ constantiẽse nõ accessuros Cu ius aditus impossibilior appet tũ ex loci pte. tũ ex pte psonaz ouẽ turaz et vie distantia qz locus ille qui fuit illis duobus viris cũ suis adherentibus designat Retractũ est igit sanctũ ꝓpositum. et cã mea manet suspensa. et vbi de aiarum salute deberet tractari pes lassus q fatigatus est añqz arripetur iter Tota diligentia solo tenus poster gata Quis putasset tãtos viros tã feruenter ad sanctã aiatos vnionẽ pedẽ retraxisse qui viribus ex totis cordatissimi fẽi illã optauert? Sed dũ tã ignito hanc ꝓsequebantur ingenio. obtusũ est insipiens cor eo rũ et facti sunt fabula mundi toti die vsqz in hodiernũ O deflenda sã cte vnionis insignis dtumacia. O deplorandã magnanimoz princi pũ et magnatũ pnicax dehdia O lamentanda mei ipsius inexplebi lis vorago. pelagusqz terrimuz quis me vniuerso ludibriuz fecit et improperiũ exprobrantiũ vt vera citer Macometi Saracenoruz atqz iudeoz opprobriũ re ipsa et nomi ne fim impudenter effecta? Iniciati sunt principia pacis. clariora p or bẽ pdicata sed destitert et defece rũt famosioribus finibus. imo tur pissimis rem tã scãm tam salubrem tã qz putilem terminãtes Quis est hõ non intelligens. nõ dsiderans. tã pcellens negotiũ tã piculoso ter mino clausũ plerisqz ouicijs contu melijs et opprobrijs exprobrari Cui inicij finis pportabilis ab omñi scõz ac prudentiũ expectabat col legio viroz Clamabãt magni par erit in terra nra. Clamabant parui rediuiuo flore gramina virent Cla mabant mediocres. desiderandus absqz dubio affcũs adueniet vni onis effectus Sed prohpudor tot eleuata in gaudioz tumulos sca p cordia repulsam sunt ppessa Restat igit nil aliud qz de futuro de q fin gitur dstantiensi cõcilio verba at qz dicta sepellere. rumores dirũpe. et famã ne euolet p aera diffringẽ. ne tantã rem itez frustratus seqt finis. et rumor nouissimus peior fi at pore Silendũ igit pre omnibus pcipio. ora claudere mãdo. linguã

q̃ ne in verba prũpat suspendi iu/
beo. ne ipsa que quondã O mi rex
tui sponsa fui vnica et legitima. tã
quã synagoga videar repellenda.
Sed neq̃ hac suffulta fortissima rõ
ne filebo ad aliã ilico pcedo fortio
rem

Dist. x. De consilio py

sano in quo volebant facere vnum
et facti sunt tres

ATtinã silẽ valerẽ que p̃ tristi
cia locutura lacrimas insa
ciabiliter effundere cogor
p̃cordioꝝ viscerũq̃ meoꝝ inexpli
cabiles dolores cõtinere nequiens
Iñ amaritudines q̃s vtiq̃ si vale
rẽ explicarẽ tã flebiliter q̃ amarica
te ipas sustineo Emuero lingue de
ficiunt et hominũ et angeloꝝ toti'
vite mee erũnosas exprimere tristi/
cias q̃ tota spe desolata iaceo tur
bata nimis Et ppendere viribus
ex omnibus nequeo. quõ tãtas va
leã euadere penas q̃ꝝ terminũ so/
la ipsa mors ponet aut seculi hui'
lacrimandus et desideratus mihi fi
nis Nam quo plus expẽtõni inhe
reo tanto magis expectatõne defi
cio Et quo plura solacioꝝ speiq̃ e/
uomũt eloquia tãto plus ab opta
to recedit fine. Cũq̃ iã iãq̃ cert'
et ponatur et figat ois amaritudi
nis exitus. infigitur totius turpitu/
dinis ingressus Eheu quid referaz
misera. quid faciã caliginosa nube
cula. quis deducet me vt solis ra/
dios non videã Quis quondã mi
hi dies vite mee optabiles nũc ve/
ro lacrimosos quacũq̃ etiã morte
obnoxios auferet ne vel nephãdis
nephandiora cernã. tristibus tristi
ora adiectura. Congregauere filij
mei congregatõnẽ nescio si dathan
et abyron vel moysi et aaron in ci/
uitate pysana cũ cuius vel quoruz
nescio dsensu regis vel imperatoris
aut pape aut p̃ncipũ Itaq̃ omne
cõciliũ sũmi aplici placito neq̃ sine
eius velle dz cõuocari. Certissimũ
tñ est in eodẽ pysano cõcilio papã
gregoriũ qui tunc currente tpe or
bẽ quasi p vniuersũ Petri de luna
dempta pte pastor colebatur vlis
nõ extitisse Cui a cardinalibus fu
it subtracta obedientia tãq̃ scisma
tis nutritori die xi. Mens Maij An
no a natiuitate tua M. cccc. viij.
Oẽsq̃ sibi adherentes tãq̃ scisma
fouentes pnũciauere mulctandos
Et ibi electus fuit Petrus de Can
dia ordinis minoꝝ et vocatus est
alexandõ quintus hec ita fcã orbis
testatur roman' Ecce qualis vnio
imo vide qualis noua diuisio sed
certe scissura execrabilis vnũ pasto
rẽ sũmũ vt vnica esset caula tua ef
ficere voluerunt et facti sunt tres
biuira fuerã et triuiram me fecerẽt
O filij prudentes quõ plures pfes
procreastis cuius vel quoꝝ deside
culpa sat ignoro Me p̃ omnib' ma
trẽ noui infelicem quicquid de his
pstiterit qui se forsan felicia putaue
re mancipia: sed nõ btõs filios esti
mo quos infelix finis miseros cla
mat natos. Et adhuc anno pñti q̃
currit infeliciter qui est annus M
cccc. xiiij. doloroso atq̃ timoroso
corde pstolor metuens scisma hoc

inueteratū nō posse extirpari Rumores igitur q̄ de ostātien̄ currūt concilio oprimēdos cōsulo iuxta illud poete qui adiicit cām talia silendi. Rumores fuge ne incipias nouus auctor hri. et idē Nā mirāda canūt sed nō credenda poete Nosti enim Petr de luna se p papa gerē similiter Gregoriū simulq̄ Job. xxiij. e quibus nō duo sufficerent sed supabūdarent. Sicq̄ ex totius mūdi prudentia atq̄ sapientia virorū qui vnū caput facere voluerūt tres papas effecerunt Et horrendū nimis ne si Constantien̄ conciliū effectū cepit q̄tuor ibi formēt vt de tā flebili casu meo etiā in posterū non mō homines sed et elementa imo celi cū suis sideribus lugeant et tristent. vñ ego iam anxiata spū quid dicere boni fati valeā ignoro tacere reputo melius. Tñ si aliqua rñdere aut ponere volueris vsq̄ in sequentē sextū reseruato libr

Explicit liber quintus De osolatione ecclesie

Sequit sextus

Metrū. Veracib⁹ credēdū ē et fallaces sūt reijciēdi

Sponsus

Alloquio dulci loquar O dulcissima sponsa
Ad te verba ferā capias ea sponsa p̄cor te.
Nec graue pondus erit nec erit tibi sarcina grandis
Vt mea dicta notes que tristia corda reformant.
Multi mendaces fallaces sunt et iniqui
Veraces multi iusti simul atq̄ beati.
Ibis manet intacta fluit ipsa fides aliunde.
Discute cui credas puero non nec mulieri:
Quem perfudit adeps heresis vitare memēto
Prona fides populis. nec te cito credere malo
Qm̄ credas tarde. cito credere sepius angit.
Firmo tu credas. tibi q̄ nullo nocuisse
Tempore nouisti quem firmū sepe probasti
Pessima res cito credere. pessima credere nolle.
Pessima nulli. pessima cunctis credere velle
Cui credas videas Cui non credas videasq̄.
Huic credas firmo huic falso credere noli.
Currit in ambages per tpa vita perennis
Et cito credit amor inclitus amor omnia vincit.
Nūq̄ fallaci credas. veraci credere semper
Consulo. qui semp firma radice mouetur.
Nec leuibus adhibenda fides. sed quisq̄ notād⁹
Qui fert. quis fuerit. et si grauis extitit auctor

Prosa.i. Dist.i. qz fidelib' amicis sem p credendū est qualis est ipse spon sus iō sibi oz sponsa sp credere.

Nūqz O sponsa dulcissiā hoim posui diecturas qsi ex illis fraudulenta aut fal lacia tibi vellē ingerē solacia Quid eēm posse valeret mihi ignominiā gignere et te in falsitatis suspensaz eculeo.dolorose relabi in pelagus amaritudinis? Itaqz sicuti lucē tene bras spargē posse odecet. Sic vt ego rumores falsitati obnoxios re texam possibile credito qd tamē te haud latere non dubito. Et quia talem me tuū firmissimū sepe pba sti dilectū tuū p'expectatōez tuam nimis dolorosam que iam in bre/ui fēa sunt tpe et opleta filē nō va leo.oio te excitaturus ad audiēda singularia fortune mysteria q̄ p te O spōsa tā mirādo qz stupēdo mō et ordine fēā sunt Tēpus est eēm vt te dudū desolatā cōsolari nō desi/stā et que diu dilata sūt nūc p ocu/lis aspicies osūmata vt et tu ipsa veluti graui e somno excitata gau/dīs atqz leticīs replearis. Nec vt amplius nubilosa appeas. sed to ta radiosa pfulgeas.nosse te velim totā tuā religionē in oib' et singul reformandā.Erit pastor vn' vicari us meus brām Petri rectur' sedē Erit et impator vnicus et magnifi/cus mūdi totius gubernaturus cli mata q̄ duo gladij spūalia ponent in incrementū et tpalia ad augmē tū me et iusticiā hntes p oculū vt q̄c quid infirmū fuerit medicina sane tur et quod fractū pstiterat reinte/grek Et ne diutius hereas quātoti us potero pgredi nō desistā ea q̄ necessaria sūt atqz verissiā locutur'

Dist.ii. Responsio ad ea q̄ opposita sūt de vnione fienda p grego.et Petrū de luna et de cō cilio pisano

Opposuisti rōnes duas tan quā munitissimos muros q̄s reuera purissima verita te optime pronūciasti quibus etiā nullū vt estimo poterit otradicere ingeniū.de Grego.et Petro de lu na qui sūma potiti diligentia vnio nē facē conati sūt sed in fine defece rūt cōcupito Pariformiter in cōci lio pysano etsi depositus erat gre gorius vel cū cā seu sine cā.null' tñ vsqz in diē hodiernū secutus ē effe/ctus imo multomagis diuisa es p ter sūmoz pontificū pluralitatez ꝛ rōnabiliter formidulosa q̄ ponere debueras ponebas. Cogeris tñ imbecilli rōne timore pteritoz cō pulsa.vt si B qd vtiqz magna actū est diligentia ad optatū nō puenit finē neqz qd futuz dicitur et spera tur nō eueniet. Tat nosti pspicacis simo florēs ingenio hāc nō valere formā Illa nō euenerūt igitur ista nō fient. Sperandū oiode vnionez futurā.aliqñ.omē eēm qd futuz est eueniet. nulli dubium qd in vēitate dictū ē erit vnū ouile et pastor vn' syncerissime cōtinget. etsi non eue niebat qñ euenturū sperabatur Op time cōsequtur vt aliqñ speretur fu/turum qd oio eueniet Magis ergo

sperandū ē q̄d oio sperari dz q̄ de futuro spando nullatenꝰ desperādū q̄d certissime eueniet. nā si futuꝫ est vt fiat vnū ouile q̄ vnicꝰ pastor p̄m clarissimā euāgelij sñiam. verissime fiet vnus pastor nā si non eueniret vtiq̄ futuꝫ nō esset nūc aūt q̄ qr futurum ē et eueniet Cur tāto dolore stringeris et q̄si desperatōis laqueum inciderīs nimiū anxiaris? Per hec ergo tā breuia recitatōnis mee eloquia resipisce fortiter aiata meroris tristicie anxietatis ve cumul postergatis. Quapter ne solum te arguēs exhorter aut verbosus repertus fuero re ipsa osolatōez tibi inñciā nō verbalē tm̄ sed et realē vt te ipam etiā supra modum osolari nō desistas Referā nāq̄ tibi vt opinor incredibilia que tñ vt oio credas non mō cropto sed et veritate coacta credes vel inuite Videbis igit nūc plenitudinē tpis adueniſſe quo vinee mee q̄ tu es ipsa miserebor Ecce igit nūc tēpus acceptabile. ecce nūc dies salutis quibꝰ exicia le hoc atq̄ flebile scisma pelletur e mūdo Ad cuius oūsionē sequent a satis agent

Dist. iii. Q̄ rite cōuocatū est conciliū Constantien.

Mirādo pollēs ingenio mūdi fabricā ornatissime factā mirabilius decorauī Celuz terrāq̄ aerē atq̄ ignē spēbus varis distinxi. Pꝰ q̄q̄ creatōis primi pntis tpa. ipse in crimen lese maiestatis incidit a quo sanguine pprio ipm in fine mūdi et in tpis plenitudine expiaui magno tpe eundez in erūnis multiplicibꝰ residere pmittēs vt se ppria saluandū virtute nō putaret. eleuandūq̄ a tā pnicioso scismate se p me cerneret lege veteri fi nē capiente p quam nec salus vnq̄ hōi ē pstita qr cē nec pcēm deleuit ꝗ cognoscere fecit. Motus igit fontane deitatl. ocilio. atq̄ impialis dignitatis omnipotētia. pris videlz q̄ spūs pacliti supma virtute. mundū sceleribꝰ iniectū erexi de caligine tenebraꝫ vt in oibus spēs et ordo relucerent. Sicq̄ pꝰ nubilosū atq̄ exitiale huius tpis scisma cuz plenitudo adueniebat tpis vt e medio tollerek tā nephanda vorago misi in mundū fidelē ac strennuū pncipem Sigismundū vngarie regē in impatorē electū. vizꝫ inq̄ prudentē. viruz ingeniosū. vizꝫ circūspectuz qui sua prudētia huic piculosissimo scisma ti finē imponet. Qui vna cū cōcilio dñi Johannis xxiij. loco et tpe deputatis generale cōciliū in ciuitate Cōstantien fecerī ogregari Anno ab incarnatōe mea M cccc. xiiij Et hoc vtiq̄ sūma pruidentia actū est vt auctoritate sūmi pōtificis cōcilium B celebrarek sine cuꝰ pntia aut legatōe. oia ocilioꝫ facta cassanē q̄ irritanē vt pz in canone distinctōne vij. Ampliꝰ scismatici et heretici per principes seculares et coercerī debēt et puniri Ut claret xxiij. q v.

Item vbi materia fidei et vnionis tractak Impator et ceteri pncipes seculares interesse debēt vt luce clarius notak xcvi. dist. Ideo auctoritate sūmi sacerdotis et Imperialis

maiestatis ꝗ sacr̃ ꝛciliũ est in ostã tia ꝛgregatũ. Nã vicarius me' Petri cathedrã gubernans. necnõ ipa tor tpalia disponẽs duo gladij sũt quib' totũ regiũ vniuersũ put signa tur dist. xcvi. Quib' ratificat auctoritas ꝛcilij sine quor̃ pñtia non p desset ipsa ꝛuocatio cum in eis vis tota cõsistat quo ad processũ et effectũ. E quibus patulũ est q̃ prouideter hoc sacr̃ cõciliũ initiũ sũpserit qõ nõ temeritate sed illor̃ cõuocatũ ẽ auctoritate quoruz digni tas expostulat vt sine illis nec fieri possit nec debeat. vñ forsitan dñs est cũ cõciliũ pysanũ hoc prudẽtissimo caruerit ordine ãnullatũ forez penitus vacuatum

Dist. xlii. Qd̃ papa venit constantiã et impator cũ multis

Placuit ergo sũmo pontifici vt iret cõstantiã nõ iudicaturus ꝗ iudicandus et venit constantiã añ festũ natiuitatis mee ãni p̃nominati cũ fratrũ suor̃ venerabili collegio. totaq̃ curia sua consertus Archiepor̃ et epor̃ ceteroꝝq̃ p̃lator̃ solẽni comitiua Rex vero serenissim' aduocat' tuus vlis in nocte natiuitatis mee prefata inter quartã et quintã horas p' intẽpeste noctis silentiũ cũ regina noie Barbara p̃fatã ingressus ẽ ciuitatẽ pleroꝝq̃ nobiliũ stipat' militte multo. Intrauit igit illi' ciuitatis eccam cathedralẽ in qua dominus Job. papa aduentũ eius p̃stolabat Solio regis a dextris summi pontificis ornatissime ac decẽtissimẽ p̃parato. Ad dexterã vo regis regine sedes pata fuit Erat igit hit' regis capa rubea et corona impialis capiti suo circũamicta. A dextris eius stetit Marchio Brandeburgeñ continens manu sua sceptrũ regale Et dux Saxoñ astabat gladium euaginatũ oñtãs Inter sũmum pontificẽ et serenissimũ p̃ncipem regẽ astitit comes zilie gener regis. pomũ rotundũ hñs in palma. Itaq̃ p̃nceps ecce fidelissim' rõnor̃ rex et semp̃ august' legit euãgeliũ Et ait edictũ a cesare Augusto ꝛpleta vero lectõe dñs aplicus contulit ei gladiũ quo te dulcissimã sponsem meã defendẽ deberet viribꝰ totis. Jurauitq̃ rex ille fidelissimus se id pro posse sẽp impletur̃. Quid putas o sponsa dilectissima tantuz regẽ posse te deserere. talem vir̃ velle te lacerari. q̃ tanta diligentia per tot viar̃ discrimina. tot quoq̃ itinerũ nemor̃ siluarum ve pericula mũdi totius sacerdotalẽ dignitatẽ atq̃ p̃ncipũ secularium potentiã collegit in vnũ. nõ vt ipe rex indigeret cuius q̃ cui munere liberalissiõ plura dedi honorẽ dignitatẽ potẽtiã diuicias ceteraq̃ plura q̃ eloquio solent hũano inter hũanas reputari? Sed vt te diuisã cõgregaret. te scissã repararet. et te dimersã releuaret. Ego em̃ illũ elegi ex omnib' vt in ipso laborẽ et operer p̃ cũctl. mũdi regib' q̃ p̃ncipibus miranda stupenda et plerisq̃ seculis inaudita Inueni em̃ virũ scõm cor meum Inueni q̃ diligit aia mea. Inueni cuius aduentũ eminus expectaui:

Venit igit nunc tpis plenitudo vt orbē terre p vicior pluralitatē infectū reformare velim penit' nulla labe criminis in eo pmanēte. Emūero sicuti genus qd peccauerat hūanū p intemeratā reformaui virginē ex ipsa carnē assumēs. Ita p hūc cōstantissimū pncipē. te q̄ piculoso ac flebili scismate laboras repabo.

Dist. v. De illis qui venerūt cū rege q multi alīs prelati.

Principū ac plator noia recensere satis ē graue q̄ pūti inter fuerūt ocilior vsq̄ in pūs assistūt neq̄ sit cura illor oim et singulor oputare psonas. Sed quarūdā censeo p tue osolatōis incremento noia ānotare. De almania fuē veneranda pres Archiepus Mogūtinus archicācellari' Saltzburgeñ. Sherbipoleñ Pataueñ. Ratisponeñ Brixieñ Lubucenſ Merſburgeñ Augustenñ Bambergeñ et Rigeñ. qui solēni comitiua ciuitatē ostātieñ intrauerūt Leodieñ vo per ābasiatores suos sacr intrauit concilīū et p alios tanq̄ p se ipm solēniter venerabiles filios tuos inibi p sca vnitate visitauit. Fuere et viri orthodoxi sub gregorij veneranditissimi pris obediētia Epi q̄ nec venire neglexerūt. hi fuerūt epi Spirēſ wormacieñ. et verdeñ habuē etiā et isti mandatum Archiepi treuerenſ Archicācellarij alior q̄ de sua obediētia. de vngaria Archiepus strigonieñ. cū alio archiepo q duob' epis q platis q doctorib'. De italia archiepi Epi plati doctores et magistri in multitudine copiosa. Priarche vo ostantinopolitan' Anthiochen' Gradenſ et alexandrin' Itēq̄ alij de obediētia gregorij. Itē de anglia epi q abbates et doctores solēnes et de frācia sicr. De pncipib' vo in solēni comitiua pncipalis erat Serenissim' filius meus Sigismūdus rex rōnor sēper august' dux saxonie Rodolph' cuz fre suo. Frederic' burgrauius de nurēberga. Dux magnopolitan' vulgariter Mekelenborch noiat' Dux Lodewicus de Slecia. Dux henricus de bauaria. wilhelmus fr regine bohemie Marchio badeñ. Comes zilie pr regine rōnor cū pmogenito suo. filius ducis de pomeren Comes de montforde. dux de dek fr priarche Aquilegieñ. Lodewicus dux bauarie. qui ē comes palatinus. Otto fr eiusdē et plerq̄ alij quor noia oia recensere plixum est. De bohemia vo et polonia barones multi. Milites q̄si sine numero Tot igit fuerūt imbi duces comites barones pncipes nobiles q milites vt p multitudine fuerint q̄si gutte maris. Ambasiatores q̄q̄ egregij principis ducis austrie Alberti necnō frederici q etiā in pria pso na venit. vt inferi' oñdet. Ceterum ambasiata Marchiōis misneñ. duci mediolaneñ. Comitis sabaudie q alior pncipū in solēni et ornata accessit legione. Hec igit pauca dicta sufficiāt p tuo solatio O spōsa dulcissima vt efferas vñ depsseras caput. Noli ergo merore p sterni oculos flebiles. auerte vultū tristem, in

iocundū omuta.et noli opinari rumores fictos verba q̄ pronūcio. ipsa re sic fēa sē.et maiori certitudine pluri solēnitate.et multitudine p̄ncipū abundantiori atq̄ p̄latorū copiosiori q̄z enumerauerim nobili turma/Misitq̄ sēissimus pr̄ grego.ambasiatores suos venerandissimos p̄res Joh.dñici Cardinales ordis p̄dicatorū. cū vno p̄riarcha.p̄latis q doctorib⁹ q̄ plenū habuere māda tū resignacōis gregorij si q qñ alij duo viz Joh.et Pe. resignarent Benedcūs xo et rex arrogonū miserunt duos ep̄os.duos barones vnū p̄tonotariū q p̄latos et doctores sed nō portauerī resignatōnis plenū mādatū de q̄ rex tu⁹ fili⁹ fidelissim⁹ multū fuit anxiat⁹ q suo spū orbat⁹ Scito igit vt p̄grediar qr p⁹ hec itē gaudio repleberl. cū ea recitauero que in eodem sacro concilio processum habuerunt.

Dist.vi. De ordinatōe

ocilij qd p natōnes diuisum est.

OMnia in numero q pōdere creata sē et ordine et spē. celū terraq̄ et oia q̄ in eis sē vt in oib⁹ et singulis creaturis potēcia diuina p̄fulgeat.et bonitas oī potētis semp collaudē. Qui et in puis et in magnis mirabilia facit q ostitat magnificenciā glē sue in sapientia q prudētia sue creature Idcirco nāq̄ creaui hoiez ad imaginem et silitudinē meā vt rōnis capax sapientiā meā pro posse imitarē quacūcta q̄ faciēda sūt ordinātur q ad finē debitū deducūtur. Hac igit sapientia tāq̄ claritate p̄pollētes viri illi q̄s sapientia mea p̄fudi.rectores sacri ocilij in quib⁹ residet mūdi totius sapientia pro sē vnionis fundamēto et horrēdi scismatis extirpatōe.totā ogregatōez p̄mo in q̄ttuor natōes diuisert viz Germanicā.Gallicā.Italicā et Anglicam Cuilibet xo natōi p̄identē p̄fecerūt. Presidētes xo mutātur de mēse in mensē vt sic qd salutifer fuerit q vtile p oēs natōes cōiter concludatur. Supuenientib⁹ aūt ambasiatorib⁹ incliti regis arrogonie q̄nta natio statuetur p quā salus tibi fiet cū illi q̄ sub Petri de luna sē obediēcia resilient et in nr̄m oueniēt ouile. vt p eos illo reiecto vn⁹ fiat pastor Pro cuius creatōe ogregatio tota fēa est.neq̄ hesitandū illos aduēturos cū illustrissim⁹ filius tu⁹ Sigismūd⁹ iā in eo regno arrogonie extiterit q regl. volūtatē ad sanctā inclinauerit vnionē q̄ nulli dubiū ambasiatores suos missurus est tpe opportuno inuito etiā seu otradicēte benedicto q̄ forsitan obstinatū et ptinacē iusticie gladius tpabit.

Dist.vii. Qd Johannes obtulit se ad resignandū xv. febrl. et hoc postea fecit.

NOn sunt fraudati a desiderio suo qui pro tue vniōis pace laborauerunt. Et quō potuit illorū fraudari intentio quorū p̄cordia in celo ouersāt? q si moyses sol⁹ irā p̄fis mei placauit q̄d faciet taz numerosa iustorū deprcatō q otinuata diligētia q̄ ñ cessāt

clamare quotidie cordis conamine toto. Dñe vide descẽde de celo ⁊ visita vineã istã quã plãtauit dextera tua: neqz poterit auertere oculos suos pr̃ meus ꝗ pro illa ne pereat exoro. ⁊ me pro reuerentia mea exaudire non dedignar̃. Quondã cũ v. milia hoim in deserto pauisse di/scipulos meos opuli ire trãs fretũ remanens in terra. At illi venti turbine pturbati se putauere sũmergẽdos. laborabant tñ sed pax profi ciebant donec ego q̃rta noctis vigilia ꝓpiãs sedare fluctus procellosos. Me igit̃ adueniente clamabãt se pituros saluari cupientes et qui tota nocte picul̃ dediti se iuuabant laborando nisi adueniissem pissent: Sic et multo iã tpe laborauerũt in mari viri orthodoxi aplox sectatores sed nõ pfecerunt donec ego ipse nũc adueneram laborantibus succursurus et tẽpestate sedata scisma te pulso trãquillitas in mari fiet. Que quidẽ fieri nõ poterit. nisi p illox pontificũ sũmox resignationẽ qua effecta tibi o spõsa pax erit plena atqz pfecta. Qua ꝓt̃ Jobs nũc papa xxiij. die xv. Mens̃ februarij. anni a natiuitate tua M. cccc. xv. sepatũ obtulit ad resignandũ summi aplatus dignitati si et qñ Greg'. ⁊ Petrus de luna resignarẽt. Quã p' modũ resignationem solẽniter patefecit pnũcians et declarans in hũc modũ Johãnes ꝛc. Pacis bonum oim bonox excellentissimũ esse propheta demõstrat q̃ saluatorẽ vẽturũ pacis principẽ appellauit. vnde etiã in eius ortu chorus angelorux decantans. Pax inq̃t in terra hõibus bone volũtatis. Sicuti adit de ipso saluatore vox ꝓphetica nũciarat. Ita postmodux in ipso fuit adimpletũ. Pacẽ em̃ docuit dñs. pacẽ docuit p exemplũ. pacẽ inter deũ ⁊ hoiez ꝓprio sanguine firmauit se ipsũ in ara crucis p nobis offerens vt eius merito ꝓpiatus deus nos ad eterne pacis grãm restitueret. A qua p̃mi hois factũ exules nos effecerat. que oia intra nr̃e mẽtis aciem reuoluentes. ac eiusdẽ saluatoris cuius vices ḡ imeriti gerim' in terris. Cupiẽtes q̃ntũ nobis ex alto oceditur imitari vestigia decreuimus oẽs nr̃os conatus ad illa dirigere p que integra pax ecc̃e catholice reddi possit. Ea ꝓpter de consilio venerabiliũ fr̃m nr̃ox sc̃e Romane ecc̃e cardinalium cõsicato osilio cũ km̃o filio nr̃o Sigismũdo rege rc̃noxq̃ vngarie ꝛc. generale cõciliũ in ciuitate Cõstantien̄ ꝓuintie Mogũtine certo tpe ad ḡ deputato conuocandũ curauimus ac postmodũ veniente dicto tpe sed multa nouiter emergentia pñtiam nostrã in italia flagitarent. tñ omnib' postpositis p tanti boni cõsecutõe vna cũ eisdẽ fr̃ibus nõ sine magnis difficultatibus ad ipsum locũ perueni m'. Et ne volũtas nr̃a nobis a deo insp irata in occulto lateret sed tãti boni quantũ ad nos attinet seq̃retur effectus. licet certissima iura ac vlez q̃si obediẽtiã ⁊ oia tpalia dñia rõne ecc̃e exceptis paucis hẽamus. Tñ p oseq̃nda pace viã mutue cessionis quã oib' osuderat. prõptiorẽ ⁊

aptiorē credimus amplecti decrē mus Cōfidētes indubie ꝙ quanto plura relinquim⁹. tāto maius apud deū premiū assequmur Hac igit cōsi deratōe inducti in publica ipsi⁹ con cilij sessione ipso rege rōnorꝫ et vn garie pnte et psonalit assistēte. nec nō pnitibus plurib⁹ pncipib⁹ ac ora torib⁹ multorꝫ regū pncipū ac vni uersitatū studiorꝫ p⁹missā scīspūs p nos solēnit celebratā ipso sacro ap probāte et laudāte ocilio hanc viā cessionis obtulim⁹ in his ꝓbis Ego Job. papa xxiij ꝓpt quietē populi xpiani pfiteor spondeo et pmitto Juro et voueo deo et ecce ac huic sacro ocilio spōte et libē dare pacē ipsi ecce p viā mee simplicis cessio nis papat⁹ et etiā facē et adiplere cū effectu iuxta deliberatōēz pnitis cōcilij Si q qn Petrus de luna Bi dictus xiij et Angel⁹ corario. Gre go. xij. in suis obedientijs nūcupati papatui ꝙ ptendūt p se vel pcura tores suos legitimos siliter cedant Et etiā in quocūqꝫ casu cessiōis vel decessus aut alio. in q̄ p meā cessio nē poterit dari vnio ecce dei ad ex tirpatōēz pnitis scismatis. Quocir ca vniuersitatē vram requirimus q hortamur in dno. Quatin⁹ hāc no strā spontaneā oblatōem grato su scipiētes affectu ac p osūmātōe et opleméto tanti boni Petrꝫ de luna bn dictū xiij. ac angelū corario gre go. xij. in suis obedientijs nūcupa tos eorūqꝫ obediētias ad dictā pa cē inuitātes ad viā mutue cessiōis celeri⁹ exequnde similit inducatis et effectualit induci pcuret.. Et ni hilomin⁹ pias vras orōnes et pces altissimo in hūilitate cordis effūdē nō postponatis vt p supnaz grām mūdus pacē optatam et ecca' inte grā recupet vnitatē. Datl. Constan E quib⁹ O spōsa kma merozis tui ia cula deponē stringeris q̄ tāta pssa anxietate ꝓba elegica deprome cō sueuisti Induē igit vestimēto leticie indumētis tristicie otēptl. q abiectl.

Dist. viii. De ecclesia

greca q̄ se hita vniōe nre vult vnire

Lenitudo iā tpis aduenit p in q̄ p admirabiles filios mirabilia opabor. Pax enim vnicuiqꝫ dabit puintie. Insuper et oib⁹ orbis climatib⁹ pax firmabit et q̄ nō flectetur. Nūc etenim miserabi lis miserebor tui O spōsa dudū af flicte Neqꝫ tnmodo pax reforma bitur ecce rōne ꝗ et oriētali pax re stituetur religioni vt duo illi parie tes int se distātes et disiūcti copulē tur ad vnā caulā oiūgendā Cuius rei ꝓbitatē aptissime mōstrarūt Am basiatores Impatoris Cōstātino politani corā pnidētib⁹ et deputatl. natōnū sacrosci ocilij i loco natōis Germanice. q̄ lra credētie reuerēt exhibita retulert tanqꝫ fidelissimi le gati impatorē pfatū cū oibus suis imo tota grecia subjciēdū rōno pō tifici scismate e medio reiecto. q pa ce sce ecce indubie radicata Insup q se ad ipatorē ostātinopolitanum dixē reuersuros q suis nūcijs expe ditl. ad sacꝫ ociliū redituros neqꝫ donec eiusdem concilij finis ades et recessuros. Quid nam modo

te mouere ad tristiciam possit igno
ro cũ cũcta pspere pcedant ad tu
am faciendã quã intentõe totali p
optas vnionem. Plura qz spe /
raueras euentura sũt. maiora qz pu
taueras pmittunt et alia futura sẽ
que forsan sepissime nõ euentura ti
muisti vnde sequor

Dist. ix. Excusatio gre

gorij ad regẽ rõnor et q patuz se
oñdit etiã vsqz ad sãguinis effusio
nem vt pax et vnio fiat

Peraqz otra gregoriũ elo/
quia flãmiuoma diffũdun
tur in auribꝰ pluriuz multo
rũqz garritus otra sanctitatẽ illiꝰ
spargunt in orbẽ. detrahit innocen
cie. deturpat deuotio. offuscat cla
ritas sapientie. et ingenij serenitas
venerãdi illius viri stultor imo im
pitor ignauia obtundit. leuãt emu
li in aerẽ voces clamorosas. exaltãt
insipida verba. guttura laxant ini/
qua. et corrodũt viri scitate repleti
ossa iã arẽtia. prudẽtiã illiꝰ radiosã
astucijs fraudum obnubilant excu/
sationẽqz illius veracem auscultare
dedignant. Nõ licet inocent infama
tũ. vir iustũ. vir sanctũ vir deo de
uotũ in quibus oportunũ ẽ se inor
tum oñtare Judicat scitatl. eiꝰ absẽ
tia et condẽnat nõ auditus eiꝰ pñ
tia fallacibꝰ ornata pmonibꝰ. et de
ponit pullꝰ vir tãtꝰ a cathedra pa
storali Placeat igitur audire et le/
gere q̃ ipsiꝰ ex pte ad serenissimum
rõnor regem sic sunt scripta Sere
nissime impator viscerosissimus pr
vr dñs nr papa grego. xij: maiesta
tẽ vrãm requirit ceu pncipẽ fideliss
mum et xpianissimũ cuius indefessũ
exercitiũ est semp turcis et infideli
bus nõ soluz resistere sed acerrimũ
bellum inferre. vnionis zelatorẽ vi/
rũ vtiqz prudentissimum et constã/
tissimũ sicut multiplex expientia do
cet et docuit Equidem cũ pm iudi/
ciũ humanũ. nã nolo ponere os in
celũ vos et domus vra receperitl.
multiplicẽ et multipliciter iniuriam
Nũqz tñ a vera obediẽtia recessistl.
vt verus filius tanti felicissime me/
morie patris inclitj karoli regis rõ
nor qui tanta cura tantaqz solen
nitate diligenti examinatione pmis
sa cũ consilio principum determina
uit obedientiaz dare pape vrbano
sexto et successoribus suis ac felici/
bus natis suis mandauit sub pena
maledictionis eterne vt a tali fidei
synceritate nũquã recederent Tu/
ius inclitissimi patris gesta. nedum
per generosos filios fuerẽ irritan/
da sed neqz per turcos et infideles
Et quia ex maiestatis officio aduo
catus estis ecclesie per aspersionem
sanguinis iĥu xpi Quatinus flebi/
libus casibus ecclesie quibus pmit
succurrere debeatis. Ipse vero do
minus noster papa Gregorius se
offert ad quodlibet possibile nõ so
lum de iure cõmuni sed a plenitudi
ne potestatis vsqz ad totius sang/
uinis effusionem. nil sibi reseruans
preter conscientie puritatem cõtra
quam nullatenus intendit venire.
sed potius oia mala pati qz mala
perpetrare Et pro declaratõe tãte
materie aliquas oclusiones ãnecto

Quarum ꝑma est hec Ptās romani pōtificis non est ab hoie neqz a tota vniuersitate xp̄ianoꝝ sed a solo deo dño nr̄o ihū xp̄o dicente. Ego dabo tibi claues regni celoꝝ ſhāc oclusionez doctores solēnes Theologie diffuse probant. Secunda est Papa non p̄t deponi nisi ꝓpter ꝑtinacem heresim que ē dire cte otra deū et articulos fidei. Hec est dñi Jo.an.in c.ad hoiem et aliorū doctoꝝ sane in fide sentientium. Tertia ipse dñs papa Gregorius scit ex certa scia ꝙ contra deū ⁊ articulos fidei nihil sentit sed eos tenet et venerat ꝑm omunē scholaz et doctores approbatos ꝑ sacrosā ctā eccam. Quarta Idem dñs papa G. scit a certo ꝙ in pñso ꝓcessu pisano nōnulla mendaciter fingūt ꝑ eū facta vel dicta. aliqua vero dicta vel facta recitant infideliter et iminute. nōnullis vero dictis vl facti addūt que corrūpunt sñie substantiā in quib' fundaret intentio emuloꝝ ad procedendū si procedere possent. Quinta dñs papa G. scit actu ꝙ nūqz collusit cum emulo circa viā cessionis aut quoduis aliud sed fidelius quantū in se fuit illā ꝓsecutus est. Sexta cōclusio. Dñs papa G. scit se nō esse ꝑiurū sed sp̄ fuisse et esse paratz ad viam cessionis. Cōditōibus exp̄ssis in forma iuramenti adimpletis. Istā cōclusionē probāt etiā emuli qz in p̄tenso ꝓcessu pisano ꝓbant dominū petꝝ de luna nūqz voluisse cedē. Septima ꝑ cessionē ipsius nulli adquirit ius papatus pz qz datur sure ꝑ electionē. Ex his infero ꝙ stāte ꝑteruia emuloꝝ ⁊ dānabili ꝑtinacia dñs papa G. sine pcco mortali deserē nō p̄t papatū qz tūc daret cornua pccorib' sed vtiqz cederet si huaret post cessionē suā electō canonica ad quā vult dare omnez opam efficacē ipso etiaz ꝑmanente in quolibet infimo statu. Itē ex dictis infero dñm nr̄m papā G. non posse ignorare se esse verꝝ romanū pōtificē p̄suppositō ꝙ aliqñ fuerit sicuti fere totus mūdus testat' ē. pz ex dictis qz ex falsis attestatōibus depositus ē. Igit papa G. vniōis zelatoz nō solū in genere se offert ad oia possibilia sed etiā ad ꝑticularia descendit nō excludēs aliq̄ rōnabilia hic nō exp̄ssa. Primo si videt ꝙ vnio posset dari ꝑ viā sbtractionis obediētie ⁊ ois subsidij ad q̄libet ꝑtē patus ē. q̄ntū cū deo p̄t subtractōis licētiam fidelib' dare. Si via ognitōnis videt aptioz ad cā descēdit dūmō iudices eligātur nō suspecti circa quos eligēdos de serenitate vr̄a ofidit. Ac si ꝑ viā generalis cōcilij incedenduz videtur Serenitati vr̄e omittē vult facultatē ipm ouocandi quo ad locū ⁊ tēpus. Sic tñ ꝙ numerus ꝑtiū sit eq̄lis et ꝙ vr̄a maiestas habeat solvere dubia que in ipo oriri posset. Verū si diu postulata via cessionis magis placet dñs nr̄ papa G. celsitudinē vr̄az ostituit in procuratorez irreuocabilem ad cedenduz dūmō alij qui sibi sedem romanam vsurpāt hoc idē faciant et cedere pro vno sit et cedere ꝓ quolz. nā aliter

non sequeretur vnio vt pz ex dict.
Non tetigi viã iusticie q̃ exosa est
malis. ⁊ electis p̃ciosa q̃ spoliatus
p̃mo debet restitui q̃z dtra ip̃m ali/
quid ponat Et p quam ipso iure
dis electio scda est nulla nisi p̃us p̃
ma p sñiam cassetur que vtiqz esset
via regia Et dñs nr̃ papa grego.
esset dispositus mox restitut' cedẽ
simplicit et absolute Nũc videat ve
stra circũspecta Maiestas quid am
plius p sanctũ et iustũ viz possit fi
eri ⁊ vt sic loquar ipse maior prõp
tus est bñ consulenti obedire filio
vobis singularissiõ dño meo.

Dist. x. Resignatione

Grego. et puisione sua statu ⁊ hu/
militate post resignationem

HAbite celi que loquar au/
di sponsa mi dulcissiã quã
roseo sanguine meo merca
t'sũ audiat terra ẋba oris mei Cõ
crescat vt ros eloquiũ meũ pateãt
singulorz aures. attendãt potentũ
p̃cordia. aduertãt diuitũ corda. rẽ
iustã non fabulã de sco ⁊ iusto viro
Viro inqz deuotissiõ. viro sciẽtissiõ
atqz fidelissimo pastore tuo Quan
tũ eius affectũ q̃ntus secutus extite
rit effectus secutura docebũt nõ fu
ere inania viri illi' mellita eloquia q̃
ad caulã sce vnionis te sanctissimã
sponsã meã reducẽ posse p toto co
natur Vere bñ angelus ẽ nomẽ ei'
p̃m qd̃ scriptũ est. Ecce ego mitto
angelũ meũ q̃ prepabit viã meam
ante faciẽ tuã. Venerãda hui' viri
ẋtus p secula manifestabit qui p
bat' vt aurz in fornace stabilis mã
sit custos tuus neqz p̃ce aut p̃cõ a
dsciẽ sue serenissima puritate valẽs
segregari diu iã optatam ponet in
mũdo pacẽ. scismate flebili penitus
extirpato Ad hoc igit gloziã famã
qz vniuerse machine mũdi celebrã
dã. tanta p te mei tulqz opuls' amo
re effecit vt neqz illius nomen mira
bile obliuioni tradi possit sed portẽ
to q̃dam angl̃ce serenitati oparur
Totus ergo clerus laudez dcinat
dignã et plebs vniuersa locis rñ/
deat vocib'. Bñdictus angelus q̃
misert' ẽ calamitati spõse mee qua
grauissimo crimine fedatã. execra
bili quoqz scissura diuisã. ipseq pur
gauit et integrauit Radio etiam sul
luminis ipsã tenebris terris iniectã
illustrauit. Gaudeant igit vniuersa
climata mũdi de tãta viri gloziosa
serenitate Qui nobilẽ viz karolum
de maletestis solẽnem misit ãbasia/
torẽ ad sacz cõstantien dciliũ cum
pleno mandato ratificans robo/
rans et autorizans sacri concilij e/
gregiã congregationem die Julij
quarta in sessione publica loco so/
lẽni et deuoto. Cuius roborationẽ
sacrosancta synodus inibi hũiliter
et synceriter acceptauit Atqz idem
ipse karolus papali dignitate qua
fultus extiterat ab ipso Gregorius
hñs resignationis mandatũ plenis
simũ simpliciter et absolute renũcia
uit Hinc omnes sunt sublati proces/
sus sententie et pene. hinc inde per
vtrasqz obedientias et vnã in alte
ram late. Inde reuera scandala
plurima que ante tpa floruere resci/
sa sunt rumoresqz et infamia tãto

seculo ppetrata penitus p illius ve
nerandi pris resignationē sunt eie
cta Agmina celoꝝ tripudiāt Infe
ri tremūt et pace replenē homines
bone volūtatis vnde merito debe
bis et tu iubilare Inclita sponsa de
tā nūcio solēni et ambasiata cūctis
seculis poptanda. Sed q videam⁹
nūc si tante mercedis et meriti sit il
li venerabili viro facta recōpensa
qui se hūilians ad infima viā regi
am ob tue zelū vnionis postpone/
bat. Factus est igitur epūs Cardi
nalis qui erat pastor et custos prin
cipalis vt ex hūilitate mereret exal
tari. qui vt scisma pelleret. etiā in q̄
cūq̄ statu bassissiō cupiebat rema/
nere necnon de suis sex remansere
cardinales Officiales Ro etiā in of
ficijs eoꝝ hac oditione sequenti p
durarunt Q̄ videlicet cū alijs in of
ficijs cōcurrentes in obediētia Jo
bannis debeāt determinationi sa/
cri concilij subiacere Cetera vero in
obediētia eiusdē venerandi patris
rōnabiliter et canonice facta sunt
omniquaq̄ cōfirmata Amplius q̄n
tis deuotione et hūilitate pfat⁹ ve
nerandus pr̄ de summo ad imū de
scendcrit ipsius rei geste testat̄ hi/
storia Manifestū fecit q̄ in ipm se
minariū scismatis non erat retor/
quendū. sicuti tū quidā sui emuli si
bi imponebant. finis nāq̄ conclu/
dens oia clarissima veritate mon/
strauit syncerā huius ac prefulgen
tē oscientiā que pre omnibus mun
di diuitijs ab omni ē hoie appetēda
fecit inq̄ qd̄ dixit nihil sibi retinēs
preē osciētie puritatē. Auscultet er
go omnis terra et rose atq̄ lilia ap
plaudant odoris sui mira dulcedi
qualiter rosa et lilium inter spinas
concreuerunt. nec tamen spinis cur
uabantur Ipse quidem Gregorius
rosa fuit que de spinis creuit. nullo
tamen spinarum aculeo puncta Ille
etiam et lilium cuius rectitudinem
atq̄ puritatem spine non deflectūt
Pulcra igitur rosa fuit albedine
puritatis Pulcrior rosa ardore san
ctitatis Pulcerrimū liliū ꝓpē pace
vnionis quā volūtarie non coact⁹
tibi dedit O sponsa dulcissima ad
quaz cordialiter semper anhelauit
Nam vir iste tante reuerentie audi
ta renūciatione per illustrem virum
karolum de Maletestis effecta sta/
tim et absq̄ mora vt quantum in
eo esset subito tibi pax reddētur et
vnio summi pontificatus insignia
deponebat descendens ad suos
cardinales et ad sui ipsi⁹ pedes resi
dens illis quorum erat caput q̄ pn
cipium se cōbinauit Nomine quoq̄
dignitatis summi pontificis reiecto
Angelum se nominat sancte roma
ne ecclesie Episcopum cardinalem
Ceterum vt summam oñtet obedie
ciam puramq̄ conscientiam vir ve
teran⁹ sacri arbitrio ocilij relicq̄t q̄ si
ipsi⁹ pñtiā habere gestierint pōsto ē
cū reliquis cardinalibus aduētare
Quibus oibus pēsatis sacꝝ cōcili
um die Julij xv. puideri fecit huic
venerādo pri sup honestate stat⁹ q
vict⁹ nēitate q̄ duo talē decēt scita
tē q̄ viri deuoti iusticiā Māsit igit̄
sacri determinatōe ocilij sūmo pōtifi
ci suko imediat⁹ cardial vt q̄ se mktū

humiliauerat multū exaltarek. donec Petrus de luna qui se etiā pro romano gerit pontifice resignet Quo facto in arbitrio stabit sūmi pontificis quē illorum alteri velit pferri Marcha vero ancontana p victus sufficientia quoad vixerit sibi p prefatū sacrū conciliū est elargita. Ecce qz breuiter attigi isti' sci et iusti viri ꝓpositū sanctū. cuius omnia gesta ex fine dinosci potuerūt Unde et emulorꝫ quorūlibet perfidia seu dolositas cōfundi poteritq contemni.

Dist. xi. De dānatōne

heretici Jobis hus et obustione.

Audisti que pro tuo solatio a vitate synceristima locut' sum. nihilqz iā dixerim cui' effect' oñdi nō possit Eadēqz tu abolim impossibilia credidisses q̄ nunc certissimo fine cernis cōclusa Et ad ista credenda vir āmonitione securissima te poterā inducē. amaricatā animo. et spū herentē nimis tristi. Sed vt et tuū quondaz despatum quodāmodo animek ingeniū. nosse te velim qd̄ prius dictans ꝓpheta ui iā cuenisse. Tu nāqz superius libro iij. dist. viij hereticos mihi ꝓposuisti eorūqz errores sectas et hereses tibi nocituros dquerebaris q ibidē Johannē Wiklef et Johānē hus nōinibus suis nūcupasti Quorū et errores opiniones et sectas et hereses ego tibi ad prefata rñdēs manifeste posui. adñciēsq inibi cos qui adhuc viuūt hereticos Johannem videlicet hus hieronymum qz de praga merita multādos pena per sacꝫ Constantieñ conciliū Cuius rei euidentiā ipsa docebit q attestatur historia Mā vi. die Mensis Julij. in publica sessione dānati fuere articuli Johānis wikleef heresiarche dānate recordationis Ubi et ipse Johānes hus hereticus impñissimus fuit adductus et ipso pñte articuli sui erronei de suis libris extracti fuerunt dānati. Hinc et contra eūdem ꝛsipellem viz et pertinacem hereticū et doctrinā illi' insanā sententia lata est. In qua ipse a tota xpiana religione hereticus p nūciabak et degradand' officio sacerdotali. libri etiā quos dpilauerat et spāliter tractatus quē intitulauit de ecclesia mādabātur cōburendi Post quā iustā sententiaz per archiepm Mediolanēsem. et reliq̄s venerabiles pontifices tanqz dmissarios ad hoc opus deputatos in pñtia tā venerabiliū patrū fuit degradatus. demūqz brachio tradit' seculari igni traditus est et horrendā quā maliuola meruit anima penā exptus est. iniciās a pena ignis tpalis vsqz ad gehēne crudele incēdium ac eternū Et ne illi qui de sua secta illi adheserūt reliquias de suo corpe. aut vestibus tollerent. cineres tā corpis maledicti q̄ vestium dānati recollecti in mediū reni sunt proiecti. Ecce nouella certissima nulla cōficta falsitate Qua ex re te ipsam decetero consolare et spiritum tristantē reuoca in gaudētē animā et rediuiuā te totam cernes omnibus anxietatibus. doloribus Tme/

roribus extirpatis. Ceterũ in eadẽ sessione Quidã articulus falsus fuit ordinat' qui sequit. Sub hac forma tyrãnus quilibet pt et debet licite et meritorie occidi p quẽcunqz vasallũ suuz vel subditũ etiã p insidias et blandicias vel adulatõnes non obstãte quocũqz iuramẽto seu confederatõe facta cũ eo non expectata sñia vel mandato iudicis cui' cũqz. Hec igit acta sunt ꝗra hereticos ipsorũqz errores et hereses. Fautores vo eorũ in bohemia nominatim citati sunt. qui reuera videbunt iposterz vel penis iuriũ atqz legũ coacti aut pñia ducti se male sensisse. et ꝗra sanã doctrinã q rõnam eccam inaniter et dolose fulminasse

Dist. xli. De hieronymi

declaratõe et subiectõe sacri ꝗcilij.

Et tu O sponsa dulcissima. ex hẽticis q tibi multuz nocuere alterz posuisti pnoiati Johãnis hus damnate memorie discipulũ qui pfatorz Job. wikleef et Johãnis hus hẽsiarcharz. errores sectas et hẽses ꝗfirmauit. cui' pĩuptuosa audacia in ciuitate pragensi homicidia plura ꝗmissa sunt. rumores atqz infamie ꝗra sanctaz fidẽ increuerẽt. et mala q̃ñ inumera sunt ꝗpetrata. Hic tñ q̃qz tantorz patratoz malorz resipiscebat nuprime xi. die Mensis septẽbris. se patum exhibens sce semp obedire rõne ecclesie atqz sacro generali ꝗcilio qd vniuersalẽ eccam repñtat. hinc et pfatos oes reuocauit hẽses et errores. Et vt clareant hec singula reuocatõnẽ eiusdẽ ponã quã ipse ꝓpria scripta manu ore suo sicut hic sequitur reuocauit. Ego magister hieronym' de praga Magister in liberalibus artib' generaliũ studiorum Parisien videlz Coloñ Heidelbergen et pragens libera mente nullo cogente aut impellente hoc ꝓprio meo scripto corã vobis reuerẽdissimis in xpo pfrib' et dñis meis graciosissimis sci dei Romañ ecce Cardinalibus et ceteris reuerendis in xpo patribus et dñis Archiepis episcopis et abbatibus Corãqz doctoribus et mgris variarũ facultatũ doctissimis atqz pstantissimis corãqz ceteris dñis quorũcũqz statuum aut graduũ singulis et vniuers huius sce ꝗgregatõis Profiteor q sto et sẽp stare patus sũ firmiter q fideliter cũ sca catholica aplica q romana ecca in determinatõib' q ordinacõnib' eius tan ꝗ cũ mre mea et dñi mei sponsa. atqz xpifideliũ ne dũ decretorz sed et decernendorũz va mgra. cui sensũ meũ non equãs seu pferens sed coaptãs. atqz reuerenter subñciens. nũc et semp humiliter obedio atqz semp obedire patus suz put filius fidelis qui tenet fideliter p viribus sue honestissime mris tueri honorẽ vbilibet et fortiter et cõstanter defendere. Et insuper cõsequenter eadẽ libertate pfiteor ve atqz veridice q cũ sacrosco Constantien generali pñti concilio qd quidẽ mõ cõciliũ dictã dei ecclesiam repñtat. sto et semp stare patus sũ fideliter et firmiter sup determinationibus et ordinationib' ei'

et pſertim in his q̃ ad finē ptinēt ra
tas nedū tenēs eas aut pfitens ſed
oſtanter tenturus et pfeſſur' Et cū
hoc ſto cū ſacro ocilio atqꝫ ſēp ſta/
bo in determinationib' ſup odem
natōe xlv. articulorꝫ mgri Joh. qn
dē wikleef aut ſi oēs nō ſint illi' ſint
cuiuſuis alterius. et xxx. articulorū
mgri Johannis hus Directe atqꝫ
ſyncē pfitēs rite ac vtiliter illas eē
odēnatas ſnias tāqꝫ xpifidelib' ob
noxias. atqꝫ dictā ac redictā ſanctā
dei eccam turbātes in hoc nullū p/
iudiciū faciens ſed et neqꝫ facē intē
dens veritatib' ſacris q̃s dicti viri
ſcripſerī aut docuerī ſcholaſtice ſeu
populariter Et de articul' xxx. mgri
Joh. hus pcialiter loquēs dico ve
atqꝫ veracit' q̃ dū mihi pma frōte
ad videndū erāt oblati in ea forma
in q̃ nunc ſtāt. eius eos eſſe non cre
didi. Sz poſtea informat' q̃ſi plena
informatōne p egregios doctoēs
atqꝫ mgros q̃ pfato Johi hus in
illis formis coā pnitia ſacroſcī oci/
lij eoſdē legerunt articulos illi' eſſe
didici Verū ad remouendū totum
ſcrupulū mentis p pprio libro pdi
ti redictiqꝫ mgri Joh. hus ſedule
diligēterqꝫ inſtiti et tandē libꝫ eius
ſcriptū ppria manu illi' adeptus ſū
Et tpe accepto et acceptato cū tri
b' in theō ſacra ſolēnib' doctorib'
duplicatos iā ſepedictos articulos
a pmo incipiens vſqꝫ ad vltimū p/
ficiēs cū eius libro ottuli. eoſqꝫ om
nes ⁊ ſingulos in illis pſciſe formis
in quib' dānati ſūt in eius libro de
ſua ppria mānu ſcripto reppi et pin
de ſecure iſtas p ſacꝫ pnis genera
le conciliū confutatas reprobatas
atqꝫ odēnatas ſnias pfiteor cōfu/
tādas a xpifidelib' reprobādas at
qꝫ odēnandas. Nō oēs vt hēticas
neqꝫ omnes vt erroneas. ſed quaſ
dam ex eis vt hereticas. quaſdam
vt erroneas et quaſdā vt ſcandalo
ſas in hoc dēū teſtor non intendēs
in aliquo pīudiciū facē aut perſone
aut ſuis meo vidē bonis moribus
aut ſacris veritatibus plus q̃ pluri
b' quas audiui ab codē et in ſcho/
lis et in pdicatōib' popularib' plu
rimis imo vt verꝫ fatear ppter ſu/
os dulces mores. et aut hoc ppter
ſacras veritates q̃s inſtāter expla
nando verbū dei ad populū refere
bat Intim' amic' erā pſone ⁊ gra
veritatis defenſor ſui honoris ad
quēcūqꝫ locū deuenerā. Nūc ſcripti.
ſuis pprijs certificatus ſuorꝫ erro/
rū amicus eſſe nō volo. eo q̃ mihi
qui ſemp meo fideli et directo ppo
ſito cultor veritatis ſū et eraz. Eſto
q̃ ſint amicus et Plato et Socra/
tes ſed magis amica veritas mihi
ē et eſſe debet. Nec rogo hoc ſcrip
to meo q̃ libē et volūtarie trado q̃ſ
quā offendat in aio vt quaſi detra
ctor et calūniator honoris mei pu/
tet ſeu aſtruat quoſqꝫ reuocare aut
retractare p pnis ſcriptū errores ſeu
quaſcūqꝫ hēticas ſnias. qr de gra
dei certus mihi ſū q̃ nūquā in ſcrip
turis ſacris aliq̃ errorē aut aliquā
heresim p fide tenuerim q̃q̃ ⁊ eos
audierim legerim quos iā ſepe vi/
cta ſca dānauit ecca nūqꝫ ſcient au
ctoritatē eorūz pferens auctoritati
mris mee ſcē rōne ecce Tandem hec

pscripta singula et vniuersa per me in stilū redigēs et manu ꝓpria scribens nūc libē et voluntarie trado mea ꝓpria manu pmū dñis et Reuerendissimis pribus dñis Cardinalibus psertim cause mee deputatis ꝛ ceteris rogās reuerenter vt dignēt ista scripta ex pte mei iuxta sapientiam ipsoꝝ pleno offerre sacrosco pnti ocilio vt hoc scriptū fiat sēpiternū munimentū fidei mee ortho/doxe et de p' mei honoris et etiaz ne quisquis sit in quoqz āgulo mūdi qui audiat meo noie istas reprobatas ꝛ dānatas p hoc sacz ocilium tueri aut approbare sñias et vt toti xpianitati resplendeat nedū me istis sñjs nō esse ꝓpiciū verūetiam esse atqz otinue fore sempiternū inimicū Scriptū p me atqz lectū in Cōstantia in loco sessionis in maiori ecclesia corā cōgregatōe magna prima feria q̄rta p' die natiuitatis sanctissime dei ꝛginis et genitricis marie Qua lectōe sic vt pmittit per me facta vlterius requisit' ego magister hieronym' pdictus itez de quibusdā ad q̄ alias sub oditōne rndi ad eadē cathegorice et sine oditōe rndeo. et dico q̄ iā plene et sufficienter informat' de sñjs latis p sacrū ociliū Contra Johannē Wikleef q̄ ad odēnatōez doctrinaꝝ suaruz libroꝝ et psonaꝝ p hoc sacz ociliū dānatoꝝ eidē odēnatōi assentio et approbo eandē quantū in me ē ꝛ q̄ cūqz pñs cōciliū dānauit aut dānabit. habeo et habebo ꝓ dānatis Et hoc corā toto cetu huius sacri cōcilij ꝓprio iuramēto affirmo.

Dist. xiii. Epilogus

Respondisse me arbitroꝝ in ruectōib' tuis singulis q̄s in medio pouxisti. neqz ad aliqd inductū me recolo fuisse Qua ppē si in aio tuo aliq̄ vagari contigerit ponē ne differas vt sopitis quietē impedientib' sic saltē dormire cōpescaris. Nut si alia q̄cūqz ea fuerit ruminaueris aut fortuitu interim acciderint edissere rñsū spei gratanē acceptura. et ad libz septimuz reseruato verba proponenda et sēntenciā pmulgandam

Liber septimus sequitur. Et ē vox spōse plangētis et miserabiliter cōquerentis imo desperantis ꝓpter multa

Parce mihi nā parco tibi dulcissime sponse
Si taceam plango si loquor elacrimor
Facta velut vidua velut omnib' oia facta.
Stulta sed insipiens sum miseranda nimis
Infelix ego sum felicibus orta cateruis
Que felix fueram probra tacens patior.
Cur tibi sponse meus placuit q̄ carperet iter
Sponsa tui misera te patiente deo
Cur non tam misere misereris qui misereri.

Quid iuuat e trono tantos te cernere posse
Plãctus. tot lachrimas. tot gemitus genitos
Non fuit in mũdo tante miserabilis vnq̃
Qui mihi par fuerit qui similis fieret
Sum monstrum monstri monstro deformi' omni
Me monstrant omnes. fabula facta noua
Heu quid agã plorans plorabo nec satis illud
Sufficiet menti que vaga que misera
O fortuna volans vbi nunc es? en mea versa
In planctum est cithara. fit lacrimosa dies
Sũma mihi fuit in specie spes firma manendi
Absq̃ dolore graui. sed dolor hinc q̃ pudor.
Dum putat exire captus rete flumine piscis
Voluitur e medio iam lacerandus humo.
Cerno quidem cerno nihil infelicius vnq̃
Quã spem frustratã q̃ rata facta fuit Et sequor

Prosa. i. dist. i. de Johã

ne qui post resignationem cepit fugam scandalosam

Superius memorasti exultabilẽ Jobis pape resignationez q̃ exitiale hoc atq̃ nephandissimũ. scisma pellẽt e medio et q̃si iã vnitatẽ inueneris letat' es. Eadẽq̃ vt asseruisti effecta. pacem plenã. vnionẽq̃ pfectã ꝓphetabas aduẽturã Ecce resignatio fẽta ẽ. nec dũ pacẽ vides pfectã aut plenam: imo nouissiã ꝗ ꝛib' peiora sẽ effecta Timeo ne spũs ille q̃ decepit achab ⁊ illi illuserit. aut certe Jezabel illa impĩssima mulier q̃ naboth innocẽtissimũ vir falso pemit testimonio illi ꝯsuluit vt dẽlicto vnionis sẽe ꝓposito cui inuersabat ad scismatis ꝯfirmatõez pcedẽt cũ effectu ⁊ me innocentẽ seuis obrueret lapidib'. tã atrociter q̃ traditorie pimendo. Nescio si q̃ fuit infamia ista maior cui se subdidit ille q̃ resignauit summo põtificatui de q̃ pñs versat sermo. sceleratissimus inq̃ hõ ille q̃ nouo genere mẽtiendi se amicũ tuum meũ q̃ mõstrarat. vt sic sub doli pcipicio me imaculatam pcipitaret. et nouello inueniret ingenio sathane calliditate seductus vt q̃ verbo atq̃ scripto ꝯposuit et elegãti pnũciabat eloq̃ncia corã toti' xpianitati. pfitia. facto ip semet discindẽt et relictã tunicã incõsutilẽ scinderet atq̃ diuidẽt in gẽtilũ Judeorumq̃ cachinũ ac derisum: et mee lacrimose matris infamiã scandalũ ac grauamen Ecce absalon parricida pfem suũ psequit. ẽ iste pfem mfemq̃ inẽficẽ machinat. O horrendũ ⁊ mundo notoriũ flagiciũ. fugit scãm congregatõez Balthasar cossa vt nouũ scisma generet qui vtiq̃ aiam et corp' ꝓ me exponẽ debẽt. Sz attẽdam' modũ et intueamur fraudẽ fuge. quam scãdalose ꝯfinxit sathane

stipatus auxilio Achitopel reuxit in dando tam maledictū ꝓsilium q̄ tota xp̄iana religio viciat. Recessit inq̄z sceleratissimus hō ille de nocte cū iā tenebre essent sicut Judas capta buccella panis noctu egressꝰ ē a sc̄o ꝓcilio tuo ⁊ apl̄oꝝ tuoꝝ te traditur. Recessit et iste a sc̄o ꝓcilio filioꝝ tuoꝝ nocte et in tenebris atq̄z mortis vmbra. neq̄z minor culpa istius q̄z illius cū et vterq̄z te tradē p̄sumpserit. et quantū in vtroq̄z fuerat te tradiderit. Et si acute ꝓspicit istius crimē grauius oñdit q̄z illi. ex fine nāq̄z oia denoiant. Nunc ergo ex traditōe iude mūdus saluatꝰ est. et fides atq̄z euangeliū introīt in mundū. Sed ex istius recessu mūdus. fides et euangeliū ꝓibunt. pfidia et rebellio crescent. hereses. scismata et errores innouabūtur. O q̄z plangēda fuga cuius occasione infirmatur religio xp̄iana. O miserabilis exitus qui desolatā efficit pacē ac vnionē hucusq̄z ineuitabiliter exoptatā. O fera pessima q̄ deuorauit dilectissimū ioseph q̄ ruben queritans non inuenit. Cessit igit et elisum est sacrosanctū ꝓciliū comitantibꝰ plerisq̄z qui eiusdez p̄fugi atq̄z vagi viri vestigia miserabili insectātur comitiua. Nec suffecerunt clandestinus illius recessus. tempus nocturnū. hora illicita. sed ⁊ dolus infregit p̄missionē. votū et iuramētū que ille publice coram toto fidelium cetu p̄nūciabat. Hec egit et ꝓfecit in habitu dissimulato et indecenti p fraudē et astutiā vt infringēt totius sc̄e religionis spatam vnitatē

Peccauit igit maior et alij secuti sūt qui merito et de iure aiam et corpꝰ p te exponē vsq̄z ad mortē debuerunt. Inuentus ē igit sūmus et p̄ncipalis scismatis fautor excellēs duos eius p̄decessores neapolitanos in omni malicia exercitatos Urbanū videliz sextū parricidā qui p̄p̄a innixus malicia quinq̄z de suis Cardinalibus vno ep̄o adiūcto interimi mādauit et occidi. Post quē Bonifaciꝰ ix. qui auaricia illectus totā fedauit xp̄ianā dignitatē. Sed vir iste quantis fuerit de f̄co cōuictus illecebris articuli ꝓtra xp̄m annotati nude manifestāt. Ex quibꝰ recollige pacē et vnitatē ecc̄e dari nō posse cū Balthasar totā illā ꝓgregationē dissipauerit et sathane versucia firmatꝰ ad p̄prios lares venturus peiora faciet q̄z fecit vsq̄z in diē hodiernū. Nā tyrānide armatus non curabit quid aget mali. dūmō suaz impiā exequat voluntatē. Tota illi adhēbit italia frācia se illi reuniet ⁊ in cassū laborabūt. si q̄ remāserint Constantie vnionem pacēq̄z incho atam p̄fecturi

Dist. ii. De adhesione

ducis Frederici de fendenti. Johannem xxiij. in sua fuga.

Sed posses O mi sponse cōgruenter dicē regem defēsorē meū tante potētie imo armate milicie tā strennuū possessorē vt et papā cū suis reducat inuitū vt sic desiderata p̄ficiat religionis tue pax et vnio ꝓfecta. Facile q̄dem hoc crederē si Frederici ducis

austrie viri potentissimi manus nõ adesset qui pfato Jobi auxiliũ pie et ofiliũ pbuit prebet et pbebit. qui vt asserit attract⁹ munere illi⁹ in castris et opidis suis ipm securauit. potes in despectũ cuiusq; eundẽ deducere. et ad patriã suã remittẽ manu sua armata se iuuãte Cuius exercitus arene maris dicitur cõpari. Quapter timendũ ne sicut in pisano ocilio vnũ papã creare conati sunt illi ad quos electio spectare videbat et accreuerit tres pape et in fine nouissima porib⁹ peiora sunt effecta Sic et nũc fugientem Johãnẽ papã xxiij. et ad lares patrios rediturũ p papa ostituent et habebũt Petrus etiã de luna non resignabit et hi qui sacro inherent ocilio tertium creabũt. et ita deinceps scisma foucebit et me miserabilẽ mrem impijs telis ofodiet et crudelissime lacerabũt. Hoc oim et singulo cuz recordata fuero. quõ incidet in mẽtem horrendi huius casus mei q in fortunij mei plangendi felix aut optatus finis Hec me sponse mi dulcissime omouet et pturbãt. Estimo me nõ inculpandã cũ et cãs mei indicibilis pferam doloris q̃s tibi tanq; sponso meo fidelissimo occultare ñ audeo. neq; easdem te latere volo. cui oia mei secreta precordij manifesto.

Dist. iii. Qd Johãnes

hus colitur p martyre a suis q si nõ potest resisti vni regno quomodo toti mundo.

Plura imo plurima occurrunt et mirabiliter multa scãm et desideratam deprimentia vnionẽ. Supius em̃ elegantER Johãnis hus incendiũ pnũciasti dãnate memorie leticiã mihi inditurus vt illi⁹ quẽ ignis cremauit nõ noceat in futur⁹ error aut hẽsis quã impio ore pdicabat. Nã tanti factũ est vt reges. duces. comites. nobiles et ignobiles illi⁹ venerenk q acceptant dãnatos errores. psonã q; pfati heresiarche martyrij plenã et pcolant et honorent Asserit veridico⁹ pmonib⁹ qui et nõ solũ audierunt ẕ et vidisse se aiũt Jobez hus q̃ sacra Cõstañ synod purũ dãnauit hẽticũ p martyre depictũ i solẽni ciuitate pragensi et tanq; p fide certauerit iustũ et sanctũ illũ virum osecrarũt opinãtes eundẽ inter sacro⁹ numer⁹ deo⁹ feliciter ac glose collocatũ. Si igit tã pauca populi ogeries se pfato sepe apponit concilio illius monita spernẽs. acta cõtẽnens. et doctrinã aspnans salutarẽ quid facient alia regna ducat⁹. comitatus vel dum hec viderint et audierint. nõne et sensus eo⁹ puertẽtur qui in quocũq; hoim pni sũt ad malũ? Resiliũt equidẽ pfati a sãcta rõna ecca que repñtatiue in sacro oistit Constantien ocilio. Resistũt plenitudini romani imperij q̃ ex electõe romani regni residet in serenissimo pncipe Sigismũdo aduocato vli sanctissime sponse tue qui nos defendere debuerũt Sed ex his amarissima mẽte recolligo. non satis agẽ. verba q̃ pmplisti solacij

magni methodum oñsura. cū ⁊ tot impedimenta posita sint. et tot scandala hincinde oriant. Si em̄ nō valebit mūdi sapientia vni⁹ regni pellē errores. maliciā tollē. scismata euellere Quō toti⁹ vniuersi horridas sectas. hēses et errores. et scismata inueterata consumet et abrogabit? Quinimo et isti de erroribus q̄s penes nos errores sic reputam⁹ et vere hēses sē et errores. doctrinas ipi p̄dicant salutares. De his etiam q̄ sacr dānauit ocilii risū illi faciunt et cachinnū. Et de publice ꝓmulgatis p idē ocilium hēticis martyres efficiunt et theodoros. Em̄uero nō vēntur in stratis canē de p̄fato Johāne hus heretico hic est martyr q̄ pro xpi noie sanguinē suū fudit. vñ et ꝗm illos ipe dicere poterit in laudē ibu. Igne me examinasti et nō ē inuēta in me iniquitas. Ecce mi spō se dulcissime. si grati. meore defluo q̄ tāta otra me intueor ingeri. ⁊ me tā amaris cerno iaculis sagittari

Dist. iiii. Dolet sponsa

ꝓter recidiuatōēz hieronymi

Mouet etiā me nouella malicia nouelli heretici. hieronymi videlz de praga qui taz eleganter vt ipse ꝓnonebas erroēs suos reuocabat. se sacro subñciens ocilio et determinatōi sce rōne ecce Qui etiā in odēnatōem p̄fatoꝝ hereticoꝝ Job. wikleef et Job. hus osensit vt ex supius notatis claret euidenter. Hic tñ salutis sue imemor effectus recidiuauit. totuz sacr ocilii scandalisans. ⁊ ꝓmo tuū contēnens honorē. deinde tuoꝝ aspnatus est doctrinā vt forsan p̄dictorū erroꝝ fautores si qui ab eis declinare voluissēt. itez inducēt ne ab ipis resilirēt. suis ptinacia et presūptōne tanq̄z muro resistentib⁹ quib⁹ totum xpianitatis statū auertere machinatur Quibusdā latrantibus in illo heresiarcha tantā infusam fore sapiēciam vt neq̄z totius religionis xpiane scia illum ouincere possit vlla rōne. Qua ex re multi vt vulgus assolet multa loquūtur. vt etiā et si non parentes. hēre tñ videat latētes plerosq̄z ofautores. Referā igitur que retulit in vltima sua corā sacro Cōcilio pñtatōne que erat sabbato p⁹ ascensionis tue. Anno a natiuitate tua M. cccc. xvi. In medio oim constitutus voce patula. facie pallidula. plixa barba atq̄z nigra a deputatis suis interrogatus et admonitus de scriptura ꝓpria manus sue in qua reuocauit illoꝝ q̄s p̄fatus sum hereticoꝝ sñias et errores Rñdit luculente man⁹ sue se nō negare scripta. neq̄z reuocatōem p se non factā sed se nūquā grauiori crimine atq̄z peccato circūuolutū aiebat q̄z cum illaz reuocatōez ꝓnūciabat Nūq̄z ēt se de aliq̄ pcto tātū voluisse q̄ntū se dolere asserebat: q̄ sñias p̄fatoꝝ et sanctoꝝ viroꝝ Job. wikleef et Job. hus reuocauerit. et in mortē illoꝝ bonoꝝ viroꝝ consenserit. de quibus oib⁹ vsq̄z ad mortez ex intimis suis se dixit velle penitere. Audiuerūt hoc oēs et quē omnes saluari voluerunt. ipe in sua ptinacia permanebat dānās semetipm. Exclusit

tamen articulū vnū quē Job. Wikleef posuit. nolēs sibi in illo dare fidē. sed plus censuit esse credendū sācto Augustino q̄z wikleef vñ dixit. Ego inquit credo q̄ in altari sit verū xpi corp⁹ q̄d natū est ex Maria virgine. q̄d crucifixū est et q̄d iudicaturū est viuos et mortuos In alijs aūt cōsentio dicti Johānis wikleef et Job. hus qui fuerunt homines sancti et iusti et bone vite. Si igitur tanta functus temeritate solus hō vnicus tantā spernit cōgregatōem quid faciēt alij quoq̄ potētia magna. turba multa. et timor horribilis in vniuerso p̄dicat? Et reuera plerosq̄z noui quibus risū imo otēptū Cōstantienē conciliū p̄bet. vñ nō imeritо amaritudine repleta solacijs omnibus sum destituta.

Dist. v. Dolet sponsa

de morte regis arrogonū. et de ambasiatoribus eius q̄ debebant venire et non venerunt.

Post paucas tribulatōes et lacrimas dolabiles p̄dent angustie irremediabiles. dolores indicibiles. et luct⁹ intolerabiles. nā recordor te in p̄fatis aptissime dixisse. quintā natōem p arrogonēses formandā. qui et infallibiliter aduenturi nūciabant. de q̄q̄ accessu multū sollicitata spabā satis vnionē affuturā. cum et illi de obedientia Petri de luna p̄stiterint qui si sacro se iūxissent Concilio vnitas fortasse fuisset subsecuta. Sed vt dicit p̄uerbialiter Rumores sepissime falsi. Clarer enī luce clarius Ferdinandū Regē arrogonū ostantiā nō ventuq̄ cū inclitus ille rex diem clauserit extremū. die vñ Mensis aprilis. āni a natiuitate tua supi⁹ p̄libati. Cui sacrosca ostantienē synodus solēnes vt meruit exequias celebrauit. Qui reuera serenissim⁹ princeps toto conamine et virib⁹ totis ad sce ecce vnionē anhelauit. Ecce mortuus ē in q̄ tota spes mea resedit. Dedit terre corp⁹. vt ibi putresceret vñ formatū ē. Tradidit deo p̄ri spm̄. vt ad illud gloriosū pueniret habitaculū vbi scoq̄ iustoq̄z aie recōdi solueūt. O q̄z huius desiderati viri mors p̄ciosa sed nō affectata. O q̄z felix interitus cuius in terris bona vita p̄cessit. O q̄z beata aia felix q̄z trāsitus tā sancti viri qui ad vnionē semp totis virib⁹ et spū intēdebat. ibic nāq̄z vir egregius quantos ad mee pacis vnitatē labores habuerit lr̄e sibi scripte et p ip̄m alis misse syncerissime manifestāt. Cū igit tanto me priuaueris filio tā intimo zelatore me spoliaueris. vnico q̄z aie mee solatio destitueris. quid ē q̄d de cetero attentabo? ad quem refugiā? in quem ostidā? p̄ per hunc nāq̄z Petri de luna potētia infirmata fuisset. Status casū habuisset. et gradus illius dignitatē amisisset Nūc igit cecidit corona mea. gaudium meū omutatū est q̄ spes mea arefacta est. Recipiet et ille inueteratus diez maloq̄z audaciā nouam. Cornua nouella accrescent illi et erit hircus ipse ora agnū pugnatu

rus et stabit in maiestate sua. in se ipso de tā gloriosi regis morte gloriaturus. dicet nāq; Exaltabo super celū sedē meā. volens altissimo similari. sed ero sup oēs altissim'. nescio deū celi sup me Sacro resistā dcilio argumentis q̄ rōibus faleratus. nō ē qui ptāti mee resistere valeat q̄d libet faciā. nulli' otrariante maiestate. Ecce mi spōse dulcissime q̄ obrē meroze cōsumor. tristicijs pereo. et tribulatōib' inquietor. Sola moris illius serenissimi p̄ncipis ad istas amaritudines me ducit. Nō venīēt igīt qui ventre desiderabant. nō exibunt terrā suā et cognatōnes suam aut domū p̄ris sui. qui exituri sperabant vt longe facte sūt vie sancte vnionis q̄ tam ꝓpinque aīi predicti regis mortē spectabantur.

Distin. vi. De Pe. de luna.

NOn minus me mouet ānimo quam maxime anxiat spm̄ meum et angustiat aiam meā Petri de luna puersa et ipia dolositas qui vt nosti q̄ntā operam dederit ad vnionē et pacē ecē dandā tpe gregorij. put lr̄e sue manifestant tātaz nunc mr̄at repulsā ne sce pax vniōis ad finē debitū ducat. Sic ē verissime induratus ille pharao q̄ necessitatis in tpe populū dñi promiserat victuz in pace. sed sue redditus volūtati prioris imemor voti eandem dñi plebē crudeliter affligebat Sed vir iste quanti. dolo. fraude astucia prudentia. cautela ve me sponsā tuam vexauerit. res ipsa ducit in medium quā suo ꝓprio scripto ante decēnium dolosissime publicauit Scripsit nāq; sancto et iusto viro dño Gregorio ptūc vli pontifici in hec verba que etiaz superius clarius ānotaui. O inquit. te felicem si ad hoc te dominus reseruauit. si facultatē ad ea que tibi data videtur cum omni diligentia efficaciter ꝓsequens nobis in affectu prosequende vnionis te reddēdo conformē prout spopōdisti de contingentibus nil omittas. Ad hoc enim p̄ijs te exhortacionibus inuitamus. Ad hoc nos promptos reperies hoc videre sūmope cupimus. ad hoc nostra semper prospirauit et prospirat intētio noster intendit et attendit affectus Ut deo dirigente qui nouit et prestante qui potest per nostre humanitatis mysteriū vnio in dei ecclesia desiderata sequatur. et multa huiusmodi que supra posui libro quinto distinctōne quinta. vbi se semper ad extirpationem scismatis perficiendam. et optatam sibi vnionem assequendam promptissimum scribit et paratum. annotans se velle suo verissimo Juri et papatui pure libere et simpliciter cedere et renūciare et cetera perficere prout in litteris suis publicat manifeste. Ecce locutus est falsitatem in ore suo. et dolum in corde cogitauit. et mentita est iniq̄tas illius. Non custodiuit linguam suam vt non delinqueret in ea. sed tanquaz latens insidiator. q̄ lingua et scripto firmauerat q̄ mūdo publicauerat nūc re ac fēo falsissiā mr̄at

et dolo plena. Ipse em̃ inter oẽs solus est qui resignare aut cedẽ ordinit cũ alij iã dudũ resignauerint et cesserint pleno cũ effectu. Merito igit nomen sibi petrus de luna congruit vt in noie eius fiat expssio rei quã facit. Sm illud psalmiste. Secũdum nomen tuũ sic et laus tua in fines terre. Reuera nomen sibi grande vsurpauit contumelie videlz de decoris qd iã mũdũ redolet, p vniuersum Videamus ergo nõis sui p prietatẽ Petrus vt norunt oẽs agnoscens dicit. Cognoscit igitur sed de quo fit illius cognitio agnomẽ illius insinuat cũ additur de luna. Luna instabilis est mutabilis ẽ. crescit decrescit in eodem sistere nescit. huius domus cancer est. qui est piscis retrogradus. Sic ipse in vltia sua constitutus senectute. et in fine quo factã debuit fouere vnionem retrogradus est inuentus. Sed mirũ est quõ sibi pontificale nomẽ scz Bñdictus sit impositũ cui tota res ipsa ordinariat Unde aduertenẽ cõsiderandũ ẽ q rem ipsã nõia designant. nã nomina ex reb' nõ res ex nominibus tracta est. Bñdict' nãqz vocatus est Petrus de luna non q in re ipa sit bñdictus sed nõie solo. Sicuti nãqz lris et lingua vnionez scãm desiderabat sic sola bñdictus est apparentia sed non rei exñtia. Emuero cũ tot tantas ve p orbem emiserit lras pro sce vniõis intimo zelo bñdictus est acclamatus. qua si diceret omnis lingua Bñdictus qui venit in noie dñi. qui talẽ virum radio diuini splendoris luminosum orbi contulit vniuerso qui et inueteratum et exiciale sci ma tollet e medio. hec vox mundũ ferebat per vniuersũ et solo noie Bñdict' vocatus ẽ sed re ipsã verissime maledict' Cõstat igit nullũ ex noie solo saluãdũ sed meritũ bonũ p grãz xpi saluat oẽm hominẽ q̃qz etiam puerso noie nominat Maledictus ergo ille Bñdictus cui ñ poterit dici Ingredere bñdicte dñi cur foris stas. Ex rumore crudelissimo sibi acclamabitur Egredere maledicte diaboli cur intus stas. Dignũ em̃ est et iustũ vt qui toti xpiane religioni maledicit exeat foris odẽnatus. et cpatũ illi' accipiat alter illo a sede sua cathedrali reiecto. Sed o mi spõse dulcissime multũ horreo huius maledicti ac nequissimi viri dolũ atqz neqciam quẽ facz Constañ concilium fauorib' cõprehendẽ nõ valet. neqz virib' obtinẽ qui se sũmũ gloriatur pontificẽ et adhẽntib' eius mirã infũdit audaciã regib' videlz q ꝓncipib' ne ipm deserãt. quem vez esse papã cognouerũt. Confidit in opibus et diuicijs atqz sue mansionis securitate. cuius vt ferẽ mansio nulla poterit indignatione cõpelli. nullius ve potentia poterit subiugari. que omnia ipsum contra te sponsũ meum. tyrannisare cõpellunt. Juxta illud poete. Deniqz ñ puas animo dat gloria vires Et fecunda facit pectora laudis amor. Et si persepe fatum Constantien concilium obedietiã sibi vt merito mereretur subtracta fuerit. quid proderit ista subtractio si reges et principes sibi

adherebunt. qm̃ p ipsi' mortez non sequetur vnio cum et sui anticardinales aliũ ipsi' loco eligant. de quo nullo mõ erit hesitandũ. Et pmaxime ꝓter mortẽ ferdinãdi serenissimi regis arrogonũ de quo in p̃cedenti distinctõe cãm moui. Quaꝓter vnionis pacẽ et xp̃iane religionis concordiã nõ video aduenturã cũ tot occurrant mala tot. euentus obueniãt. totqz ipediẽnta incurrãt

Dist. vii. Dolet sponsa

ꝓter absentiã regis Sigismũdi et q̃ nescit an capt' sit an mortuus

Lacrimis lacrimas. fletib' fletus addẽ cogor vt veraciter cũ Dlano dicẽ possim In lacrimas risus in luct' gaudia verto. In planctũ plausus in lacrimosa iocos. vnde sup oia cogit me ad plangendũ dolor inestimabilis q̃ inuincibilis meror. Angustie em̃ mihi sũt vndiqz et quid eligã ignoro. mortẽ sup oia gustare mallẽ q̃z in tantis semp tristicijs et calamitatibus anxiari. Omne solũ p̃riaqz q̃libet grauissima mihi sũt onera. Celum stelle. errat ci quoqz circuli voluntati mee contrariãtur. q̃ quocũqz me diuertero sentio oẽm mihi orbem ꝓtibus in singulis obrauersari Et vnde solacia expectabam. gemitus inferuntur et suspiria perhorrẽda. O me infelicem miseramqz sponsam. cur spreta synagoga. me in tot casuram discrimina sponsam elegisti Nõne rex Assuerus vasti repudiata Hester p̃elegit quã in sponsam sibi dulcissimaz absqz amaritudine consecrauit. et tu cur me tot iaculis transfigi pmittis? Cur vulnera tanta incuti sinis? cur me nõ eripis quã tuo sanguine mcatus es precioso? Vnicum mihi prout in precedentibus claret Strennuũ ac fidelissimũ contulisti prouisorem et aduocatũ regem Sigismundum. mundi perclimata virum famosum qui multa per elapsa tpa ad mee vniõis aspirauit concordiam. quã non modo verbis sed et re ipsa quantum in eo fuerat approbauit et confirmauit. Nouit celum et orbis testatur vniuersus karolum Impatorem regẽ Bohemie. principem serenissimum. ac fidelissimum meum defensorem duos generasse filios. Wentzeslauz videlicet et Sigismundum. Quorũ primus Senior videlicz Wentzeslaus post mortem p̃ssimi patris sui in regem romanorum est electus. q̃ cum in ea causa propter quam erat electus in romanorum regẽ segnis esset et nimis tepidus. Quia in mei defensione simpliciter frigefiebat. quam intuebatur deuastatã scismatibus maculatam et fere totam desolatam. nullis nanqz anhelabat nisibus vt pro mea pace aliquid ageret. sed tanquam fornicariaz me dereliquit. omni prorsus solacio destitutam Quod cernens p̃ssimus vngarie rex Sigismundus nunc aduocatus tuus dolore cordis tactus intrinsecus meiqz misertus prefatum wentzeslaũ duxit wyenne captiuuz vt eundẽ op' sibi iniũctũ cõpelleret fideliter executurũ. Sz neqz sic ꝓfuit fecunda libertas aiosi principis

Sigismundi Quapter imperij sacri electores istius feruidum inspicientes zelũ et alterius tepidũ ꝓpositum conciliati sunt super vnius electione et alterius depositõne fm illud Job. qz nec frigidus es nec calidus sed tepidus Incipiam te cuomere Sigismundus igitur fidelissimus filius meus in regem romanorũ est electus qui quãta pro mee pacis vnitate effecerit mũdũ claret ꝑ vniuersũ. Nã congregauit in Constantia generale ocilũ vbi oẽs mũdi sapientes aduenerunt Ibat nyceam ad ocueniendũ cum rege arrogonũ et Petro de luna solẽni ãbasia Egitqz vt Job. et Gregorius resignarent. Ceteraqz multa ꝑfecit vt in supius appet et in sequentib' declarabo. Neqz fuit rex aut vnqz persona siue publica siue ꝑuata que tanta effecerit. prudentia et sapientia quanta vir iste ver' xpicola ob tui sanguinis preciũ iã ꝑfecit. nullo supatus labore. nec emulorꝫ ꝑterrit' aut odio aut timore. Transiit igitur Arrogoniã Peragrauit franciam et germaniam Et nunc est in anglia q o vtinã sanus ñ infirmus. viuus non mortuus. liber non capt' Ecce mi dulcissime sponse pro tanti regis filij mei anxior salute. anxior sanitate. timens eum aliqua ꝑssum molestia. aut periculis circũductum Turbatus est ea de causa spũs meus contristata est anima mea. q gemitu plenissiõ suspirat intra me cor meum propter rumores multorum quos audiui. Quidam nanqz latenter inter se ruminant ipsum fore captum. neqz libertati reddendum Alij mortuũ ferũt Ceteri maximis subiectũ piculis eloquũtur Inter hec veneno nõnulli sibilant eundem decũbere et ꝑstine non posse restitui sanitati Vide nunc mi sponse. qui celo mariqz terre pelago et inferno ꝑnci paris vbi talem repiam filiũ. filiuz inquã fidelem filium prudentem filium omni suffusum sapientia. qui me desolatam mirabiliter et supra estimationem humanaz consolabatur Dicam ergo cũ dauid rege Fili mi fili mi quis mihi det vt ꝓ te moriar fili mi Mors eñ tua mors mea est. picula tua ꝑcipitatio mea Infirmitas tua iectio mea. Captiuitas tua. exilium meum Dicã et cũ thobia. vt quid te miserim fili mi. lumen oculorum meorum et baculus infirmitatis mee. Sine te recurio. ablqz te collidor et prosterner Dicam et cum egregio Jacob patriarcha fera pessima deuorauit dilectũ filium meum. et ideo lugens descendam vsqz ad infernum. Precor celestem regem. precor patrem ingenitũ. precor te vnigenitum dei filium sponsũ meum vt me oculis meis faciat illũ cernere antequam moriar dilectum filium meum quez elegi ex milibus fidelissimum et electum. et hic vtiqz mi sponse dilectissime eẽ filius tuus est quem elegisti et assumpsisti Unde de ipso carmen sequens canto

Cõmendatio regis Sigismundi per spõsam

Filius hic rex est meus.hic tu' vtq; nat'
Pre pueris merito gratior ipse tuus
Offuscans reliq;s.splēdet fulgore sereno
Omnibus in pueris.lucifer iste preit .
Et velut in radijs fulgor solaris Et apta
Emicat aurora sic nitet iste puer
Huic natura proba.huic gratia summa decoris
Prodiga contulerat.quicquid habebat opum
Labes nulla fuit vicij quam sanguinis iste
Nobilitate fruens possit adire puer.
Omnia virtutum resplendent munera grata.
In puero dicto rege potente nimis
Gratia que poterat infundi lumine diuo
Huic datur et merito nam meruit meritus.
Tempore quo primus est accola conditus adā
Nullus in hoc vnquā tam probus orbe fuit.
Premia virtutum virtutibus vndiq; sertum
Sectentur veluti gloria.laus et honor
Conserua studio summo conamine toto
Hunc roseum puerum qui q; meusq; tuus
Heus puata viro tam firmo tāq; sereno .
Nescio quicquid agam q̄ fine spe maneo
Electus fuit.ex mille.cunctis virtutib' ille
Ornatus varie.proh perijt misere.
Soli sola mihi fuerat spes corpore tristi.
Hic vir et iste meus filius atq; tuus .
Heus perijt timeo.discedēs corde sereno .
Hinc quia non redijt fertur et hic perijt

Satius esset mille mori principes q; talē vnicū succūbē morti in q̄ tota spes nra consistit. Et reuera si glorius ille princeps debitum humani persolueret generis. nulli dubium quin prioribus malis posteriora fierent ampliora. Hec igitur causa est mei inexplebilis doloris timor videlicet de infortunato filij mei successu pro quo mihi cura non modica gemitus et suspiria inumera. cū ipse me manuteneat et ad statum pristine religionis reformare suspiret et anhelet.

Distinctio viii. Dolet

Sponsa propter discordiam inter Cardinales et alios prelatos nationum .

Dolens doleo et dolore multo stimulor. dolorib' dolores augẽs cũ ꝓdie a vidicis audierim mala nouella auribus auscultantiũ satis horrida. vñ horresco nimis ꝓter famaz'q̃ crudelis famat infamia, nec poterit sileri taz publica fama vñ generant scãdala multa in plebe et clericis Scandalosũ quidẽ nomẽ et sine noie noiandũ volat ꝑ aera Inuidia deuorauit caritatẽ pacẽq̃z fedauit discordia. libet vt in ogregatõe sit caritas par et amor sed nõ licet vt sint iurgia. emulatões rixe et cetera hmõdi que caritatẽ offendũt. Patres cõuocauit charitas. frẽs amor. et reliq̃s par syncera Oẽs em q̃s tantũ op' arduũ diũxit q̃nimo diuinũ. dilectõnis nodo colligari debẽt Sz scriptura teste Cũ die quadã venissẽt filij dei vt assisterent corã dño affuit inter eos Sathan. Sathan aduersãs interptat. hic nãq̃z frẽs et dei filios pacificos. aduersarios facit et inimicos odia seminans q̃ discordias mouẽs. Ihic verissimẽ in ogregatione Cõstantienẽ cognoscit guerras et rixas concitare. ne inter se concordare valeant ad q̃s scẽ reformationis onus et op' spectare videt. Sũt em alteri' otra altez clamores. iurgia. cõtumelie et hmõdi q̃ sine diabolico instinctu esse nequaq̃z possẽt ꝑ que tãtũ reformatõis negociũ in capite q̃ in mẽbris sũmope retardatur. Ihec igit sunt spõse mi dulcissime q̃ animũ pulsant meũ tibi ꝑ me ꝓsita. et sic sat ventilata Ad que si poteris aut volueris rndere audiã patienter

Explicit liber vij. De osolatõe ecce

Incipit liber octau' Metrũ spõsi cõsolãtis ecclesiã

O Mnia corde tuo q̃ fixa fuere tulisti
Et cum merore fers singula vulnere tristi.
Que sermo presens tollet ꝑ cordis amorẽ.
Vt letam te sic faciam tollendo dolorem
Tela tibi missa tollam sermone pudico.
Vt mihi cõplaudas velut omnis amicus amico
Et velut auroram te sponsam surgere cernes.
Et terrenarum tu rerum premia spernes
Assumes scutum q̃d te defendat ab ense
Tuq̃z statu firma gustabis dulcia mense
Potabis mustum cum melle meo renouatum
Pinguia tu comedes et dulce cadens tibi gratum:
Tu mihi dilecta pariterq̃z columba pudica
Tota suauis eris et dulcis semper amica
Te sponsam sponsus per secula sem per amabo
Moribus et vita synceris te renouabo

Sequitur dist. i. Spōsus

Incipit rndere argumētis spōse. et primo ad primum de fuga Johannis.

Gratanter imo letanter pa tienter sustinui vt ediceres oia et singula q̄ coz tuū vulnerabant et p̄ quib⁹ anxiabaris in spū tuo. Nā pspiciebā in vultu tuo mirandas sat mutatōes e q̄b⁹ spūs tui eliciebā amaritudinē. et tibi condolui. eo q̄ nimis in viribⁿ corpis totiⁿ exestuabas tota tristicijs plena. Nolui tñ interrūpe p̄mones ori. tui. ne in tali luctamine magis deficeres q̄z pficē videris. Expectaui igit finē p̄monis donec ipa diceres finē affuisse. et me ad loquendū tuis labijs puocares. Sigillatim ergo tuis satisfaciā p̄monib⁹ q̄s reuera sūma prouidētia atq̄z prudentia ponebas. Nec volo vt intelligas me otra te sentire q̄ aliq̄d stulte aut insipienē locuta fueris. sed oia prouidenē atq̄z sapienē in medium deduxisti. Primū ergo q̄d te mouet est recessus Johānis de cōstātia scandalosus et infamatoriⁿ scismatis cōfortatiuⁿ et vnionis sce impeditiuⁿ Reuera sic erat vt sapienē posuisti Sed nosse te volo eūdem Johānē p sacrū cōciliū citatū p edictū qui nō longe pⁿ reuersus ē Cōstantiam vbi p̄m nois sui pietatē actū est. Nā Balthasar iudiciū dei interpta tur. vel iudicauit me deⁿ. vt de dicē potuerit Justus es dñe. et rectū iudiciū tuū. Et itez Oia q̄ fecisti in vero iudicio fecisti. VideS igit se nō posse vltra fugē sed oio coacto reuersuz pē potētiā Serenissimi pncipis filij tui meiq̄z Sigismundi artatus nimis vt Saul cum ab illo recessisset spūs dñi. dixit ad phitonissam Suscita mihi Samuelem Sic et ipse miserandus homo gratiam petijt scribens regi romanozum in hunc modum inter cetera. Ad te inquit tanquā vnicum post deuz spei nostre refugium. dirigimus desideria cozdis nri. ad te deuotissimas p̄ces pro dilectione dilectionem inq̄rentes effundimus. obsecrātes per viscera misericozdie iēu xpi. Memoz esto verbi tuo in quo nobis spez dedisti. Hac nos consolare in humilitate nostra. Et tū siue cum causa siue sine causa cum iratus fueris miserizordie recozderis. Nomenq̄z egregium clementie in hoc casu ne patiaris instantiam. Sed qui alijs offensozibus atrocissimis pcendo te liberalem habere osueueras parcere q̄q̄z nobis et misereri ne spernas. Ne quesumus pietatis tue preclaro titulo notam crudelitatis inferri permittas Potes itaq̄z si velis et vt velis deposcimus erga sacrum conciliū q̄d tua sapientia. tua q̄z potentia tanquam firmissimum fundamentum suffultum tuis intercessionibus operari: vt tui contemplatione honozis personam nr̄am habeant recōmendatam. et vnione ecclesie semper salua. honozē famā ac statum nostros post dimissionez papatus quam pridie obtulimus. Atq̄z dudum aliquotiens in manibus tuis posuimus quātū possibile

fuerit saluare q̃ custodire dignenť: et alia salutẽ nr̃am respicientia pro sequaris magnifico cũ effectu. Sed reuera hec petitio pax profuit. fortasse tãtũ q̃ntũ oratio saul qui q̃ p se dñm precabatur. et alij pro eo ꝗ inexauditus permansit. Ista etiam supplicatõe non obstante Sacrosãcta generalis Cõstantieñ Synod' in spũsco legitime ꝛgregata Sentẽciã diffinitiuã ꝓtulit pronũciauit. decreuit et declarauit recessũ per p̃fatũ dñm Johannẽ papã xxiij. a ciuitate Constañ. et dcõ sacro generali Concilio clãdestine de nocte hora suspecta in habitu dissimulato q̃ indecenti factũ fuisse et esse illicitũ ecclesie dei. et dicto ꝛcilio notorie scãdalosũ pacis et vnionis ipsi' ecce turbatiuũ et impeditiuũ. scismatis inueterati nutritiuũ a voto ꝓmissione et iuramento ꝑ ipm dñm Johãnem papã deo et ecce ac huic sacro ꝛcilio p̃stitis deuiatiuũ Jpmq̃ dominũ Job. papam Symoniacũ notoriũ. bonorũq̃ et iuriũ nedũ rõne sed aliarum ecclesiarꝝ et pluriũ aliorũ locorꝝ piorꝝ dilapidatorez notoriũ. malũq̃ spũaliũ et tpaliũ ecce administratorem et dispensatorem fuisse et esse suis detestabilibus inhonestisq̃ vita et moribus eccam dei et populũ xpianũ notorie scãdalisasse et scandalisare. Post q̃ monitõnes debitas et caritatiuas iteratis et crebris vicibus eidẽ fcãs in p̃missis malis pseuerasse, se q̃ ex hoc notorie incorrigibilẽ reddidisse Jpmq̃ ꝓpter p̃missa et alia crimina in processu dicte cause ꝛtra cum deducta et cõtenta. indignũ inutilẽ et dãnosum a papatu et omni eius administratõe spũali et tpali amouendũ p̃uandũ et deponendum fore et eũ sancta synod' amouit p̃uauit et deposuit. Hinc etiam eadem Sancta Synodus inhibuit vniuersis xpifidelibus ne eũdem a papatu sic depositũ decetero papã nominent. aut illi tanq̃ pape adhereant seu obediant quouis mõ. vñ et idẽ Johannes in maiorẽ q̃ euidentiorẽ vindictã. positus est in custodia loco carceris in qua ad standũ q̃ morandũ dãnatus est vsq̃ ad temp'. quo sacro concilio videbitur illum pro aliꝗs suis criminibus puniẽdum fm q̃ rigor iusticie vel mie rõ persuadebit. Ex his sponsa dilectissima patenter tibi ad primã tuã rõnem me estimo respõdisse. et omnia que mentẽ tuaz vel timore. aut tremore pupugerunt efficaciter abstulisse

Dist. ii. Sponsus respõdet ad ea q̃ de duce austrie Sponsa proposuit.

Secundo ꝓposuisti loco timorẽ potẽciã et manũ armatã ducis austrie Qui reuera et indubitanť princeps magnus asseritur cui' tãtũ formidabas violentiã vt ipse p ducatum suũ nolente etiã inclito et deuotissimo romanorꝝ rege Johãnẽ educẽt Ex p̃cedentibus luculente claret hec nõ ita se habuisse. q̃ cum fortis armatus custodit domũ suã in pace sunt oia que possidet. cũ aũt supuenerit fortior spoliabit illum et tollet que

voluerit. Fortis itaq; armatus dux erat qui Jobem ducebat. sed cum rex romanorum cum suis obuenerat spoliabat spoliantes et captiuauit psonas et cepit munitões fortissiãs ducem cũ Jobe exterminando. vñ tanta mota sunt bella. taz dura fĉa sũt ꝛbera q̃ dux pdidit xl. ciuitates castra et opida vel citra. Erat nãq; septẽ exercitibus circũdatus ducatus austrie et ꝓualuit dauid in funda et lapide dtra goliã Sentiens vero ac intelligens dux ꝓfat' se simpliciter eradicandũ. Per serenissimũ ꝓncipẽ Ludowicũ ducẽ bauarie. comitẽ palatinũ. Regisq; francie ambasiatorẽ saluũ sibi obtinuit dari cõductũ. Quo adepto psonaliter adiit Constantiã et assũptis inclitis q serenissimis ꝓncipibus Duce bauarie Burgrauio Nurenburgen. q comite magno de vngaria reliquisq; ꝓncipibus flexis genib' corã deuotissimo dño romanorũ rege et deputatis natõnũ prostratus instantissimẽ grãm et misericordiã implorauit Summisit igit psonã suam, Ciuitates etiã et opida cũ castris omniaq; bõ sua tã mobilia q̃ imobilia regie maiestati. Tenor igit lre in qua se suaq; deuotissimo regi romanorũ subiecit sequit in hec verba. Nos Fredericus dux austrie ꝛc. Qꝛ cũ serenissimi ꝓncipis Sigismundi regis ꝛc. indignatõem inciderim' Venim' in ꝓria psona ad conspectũ dicti dñi regis Constantiã. et nos psonã nr̃am territoria hoies ciuitates. fortalicia et quicquid habem' et tenemus nihil excepto ad suã regalem grãm dedimus et posuim' damus et ponim' vigore pñtium Taliter q̃ ipse nobiscũ et cũ eisdem facẽ et dimittere possit. ꝓ sue regalis libito voluntatis. quicquid etiam quelibet psona vel pſone eccastice vel seculares. nobiles vel ignobiles in q̃cũq; dignitate vel statu ostitute nemine excepto dtra nos hñt actõis ꝓ quacũq; cã nulla excepta. hoc to taliter posuim' et dedimus in arbitrio dicti dñi regis sic et taliter q̃ quicquid ipse dñs nr̃ in hmõdi iusserit. ordinauerit. ac dictauerit pro sua voluntate ꝓ nos erga quẽlibet faciendũ qd̃ istud facẽ adimplẽ et finire debem' Et inferius Nos etiã volumus et debemus in obstagio Cõstãtie manere. quousq; oẽs q singuli officiales ciues et incole munitionũ ciuitatũ q territoriorũ in Swetia Alsacia reni Brisgowia Comitatu Tirolis circa athesim et valle dicta Jntal ꝓfato dño nr̃o regi et imꝓio sacro fidelitatẽ ꝓmiserint et iurauerint ad sĉa dei euãgelia ipm respicere et sibi obedire donec oia et singula ꝓmissa ꝓ nos totaliter et effectualiter facta fuerint q adipleta. In quo etiã ꝓfati dñi regis simplicibus lr̃is verbis aut intimationibus absq; alia probatõe debẽt ostentari. Aut quousq; idez dñs nr̃ rex eosdẽ fidelitatũ ꝓmissionũ q iuramentorũ hmõdi ꝓ se vel suas litteras nũciauerit absolutos. Et i casu quo ꝓmissa in toto vel in ꝑte nõ faceremus et adimplerem' seu quõlibet otrauenirem' qd̃ deus auertat. ex tũc ꝓfate ciuitates munitões

territoria et homines nri prefato dño nro regi et sacro imio totaliter deuoluent et deinceps eidem tanqz iusto ordinario et naturali dño suo subiicient et obedient. Nra et cuiuslibet alterius additione non obstante. omnibus fraude dolo cessantib' totaliter in pmissis. Hec oia iurat et in maiore certitudine rogat dnm Ludowicū ducem Bauarie et burgrauiū de Nurenberga ꝛc. vt pdicta sigillarent Sed his sic factis dux pfatus recessit de Constantia q cōtra sacruz ocilium lram scripsit patulaz value sancti Stephani impssam in qua eidem falsitatis ac iniusticie notam imposuit quasi Sacrosca synodus pfato duci iusticiam denegauerit. et obturauerit illoz ora qui per iusticie rigore pro ipso volebant aduocare Sed post pditōez castrorū. munitione et opidoz alia vindicta pcussus est videlz maledictōnis iaculo vsqz ad scdam generationem quā suis exigentibus meritis merebatur Patet ergo ad id tibi respondsum qd altero loco recitabas

Dist. iii. Ad id qd tertio loco et quarto ꝓpositū est rndet spōsus videlz de hus et hieronymo hereticis.

Tertio et quarto de duob' heresiarchis materiā exposuisti. quos quorūqz cōplices extinuisse te eloquta es. ac si illi scām et desideratā valeant impedire vnionem. Et in hoc quidē multū frustraris nimis anxia et timorosa Id enim qd illi ora, sāctā romanā machinant ecclām. suo tpe sedabit et luent coerciti iusta quam merent vindicta Non em tā lucida tam qz clarens vnqz etiā in statu tuo radiosissimo extitisse. in quo pseculōnes aut hereticoz aut tyrannoz ppessa nō fueris. sic quoqz vsqz in mūdi terminū. aut illoz infestatōnes. aut istoz tyrannides patieris Ob hoc igitur ne doleas. nosti enim qz necesse est vt scandala veniant. sed ve illi per quē scandalū venit. Expedit enim vt suspēdatur mola alinaria in collo eius et dimergatur in profundū. Emuero quid prodest hōi damnato et in infernū detruso pro martyre pictura? q qd obest celica regna tenenti rumor latronis et iniquitatis nomen? Certe nihil. Et q resistunt vtriqz ptāti Sacerdotali videlicet et imperiali. nō multū obstat. sed epe iuste vindicte vindicabit malicia illoz quoz finis interitus et pena sēpiterna vindicta ppetua hoz etiā solet hic incipe pena tēpaliter infligenda vt duret que sequit sempiterna. Sed dimissis his q de Iohanne hus proposuisti. qui igni cōbustus est et vt meruit iudicatus ē veniā ad illū ipsū dico hieronymū qui post reuocatōem suam atqz aliqsi dignam pniaz publice retractauit. quē ob suam triuolam diramqz ptinaciam Sacrū dānauit ocilium et tanqz putridum enorme ve membrū a sce xpiane religionis corpore iudicauit eiciēdū. vñ lata ora cuz sñia coronā dedecoris. coronā horroris. coronamqz turpitudinis sibi oblatam manu sua tenebat. In hec

verba prūpens. Ēpus inquit de⁹ meus corona p me spinea corona coronat⁹ est et ego pro ipsi⁹ gloria hanc coronā portabo libenē. Qui bus p eū platis aliquantulū genu flexit q resurgens cecinit. Credo in vnū deū vsqz in finem et assūptus est vt ad ignē pbando⁹ accederet. cā tans in via Ēpi virgo dilcissima ꝛc. vsqz in finē. Miserabilis igiē hō ille miserabiliter incedens oīb⁹ erat mi serandus. eo dēpto q sui ipsi⁹ nolu it misereri. Ductus itaqz ad ignis incendiū vestib⁹ suis spoliatus est q ad ignē applicat⁹. Cūqz iā nud⁹ sta ret flāmis circūdatus. et estuanti bus lignis caleret canere cepit. In man⁹ tuas dñe cōmendo spm̄ meū et dum redemisti nos diceret fumus flāmiuom⁹ infelicem extraxit aiam. sicqz miser ille heretic⁹ miserandū ba ratro spm̄ tradidit q dedit ppetuo cōburendū. Per ista que breuiter posui ad obiecta mihi me sane opi nor respondisse.

Dist. iiii. De rege arrogonum

Quinto loco lacrimabiles q miserabiles effudisti gemi tus et miserāda suspiria p ter insperatā serenissimi regis Arro gonū mortē. in cuius vita ineuitabi lis sce vnionis pax herebat Necem eius deplanxisti. dolorosam quidez imo multū luctuosā quā et ego tecū nō mō lacrimis tuis sed spe futuri boni puocat⁹ intime plangerem. et corde tenus deflerez nisi me lre sue quas sacz recepit dciliū filij sui pri mogeniti ex pte me dsolarēt Qui q dem filij⁹ bñ digne memorie ac sce recordatōis Ferdinādi omia et sin gula que pr̄ dcepit. et incepit p scis matis extirpatōe et vnionis sancte pace pficiet et ad effectū plenū de ducet. Mors igiē sua pciosa ē in con spectu dñi qui reuera vt supra me morasti. añ felicis aie sue emissionē filio suo Alfonso regni sui verissimo heredi. et ceteris regni sui nobilib⁹ ad se vocatis. tancz pncipali. filio suo omisit vnionis sce executionem p nephandi et execrabilis scismatis extirpationē. Mandās et exhortās vt ad hoc opus et inceptū negociū fidelissime intendēt vt ex hoc precipuā apud deū pfez laudē mereret et apud hoies dignus ecce fili⁹ ha beret O vere testamentū pacis eter nū. Et quis amore diuino coact⁹ la crimas hec audiens dtinere poterit Quis tāti regis deuota precordia nō mirat? Solent em̄ morituri pa tres successorib⁹ filijs terrena omē dare spūalia obliuisci. sed hic añ om nia miserabilem rpiane religionis i tuitus statū vt per filiū quantum in eo est restaurēt mandauit et horta tus est. Cū igiē in suprozib⁹ interro gaueris ad quid cōfugias. et in q cōfidas p iam precedentia cepisti rñsum. vt qd̄ in morte illi⁹ sci regis absolutū est. p filiū eius reintegra ri valeat imo et firmari debeat om nib⁹ dolo. falsitate et fraude seclus Hec ita se habē verissime crede ne qz in me falsitatis vllū sētiēs pfacu lum. qui vera sue veritas vnde ad cor tibi redeundū est. vt dsolatōes mee letificent animam tuam. q spm̄

tuū multa ꝓter ꝑicula arefactū re/
focillent. Subñcis etiā de ñ ventu
ris vt trepidas ambasiatorib⁹ regl.
arrogonū. ꝓter quoꝗ absentiā ti
mes oiodam que sperat nō affutu
rā vnionē. Sed inter ista te solicitā
et turbatā dulcissime osolabor. Cre
de mihi cui si credideris videbis glo/
riā dei. Nō dico Ecce dies venient
et suscitabo dauid germē iustū. Sz
affirmo clamans. Adueniſti desde
rabilis comitiua nobilis vt par ec/
clesie reformet. venerunt et intraue
rūt ciuitatē Constan quinta die sep
tēbris Anno a natiuitate mea. M.
cccc.xvi. Sumiliauit se serenissimus
et inclit⁹ rex arrogonū et misit āba
siatores solēnes solēni comitiua Et
se sacro oecilio vnierunt et fecerunt
quintā nationē. Ob hoc nāqz ꝓpri/
os dimisere lares hac de cā priam
ꝓntes cognatos et amicos vxores
filios et filias reliquerunt. Et quid
ampli⁹ vis vt fiat qd ꝑ istū iuuenē
regē nō ē factū? Pri suo obediēs in
uentus ē vt longeuus sit sup terrā.
pri celesti pia inclinauit ꝓcordia pa
cē anhelās tuā vt in regno pris ce
lica pace fruat. Venerūt igit q̄ ve/
nire desiderabant. exibant terras
finesqz suos q̄s exire sperabant et
ꝓpinque facte sūt semite sce vnionis
cuius oppositū tu ꝓnūciando puta
sti. debes igit caput erigē et in letici
am p⁹ tristicias iocūdata resilire

Dist. vi. Responsio ad

ea que sponsa apposuit sup dist. vi.
de Petro de luna.

Vis Sponsa rñdeā. vis vt
fracto silentio lingua solua
tur pēdula. optas labia vt
moueant mea. desideras pulmonis
stratum spiratib⁹ impleri Cupis me
vocē eructare in clero atqz vulgo.
Scio te velle et id satis optare. au
rēqz tuā meis inclinandā sermonib⁹
poptime noui. vt forsan nō nulla ti
bi pandē possim latentia q occulta
Sed ob hoc noli me vexare cum se
creta nulla publicare valeā que nō
noueris O dulcissima sponsa Nēpe
rebellio. dolositas et astucia. atqz
callida prudentia h⁹ maledicti Bñ
dicti mundū sic resonāt ꝑ vniuersū
vt etiā pueri et adolescentes illi⁹ in
credibilē testent ꝑtinaciam q rebel
lionē fateant Hic ē vir ille impñsi/
mus. a spū diabolico deceptus qui
egressus decepit Achab. Huic assi/
det iniquissima iezabel sensualitas
videlz dominans rōnem. Ubi sunt
dic Petre de Luna cum hoc im neqssi
me lfe tuc. vbi scripta tua vbi verba
tua que scripsisti q̄ dictasti q̄ locut⁹
es Ecce audi verba tua q̄ scripto
mādasti. Oblius es forsan q̄ Pau
lo de vsinis scripseris. Noli credere
ea obliuioni tradita Ecce ista sūt q̄
sequūtur Nos inquis vlterioribus
nō ꝓcentes laborib⁹ aut impēsis pa
ti sumus in loco decenti et idoneo.
ac vtriqz securo cū eis sublato mo
re dispendio euenire et dare opaz
talē ꝓ totus mundus cognoscet ꝓ
ꝑ nos nō stabit ḡn vera vnio in dei
ecclā habeat. O verba vulpino ple/
na dolo. cogitasti tu ꝑ te statuere lo
cū ad cuntū tibi sat facilē q securū

sed alijs ipossibile grauissimū q nō tutū. Si igit ex intentōe vera ñ falsi cuiusq; oculo hec scripsisti q pagē ac pficere voluisti cur nunc in plenitudinis tpe p te ad sacr̄ ociliū Cōstantien nō accessisti vt vel in vltia senectute ostitutus tantū bonū executōni quantū in te est donares. vt libere spūs tuus infelix corpus tuū exire mereret nullo retardatus. vie tā anxie dispendio. cuius nūc picu/lo horrido molestaris et ppediris. Aut si inueterata ossa tua infirmiti subdita fuere. Ambasiatores tuos tui ex pte quare nō misisti? Quia vt gloriatus es laborib' aut impensis pcere noluisti. vel forte locus ille tibi decēs. aut securus nō appet. Cur ergo tibi magis q; alijs indecens est et insecurus? Sed hec acta sunt vt impleretur scriptura dicens A senioribus egressa ē iniquitas Et ite r̄. filios enutriui q exaltaui ipi autem spreuerūt me Spernis matrem tuā Petre. Nō es petrus ille cui dixi Petre amas me Tu nāq; nūq; me dilexisti. Tu reuera es Petrus ille. cui cū de passione mea qua genus redimerē poritū futura reuelarē dixerat. Noli dñe sed pce tibi. Tunc aiebam ad petrū vade retro sathana. Recede a me q; diabol' es aut sathanas in te loquit vt mihi suggeras ne humanā ꝓpaginē dānatā liberarem. Tu reuera es ille Petrus cui sathanas suggerit, ne papatui tuo et pontificatui ptenso resignes Retro ergo ibis q; p sacr̄ generale ociliū maledictus deponeris et recipies p bñdictione maledictōem et bñdictionē tuā maledictōusb' ad implebo et cui bñdixer]. erit ille maledict'. Tu es reuera Petrus ille q negasti xpm. sed nō es ille petr' quē xpus respexit qui ouersus exibat et fleuit amare. q; tu pmanes in malicia tua obstinatus et induratus Tu es Petrus ille qui dixisti. Dñe pat' sum tecū in carcerē et in mortem ire Ecce tu dixisti nolo expensis fatigari aut laborib' donec vnio fiat in ecclesia dei Sed tpe quo ingruebat. pacis vnio et reformatio spōse mee clamasti. Nō noui hominē. Nescio quid dicis Rumores sancte vniōis facti sūt tibi tonitrua romana q frisonica bella. Tu es petrus ille qui ambulasti sup aquas sed cū vidisti ventū validū timuisti. Tu es ille petrus modice fidei cū vires p sancta firmanda vnione resumē debueras dubitasti q in hoc dubio timeo vsq; ad mortē pmanebis. Ecce q̄lis petrus est iste petrus. Iste est petr' de de luna. Luna frigida est et mr̄ aq̄r̄ Iste frigidus est qui adueniente vltime etatis sue vespe in amore creatoris sui incalescere deberet. sed frigidus totus est effectus Iste est pater aquar̄ Aqua fluxibilis est et hic quante sit fluid' vita sua tota testatur. Iste est Roboam rex qui sapiētum spreto cōsilio iuuenes ignaros maluit q; senes prudentes auscultare. Ea ꝓpter cum supbe presumpserat e regno pulsus est q̄uis inuitus Et iste Petrus suor̄ fretus osiliari orū ingenio qui a veritatis metho/do illū sepellūt. pelletur e regno pōtificatus sui non sine magnis dispē

dio atq; scandalo et infamia p toto orbis secula personantib' hec sunt o sponsa prima menium meoꝝ fundamenta quib' turrim inexpugnabilem construã in futuꝝ Quippe ista protulerim contra vagum virũ et si ois sibi scia assit quã certissime nullus dubitet inflantez. qz foris diuinũ pellit honorẽ et deiformẽ extinguit charitatem

Dist. vii. Cõtra excusationẽ Petri de luna si se vellet excusare.

POstq; prim' parẽs dei p̃cep tũ trangress' erat ambulãs dñs post meridiem in paradiso querens peccatorem cui et dixit. Adam vbi es. at ille tremens rñdit. Dñe audiui vocem tuã et timui eo q nudus essem. et ait dñs. et q̃s oñdit tibi q nudus esses nisi q ex ligno de quo p̃cepam tibi ne comederes omedisti? et ait adam. Mulier inquit quã dedisti mihi sociam dedit mihi de ligno et omedi. et dñs ad mulierem Cur hoc fecisti. q̃ ait Serpens decepit me. Sic igit sunt plerq; querentes excusationes in peccatis sequaces parentũ nostroꝝ p̃meuoꝝ. nam alij per infirmitatem. alij per impotentiã alij per ignorantiaz se excusant. Petr' vero de luna nullo hoꝝ se poterit excusare. Non per infirmitatem aut impotentiam cum alij etiã illo infirmiores in humana natura iam resignauerint. imo infirmitas non querit obstinatiã aut rebellionẽ que in ipso vsq; ad radicẽ repitur Omnis enim qui ex infirmitate vel impotẽtia delinquit. culpã suam confitetur et se peccasse cognoscit Petrus de luna nec culpam suam fatetur neq; se male egisse proclamat non ergo ex infirmitate peccauit. Neq; peccauit ex ignorantia seu nesciencia quod forte se excusando posset affirmare. asserendo se iã xxij. annis summo functum pontificatu pacifice. et ea de causa ip̃m papatui resignare non debere. Et cõtra id primo veniam et deinde concludam illum ex pura malicia q peccasse et deliquisse et in eadem sic p̃mansisse diem vsq; in hodiernum. Primo nanq; contra ipsum inducũtur inducta que ex suis litteris contra eum manifeste proponũtur. Et non solum illa verũetiam cum in inferiori ostitutus esset dignitate viam mutue renũciationis de sũmo pontificio contendentium laudauit approbauit et vtiliorem retulit q faciliorem pro sancte religionis pace atq; vnione Nec solis contentus hiis simplicibus sed et cum alijs illius obedientie Cardinalibus iurauit solẽniter iminente romani pontificis electione in sua obedientia p̃ eos fienda q si contingeret ipsuz in papam assumi. protunc ipse vnionẽ sancte ecclesie sine excusatione. dilatione et machinatione vellet diligẽtiori quo posset modo prosequi cũ effectu per omnes vias vtiles q ac cõmodas etiam vsq; ad cessationẽ papatus inclusiue Et prefatis Cardinalibus qui tunc erant vel eorum maiori parti videretur expedire Ipse itaq; Petrus de luna assũptus

in papam denuo iurauit ſe predicta efficaciter impleturum ſi ſuis cardi/ nalibus via mutue ceſſionis placẽt que omnibus preter vnicum cardi nalem placuit et hoc idẽ ipſo in pa pam aſſumpto fuit poſtea declara/ tum Fuit deinde ex pte ſereniſſimi karoli francoruꝫ regis per ſuos ſo lẽnes legatos clare memorie duces Byturicen et Burgundie patruos ac aurelianen fratrem dicti regiſq alios plures ꝓpter hoc ad eum de/ ſtinatos. necnon zelatores pacis ec cleſie Cardinales pape prefati Pe tri de luna quem ſui Benedictũ ap pellãt. Poſtmodũ vero ex parte ſe/ reniſſimorum principũ anglie et Ca ſtelle regum. Deinde ſpecialiter et ſingulariter ex parte ſereniſſimi pn/ cipis wentzeſlai bohemie regis tũc romanorum regis. et conſequenter per plures alios cum magna deuo tione et humilitate ſupplicatum. ac etiam in vim predicti per eum pre/ ſtiti iuramenti requiſitum. quaten' proſequi vellet ſancte eccleſie vnio/ nem per viam mutue ceſſionis ſueq alterius cum eo de papatu conten dente que via fuit ab omnibus xpi fidelibus et permaxime a principi/ bus et prelatis atqz vniuerſitatib' ſtudiorum generaliũ magis appro bata Demum prefatus Benedict' quorundam victus inſtantia deuo ta deo et eccleſie iurauit vouit et p miſit pro eccleſie concordia effectua liter celebranda. cedere ſummo pon tificatui altero cum ipſo de papatu contendente mortuo vel eiecto Et Johannes eiectus ſit aut ceſſerit. e. venerabilis vir Gregorius libere re ſignauerit ipſe tamen nec cedẽ vult nec reſignare Amplius ne ſe aliqui bus vi aut modo poſſit excuſare ex parte totius xpiane religiõis acceſ ſit ad eum deuotiſſimus atqz fideliſ ſimus totius eccleſie vniuerſalis ad uocatus Sigiſmũdus rex romano rum in perſona propria et clare me morie ferdinandus rex arrogonuꝫ et nõnulli alij principes et domini ſue obedientie. necnon legati. frãcie Anglieq caſtelle atqz karoli nauar re regum atqz generalis concilij cõ ſtantien prouincie Mogũtl. magna cum inſtantia deuotione et humili/ tate ipſum requirentes. quaten' pa cem eccleſie per ſuam reſignationeꝫ concedere dignaretur. Ipſe vero p narratis eccleſie ſancte calamitati/ bus non cõpatiens neqz cõpaſſur' nec vim conſiderans Juramentoꝫ que iurauit altiſſimo de loco ꝓpen/ naui ad quem prefati reges et prin cipes ꝓ predictis conuenerant. ma nu ſeceſſit armata et ad colliberum maris portũ vbi ſuas armatas ha buit galeas ſe tranſtulit tanqz pu blicus eccleſie tyrannus et tuus ma nifeſtus inimicus In quo quidem loco cum adhuc exiſteret iterum de prefatis fuit requiſitus pro parte oratorum regum Caſtelle Arrogo nie et nauarre prefatorum. necnon dilecti filij Johannis comitis furi. Qui requiſitionem non exaudiens de loco dicto receſſit. et in caſtro pa niſtule munitiſſimo diocl. dercuſen vbi ad eum non eſt tutus aditus ſe contulit et reclusit Vbi ex parte p/

fati serenissimi principis regis arro
gonum de p̃missa cessione p̃ eccle/
sie pace fienda fuit iterꝫ et tertio re
quisitus et iterum reculauit et posse
tenus horrendum istud atq̃ execra
bile scisma nutrit et fouet et omnia
que p̃t p̃stat impedimẽta ne ad pa
cem ecclesie valeat pueniri Ex qui/
bus omnibus luce clarius apparet
p̃fatus Pe. de luna ex pura malicia
et obstinatione et peccasse et pecca
re alē factus pharao qui nō resig/
nauit nisi in manu forti. neq̃ te spō
sā meam dimittet afflictam donec
in rubro mari dimergatur in p̃fun
dum Claret etiam dictū Pe. esse fau
torem et nutritorem huius inuetera
ti scismatis quo iam xl. annis offen
sus sum per hāc generationem Ca/
yn pessimam. q̃q̃ et dixerim illis.
hi errant corde Ipsi vero non cog
nouerunt vias meas quibus iurauī
in ira mea non intrabunt in requiem
meam Ex his concludo Pe. de luna
esse perfectum Scismaticum. hereti
cum et periurum

Dist. viii. His consideratis generale concilium fecit ipsū citari per edictum.

His omnibus per mūdi sa/
pientes intime considerati.
Sacrum generale Constā
tienē concilium non potens de cete/
ro istius pertinaciam sustinere p̃m
Pe. citauit et citari fecit materia su
perius imediate posita tāq̃ firmis
simo presupposita fundamento. In
de sub his ꝓbis sequitur forma ꝓ
bor Conuenientes igitur in vnum
more solito canonice conuocati ac
repūtantes ipsam vniuersalem eccle
siam ꝛc. et infra Et qz eundem Bñ/
dictum fecisse et facere quomin' ad
p̃sonam suā pateat tutus accessus
super his recepta sūmaria ac legiti
ma informatione reperim' nos spe
cialiter et ex certa scia eundem Bñ
dictum citari decreuimus per edictū
publicum ad instan edictorum in al
bo p̃torio positorum citatoriamq̃
ipsarum in audientia publica litte/
rarum eiusdem sacri Concilij quam
vicē et effectum apostolice curie et
audientie apostolice lr̃arum decre/
uimus et decernimus exercere pu
blice fiendam Iobis omnibus et
singulis et cuilibet vr̃m qui sup his
exequendis fueritis requisiti vel fu
erit requisitus in virtute sancte obe
dientie p̃cip̃ imus et mandamus q̃/
tenus vigore p̃ntium lr̃arum r.fax
citetis publice prefatum B. quē eti
am nos tenore earundem lr̃ax cita
mus Ipsasq̃ lr̃as nr̃as publice le
gatis vel legi faciatis. Insuper ex
abundanti ad personam eiusdem/
B. si ad ipsum tutus vobis vel ve
strum alicui requisitis vel requisito
fuerit forsan accessus Sinautem ad
portas ducis cestri loci seu ville pa/
nistule si etiā illuc vobis vel vr̃m ali
cui vt p̃mittitur fuerit tutus access'
Alioquin in eccā dercusen et in val/
uis ecclesie maioris ville sci Ma/
thei aut ville seu cestri seruario eius
dem dercusen diocl. aut in alijs loc.
circūuicinis que ad hec idonea de/
cernimus in ipsorum locorum ecclesijs
infra missarum solēnia. easdem lr̃as

nras alta et intelligibili voce publi
ce legatis aut legi faciatis Eundez
qz B. citetis pempti. ac vno edicto
pemptorio p oibus quē etiā eodē
modo p eosdē pntes citam' ad cō
parendū psonaliter in dicta ecclesia
cathedrali Constañ in loco sessiōis
nre ad diē videlicet Centesimam a
die lectionis eax nrax lrāx predi
ctarū vl ad diē lxx. a die citationis
facte ad personā suā vel ad valuas
sui domicilij si vt pmittitur fieri cō
tingat Alioquin a die citationis fa
cte et publicate i ecclesia dercuseñ p
dicta quē terminū pmo secūdo ter
tio pempti. terminis assignam' ad
videndum q audiendū sup pmissis
oibus et singulis et maxime sup cri
mine scismatis et hereß tanqz super
notorijs aut alias procedi ad oēs
et singulos actus et articulos iudi/
cij seu causas hmodi vsqz ad diffi/
nitiuā sentenciā inclusiue. Ipsamqz
sñiam pferri videndū et audiendū
put iuris fuerit et put vtilitati vni
uersalis ecce pdicte visum fuerit ex
pedire Intimantes eidē et publice
prout etiā nos p nras lras intima
mus q siue venerit siue non. nos eti
am ipius absentia diuina repleti p
sentia dtra eū sup oibus et singulis
pmissis vsqz ad diffinitiuā inclusiue
procedem' sñiam prout ad vtilitatez
ipsius vniuersalis ecce mediante iu
stícia videbitur faciendū. Volum'
aūt et mandam' quatenus easdem
nras lras quas duplicandas q tri
plicandas ac quotiens opus fuerit
multiplicandas in valuis ecce ma/
ioris dercuseñ predicte affigatis
vel affigi faciatis et affixa s' dimit/
tatis p duas horas Et deinde lo
co ipsax nrax lrāx sic affixax co/
piam illax sub signo alicuius nota
rij eisdem originalibus receptis af
figatis vel affigi faciatis et affixā
dimittatis quaten' totiēs et in tot
locis facta earūdem lrarū ac citaci
onis publicatio oīs ignorātiez ter
giuersatōis locum excludat. Decer
neñ q' citatōnes hmodi facte in au
dientia lrāx. necnon in ecca Dercu
señ pfatis cum affixionib' ad val/
uas eccax pdictax vt pmittit q al
terius ipsax et quelibet earūdez ci
tacionū sic valeant q illū artēt post
lapsū terminoz ipsax citacionum
e tcuiuslibet earūdem ac si ad pria
ipsius psonā citatus extitisset et ei/
dē psonalit nre pdicte lre pntate q
lecte extitissent. Oēs q singulos re
ges et pncipes et dños tpales q p
cipue charissimū ecce filiū Alfonsū
regē arrogonū. oēsqz secularē q tē
palem ptātem cōtineñ quocūqz no
mine seu titulo nūcupent requirim'
in fide xpi et dei Eosqz nihilomin'
ex pte nra requiratis qtenus vob
et cuilibet vrm in exequendis pmis
sis prebeant auxilū oīliuz et fauo
rē. vosqz et quelibet vrm ab oi im
pedimēto vel ipedimētis et ad pre
missa oia q singula qntuz in eis erit
pregāt et defendāt Mandātes vo
bis et vrm singulis put ad quelibz
ptinebit qten' nobis in generali ses
sione. de gestis. p vos q rñsis fideliē
sub publicis instrumētis in fra termi
nos titacōnūipax recitare faciatis
q debite pñteis. Datis Consta ñ iiij.
kal. decēbris. āno a natiuitate dñi.
M.cccc.xvi.

Dist. ix. Qd ista citatõ fuit lecta coram B. et q rebell factus fuit et ideo fuit depositus ab omni honore

Hac citatione executioni mãdata lecta fuit coram prefato B. et fideliter executa in presentia sua personali a venerabili viro domino lamberto de stipite. Prioze ordinis Sancti Benedicti dioc. Leodien Sed ille salutis sue imemoz in anime sue grauissimũ ac horrendum periculum Sacrosãcte romane ecclesie contumax factus ẽ et rebellis vnde et sacrosanctum cõstantien concilium eundem B. pro ut meruit Judicauit et sentenciauit Scismaticum notozium hereticum et periurum et per consequens tanquã putridum membruz eiecit de gradauit ab omni dignitate pariẽ et honore Et vt clarius pateat seqtur contra eũ lata sentẽtia sub hac forma. Sacrosancta.

Dist. x. Responsio spõ

si ad id q̃ de serenissimo p̃ncipe Sigismundo positum erat scz de captiuitate eius vel de morte.

Audi filia et vide et inclina aurem tuam. Aperiam os meum in magnitudinẽ laudis. Dabo salutem in hierusalem q̃ in omnem terram mittam gloriam salutaris mei. Audite igitur celi que loquar. audiat terra ꝓba oris mei. Concrescet vt ros eloquium meum et sermo meus veluti gramẽ germinabit. Timore concussa dilectissima spõsa mea. tremoreq̃z quassata mortem vniuersalis aduocati tui quam rumore in aera leuatam auscultasti formidabas. Et alia que ora loquẽcium infrunite ac mendaciter ꝓtulere fore vera ꝓtimuisti. Sz et in hoc te non reprehendo. Captiuitas em illius. Mors vero permaxime religionis sancte congregationem Constantie collectam discinderet q̃ scisma inueteratum indouraret et nutriret. Finemq̃z intentum generale cõcilium non haberet. Ipse enim sol' est vir ille qui te reformabit atq̃z in statum sancte religionis pristine collocabit. Inueni nãq̃z virum secõm cor meum qui reedificabit ciuitatez sanctam hierusalem de qua spiritus sanctus per os sic dicebat. Gloriosa dicta sunt de te ciuitas dei. Hec est reuera Ciuitas quam Johannes se vidisse omemorat dicens. Vidi inquit ciuitatem sanctam hierusalem nouam descendentem de celo a deo paratam sicut sponsam ornataz viro suo. Et infra. Et dixit q̃ sedebat in throno. Ecce noua facio omnia. Hec sancta ciuitas hierusalem ecclesia est militans quam Johannes p' antiquitatem vidit renouatam. Ipsa enim in principio noua formata est post contẽptum synagoge quasprreta cum in cruce pro ipsa leuarer noua facta est. et post euangelij promulgationem. synagoga mortifera facta est terre recondita. Sed ipsa ciuitas nouella claruit per orbez q̃ ꝑ multa annoꝝ centenaria religiosissime vixit. Sz vltio iã in tpe xl. vtoelz ãnis nimis inueterata scissa ẽ

et dirupta per multoꝝ malicia. de quibus supra pleraqꝫ nos dixisse reminiscor. Nũc vero tpis ꝓ adueniente plenitudine tota reformabitur q̃ tota dirupta est. tota sanabitur q̃ tota iacuit egrota. et tota reuiuiscet que tota fuit occisa Reformabitur ergo ꝑ fidelissimum filiũ tuũ Sigismundũ romanoꝝ regẽ. aduocatuꝫ tuũ. cuius vita sana est et incolumis cuius status saluificus et magnificus est Qui iam est in Constantia princeps gloriosus. cuius prudẽtia cuncta reguntur. cuius sapientia singula gubernant. q̃ cuius prouidẽcia omnia disponũtur. Nouim⁹ karolum magnum gladio mundũ ad fidem conuertisse qui et stupẽda atqꝫ miranda gessit opera vt ad vnũ ouile oues hincinde dispersas congregaret. Hic vero rex totum orbẽ terrarum horrendo maculatum scismate. et xl. annis diuisum scissum ve ad tantam reduxit pacem tantãqꝫ vnitatem concordie vt iam conclaui in ciuitate Constantien̄ fabricato de sola summi pontificis electõne agatur reformatõnib⁹ in capite ac in membris iam notatis. Letare ergo hierusalem quia dispensatorem strẽnuum regio sanguine exortum tibi contuli Sigismundum Inde carmen sequens voce iocunda decantabo.

Et velut e spinis rosa tincta coloribus istis
Albo cum rubro prodit. sic prodiit almo.
Sanguine perfusus rex inclitus atqꝫ serenus.
E spinis prodit quia sponsam cum male rodit
Impia scissura portendit regia iura
Alb⁹ inest gratus color atqꝫ rubens sociatus.
Primus inest splẽdens alter ꝑ florida feruens
Regis splendorem primus signatqꝫ decorem.
Vite fulgentis super omnia culmina mentis.
Alter virorem confert color atqꝫ calorem
Albo splẽdescit animus. rubeoqꝫ liquescit
Primo purgatur. secundo mens saciatur
Inducit primus opus. omne bonũ docet imus
Constanter mire de ceptis non resilire
Concilium tale color aduocat hic generale.
Alter perdurat. nec amantem ledere curat
Vt rosa pulc̃ patet. rosa cãdida florida claret
Vtqꝫ rubẽs rosula. rosa mellea. rorida pulcra
Et velut hi flores floꝝ dicuntur honores
Sic rex iste choris decus omne ꝓbat honoris.
Floret delicijs. roseis per climata turbis
Fultus et armatus cunctis per secula gratus

Cui se subiciunt reges cui pectora subdunt
Magni scutiferi qui nouit prelia ferri.
Cui gens obaudit cui mundi machina plaudit
Turcos prostrauit gentiles suppeditauit.
Scisma tulit mūdi. mūdi per climata fusi
Omnia colligere valuit que rupta fuere.
Hinc letare pia que tristia promere sponsa.
Tu consueuisti Jubilans respondeas isti

Dist. xl. Sponsa letāter nunc respondet

PLus q̄z credere q̄s possit ex ultio et vltra modū letabū/da pgredior. alacris viam curro. noua letiora nūquā audiam neq̄z auscultabo. Sit nomen eiꝰ gloriosū. tā gloriosi regis tā fidelis pn̄cipis q̄ vnica spes mea ē. de q̄ q̄dā solēnis vertit ꝓphia que canit totū vniuersū in nouello statu. et optimū per ipsum reformandū. Hec sponse mi dulcissime ex verbis tuis que clarissima promis veritate. conficio verissima et a veridicorum etiam ore prolata nuperrime suz experta. Inde nimirum in laudez ipsius regis serenissimi prorumpens. sequēs cano carmen.

Hic viuat semper rex magnus magnificus rex
Et viuat regnans sustentans climata mundi
Hic viuat solio fungens regali rex generosus
Viuat rex mitis rex prudens inclitus hic rex.
Hic vere magnus mundi monarcha supmus
Lux et dux cleri celo sublimior alto
Justus mansuetus humilis fortis q̄q̄z mitis.
Hector de troien. karolus magnus et achilles
Hic diomedes et est Moyses vir strennuꝰ atq̄z
Rex dauid Salomon Ozias sic et vlixes

Sponsus

MErito post cumulū trenorū letari poteris post lacrimarū effusionē innumerā gaudere cōpelleris. Nam nunc tempꝰ aduenit vt dicas. Gaudia premissi cumulant inopina dolores. Et vt ait poeta. Insta ne cesses venient post semina messes. Post lacrimas risus post erilium paradisus. Hec omnia gaudia venerunt super nos per serenissimum principem Sigismūdū Romanorum regem deuotissimum ac vniuersalem aduocatum tuum. Qui opus tam laboriosum duxit ad effectum qd̄ a .xl. annis vsq̄z in tēpꝰ pñs totiꝰ mundi sapientibus et nobilibꝰ resistebat qui etiam omnem quā poterant circa istud onus diligentiam habuere vt concludendo de eius triumpho canere possim ad te sponsam meam.

Ne bilis athlãtem currendo vicit alacrem
Ipomenes magno regis de semine natus
Qui solus meruit vincens sibi federe iungi
Coniugis atqz viri reliquis pro sorte necatis:
Fit labor his cassus magnis te qui voluere
Ducere pro cursu. solus tibi rex copulatur
Aurea qui poma proposuit ordine grato
Que venus electo iuueni dedit omine lecto

Prima comparatio de Ipomene

Elifer athlantẽ iuuit iam mole cadentem
Sustinet hic celũ te põdere subleuat omni
Hic tuus atqz meus rex fortis sorte grauataz

Secũda de Hercule

Erigenas ausos sedem corrumpe iouis.
Fulmine laxauit. destruxit culmina mõtis
Grandes calcauit. simul hostes suppeditauit.

Tertia.

Hic rex magnific' quẽ gloria laudat honoris
Artareos ditis reserat vectes furibundi.
Alcidis fortis man' atqz potentia grãdis
Cerberus est captus per eum qui singula cepit
Cepit et hic mirãs ꝯ mãmona magna leuabat
Ac confortabat omni spe iam spoliatum

Quarta propter Iobem qui confidebat in pecunia sua

Cidit prudens argum stellis variatum.
Fraudib' atqz dolo vulpinis sepe ꝓbatũ
Et rudis et grossus vulpem decepit asellus
Nec rubeum valuit vulpis succurrere vellus.
Hydrã cui septem creuerunt culmina sensus
Herculeus labor et terror scidit ordine miro.
Destruit hic heresis mortis pena feriendo
Deficiunt lingue iam deficit os numerandi.
Regis virtutes perfusi lumine diuo
Hinc cessent verba cesset nunc lingula fari
Cessent sermones fileamus florida sponsa.

De Mercurio. propter italicos q̃ semper fuerunt dolosi. nunc vero victi in dolo

Sponsus

Superest adhuc vnica rñsio ad vltimũ ꝑ te obiectũ. cuius tñ dissolutio ex imedia/te platis clarissima ẽ. Ne tñ aliquid indissolutũ pateat et idẽ enodabo. Obñcis nãqz inuidiã q̃ sathanã interesse sacro Cõstañ ocilio. vñ ipe/ viri times ꝓpositum atqz vnionis sanctissime effectũ. Verũ cũ propter ista tã anxia trepides vt vniuersali credas rumori. finem intẽtũ adquiri ñ posse. Ecõtra ego toti mũdo ꝓdico et si q̃ fuerat iuidia aut zizania agro suꝑfusa diuino. Penitus illaz

sie dubites iã ablatã Et quid mirũ
vbi de tanto agit ope tã qz solẽni
negocio arduoqz nimis. si cã disputationis seu inuentõis meliozis methodi multi inter se multa senserint
sic tñ vt p tã vias varias vn' sequatur finis ad quẽ oẽs anhelant Nosti em̃ p diuersas pbatões sepe vnius ꝓnis oñdi veritatem Non ignorãs etiã Paulũ et Barnabaz gẽtium doctores inter se dissensisse. q
sanctissiõs viros Job̃z dico Chrysostomũ et Epiphanium et verbo
et scriptis inter se dissensionez habuisse Sed quicquid factũ sit iã trãsijt in ꝑteritũ. concordes em̃ sunt et
vnius aie vnius intentõis. vniusqz
ꝓsiti natões oẽs existũt cũ sacro
Cardinaliũ collegio.
vt vno ouili. vn' pastor bon' ꝓponatur.
Nihilqz aliud agẽdũ
est nisi vt post reformationẽ totius ecclastice
dignitatis ad sũmi põtificis electõez pcedat
Et pcessũ est q elect' ẽ
nobilissim' dñs Oddo
Cardinalis et vocat' ẽ
Martin' quint'. Et sic p
optata q diu desiderata
pacis vnio fta ẽ ad effectũ pre meo et spũ sco
meqz efficiente vt regnũ
militantis ecce glorie triumphãtis quantũ po/
terit cõparetur

Sponsa ad spõsum

Carmine leta tuo iã desino tristia fari.
Gaudia pla meo veniũt i pectore. Nã q
Anxia sorte fui merens et tristis et egra
Fletibus impleta lacrimosaqz pallida nigra
Floxida nũc surgo roseo ꝑfusa colore
Gaudẽs q plaudẽs cano cãtica carmie leto
Post planctũ plausus p' tristia gaudia cãto
Illa dies felix et nox ea sit benedicta.
Et celi stelle radioso lumine plene
Que radijs pulcre splẽdebãt sint bñdicte
In quibus illustris regali semine natus
Rex regũ mundo datus ẽ p scismata scisso
Qui me solatur qui cuncta reconciliauit
Quiqz reformauit que singula rupta fuere
Gaudeat omne genus spes letek q omnis
Et latitudo pfecti quelibet entis
Gaudia nũc resonet q cãtet carmina melos
Astra polus celi mare tellus gaudia cantent
Spũs angelici plaudant et machina tota
Celi cum terra plaudant meroze repulso.
Sint tibi nate dei grates dulcissime sponse
Qui cum pre tuo viuis p secula cũcta Amen.

Explicit liber octauus De cõsolatõe ecce
finitus Anno dñi M.cccc.xvij. In profesto
sanctissime Elizabeth vidue Laus deo.

Hec scripsi breuiter pro futuris qui legere poterunt

acta dcilij Cõstantien. et illi qui superũt si dilectat eos scribẽ etiã ꝑterita poterunt filijs suis et posteritati nũciare Nũc ãnus dñi ẽ M.cccc.xxv. Quo etiã in festo Pẽtecostes nrm generale dcilij ẽ celebratũ Sub Reuerendissimo magistro Augustino de Roma generali nro:

Hoc qd̄ sequitur pertinet ad distinctōem tertiā libri tertij p̄cedētis

Nostri pontifices dñant in vulgo et in clero Iste oim se seruū fecit. nri nec euangelisantes manducant de bonis ecce et bibūt ad saturitatem Ille paulū secutus vt euangeliz mādūcat Nri fastū ⁊ ambitōez estimāt pietatē Ille pauptate et humilitate gloriat. Nri felices se credūt si magnas habuerint quib' dñant terras ille in charitate tua magnū iocūdat Nri horrea et dolia replent vñ onerent mēsas Ille colligit in deserta ⁊ solitudines vt impleat celos Nri capiunt decimas p̄micias fruct' oblationes Insuper et de cesaris bñficō telonea et tributa aliosq̄z reddi/tus inumeros Iste cogitat solū vt impleat p̄mptuaria dei. Nri exigūt a paupib' vt dent diuitibus. Iste solicitat diuites vt dēt paupib' Nri alta erigunt edificia. palacia ostruunt turres et menia fabricant ⁊ ad celos leuant. Iste nō hās vbi caput reclinet opus facit euāgeliste Nri equos ascendūt cum turba hominuz Iste scōz frm circuit et amplectit pedes. panem portans angelorum quo alias satiet esurientes. Nri plebem nō agnoscunt. iste erudit Nri potentes et tyrānos amant et honorant. iste punit tales corripit et castigat Citius histrioni nri pontifices dant florenos. x. q̄z pauperi mendicanti solidos vij. Recipiūt munera a paupibus. quibus suas elargiri debent elemosynas Ecce hic vir verus fuit aplus. Tales esse debe/rent pōtifices qualis fuit vir ille sāctus. Sed breuiter dicā nrōz pōtificū supbia et ambitio qui te odert ascēdit semp. Facti nri clerici archidiaconi ad ep̄atū aspirant et habito ep̄atu ad archiep̄atum tendunt, vel ad duos ep̄atus nō moti iusticie zelo sed ambitōnis iniqua vorāgine allecti. Et qui seipsos regē nequcūt. spūale et tp̄ale sibi vsurpant regimen siue p̄ fas siue nephas. qz hñtibus pecuniā oēs fores et ostia singula patent Pauperib' vo omnis ianua clausa. vñ est et illud Ouidij. Curia pauperib' clausa est. vñ osequitur diuitibus omnia reserata. Sed et in sequentibus de hac magis intendo dicere materia nūc dicisse sufficiat de prelatorum superbia fastu atqz ambitione ad alia transeundum est cum breuitate. De luxuria etiam eorūdem quid dicam cuz ipsa iam facta impudicam prelatorum et sacerdotum vitam apertissime clament. nulli eñ parcunt statui aut sexui feminarum. et si virgines sūt siue moniales siue seculares aut alterius conditionis indifferentes sunt ad omnes. Testantur hec animalia supra terram gradientia in dedecus tuum meumqz dulcissime sponse.

Sequitur distinctio quarta.